

การศึกษากฎหมายเขตเศรษฐกิจพิเศษของต่างประเทศเปรียบเทียบกับ
ร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษของประเทศไทย

The Study of the foreign Special Economic Zone's Law compared to
the Thailand Special Economic Zone Code

นางสาวกัณตวรรณ ชัยเทอดศิริ

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
นิติศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
พ.ศ.2550

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

สารนิพนธ์

โดย

นางสาวกัณฑ์วรรณ ชัยเทอดศิริ

เรื่อง

การศึกษากฎหมายเขตเศรษฐกิจพิเศษของต่างประเทศเปรียบเทียบกับ
ร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษของประเทศไทย

The Study of the foreign Special Economic Zone's Law compared to
the Thailand Special Economic Zone Code

อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์นเรศร์ เกษะประกร)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(อาจารย์นิรุจน์ มณีพันธ์)

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

(อาจารย์อดิศร พิพัฒน์วรพงศ์)

ชื่องานวิจัยภาษาไทย :	การศึกษากฎหมายเขตเศรษฐกิจพิเศษของต่างประเทศ เปรียบเทียบกับร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษของ ประเทศไทย
ชื่องานวิจัยภาษาอังกฤษ :	The Study of the foreign Special Economic Zone's Law compared to the Thailand Special Economic Zone Code
ชื่อผู้วิจัยภาษาไทย :	นางสาวกัณตวรรณ ชัยเทอดศิริ
ชื่อผู้วิจัยภาษาอังกฤษ :	Miss Kantawan Chaithersiri
ชื่อคณะ :	คณะนิติศาสตร์
สาขา :	กฎหมายธุรกิจระหว่างประเทศและธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
ชื่อสถาบัน :	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
รายชื่อที่ปรึกษา :	รองศาสตราจารย์นเรศร์ เกษะประกกร อาจารย์นิรุจน์ มณีพันธ์
ปีการศึกษา :	2550
คำสำคัญ :	เขตเศรษฐกิจพิเศษ

บทคัดย่อ

ด้วยวิวัฒนาการที่เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน ส่งผลให้ประเทศกำลังพัฒนาหลายประเทศในภูมิภาคอาเซียนปรับปรุงกฎหมายภายในเพื่อจูงใจนัก ลงทุน ชาวต่างชาติ ที่มีแหล่งเงินทุนตลอดจนเทคโนโลยีการผลิตให้เข้ามาลงทุนในประเทศตน แต่เนื่องจากโครงสร้างทางการเมืองการปกครองของประเทศที่กำลังพัฒนา ไม่เอื้อต่อการพัฒนา ทั้งระบบในคราวเดียว ประเทศที่กำลังพัฒนาจึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาพื้นที่เฉพาะเพื่อให้ สิทธิพิเศษแก่นักลงทุนชาวต่างชาติ ซึ่งหลายประเทศในภูมิภาคอาเซียนได้จัดให้มี หรือ อยู่ใน ระหว่างการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อเป็นทางเลือกให้กับนักลงทุน

สารนิพนธ์ฉบับนี้มีจุดหมายที่จะศึกษาถึงกฎหมายของประเทศที่นักลงทุนให้ ความสนใจมาลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษเช่นสาธารณรัฐ ัฐประชาชนจีน เปรียบเทียบกับ ประเทศที่นักลงทุนไม่ให้ความสนใจเขตเศรษฐกิจพิเศษอย่างที่ตั้งเป้าหมายไว้เช่นสาธารณรัฐ ฟิลิปินส์ และ ศึกษาถึงประเทศเพื่อนบ้านที่กำลังจัดให้มีเขตเศรษฐกิจพิเศษ เช่นราชอาณาจักร กัมพูชา

จากการศึกษาพบว่า ประเทศแรกๆที่ดำเนินโครงการเขตเศรษฐกิจ จพิเศษ คือ สาธารณรัฐประชาชนจีน แม้ว่าสาธารณรัฐประชาชนจีนจะมีระบบการปกครองแบบคอมมิวนิสต์

แต่เขตเศรษฐกิจพิเศษกลับประสบความสำเร็จอย่างงดงาม หลายประเทศที่เป็นประเทศกำลังพัฒนานำนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษไปประยุกต์ใช้กับประเทศตน แต่ไม่ใช่ทุกประเทศที่จะประสบความสำเร็จอย่างสาธารณรัฐประชาชนจีน

สำหรับประเทศไทยในขณะนั้นนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษอยู่ในขั้นตอนการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยผู้ศึกษามีความเห็นว่าหากนโยบายการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษสามารถเป็นจริงขึ้นมาได้ภายใต้เงื่อนไขที่เหมาะสม กล่าวคือ การแก้ไขร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษอยู่ภายใต้หลักสุจริต ไม่มีลักษณะเอื้อประโยชน์ต่อกลุ่มบุคคล ก็จะส่งผลดีต่อการเปิดโอกาสทางธุรกิจใหม่ๆ ผลัดดันการพัฒนาธุรกิจด้านต่างๆ ของคนในประเทศอันจะส่งผลดีต่อผู้บริโภค โดยเฉพาะเป็นการเปิดรับเทคโนโลยีในการผลิตเทคโนโลยีด้านต่าง ๆ ที่คนไทยไม่สามารถคิดค้นได้ เกิดการจ้างงานภายในประเทศทั้งภาคแรงงานไร้ฝีมือ และ แรงงานระดับผู้ชำนาญการ พร้อมทั้งมีเม็ดเงินต่างประเทศหลั่งไหลเข้าสู่เมืองไทยอย่างต่อเนื่อง

Abstract

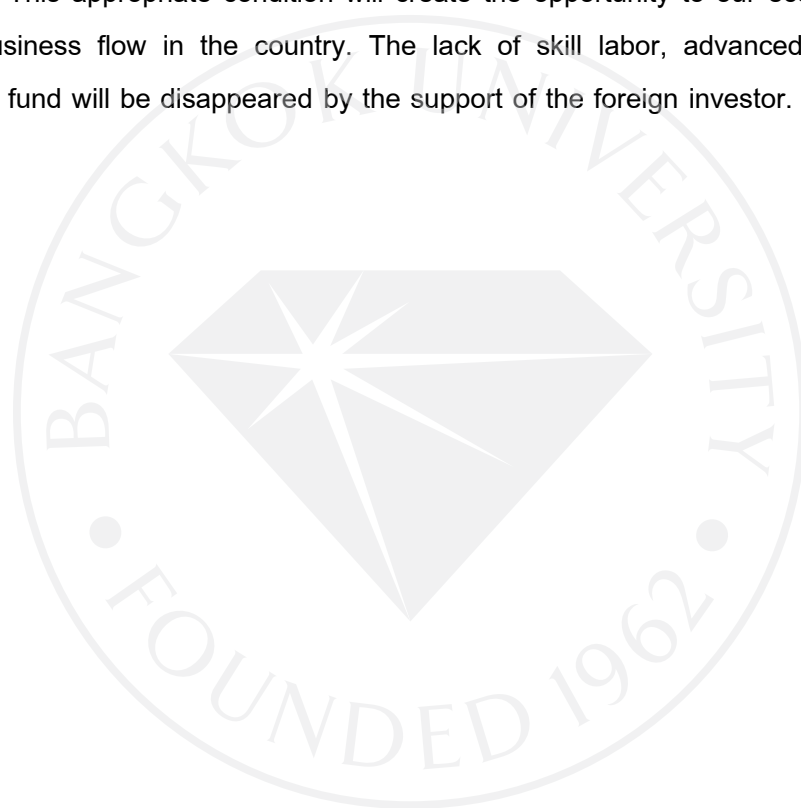
Present-day many countries in Asian continent are tried to convince the foreign investor by adjusting their own domestic law. This was a consequence from a rapidly change in global evolution in present. We have to admit that foreign investor had a enormous capital fund and advanced technology to provide to our country. The problem for our country and developed country was they did not have a solid political structure to readjust their entire system. Specific area has o be focused to give the privilege to the foreign investor. In this time special economic zone was established or is being established by many developed countries.

This independent study will focus in specific laws which were tempted by the foreign investor to invest in the developed country special economic zone such as the People's Republic of China (PRC). The author will compare those interested country laws with the unconcerned country such as the Republic of Philippines and Thailand adjacent countries which are going to establish the special economic zone such as the Kingdom of Cambodia.

The pioneer nation of the special economic zone which is the People's Republic of China (PRC) was studied. The author founded that even the People's Republic of China (PRC) had governed their country by communism, though the People's Republic of China (PRC) was enormously success. The People's Republic

of China (PRC)'s special economic zone policy was adapted by many developed country but there are little of them were quite as successful as the People's Republic of China (PRC).

For Thailand we were in the process of drafting the special economic zone's bill. The author considered that if there were appropriate condition, the establishment of the special economic zone could be feasible. The appropriate condition must contain the honesty principle and no favorable profit to any individual or group. This appropriate condition will create the opportunity to our economic and drive the business flow in the country. The lack of skill labor, advanced technology and capital fund will be disappeared by the support of the foreign investor.

กิตติกรรมประกาศ

ในการดำเนินการเขียนสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนใคร่ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์นิรุจน์ มณีพันธ์ ที่ได้รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาให้แก่สารนิพนธ์ฉบับนี้แต่แรกเริ่ม ท่านได้ให้ข้อเสนอแนะให้คำปรึกษาในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ของผู้เขียน ตลอดจนได้สละเวลาอันมีค่าของท่านในการตรวจแก้ไข สารนิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จรูส่งไปด้วยดี และ ผู้เขียนขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์นเรศร์ เกษะประกกร ที่สละเวลาให้คำปรึกษาเพื่อการจัดการปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม

ในโอกาสนี้ผู้เขียนขอขอบคุณครอบครัว สำหรับความรักความเข้าใจ รวมถึงขอบคุณ คุณ อารี ชนิตรวร หรือเพื่อนปู สำหรับธรรมะดีๆ ที่สามารถปรับใช้ได้ ในชีวิตประจำวัน ธรรมะที่เป็นสติ และเป็นกำลังใจที่ดีสำหรับผู้เขียนเสมอมา

หากสารนิพนธ์ฉบับนี้ มีข้อบกพร่องประการใด ผู้เขียนขออภัยไว้แต่เพียงผู้เดียว และ หากสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในชั้นบัณฑิตศึกษาอยู่บ้าง ผู้เขียนขอมอบคุณงามความดีทั้งสิ้น ให้แก่อาจารย์นิรุจน์ มณีพันธ์ ผู้ที่มอบความคิด สติปัญญา และกำลังใจเพื่อมิให้ผู้เขียนย่อท้อต่ออุปสรรคทั้งปวง

กันตวรรณ ชัยเทอดศิริ

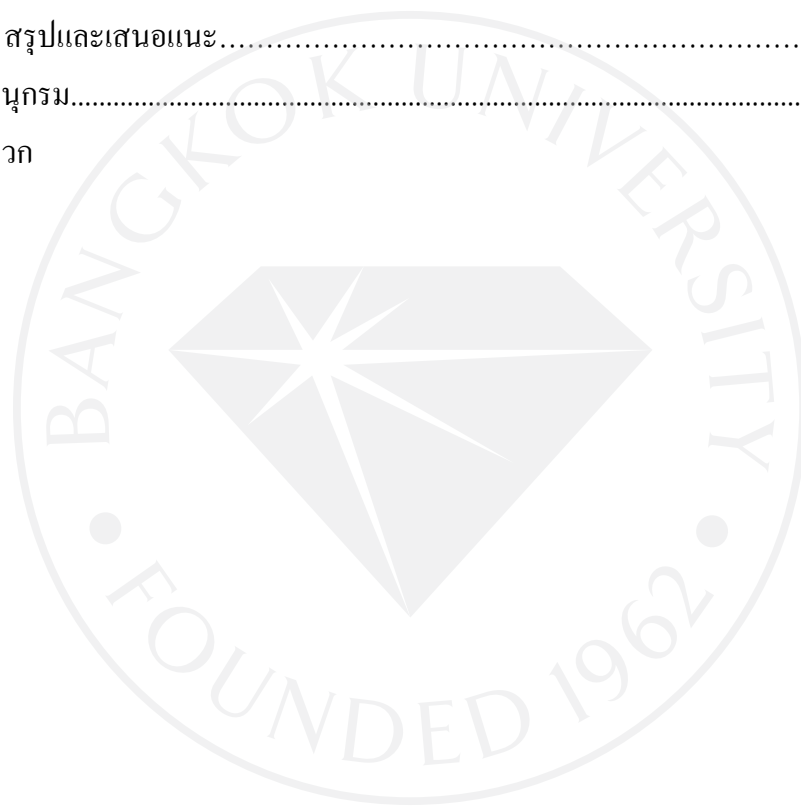
สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ง
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและสภาพปัญหา.....	1
1.2 ความสำคัญของปัญหา.....	3
1.3 วัตถุประสงค์ในการศึกษา.....	3
1.4 ขอบเขตการศึกษา.....	4
1.5 วิธีการศึกษา.....	4
1.6 ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา.....	4
บทที่ 2 การจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ.....	5
2.1 แนวความคิดในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ.....	5
2.2 การจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษในต่างประเทศ.....	5
2.2.1 เขตเศรษฐกิจพิเศษของสาธารณรัฐประชาชนจีน.....	5
แผนภูมิขั้นตอนการขอจดทะเบียนวิสาหกิจทุนต่างประเทศ	12
2.2.2 เขตเศรษฐกิจพิเศษของสาธารณรัฐฟิลิปปินส์.....	35
2.2.3 เขตเศรษฐกิจพิเศษในประเทศที่กำลังถูกจัดตั้งขึ้น.....	52
บทที่ 3 การจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษของประเทศไทย.....	55
3.1 แนวความคิดที่ก่อให้เกิดการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ.....	55
3.2 ความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง	56
3.3 กฎหมายที่เกี่ยวข้องในปัจจุบัน.....	60
3.4 ร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษ.....	62
บทที่ 4 วิเคราะห์สภาพปัญหาและแนวทางแก้ไข.....	67
4.1 สภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขในการจัดทำเขตเศรษฐกิจพิเศษ.....	67

สารบัญ

หน้า

4.2 ผลดีผลเสียของการมีเขตเศรษฐกิจพิเศษ.....	73
4.2.1 ผลดีของการมีเขตเศรษฐกิจพิเศษ.....	73
4.2.2 ผลเสียของการมีเขตเศรษฐกิจพิเศษ.....	74
บทที่ 5 สรุปและเสนอแนะ.....	75
บรรณานุกรม.....	83
ภาคผนวก	

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและสภาพปัญหา

จากการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว ประเทศที่กำลังพัฒนาจึงมีความต้องการให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนในประเทศของตน เพราะนอกจากเงินทุนที่ไหลเข้าประเทศแล้ว ยังมีความรู้และเทคโนโลยีต่างๆที่จะเข้ามาในรูปแบบของการลงทุน นอกจากนั้นการสร้างทางรถไฟสายอาเซียนเพื่อให้เป็นเส้นทางคมนาคมขนส่งที่สะดวกรวดเร็วที่กำลังดำเนินการก่อสร้างยังส่งผลต่อประเทศที่ทางรถไฟตัดผ่าน โดยทางรถไฟที่สร้างขึ้นจะทอดยาวจากสาธารณรัฐประชาชนจีน ผ่านสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ผ่านประเทศไทย ผ่านประเทศมาเลเซีย ไปสิ้นสุดที่สาธารณรัฐสิงคโปร์ แต่ละประเทศในภูมิภาคนี้จึงดำเนินการสร้างแรงดึงดูดการลงทุนจากนักลงทุนต่างชาติโดยการให้สิทธิพิเศษ ทั้งด้านภาษี อัตราค่าแรงงาน การนำเข้า ส่งออก ซึ่งการให้สิทธิพิเศษต่างๆนั้นมาในรูปแบบของการออกกฎหมายสนับสนุนการลงทุน ประเทศในภูมิภาคอาเซียนหลายประเทศได้จัดให้มีเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักลงทุน ประเทศไทยก็เป็นอีกหนึ่งประเทศที่มีนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษเช่นกัน

ประเทศไทยเริ่มมีแนวคิดเขตเศรษฐกิจพิเศษจากหอการค้าไทย ฝ่ายการค้าชายแดน ตั้งแต่ปี พ.ศ.2526 เนื่องจากการค้าชายแดนนั้นมีอัตราการเจริญเติบโตสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องและเห็นชัด เช่น พ.ศ.2547 ยอดการค้าเพิ่มขึ้นจาก พ.ศ.2546 ถึง 3,000 ล้านบาท¹ ทางหอการค้าไทยเล็งเห็นถึงการเจริญเติบโตของตลาดการค้าชายแดน จึงพยายามผลักดันให้มีการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนขึ้นในพื้นที่ชายแดนที่เป็นการค้า เช่น แม่สอด เชียงราย เพื่อแก้ปัญหาการหลบหนีเข้ามาในประเทศไทยของแรงงานต่างด้าวอย่างไม่ถูกต้องและเป็นการกระจายรายได้ให้แก่ประชาชนที่อยู่บริเวณชายแดนของประเทศไทย ประกอบกับการขยายการลงทุนไปสู่บริเวณชายแดนของประเทศแทนที่จะมีการลงทุนอยู่แต่บริเวณหัวเมืองใหญ่ๆของประเทศเท่านั้น หอการค้าไทยจึงพยายามผลักดันให้มีการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนขึ้นในพื้นที่ชายแดนที่เป็นการค้า แต่เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนตามความประสงค์ของหอการค้าไทยนั้น ประเทศไทยไม่สามารถที่ดำเนินการเองได้ทั้งหมด ต้องได้รับความร่วมมือจากประเทศเพื่อนบ้านที่มีชายแดนติดกัน ซึ่งหนทางที่จะได้รับความร่วมมือจากประเทศเพื่อนบ้านได้นั้นต้องได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลไทยในการเจรจากับประเทศเพื่อนบ้านที่มีชายแดนติดต่อกับประเทศไทย หอการค้าไทยจึงได้นำแนวคิดเขตเศรษฐกิจพิเศษไปปรึกษากับสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

¹ <http://www.thannews.th.com/>

ต่อมาการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย มีแนวคิดที่จะให้มีการแก้กฎหมายการนิคมอุตสาหกรรม ประกอบกับทางสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติก็เห็นพ้องกับหอการค้าไทยที่จะให้มีเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน ทั้งสองหน่วยงานคือ การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และ สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จึงได้ทำการศึกษาเรื่องนี้เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ภายหลังจึงได้จัดให้มีการร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษขึ้นเพื่อรองรับการลงทุนจากต่างชาติ จากร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษเกิดเป็นประเด็นปัญหาข้อสงสัยอย่างมาก เพราะร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษที่จัดทำขึ้น ให้สิทธิพิเศษแก่นักลงทุนต่างชาติมากมาย เนื้อหาบางส่วนอาจทำให้เกิดการขัดต่อรัฐธรรมนูญ และขัดต่อกฎหมายอื่น ๆ ที่มีใช้อยู่ในปัจจุบัน จึงมีนักวิชาการหลากหลายสาขาอาชีพออกมาคัดค้านร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษ เมื่อการคัดค้านค่อนข้างรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ จนถูกมองข้ามในหลักการที่สำคัญไปว่าเหตุใดเขตเศรษฐกิจพิเศษจึงประสบความสำเร็จมาแล้วในหลายประเทศ

ประเทศที่ประสบความสำเร็จจากเขตเศรษฐกิจพิเศษอย่างเห็นได้ชัดนั่นคือสาธารณรัฐประชาชนจีนแม้ว่าจะมีระบอบการปกครองแบบคอมมิวนิสต์ และ นักลงทุนที่เข้าไปลงทุนจะได้เพียงสิทธิในการใช้ที่ดินตามเวลาที่กำหนด แต่ก็ยังมีนักลงทุนจำนวนมากเข้าไปลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษของสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยเขตเศรษฐกิจพิเศษที่มีชื่อเสียงที่สุดคือเขตเศรษฐกิจพิเศษเซินเจิ้น จึงเป็นที่น่าสนใจว่าเหตุใดนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษของสาธารณรัฐประชาชนจีน จึงได้รับความสนใจจากนักลงทุนจำนวนมาก แต่ประเทศที่ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยอย่างสาธารณรัฐฟิลิปปินส์กลับไม่ได้รับความสนใจจากนักลงทุนต่างชาติในการจัดทำนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษอย่างที่ตั้งเป้าหมายไว้ ดังนั้นการออกกฎหมายเขตเศรษฐกิจพิเศษของประเทศไทยควรจะเป็นไปในทิศทางใดจึงจะดึงดูดนักลงทุนต่างชาติได้อย่างประสบความสำเร็จ

ประเทศเพื่อนบ้านของไทยอย่างราชอาณาจักรกัมพูชา ได้มีนโยบายรองรับกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยราชอาณาจักรกัมพูชาได้มีการจัดการวางแผนงาน ผังเมือง ไว้เพื่อให้พร้อมแก่นักลงทุนต่างชาติ เช่น การจัดระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบสาธารณูปโภคต่างๆ เขตเศรษฐกิจพิเศษของราชอาณาจักรกัมพูชาเปิดตัวเขตแรกคือ เขตเศรษฐกิจพิเศษปอยเปตโอเนียง ที่มีทะเลเป็นจุดยุทธศาสตร์ และ สินค้าที่ผลิตในราชอาณาจักรกัมพูชายังได้รับสิทธิพิเศษในการส่งออกไปยังประเทศต่างๆทั่วโลก หากไทยมองว่าราชอาณาจักรกัมพูชาเป็นประเทศที่พัฒนาช้ากว่าไทย เขตเศรษฐกิจพิเศษปอยเปตโอเนียงอาจสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับราชอาณาจักรกัมพูชาได้เพียงไม่กี่ปี เหมือนเส้นเงินที่ใช้เวลาเพียงไม่ถึง 15 ปีเปลี่ยนจากหมู่บ้านชาวประมงจนๆ เป็นเมืองที่เจริญเกือบเท่าฮ่องกง ประเทศไทยจึงควรศึกษานโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษในหลักการที่สำคัญมากกว่าการหาผลประโยชน์

จากการยกร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนต่อไป

1.2 ความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากการสร้างทางรถไฟสายเอเชียที่กำลังดำเนินการอยู่และใกล้วันพร้อมใช้งานได้นั้น เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ประเทศเพื่อนบ้านอย่างราชอาณาจักรกัมพูชา เตรียมวางแผนทางเศรษฐกิจเพื่อรองรับทางรถไฟสายเอเชียที่ผ่านจากสาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ประเทศไทย ประเทศมาเลเซีย ไปสิ้นสุดที่สาธารณรัฐสิงคโปร์ โดยการสร้างเขตเศรษฐกิจพิเศษปอยเปตโอเนียง หรือ POSEZ ที่มีทะเลเป็นจุดยุทธศาสตร์ซึ่งใช้เวลาขนส่งน้อยกว่า 3 ชั่วโมงจากแหลมฉบัง และ เมื่อทางรถไฟแล้วเสร็จกัมพูชามีแผนการที่จะสร้างสนามบินใหม่เพื่อรองรับการท่องเที่ยว และการค้า

ซึ่งลักษณะของเขตเศรษฐกิจพิเศษ POSEZ นี้ยังมีรายละเอียดอื่น ๆ อีกมาก ที่จะสนับสนุนให้เกิดการลงทุนและการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว หากประเทศไทยไม่พัฒนากฎหมาย และ เตรียมความพร้อมให้ทันที่แล้ว ประเทศเพื่อนบ้านที่พัฒนาช้ากว่าประเทศไทยอย่างราชอาณาจักรกัมพูชาอาจเป็นประเทศที่เจริญกว่าประเทศไทยภายในไม่ถึงสิบปี จึงมีความจำเป็นที่ต้องมีการศึกษาถึงผลดีผลเสียของร่างกฎหมายเขตเศรษฐกิจพิเศษ ประกอบกับการศึกษาวิธีการตลอดจนการจัดการเขตเศรษฐกิจพิเศษของประเทศอื่นในภูมิภาคเอเชีย ตั้งแต่ประเทศที่ เขตเศรษฐกิจพิเศษได้รับความสนใจจากนักลงทุนอย่างมากเช่น สาธารณรัฐประชาชนจีน ประเทศที่เขตเศรษฐกิจพิเศษไม่ได้รับความสนใจจากนักลงทุนอย่างที่ตั้งเป้าหมายไว้เช่นสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ และประเทศที่กำลังจัดทำเขตเศรษฐกิจพิเศษอย่างราชอาณาจักรกัมพูชา เพื่อนำมาพัฒนาการค้าการลงทุนของประเทศไทย

1.3 วัตถุประสงค์ในการศึกษา

เพื่อศึกษาถึงมาตรการทางกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันของประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งจะนำมาเป็นแนวทางในการเสนอให้มีการแก้ร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษให้ เป็นไปเพื่อการดึงดูดนักลงทุนอย่างจริงจัง

1.4 ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาในเรื่องนี้เป็นการศึกษาถึงกฎหมายของประเทศที่นักลงทุนให้ความสนใจมาลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษเช่นสาธารณรัฐประชาชนจีน เปรียบเทียบกับประเทศที่นักลงทุนไม่ให้ความสนใจเขตเศรษฐกิจพิเศษอย่างที่ตั้งเป้าหมายไว้เช่นสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ และศึกษาถึงประเทศเพื่อนบ้านที่กำลังจัดให้มีเขตเศรษฐกิจพิเศษ เช่นราชอาณาจักรกัมพูชา

1.5 วิธีการศึกษา

การศึกษาในประเด็นดังกล่าวผู้ศึกษาจะทำการศึกษาโดยการวิจัยเอกสาร ค้นคว้าข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

1.6 ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงกฎหมายต่างๆที่เกี่ยวกับการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษของประเทศในภูมิภาคเอเชีย ระหว่างประเทศที่เขตเศรษฐกิจพิเศษได้รับความสนใจจากนักลงทุนชาวต่างชาติอย่างมากกับประเทศที่เขตเศรษฐกิจพิเศษไม่ได้รับความสนใจจากนักลงทุนชาวต่างชาติอย่างที่มีการตั้งเป้าหมายไว้
2. ทำให้ทราบถึงประเทศเพื่อนบ้านที่กำลังจัดทำเขตเศรษฐกิจพิเศษเปรียบเทียบกับประเทศไทย
3. ทำให้ทราบถึงการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษของประเทศไทยโดยศึกษาถึงแนวความคิดต่างๆรวมถึงศึกษาร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 2

เขตเศรษฐกิจพิเศษ

2.1 แนวความคิดในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ

การพัฒนาของเขตเศรษฐกิจพิเศษ เริ่มต้นจากปัญหาในการ จัดทำเขตนิคมอุตสาหกรรม (Industrial Zone) เขตอุตสาหกรรมส่งออก (Export processing Zone) เพราะการจัดให้มีเขตนิคมอุตสาหกรรมกลับไม่ได้รับความสนใจจากนักลงทุน อย่างที่ตั้งเป้าหมายไว้ ซึ่งประเทศแรกๆที่มองเห็นว่าต้องมีการพัฒนาเขตนิคมอุตสาหกรรมคือ สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้มองเห็นว่าการนิคมอุตสาหกรรมยังมีข้อจำกัดในทาง ปฏิบัติ เนื่องจาก การนิคมอุตสาหกรรมได้อนุญาตให้มีเฉพาะเขตอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมส่งออก หรือ ที่เกี่ยวเนื่อง นอกจากนี้ยังติดขัดเรื่องการบริหารจัดการของภาครัฐที่สร้างความวุ่นวาย และ เพิ่มต้นทุนให้กับนักลงทุน ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้ามาลงทุนของนักลงทุนชาวต่างชาติ เมื่อสาธารณรัฐประชาชนจีน เล็งเห็นถึงการพัฒนาทางด้านกฎหมายเพื่อการอำนวยความสะดวกแก่นักลงทุน จึงได้มีการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษขึ้น โดย รวมทุกประเภทของกิจกรรมต่างๆไว้ในที่เดียว อาทิ อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม บริการ ไอที และ มีการให้สิทธิพิเศษแก่นักลงทุน จัดให้มี ระบบสาธารณูปโภคที่ เพียงพร้อม โครงสร้างพื้นฐานที่สมบูรณ์ มีระบบการอนุมัติการจัดการที่ไม่ยุ่งยากเหมือนแต่ก่อน โดยนำระบบไอทีเข้ามาใช้ในการพิจารณาอนุมัติ ประกอบการเมื่อนักลงทุนได้ทำตามขั้นตอนต่างๆครบ หรือที่เรียกว่า One stop Service ซึ่งผู้ลงทุนสามารถขอ อนุญาตลงทุนต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในพื้นที่ที่ประสงค์จะลงทุน แทนการอนุมัติด้วยตัวบุคคลหลายประเทศที่ต้องการส่งเสริมการลงทุนได้นำแนวความคิดเขตเศรษฐกิจพิเศษไปประยุกต์ใช้ เช่น สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ เมืองดูไบ สหพันธรัฐรัสเซีย ราชอาณาจักรฮัชไมต์จอร์แดน ประเทศอิหร่าน สาธารณรัฐอินเดีย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ แต่ไม่ได้หมายความว่าทุกประเทศที่นำแนวความคิดเขตเศรษฐกิจพิเศษไปใช้จะประสบ ความสำเร็จอย่าง สาธารณรัฐประชาชนจีน²

2.2 การจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษในต่างประเทศ

2.2.1 เขตเศรษฐกิจพิเศษของสาธารณรัฐประชาชนจีน

ประเทศที่พิสูจน์ให้เห็นว่านโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษเป็นนโยบายที่ดีในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และเป็นนโยบายที่นำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจ จออย่างเห็นได้ชัด นั่นก็คือสาธารณรัฐประชาชนจีน เนื่องจากการพัฒนาประเทศในยุคเหมาเจ๋อตง ปี พ.ศ.2492

² ฝ่ายพัฒนากฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. ข่าวสารพัฒนากฎหมาย. เมษายน 2548

เป็นการพัฒนาด้วยนโยบายการพึ่งตนเอง (Self-Sufficiency) และ ตัดสาธารณรัฐประชาชนจีน ออกจากประเทศอื่นในโลก โดยเฉพาะประเทศทางตะวันตก ทำให้เกิดความไม่สมดุลในแง่การกระจายรายได้ในเชิงภูมิศาสตร์ของภาคอุตสาหกรรม โดยรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีนในยุคนั้นทุ่มเทงบประมาณ วัสดุดิบ และ แรงงานไปกับ พื้นที่ในชนบทของ สาธารณรัฐประชาชนจีน จัดเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ เน้นหนักในการอุตสาหกรรมทางทหาร และ อุตสาหกรรมหนัก จึงส่งผลให้เกิดต้นทุนทางเศรษฐกิจจำนวนมาก และ เป็นการผลิตที่ไร้ประสิทธิภาพ เพราะ สาธารณรัฐประชาชนจีน ชนบทมีความล้าหลังทุกันดารไม่สามารถสร้างผลผลิตให้คุ้มค่างบกับเงินลงทุน แม้ว่าระบบคอมมิวนิสต์ได้เอื้อต่อความเป็นปึกแผ่นของ สาธารณรัฐประชาชนจีน เพราะสาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นประเทศที่มีขนาดใหญ่และมีการใช้ภาษาที่ต่างกันตามแต่ละภูมิภาค การปิดประเทศ ของสาธารณรัฐประชาชนจีน ในยุคนั้นส่งผลให้มีการใช้ภาษาเดียวในประชากรมากกว่าหนึ่งพันล้านคนคือ ภาษาจีนแมนดาริน และ การปิดประเทศยังช่วยให้เกิดความเท่าเทียมของกลุ่มคน ต่างๆมากขึ้นช่วยลดปัญหาการคอร์รัปชัน จึงนับได้ว่าการปิดประเทศของ สาธารณรัฐประชาชนจีน ก็ยังมีข้อดีที่ทำให้ประเทศใหญ่อย่าง สาธารณรัฐประชาชนจีนมีความเป็นปึกแผ่นมากขึ้น แต่ไม่ดีในแง่ของเศรษฐกิจ³

ต่อมาในปี พ.ศ. 2520 สาธารณรัฐประชาชนจีน ได้เข้าสู่ยุคปฏิรูปเศรษฐกิจ เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงผู้นำประเทศจาก เหมาเจ๋อตง เป็น หวู่โถ๊ะเฟิง และได้แต่งตั้งรองนายกรัฐมนตรีคือ เต็งเสี่ยวผิง ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายเศรษฐกิจจากนโยบายการพึ่งพาตนเองเป็น นโยบายปฏิรูปและการเปิดประเทศ หรือที่รู้จักกันดีในนามนโยบาย 4 ทันสมัย คือ นโยบายที่ทันสมัยสี่ด้านอันประกอบด้วย ทันสมัยด้านเกษตรกรรม ทันสมัยด้านอุตสาหกรรม ทันสมัยด้านการเมืองการป้องกันประเทศ และ ทันสมัยด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี⁴ นอกจากนี้ สาธารณรัฐประชาชนจีน ภายใต้การบริหารของ เต็งเสี่ยวผิง ยังกำหนดแผนการพัฒนาเศรษฐกิจของชาติอย่างมีระบบและเป็นขั้นตอนด้วยการแบ่งบริเวณพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาให้ง่ายต่อการลงทุนจากนักลงทุน ชาวต่างชาติ โดยตั้งเสี่ยวผิง ได้แบ่งการพัฒนาเศรษฐกิจออกเป็น 3 ระยะ กล่าวคือ ระยะแรก การกำหนดเขตเศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zone : SEZ) ระยะที่สองคือการกำหนดเมืองเปิดตามชายทะเล (Open Coastal Cities) ระยะที่สามคือการพัฒนาพื้นที่ในภาคตะวันตกของ สาธารณรัฐประชาชนจีนให้เป็นเศรษฐกิจแบบเปิด การแบ่งระยะการพัฒนาทั้ง 3 รูปแบบนี้เป็นการพัฒนาที่แบ่งแยกนโยบายโดยการใช้หลักการที่ต่างกันเชิงภูมิศาสตร์

³ อักษรศรี พานิชสาส์น,วารสารการงบประมาณ, ปีที่ 2.(ฉบับที่ 6 กรกฎาคม - กันยายน 2548), น. 54

⁴ http://www.thailandindustry.com/home/TOPStory_preview.php?id=1215§ion=8&rcount=Y . 30

หลักการสำคัญที่ใช้ในการปฏิรูปเศรษฐกิจระยะแรก คือ การเปิดเขตเศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zone : SEZ) ในพื้นที่ที่อยู่ติดทะเลเพื่อความสะดวกในการขนส่ง การเปิดเขตเศรษฐกิจพิเศษของ สาธารณรัฐประชาชนจีน ในยุคนั้น เปิดเป็น 4 พื้นที่สำคัญคือ เมืองเซินเจิ้น (Shenzhen) เมืองชานโถว (Shantou) เมืองจูไห่ (Zhuhai) ในมณฑลกว่างตุง และ เมืองเซี่ยเหมิน (Xiamen) ในมณฑลฝูเจี้ยน หรือที่เรียกกันว่าฮกเกี้ยน ตั้งเสี่ยวผิงใช้เขตเศรษฐกิจทั้ง 4 นี้เป็นปัจจัยในการดึงดูดนักลงทุนชาวต่างชาติ โดยการให้สิทธิพิเศษต่างๆ เช่น การยกเว้นภาษีบางประเภท การสร้างระบบสาธารณูปโภคที่สะดวกเพื่อรองรับการผลิต การสร้างถนน สร้างระบบพลังงานไฟฟ้าอย่างทั่วถึง และมีระบบ การโทรคมนาคมที่ดีคอยรองรับ การติดต่อสื่อสารให้กับนักลงทุนชาวต่างชาติ

นอกจากสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานต่างๆที่เตรียมไว้รองรับนักลงทุน ชาวต่างชาติแล้ว สาธารณรัฐประชาชนจีน ยังมีแรงงานราคาถูก มีทรัพยากรธรรมชาติมากมาย แต่ สิ่งที่ขัดขวางการเข้ามาลงทุนของนักลงทุนคือ กฎหมายภายในของ สาธารณรัฐประชาชนจีน ที่ปกครองด้วยระบบคอมมิวนิสต์ ซึ่งเป็นปัจจัยหลักที่สามารถลบล้างความสนใจจากนักลงทุน ชาวต่างชาติได้อย่างสิ้นเชิง ตั้งเสี่ยวผิงจึงใช้แผนการสนับสนุนการลงทุนในเขตเศรษฐกิจ พิเศษเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักลงทุนโดยแบ่งเป็นนโยบายหลักได้ 4 นโยบาย คือ

1. สาธารณรัฐประชาชนจีน ได้ส่งเสริมดำเนินนโยบายการลงทุนโดย สาธารณรัฐ ประชาชนจีนให้อำนาจแก่รัฐบาลท้องถิ่นเพื่อการอนุมัติโครงการต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน จากต่างประเทศ จึงทำให้เกิดความคิดริเริ่มในเชิงนโยบายหรือการคิดค้นมาตรการด้านการ ลงทุนต่างๆในพื้นที่เหล่านั้น และ ในบางกรณีได้ขยายผลจนกลายเป็นนโยบายส่งเสริมการ ลงทุนระดับชาติ

2. มีการปฏิรูปด้านการคลังโดยการกระจายอำนาจไปให้รัฐบาลท้องถิ่นจากระบบเดิมที่รัฐบาลกลางควบคุมทั้งหมด เป็นระบบที่ให้อำนาจแก่รัฐบาลท้องถิ่นในการจัดการ รายได้และรายจ่ายที่เกิดขึ้น

3. มีนโยบายด้านการเงินและนโยบายการเปิดประเทศ รวมถึงการใช้ประโยชน์จากระบบตลาด และ โอกาสในการเข้าถึงทรัพยากรต่างๆ ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ ธุรกิจและบริษัทของต่างชาติที่เข้ามาลงทุนช่วยสร้างระบบการบริหารจัดการที่เป็นสากลมากขึ้น

4. การริเริ่มใช้กลยุทธ์นี้ ในการปฏิรูปและการเปิดประเทศทางพื้นที่ชายฝั่ง ตะวันออก เพื่อเป็นพื้นที่ทดลองระบบเศรษฐกิจแบบตลาดอย่างค่อยเป็นค่อยไปเพื่อศึกษา จุดอ่อนและจุดแข็งของระบบทุนนิยมก่อนการตัดสินใจนำระบบตลาดมาใช้อย่างทั่วถึงทั้ง ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน⁵

⁵ อ่างแล้วเชิงอรรถที่ 3

ซึ่งนอกจากนโยบายต่างๆในเขตพื้นที่ เศรษฐกิจพิเศษแล้ว สาธารณรัฐประชาชนจีน ยังได้มีกฎหมายเพื่อดึงดูดนักลงทุนชาวต่างชาติ โดยกฎหมาย สาธารณรัฐประชาชนจีนได้แบ่งประเภทของนักลงทุนออกเป็น 3 ลักษณะกล่าวคือ

การลงทุนลักษณะแรก นักลงทุนชาวต่างชาติเป็นเจ้าของกิจการเองทั้งหมด มีกฎหมายที่ควบคุมการลงทุนคือ “กฎหมายวิสาหกิจทุนต่างประเทศของสาธารณรัฐประชาชนสาธารณรัฐประชาชนจีน” กับ “กฎรายละเอียดการปฏิบัติตามกฎหมายวิสาหกิจทุนต่างประเทศของสาธารณรัฐประชาชนสาธารณรัฐประชาชนจีน”

กฎหมายวิสาหกิจทุนต่างประเทศของสาธารณรัฐประชาชน สาธารณรัฐประชาชนจีน มีหลักการโดยทั่วไปดังนี้

กฎหมายวิสาหกิจทุนต่างประเทศของสาธารณรัฐประชาชน สาธารณรัฐประชาชนจีน ให้นักลงทุนชาวต่างชาติเข้ามาลงทุนใน สาธารณรัฐประชาชนจีน ได้เพื่อขยายการแลกเปลี่ยนเทคโนโลยีและความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับต่างประเทศ ซึ่งจะเรียกนักลงทุนชาวต่างชาติว่า “ผู้ลงทุนต่างประเทศ” สามารถดำเนินกิจการวิสาหกิจทุนต่างประเทศได้ โดยกฎหมายที่เรียกวิสาหกิจทุนต่างประเทศให้หมายความถึง วิสาหกิจที่ก่อตั้งในประเทศ สาธารณรัฐประชาชนจีน แต่ไม่รวมถึงที่เป็นการเปิดสาขาในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

การลงทุนของผู้ลงทุนชาวต่างชาติในประเทศ สาธารณรัฐประชาชนจีน จะได้รับสิทธิประโยชน์ รวมถึงการคุ้มครองตามกฎหมายสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยรัฐจะไม่เข้าแทรกแซง หรือ เว้นคืน หรือ เปลี่ยนแปลงให้กรรมสิทธิ์กลายเป็นของรัฐ

การยื่นคำร้องขอก่อตั้งวิสาหกิจทุนต่างประเทศให้ ยื่นคำร้องที่ หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบงานเศรษฐกิจการค้าต่างประเทศของสำนักงานนายกรัฐมนตรี หรือ องค์กรที่ได้รับมอบอำนาจจากสำนักนายกรัฐมนตรีทำการตรวจสอบอนุมัติ และ ต้องมีผลการอนุมัติ หรือไม่อนุมัติภายใน 90 วันหลังจากคำร้องขอตั้งวิสาหกิจทุนต่างประเทศได้รับอนุมัติแล้ว ผู้ลงทุนต่างประเทศจะต้องยื่นคำร้องขอจดทะเบียนต่อองค์กรควบคุมงานปกครองอุตสาหกรรมและ พาณิชยกรรมภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือรับรองการอนุมัติ ซึ่งวันที่ได้ลงนามในใบอนุญาตประกอบการให้ถือเป็นวันที่ได้ก่อตั้งวิสาหกิจดังกล่าว

หากวิสาหกิจทุนต่างประเทศที่มีเงื่อนไขตรงกับข้อกำหนดในนิติบุคคลของ สาธารณรัฐประชาชนจีน จะได้รับสถานะเป็นนิติบุคคล สาธารณรัฐประชาชนจีน ตามกฎหมาย โดยหน่วยงานปกครองอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรมมีอำนาจในการตรวจสอบ กำกับ ดูแล สภาพการลงทุนของวิสาหกิจทุนต่างประเทศ

วิสาหกิจทุนต่างประเทศต้องดำเนินการต่างๆ ภายในกำหนดเวลาอย่างเคร่งครัด หากล่วงเลยเวลาที่กำหนดแล้ว หน่วยงานควบคุมต่างๆมีสิทธิเพิกถอนใบอนุญาตประกอบการได้

การเปลี่ยนแปลงเรื่องสำคัญต่างๆ จะต้องรายงานให้หน่วยงานตรวจสอบ อนุมัติ รวมทั้งดำเนินการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงต่อหน่วยงานควบคุมงานปกครอง อุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรม เมื่อวิสาหกิจบริหาร กิจการตามที่ได้รับ อนุญาตแล้ว รัฐจะไม่สามารถเข้าแทรกแซงได้

วิสาหกิจทุนต่างประเทศต้องจัดทำสมุด บัญชีในสาธารณรัฐประชาชนจีน เป็น ภาษาจีน จากนั้นต้องนำส่งให้หน่วยงานการคลังและภาษีทำการตรวจสอบ หากฝ่าฝืนวิสาหกิจ ทุนต่างประเทศจะโดนโทษปรับไปจนถึงโทษเพิกถอนใบอนุญาตประกอบการ

การว่าจ้างพนักงานและกรรมกรใน สาธารณรัฐประชาชนจีน ต้องระบุถึง ค่าจ้าง การเลิกจ้าง การจ่ายค่าตอบแทน สวัสดิการ การคุ้มครองแรงงาน โดยทำเป็นสัญญาตาม กฎหมาย รวมถึงการจัดตั้งสหภาพแรงงานวิสาหกิจทุนต่างประเทศต้องให้ความร่วมมือในการ จัดตั้ง และ สนับสนุนปัจจัยต่างๆในการดำเนินการของวิสาหกิจทุนต่างประเทศด้วย

วัตถุดิบ เชื้อเพลิง วัสดุ สิ่งของอื่นๆที่ใช้ในการประกอบการ สามารถซื้อได้ทั้ง ในและนอก สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยยึดหลักการที่ยุติธรรมและสมเหตุสมผล แต่ การ ประกันภัยต้องทำประกันภัยกับบริษัทประกันภัยที่อยู่ในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

การชำระ ภาษีวิสาหกิจทุนต่างประเทศจะได้รับการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษี หากนำผลกำไรที่ได้ชำระภาษีแล้วมาลงทุนในประเทศ สาธารณรัฐประชาชนจีน อีก อาจยื่นคำ ร้องขอคืนเงินภาษีได้บางส่วน และ เงินตราต่างประเทศที่ นำเข้ามาต้องอยู่ภายใต้กฎหมายการ ควบคุมเงินตราต่างประเทศ โดยต้องเปิดบัญชี กับธนาคารในประเทศ สาธารณรัฐประชาชนจีน หรือธนาคารที่หน่วยงานควบคุมเงินตราต่างประเทศกำหนด ผลกำไรอันชอบด้วยกฎหมาย เงิน ค่าจ้างของพนักงานที่เสียภาษีแล้ว สามารถโอนออกไปนอกประเทศได้

เมื่อครบกำหนดเวลาการประกอบการของวิสาหกิจทุนต่างประเทศแล้ว วมี่ความ ประสงค์จะขอต่อสัญญาให้ผู้ลงทุนรายงานให้องค์กรตรวจสอบอนุมัติภายใน 180 วัน ก่อนครบ กำหนดเวลา โดยจะได้รับคำตอบจากองค์กรตรวจสอบภายใน 30 วัน หรือ เมื่อมีการเลิกกิจการ ต้องจดทะเบียนยกเลิกต่อหน่วยงานควบคุมงานปกครองอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และ ขอ ยกเลิกใบอนุญาตประกอบการ

ที่กล่าวมาข้างต้น เป็นการสรุปหลักการโดยทั่วไปของกฎหมายวิสาหกิจทุน ต่างประเทศ ซึ่งนักลงทุนยังคงต้องปฏิบัติตามรายละเอียดปลีกย่อยที่ปรากฏในกฎรายละเอียด การปฏิบัติตามกฎหมายวิสาหกิจทุนต่างประเทศอีกด้วย

กฎรายละเอียดการปฏิบัติตามกฎหมายวิสาหกิจทุนต่างประเทศของ สาธารณรัฐประชาชนสาธารณรัฐประชาชนจีน มีหลักการโดยทั่วไปดังนี้

วิธีการก่อตั้งวิสาหกิจทุนต่างประเทศ

กฎหมายอนุญาตให้นักลงทุนชาวต่างชาติเข้ามาลงทุนในประเทศ สาธารณรัฐประชาชนจีนได้ร้อยเปอร์เซ็นต์นั้นจะต้องเป็นการลงทุนที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของสาธารณรัฐประชาชนจีน และมีอาชีพที่ต้องห้าม นั่นคือ การลงทุนที่ส่งผลเสียหายต่ออธิปไตยหรือประโยชน์สาธารณะของสังคม สาธารณรัฐประชาชนจีน การลงทุนที่เป็นอันตรายต่อความปลอดภัยของ สาธารณรัฐประชาชนจีน การลงทุนที่ฝ่าฝืนกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของ สาธารณรัฐประชาชนจีน การลงทุนที่ไม่ตรงกับข้อกำหนดของการพัฒนาเศรษฐกิจของ สาธารณรัฐประชาชนจีน การลงทุนที่อาจทำให้เกิดมลพิษแก่สิ่งแวดล้อม สาธารณรัฐประชาชนจีน หากไม่ใช้การลงทุนที่ต้องห้ามแล้วนักลงทุนมีสิทธิยื่นขอก่อตั้งวิสาหกิจทุนต่างประเทศได้ โดยก่อนการยื่นคำร้องขอก่อตั้งวิสาหกิจทุนต่างประเทศนักลงทุนต้องทำรายงาน รวมถึงวัตถุประสงค์การก่อตั้งรัฐวิสาหกิจทุนต่างประเทศ ขอบเขตการประกอบการ ขนาดของกิจการ ผลิตภัณฑ์ที่ผลิต การติดตั้งอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีที่ใช้ ขนาดของพื้นดิน สภาพและปริมาณความต้องการการใช้น้ำ ไฟฟ้า ถ่านหิน ก๊าซ หรือ พลังงานอื่นๆ รวมถึงความต้องการใช้สาธารณูปโภค ต่างๆ และเอกสารที่ยื่นต้องเป็นภาษา จีนหรือมีคำแปลเป็นภาษาสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยยื่นคำร้องขอต่อรัฐบาลท้องถิ่นระดับอำเภอขึ้นไป หรือผ่านกระทรวงความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการค้าต่างประเทศ แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐบาลท้องถิ่นระดับอำเภอขึ้นไปของสถานที่ที่ประสงค์จะจัดตั้งวิสาหกิจทุนต่างประเทศ และ จะได้รับคำตอบจากรัฐบาลท้องถิ่นระดับอำเภอขึ้นไปภายในกำหนด 30 วันนับแต่วันที่ ได้รับรายงานที่ผู้ลงทุนต่างประเทศยื่นเสนอไว้

หลังจากได้รับคำตอบจากองค์กรท้องถิ่นระดับอำเภอขึ้นไป นักลงทุนชาวต่างชาติต้องทำการยื่นคำร้องขอ ก่อตั้งวิสาหกิจทุนต่างประเทศที่องค์กรตรวจสอบอนุมัติพร้อมกับส่งรายงานเอกสารต่างๆ ซึ่งนักลงทุนชาวต่างชาติต้องทำการขออนุญาตตามขั้นตอนที่มีกำหนดเวลาอย่างเคร่งครัด ภายในเวลาที่กำหนดจะได้รับอนุญาตหรือไม่ก็จะได้รับคำตอบในเวลาที่กำหนดเช่นกัน เมื่อได้รับอนุญาตให้ประกอบการในสาธารณรัฐประชาชนจีนแล้ว ผู้ลงทุนชาวต่างชาติจะต้องร้องขอจดทะเบียนต่อองค์กรควบคุมงานปกครองอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรมภายใน 30 วัน หลังจากนั้นต้องดำเนินการจดทะเบียนภาษีต่อองค์กรภาษีภายในกำหนด 30 วัน นับแต่วันก่อตั้งวิสาหกิจ

ที่ดินที่ใช้เป็นสถานที่ตั้งของวิสาหกิจทุนของนักลงทุนต่างประเทศต้องได้รับการตรวจสอบและอนุมัติตามสภาพจากรัฐบาลประชาชนระดับอำเภอขึ้นไปก่อนจึงจะดำเนินการจัดการที่ดินให้กับรัฐวิสาหกิจทุนต่างประเทศ โดยต้องนำหนังสือรับรองอนุมัติและใบอนุญาตประกอบการไปดำเนินการขอใช้ที่ดินต่อหน่วยงานควบคุมที่ดินที่ เป็นที่ตั้งที่ทำการรัฐวิสาหกิจทุนนั้นภายในกำหนด 30 วันนับแต่วันลงนามในใบอนุญาต ประกอบการ หลังจาก

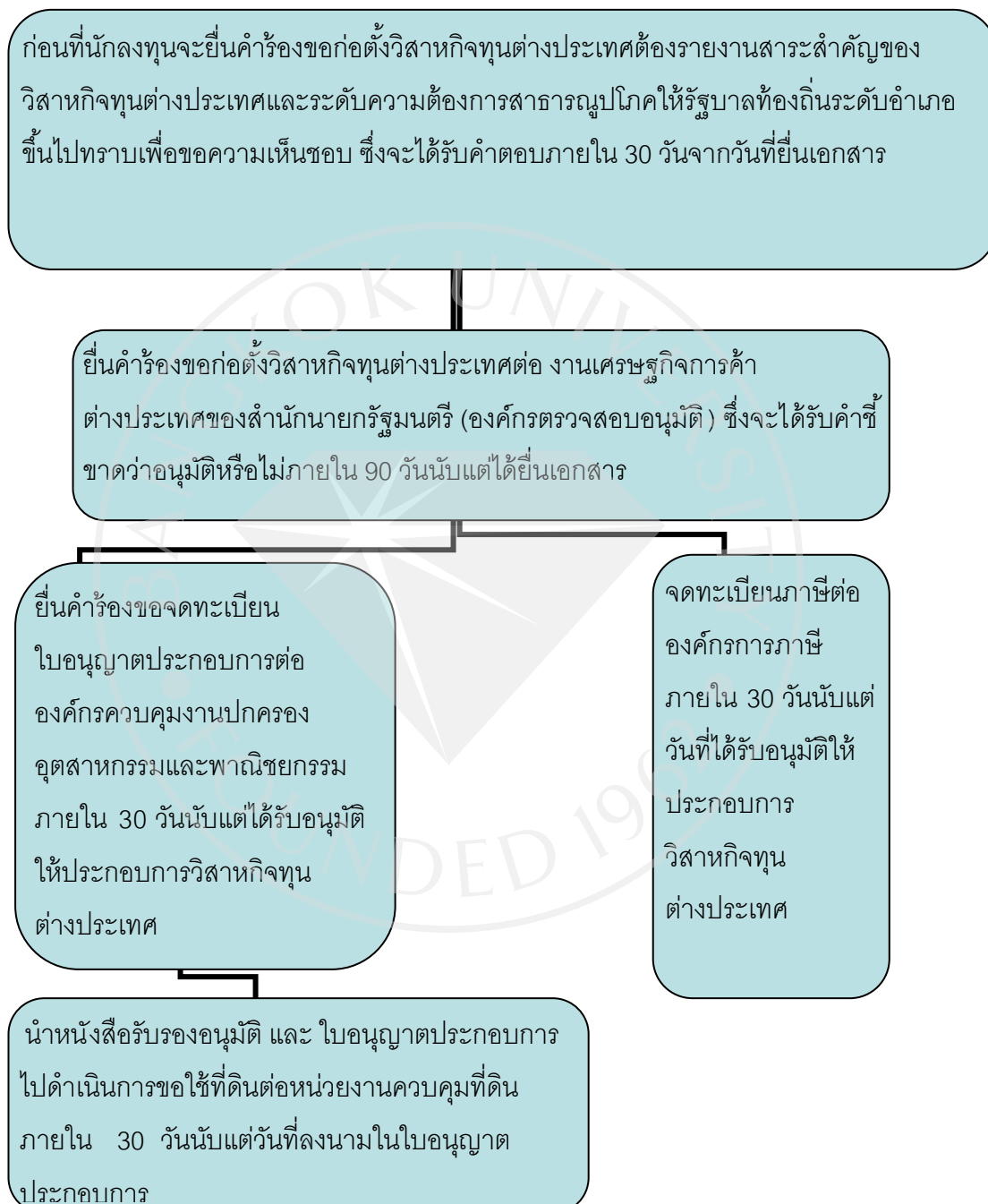
นั้นหน่วยงานควบคุมที่ดินจึงออกหนังสือรับรองการใช้ที่ดินให้กับรัฐวิสาหกิจทุนต่างประเทศ ซึ่งรัฐวิสาหกิจทุนต่างประเทศสามารถใช้ที่ดินได้ภายในกำหนดเวลาตามใบอนุญาต โดยหนังสือการรับรองการใช้ที่ดินไม่สามารถโอนสิทธิการใช้ที่ดินได้

เมื่อนักลงทุนชาวต่างชาติได้ทำตามขั้นตอนต่างๆครบถ้วนตามเวลาที่กำหนด แล้วรัฐบาล สาธารณรัฐประชาชนจีน ย้ำความมั่นใจให้กับนักลงทุนด้วยการระบุว่ารัฐไม่สามารถดำเนินการเวนคืน และ หากทำตามข้อบังคับที่ได้รับอนุญาตแล้วรัฐจะไม่สามารถแทรกแซงการบริหารงานอีกด้วย

รูปแบบการจัดตั้งวิสาหกิจทุนต่างประเทศสามารถระบุให้เป็นแบบจำกัดความรับผิดชอบหรือรูปแบบอื่นๆได้โดยบังคับตามกฎหมายและข้อบังคับของ สาธารณรัฐประชาชนจีน ส่วนทุนจดทะเบียนนั้นให้รวมถึงเงินทุนในโครงสร้างพื้นฐาน เงินทุนหมุนเวียน และ ต้องเป็นเงินทุนที่เหมาะสมกับการประกิจการด้วย ซึ่งภายในกำหนดระยะเวลาการประกอบการตามที่ได้รับอนุญาตไม่สามารถดำเนินการลดทุนได้ เว้นแต่จำเป็นอย่างแท้จริงต้องได้รับอนุมัติจากองค์กรตรวจสอบอนุมัติก่อน ในส่วนของการโอนทุน การเพิ่มทุน นอกจากต้องได้รับอนุมัติจากองค์กรตรวจสอบแล้วต้องจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงต่อองค์กรควบคุมงานปกครองงาน อุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรม

หากวิสาหกิจทุนต่างประเทศต้องการจ้างหรือโอนสิทธิใดๆให้ต่างประเทศ ต้องได้รับอนุมัติต่อองค์กรตรวจสอบและต้องบันทึกต่อองค์กรควบคุมงานปกครองงาน อุตสาหกรรมและ พาณิชยกรรมอีกด้วย ในการดำเนินการต่างๆทั้งหมดที่กล่าวมาวิสาหกิจทุนต่างประเทศสามารถตั้งผู้แทนดำเนินการได้ หรือ ผู้แทนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้มีการตั้งตัวแทนได้โดยทำเป็นหนังสือ

แผนภูมิขั้นตอนการขอจดทะเบียนวิสาหกิจทุนต่างประเทศ

รูปแบบการชำระหนี้ของวิสาหกิจทุนต่างประเทศ

รูปแบบการชำระหนี้ของวิสาหกิจทุนต่างประเทศสามารถชำระเงินตราต่างประเทศที่สามารถแลกเปลี่ยนได้เพื่อการลงทุน หรือ จะตีราคาเครื่องจักรให้เป็นทุนก็ได้ แต่ต้องเป็นอุปกรณ์เครื่องจักรที่จำเป็นในการผลิตของวิสาหกิจทุนต่างประเทศนั้นๆ ซึ่งต้องตีราคาให้อยู่ในราคาเดียวกันกับตลาดโลก นอกจากนี้ สาธารณรัฐประชาชนจีน ยังรองรับ สิทธิการผลิตทางอุตสาหกรรม หรือ เทคโนโลยีทรัพย์สินอื่นๆ มาตีราคาเป็นเงินลงทุนได้โดยมีข้อแม้เพียงว่า สิทธิต่างๆนั้นต้องเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ลงทุน ในการตีราคา ทุกสิ่งต้องมีเอกสารประกอบคำร้องพร้อมทั้งส่งรายงานให้แก่องค์กรที่มีอำนาจอนุมัติด้วย

ในส่วนของการกำหนดเวลาการชำระเงินลงทุนต้องมีการบันทึกให้ชัดเจนตั้งแต่วันที่มีการร้องขอก่อตั้ง โดยการชำระเงินงวดแรกต้องไม่น้อยกว่า 15% และ ต้องชำระให้ครบถ้วนภายใน 90 วัน อย่างไรก็ตามเงินงวดสุดท้ายต้องชำระให้ครบถ้วนในกำหนด 3 ปีนับแต่วันที่ได้ออกใบอนุญาตประกอบการ เนื่องจากกำหนดเวลาการชำระเงินเป็นเรื่องสำคัญมากหากผิดเวลาจะส่งผลกระทบต่อหนังสือ อนุมัติของวิสาหกิจทุนต่างประเทศเป็นอันสิ้นผลโดยอัตโนมัติ รัฐวิสาหกิจทุนต่างประเทศต้องจดทะเบียนยกเลิกทันทีอีกด้วย

การได้มาซึ่งที่ดินของวิสาหกิจทุนต่างประเทศ

ในการรับหนังสือรับรองการใช้ที่ดิน ต้องมีการชำระค่าใช้ที่ดินตามระเบียบการที่วิสาหกิจทุนต่างประเทศใช้ที่ ดินที่ได้ผ่านการจัดสรร ที่ดินแล้วจะต้องชำระค่าจัดสรร ที่ดิน โดยค่าจัดสรรที่ดินรวมถึง ค่า เวเนคืนที่ดิน ค่าถมที่ดิน ค่ารั้วถนน ค่าขนย้าย ค่าจัดสรรสาธารณูปโภคพื้นฐาน ค่ารั้วถนน ต่างๆ โดยจะเก็บเป็นรายปีหรือครั้งเดียวก็ได้ หรือ กรณีใช้ที่ดินที่ยังไม่ได้มีการจัดสรร วิสาหกิจทุนต่างประเทศอาจจัดสรรเองหรือมอบหมายให้หน่วยงานของสาธารณรัฐประชาชนจีน ดำเนินการ จัดสรรได้ แต่ ที่ดินที่ยังไม่มีการสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐานต้องให้รัฐบาลประชาชนท้องถิ่นเป็นผู้จัดการ

ค่าใช้ที่ดินของรัฐวิสาหกิจทุนต่างประเทศและมาตรฐานการเก็บค่าจัดสรรที่ดินให้เป็นไปตามข้อกำหนดของ สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยระยะเวลาการใช้ที่ดินจะมีเวลาเท่ากับระยะเวลาที่ได้รับอนุมัติให้ประกอบการ นอกจากนี้จะได้รับสิทธิการใช้ที่ดินตามบทนี้แล้ว อาจจะได้รับสิทธิการใช้ที่ดินตามข้อกำหนดอื่นๆในภายหลังได้อีก

สิทธิพิเศษ

รัฐบาล สาธารณรัฐประชาชนจีน ยังให้อิสระในการเลือกซื้ออุปกรณ์เครื่องจักร และของใช้ในการประกอบการต่างๆได้เอง โดยการซื้อ วัตถุดิบของต่างๆวิสาหกิจทุนต่างประเทศจะได้รับสิทธิและเงื่อนไขในระดับเดียวกับวิสาหกิจของ สาธารณรัฐประชาชนจีน อีกด้วย ส่วนสินค้าที่ได้ผลิตออกมานั้น วิสาหกิจทุนต่างประเทศสามารถผลิตสินค้าจำหน่ายในประเทศหรือ จะเลือกส่ง ขายต่างประเทศ ได้อีกด้วย แต่ราคาของวัสดุสิ่งของ แรงงานมีฝีมือที่

นำเข้าจากต่างประเทศจะกำหนดราคาให้สูงกว่าราคาส่งของประเภทเดียวกันในราคาตลาดโลกไม่ได้ ราคาส่งของผลิตภัณฑ์ที่ส่งออกไปต่างประเทศนั้น วิชาสหกิจทุนต่างประเทศสามารถกำหนดราคาส่งออกได้เองโดยอิงราคาตลาดโลกได้ แต่ไม่สามารถส่งออกในราคาที่ต่ำกว่าตลาดโลกเพื่อการเลี่ยงภาษี เช่นการนำเข้าจากต่างประเทศในราคาที่สูงและส่งออกในราคาที่ต่ำเป็นต้น วิชาสหกิจทุนต่างประเทศต้องเสนอข้อมูลสถิติและส่งแบบรายงานสถิติตามกฎหมายสถิติของสาธารณรัฐประชาชนจีนด้วย

การชำระภาษีของวิชาสหกิจทุนต่างประเทศเป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับของสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยพนักงานและกรรมกรต้องชำระภาษีเงินได้ส่วนบุคคล ซึ่งการนำเข้าวัตถุดิบของบางชนิดสามารถได้รับการลดหย่อนและยกเว้นภาษีได้ โดยวัตถุดิบของที่ได้รับยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีมีดังนี้คือ อุปกรณ์เครื่องจักรกล อะไหล่ วัสดุก่อสร้าง การติดตั้งวัสดุที่เพิ่มความแข็งแรงของเครื่องจักร อุปกรณ์เครื่องจักรกลอะไหล่เครื่องมือขนส่งคมนาคมที่ใช้ในการผลิต ควบคุมการผลิต วัตถุดิบวัตถุดิบเสริม ชิ้นส่วนอะไหล่และวัสดุบรรจุหีบห่อ โดยวัสดุที่นำเข้าดังกล่าวได้หากผลิตและจำหน่ายใน สาธารณรัฐประชาชนจีน ต้องชำระภาษีเพิ่มเติมผลิตภัณฑ์ที่ส่งออกไปต่างประเทศนอกเหนือจากที่ถูกจำกัดการส่งออกจะได้รับการลดหย่อนภาษี

การประกันภัยต่างๆของวิชาสหกิจทุนต่างประเทศต้องเอาประกันกับบริษัทประกันภัยที่อยู่ใน สาธารณรัฐประชาชนจีน และเมื่อจะทำสัญญากับองค์กร หรือเอกชนรายอื่นนั้นต้องใช้กฎหมายสัญญาของ สาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งพนักงานและกรรมกรต่างชาติ หรือพนักงานของวิชาสหกิจทุนต่างประเทศสามารถนำเข้ายานพาหนะและสิ่งของต่างๆได้ ตามข้อกำหนดของสาธารณรัฐประชาชนจีน

มาตรการควบคุมเงินต่างประเทศและการทำบัญชี

รัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีนได้มีข้อจำกัดในการควบคุมเงินตราต่างประเทศ โดยวิชาสหกิจทุนต่างประเทศต้องใช้ใบอนุญาตที่องค์กรควบคุมอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรมออกให้เพื่อเปิดบัญชีกับธนาคารใน สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยรายรับและรายการเบิกจ่ายเงินตราต่างประเทศต้องดำเนินการเบิกจ่ายผ่านบัญชีดังกล่าว หากวิชาสหกิจทุนต่างประเทศต้องการเปิดบัญชีกับธนาคารที่อยู่ นอกจะเทศ สาธารณรัฐประชาชนจีน จะต้องได้รับอนุมัติจากองค์กรที่ควบคุมเงินตราของ สาธารณรัฐประชาชนจีน ก่อน รวมทั้งต้องแจ้งสถานการณ์รับและจ่ายเงินตามกำหนดเวลา เงินค่าจ้างเงินเดือนพนักงานชาวต่างชาติหลังจากชำระภาษีตามกฎหมายของสาธารณรัฐประชาชนจีนแล้วสามารถโอนออกนอกประเทศได้อย่างอิสระ

การจัดทำบัญชีของวิชาสหกิจทุนต่างประเทศต้องทำตามระบบทางบัญชีของ สาธารณรัฐประชาชนจีน และ ต้องทำเป็นภาษา จีน โดยผู้ตรวจสอบบัญชี หรือ พนักงานบัญชีจะเป็นชาวจีนหรือชาวต่างประเทศก็ได้แต่จะต้องได้รับการตรวจสอบจากการคลังและภา ษาของประเทศ สาธารณรัฐประชาชนจีน หากไม่มีการทำบัญชีหรือไม่ยอมให้มีการตรวจสอบจะถูก

ลงโทษปรับและอาจถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบการ การทำบัญชีและรายละเอียดปลีกย่อย ส่วนใหญ่จะเคร่งครัดเรื่องเวลา ที่รัฐบาล สาธารณรัฐประชาชนจีน กำหนดให้นักลงทุน ชาวต่างชาติต้องทำภายในกำหนดของกฎหมาย หากนักลงทุนชาวต่างชาติทำทุกอย่างครบ ตามกำหนด รัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีนก็ไม่สามารถแทรกแซงกิจการได้

การคุ้มครองแรงงาน

เพื่อเป็นการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงาน สาธารณรัฐประชาชนจีน นักลงทุน ชาวต่างชาติต้องจ้างแรงงานที่เป็นประชาชนชาว จีนและต้องทำหนังสือว่าจ้างที่มีการระบุ ค่าตอบแทน สิทธิต่างๆ ที่ลูกจ้างจะได้รับ รวมถึงต้องจัดให้มีการฝึกอบรมด้านฝีมือเพื่อ ตอบสนองการพัฒนาของวิสาหกิจ และ ต้องจัดให้มีสวัสดิการต่างๆพร้อมทั้งสภาพแรงงานที่มี ประสิทธิภาพในการรักษาสิทธิของลูกจ้างอีกด้วย โดยวิสาหกิจทุนต่างประเทศต้องมีการแบ่ง เงิน 2% จากค่าจ้างแรงงานตามที่ได้จ่ายจริงให้เป็นค่าใช้จ่ายของสภาพแรงงาน

เงื่อนไขเมื่อวิสาหกิจทุนต่างประเทศสิ้นสุดการประกอบการ และการชำระบัญชี

การสิ้นสุดลงของวิสาหกิจทุนต่างประเทศ ก็ต่อเมื่อมีสภาพดังต่อไปนี้

- ครบกำหนดระยะเวลาการประกอบการ
- การประกอบการไม่ดี ขาดทุน หรือผู้ลงทุนต่างประเทศตกลงเลิกกิจการ
- เนื่องจากเกิดภัยพิบัติธรรมชาติ สงครามและเหตุสุดวิสัยอื่นๆ จนไม่สามารถ

ประกอบกิจการต่อไปได้

- ทำผิดต่อกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ และถูกเลิกล้มตามกฎหมาย
- ปรากฏสาเหตุอื่นๆ ที่ต้องเลิกกิจการตามที่กำหนดในข้อบังคับของวิสาหกิจ

ทุนต่างประเทศ

- ล้มละลาย

โดยวิสาหกิจทุนต่างประเทศต้องยื่นคำร้องขอเลิกกิจการและรายงานในองค์กร ตรวจสอบอนุมัติ ทำการยกเลิก และต้องประกาศต่อบุคคลภายนอกรวมทั้งแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบ และดำเนินการชำระบัญชีต่อไป ซึ่งก่อนที่การชำระบัญชีของวิสาหกิจทุนต่างประเทศจะเสร็จสิ้น ผู้ลงทุนไม่สามารถนำเงินทุนหรือทรัพย์สินของวิสาหกิจ โอน ขาย หรือนำติดตัวออกไปนอก ประเทศได้ เมื่อมีการชำระบัญชีเสร็จสิ้นหากมีเงินเหลือเกินกว่าเงินทุน ถือเป็นผลกำไรต้อง ชำระภาษีเงินได้ตามกฎหมาย และเมื่อมีการขายทรัพย์สินของวิสาหกิจทุนต่างประเทศเพื่อ ชำระบัญชี วิสาหกิจหรือองค์กรเศรษฐกิจอื่นๆของ สาธารณรัฐประชาชนจีน มีสิทธิในการได้ซื้อ ก่อน

การกำหนดระยะเวลาการสิ้นสุดและการชำระบัญชี

การกำหนดระยะเวลาการประกอบการของวิสาหกิจทุนต่างประเทศนั้น ผู้ลงทุนต้องกำหนดระยะเวลาไว้ในคำร้องขอก่อตั้งวิสาหกิจทุนต่างประเทศ และให้นับระยะเวลาตั้งแต่วันที่ลงนามในใบอนุญาตประกอบการ เมื่อครบกำหนดระยะเวลาแล้ว หากต้องการขยายระยะเวลาออกไป ต้องส่งรายงานร้องขอก่อนครบกำหนดระยะเวลาประกอบการ 180

เมื่อวิสาหกิจทุนต่างประเทศได้รับอนุมัติให้ขยายเวลา จะต้องดำเนินการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงต่อองค์การควบคุมงานปกครองอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรมภายใน 30 วัน

การลงทุนลักษณะที่สอง คือ นักลงทุนชาวต่างชาติกับเอกชนชาว จีนร่วมลงทุนกัน มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องคือ “กฎหมายวิสาหกิจร่วมลงทุนประกอบการระหว่างสาธารณรัฐประชาชนจีน กับต่างประเทศ ของสาธารณรัฐประชาชนจีน” และ “กฎข้อบังคับการปฏิบัติตามกฎหมาย วิสาหกิจร่วมลงทุนประกอบการระหว่าง สาธารณรัฐประชาชนจีน กับคนต่างประเทศของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน”

กฎหมายวิสาหกิจร่วมลงทุนประกอบการระหว่าง สาธารณรัฐประชาชนจีน กับต่างประเทศ ของสาธารณรัฐประชาชนจีน มีหลักการโดยทั่วไปดังนี้

โดยผู้ลงทุนชาวต่างชาติ ที่มาร่วมทุนจะ เรียกว่า “ผู้ร่วมประกอบการต่างประเทศ” และ ผู้ร่วมทุนที่เป็น ชาวจีนจะเรียกว่า “ผู้ร่วมประกอบการ จีน” โดยทั้งสองฝ่ายต่างดำเนินการภายใต้หลักการที่เสมอภาคและเป็นประโยชน์ซึ่งกันและกัน และ ข้อตกลง ข้อสัญญา ข้อบังคับ ต่างๆ จะต้องส่งให้หน่วยงานควบคุมเศรษฐกิจการค้าต่างประเทศของรัฐ หรือที่เรียกว่าองค์กรตรวจสอบอนุมัติทำการตรวจสอบ หลังจากนั้นองค์กรตรวจสอบอนุมัติจะแจ้งผลการอนุญาตภายใน 3 เดือน เมื่อได้รับอนุญาตให้ตั้งกิจการได้ผู้ประกอบการต้องจดทะเบียนต่อหน่วยงานควบคุมการปกครองอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรมของรัฐเพื่อรับใบอนุญาตประกอบการและเริ่มประกอบการต่อไป

รูปแบบการลงทุนของผู้ร่วมประกอบการต่างประเทศต้องร่วมลงทุนโดยทั่วไปไม่น้อยกว่า 25 % โดยสามารถลงทุนด้วยเงินสด สิ่งของ สิทธิการผลิตทางอุตสาหกรรมได้ หากผู้ร่วมประกอบการต่างประเทศมีความประสงค์จะโอนหุ้นจดทะเบียนต้องได้รับความเห็นชอบจากทุกฝ่ายเสียก่อน

รูปแบบการลงทุนของผู้ร่วมประกอบการ จีน ให้รวมถึงกรณีผู้ร่วมประกอบการจีนมีสิทธิการใช้ที่ดินอยู่แล้วสามารถลงทุนด้วยสิทธิการใช้สถานที่ได้

ในส่วนของการจัดตั้งคณะกรรมการ บริษัท ผู้ร่วมประกอบการทั้งสองฝ่ายจะปรึกษาและแบ่งจำนวนกันรับตำแหน่งโดย รัฐบาล สาธารณรัฐประชาชนจีน จะไม่เข้าทำการแทรกแซงกิจการ เพียงมีข้อกำหนดว่าหากผู้ร่วมประกอบการฝ่ายใดเป็นประธานกรรมการต้อง

ให้ผู้ร่วมประกอบการอีกฝ่ายเป็นรองประธานกรรมการ และ ให้มีการจัดตั้งสหภาพแรงงาน รวมถึงการจัดหาปัจจัยต่างๆในการดำเนินงานของสหภาพแรงงาน

การแบ่งผลกำไร ต้องหักเงินกองทุนสะสม หักกองทุนสำหรับปูนบำเหน็จเพื่อการส่งเสริมกำลังใจสวัสดิการพนักงาน หักเงินกองทุนพัฒนาวิสาหกิจตามข้อบังคับของวิสาหกิจร่วมประกอบการ จึงแบ่งกำไรสุทธิตามส่วนของการถือหุ้นได้ แต่ วิสาหกิจร่วมประกอบการอาจได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีตามแต่ละพื้นที่ที่ตั้งได้อีก แต่ หากผู้ร่วมประกอบการนำเงินส่วนที่ได้รับจากการปันผลไปร่วมลงทุนในประเทศ สาธารณรัฐประชาชนจีนอีก สามารถร้องขอคืนภาษีได้บางส่วน

หากวิสาหกิจร่วมประกอบการต้องการ เปิดบัญชีเงินตราต่างประเทศ ให้ ใช้ใบอนุญาตประกอบการในการขอเปิดบัญชี และ รัฐวิสาหกิจร่วมประกอบการต้องทำประกันภัยกับบริษัทประกันภัยในสาธารณรัฐประชาชนจีน

วิสาหกิจร่วมประกอบการที่ผลิตสินค้าออกมาจะได้รับอนุญาตให้ขายในหรือนอกสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้ การขายนอก สาธารณรัฐประชาชนจีน รัฐบาล สาธารณรัฐประชาชนจีน จะช่วยสนับสนุนโดยให้จำหน่ายผ่านองค์กรการค้าต่างประเทศของ สาธารณรัฐประชาชนจีนหรือจำหน่ายเองโดยตรงก็ได้ หรือ วิสาหกิจร่วมประกอบการจะก่อตั้งองค์กรสาขา นอกประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนย่อมทำได้

หากวิสาหกิจร่วมประกอบการมีความประสงค์จะเลิกกิจการ หรือ ครบกำหนดสัญญา สามารถโอนเงินตราออกนอก สาธารณรัฐประชาชนจีน ได้ตามข้อกำหนดในสัญญา หรือ ข้อบังคับการควบคุมเงินตราต่างประเทศ ในส่วนของรายได้พนักงานสามารถโอนเงินออกนอกประเทศหลังจากหักภาษีแล้วโดยโอนเงินออกภายใต้ข้อบังคับการควบคุมเงินตราต่างประเทศ

ให้วิสาหกิจร่วมประกอบการทำข้อตกลงกำหนดระยะเวลาในการร่วมประกอบการแต่บางอาชีพ อาจไม่จำเป็นต้องกำหนดเวลาในการร่วมประกอบการได้ หรือเมื่อครบกำหนดเวลาอาจมีการร้องขอขยายระยะเวลาร่วมประกอบการออกไปอีกได้โดยยื่นคำร้องต่อองค์กรตรวจสอบอนุมัติก่อนครบกำหนดการร่วมประกอบการ 6 เดือน และ จะได้รับคำตอบภายใน 1 เดือนจากองค์กรตรวจสอบอนุมัติ

ในกรณีที่วิสาหกิจร่วมประกอบการขาดทุนอย่างร้ายแรง หรือ ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ในสัญญา หรือ เหตุสุดวิสัยอื่นๆ ผู้ร่วมประกอบการทุกฝ่ายสามารถให้ความเห็นยกเลิกสัญญาโดยรายงานให้องค์กรตรวจสอบอนุมัติ ทำการตรวจสอบ จากนั้นจึงแจ้งจดทะเบียนต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบควบคุม งานปกครองอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรมของรัฐ แต่ หากมีการผิดสัญญาเกิดขึ้น ความเสียหายจากการผิดสัญญานั้นตกแก่ฝ่ายที่ผิดสัญญาเท่านั้น

ข้อพิพาทที่คณะกรรมการไม่สามารถแก้ไขร่วมกันได้ ให้อนุญาตตุลาการของประเทศ สาธารณรัฐประชาชนจีน ทำการไกล่เกลี่ยหรือเป็นคนกลางตัดสิน หรือ ให้อนุญาตตุลาการอื่น ๆ ที่มาจากการแต่งตั้งของคณะกรรมการแต่ละฝ่ายเป็นผู้ไกล่เกลี่ยก็ได้ หากผู้ร่วมประกอบการไม่ได้ทำข้อตกลงเกี่ยวกับอนุญาตตุลาการไว้ ก็สามารถยื่นเรื่องฟ้องร้องต่อศาลได้

นอกจากกฎหมายหลักข้างต้นที่นักลงทุนประเภทวิสาหกิจร่วมประกอบการต้องปฏิบัติตามแล้วยังคงมี กฎข้อบังคับการปฏิบัติตามกฎหมายวิสาหกิจร่วมลงทุนประกอบการระหว่างสาธารณรัฐประชาชนจีน กับคนต่างประเทศ ซึ่งเป็นรายละเอียดปลีกย่อยที่สำคัญอีกด้วย

กฎข้อบังคับการปฏิบัติตามกฎหมายวิสาหกิจร่วมลงทุนประกอบการระหว่างสาธารณรัฐประชาชนจีน กับคนต่างประเทศ ของสาธารณรัฐประชาชนจีน มีหลักการโดยทั่วไปดังนี้

การก่อตั้งวิสาหกิจร่วมประกอบการ

การประกอบกิจการที่มีลักษณะการลงทุนที่ส่งผลเสียหายต่ออธิปไตยหรือฝ่าฝืนกฎหมายสาธารณรัฐประชาชนจีน หรือไม่ตรงกับความต้องการการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประชาชนสาธารณรัฐประชาชนจีน การลงทุนที่อาจทำให้เกิดมลพิษแก่สิ่งแวดล้อม สาธารณรัฐประชาชนจีน การลงทุนที่มีข้อสัญญา ข้อตกลง ข้อบังคับ ไม่ยุติธรรมส่งผลเสียหายต่อสิทธิประโยชน์ของผู้ร่วมประกอบการฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอย่างเห็นได้ชัด ต้องห้ามลงทุนใน สาธารณรัฐประชาชนจีน หากไม่ขัดต่อข้อห้ามของการลงทุนแล้ว วิสาหกิจร่วมประกอบการจะได้รับสิทธิในการดำเนินการบริหารอย่างอิสระและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องจะต้องให้การสนับสนุนช่วยเหลือวิสาหกิจร่วมประกอบการอีกด้วย

การก่อตั้งวิสาหกิจร่วมประกอบการต่างประเทศต้องได้รับการตรวจสอบอนุมัติจากกระทรวงความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการค้า ระหว่างประเทศของ สาธารณรัฐประชาชนจีน หรือ ที่เรียกว่ากระทรวงความร่วมมือทางการเศรษฐกิจและการค้าต่างประเทศ แต่ ในกรณีต่อไปนี้จะให้สำนักนายกรัฐมนตรีทำการมอบอำนาจให้รัฐบาลประชาชนของมณฑล เขตปกครองตนเองเป็นผู้ทำหน้าที่ตรวจสอบอนุมัติ และ เรียกหน่วยงานที่ได้รับมอบอำนาจว่า หน่วยงานตรวจสอบอนุมัติ

- กรณีที่ยอดรวมการลงทุนนายกรัฐมนตรียเป็นผู้อนุมัติและแหล่งที่มาของทุนที่ผู้ร่วมประกอบการสาธารณรัฐประชาชนจีนได้ดำเนินการให้สามารถเป็นจริงได้แล้ว

- กรณีที่ไม่ต้องการให้รัฐเพิ่มการ จัดสรร วัตถุประสงค์ให้และไม่กระทบต่อความสมดุลทั่วประเทศโดยรวมในด้าน เชื้อเพลิง พลังงาน การคมนาคมขนส่ง โควตาการส่งออกของการค้าต่างประเทศ และ อื่นๆ

วิธีการขอก่อตั้งวิสาหกิจร่วมประกอบการต้องยื่นเอกสารเป็นภาษา จีน ต่อ องค์การตรวจสอบอนุมัติ และ องค์การตรวจสอบอนุมัติจะให้คำตอบภายใน 3 เดือนนับแต่วันที่ยื่น เอกสาร หากได้รับการอนุมัติผู้ร้องขอต้องทำการจดทะเบียนต่อหน่วยงานปกครองอุตสาหกรรม และพาณิชย์กรรม หรือที่เรียกว่า องค์การควบคุมการจดทะเบียน ภายใน 1 เดือน โดยกฎหมาย กำหนดคำจำกัดความของสัญญาต่าง ๆ ดังนี้

“ข้อตกลงวิสาหกิจร่วมประกอบการ” หมายถึง สิ่งสำคัญและหลักการบางอย่าง ในการก่อตั้ง วิสาหกิจร่วมประกอบการที่ผู้ร่วมประกอบการทุกฝ่ายเห็นชอบแล้วจึงทำเป็น หนังสือ

“สัญญาวิสาหกิจร่วมประกอบการ ” หมายถึง เอกสารที่ผู้ร่วมประกอบการทุก ฝ่ายได้ทำสัญญากันในเรื่องสิทธิและหน้าที่ต่อกัน

“ข้อบังคับวิสาหกิจร่วมประกอบการ” หมายถึง เอกสารที่กำหนดเรื่องต่างๆ เช่น วัตถุประสงค์ หลักการจัดตั้งและวิธีการบริหารจัดการเรื่องอื่นๆ ของวิสาหกิจร่วมประกอบการ

หากมีข้อตกลงวิสาหกิจร่วมประกอบการขัดแย้งกับสัญญาวิสาหกิจร่วม ประกอบการให้ถือเอาสัญญาวิสาหกิจร่วมประกอบการเป็นบรรทัดฐาน ในกรณีที่ได้รับความ เห็นชอบจากผู้ร่วมประกอบการทุกฝ่ายแล้ว จะไม่ทำข้อตกลงวิสาหกิจร่วมประกอบการก็ได้ แต่ ต้องมีสัญญาวิสาหกิจร่วมประกอบการ กับ ข้อบังคับวิสาหกิจร่วมประกอบการ องค์การที่ ตรวจสอบอนุมัติ องค์การควบคุมการจดทะเบียนมีหน้าที่ในการกำกับดูแลและตรวจสอบการ ปฏิบัติตามสัญญา และข้อบังคับของวิสาหกิจร่วมประกอบการ ในส่วนของการตีความในสัญญา เมื่อเกิดข้อพิพาทต้องบังคับใช้กฎหมายสาธารณรัฐประชาชนจีนเท่านั้น

รูปแบบการจัดตั้งวิสาหกิจร่วมประกอบการนั้นจะตั้งเป็นบริษัทจำกัดความรับผิด โดยยอดเงินลงทุนรวม ให้หมายถึงยอดรวมของเงินทุนพัฒนาพื้นฐานกับเงินทุนหมุนเวียน การผลิตที่จำเป็น ลงทุนตามขนาดของการผลิตที่ สัญญาและข้อบังคับได้กำหนดไว้ และ สกูล เงินที่ใช้ในการลงทุนต้องเป็นเงิน จีน แต่อาจใช้เป็นสกุลเงินต่างประเทศได้ในกรณีที่ผู้ร่วม ประกอบการทุกฝ่ายตกลงกัน โดยไม่สามารถลดทุนจดทะเบียนภายในเวลาที่ได้รับอนุญาตให้ ประกอบการเว้นแต่ได้รับอนุมัติจากองค์การตรวจสอบอนุมัติ

การโอนหุ้นโดยผู้ร่วมประกอบการฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งประสงค์จะโอนหุ้นให้ บุคคลภายนอกต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ร่วมประกอบการฝ่ายอื่น และ ผู้ร่วมประกอบการ ฝ่ายอื่นจะมีสิทธิพิเศษในการซื้อก่อน รวมถึงเงื่อนไขในการขายหุ้นจะไม่สามารถให้สิทธิพิเศษ แก่บุคคลภายนอกได้มากกว่าที่ให้แก่ผู้ร่วมประกอบ การฝ่ายอื่น รวมทั้งรายงานให้ องค์การ ตรวจสอบอนุมัติทำการอนุมัติแล้วจึงจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงต่อองค์การควบคุมการจดทะเบียน หากมีการฝ่าฝืนจะส่งผลให้การโอนหุ้นเป็นโมฆะ

รูปแบบการชำระหนี้

รูปแบบการลงทุนของผู้ร่วมประกอบกิจการที่เป็นฝ่ายต่างประเทศ อาจใช้เงินตราต่างประเทศลงทุนได้โดยให้คำนวณเปลี่ยนเป็นอัตราเงิน ราชการณัฐประชาชนจีน โดยธนาคาร ราชการณัฐประชาชนจีน ถืออัตราแลกเปลี่ยนตามวันที่ชำระหนี้ ส่วนอุปกรณ์เครื่องจักรกล วัตถุสิ่งของอื่น ๆ ที่จะใช้ลงทุนต้องเป็นสิ่งจำเป็นในการผลิต โดยการตีราคาให้ต่ำกว่าราคาห้ามสูง กว่าราคาตลาดโลก หากใช้สิทธิการผลิตทางอุตสาหกรรมหรือเทคโนโลยีลงทุน ต้องมอบข้อมูล เกี่ยวกับสิทธิการผลิตหรือ กรรมสิทธิ์เทคโนโลยีดังกล่าวรวมถึงสำเนาหนังสือรองรับสิทธิบัตร หรือหนังสือรองรับการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่มีผลบังคับและลักษณะพิเศษทาง เทคโนโลยี คุณค่าประโยชน์ในการใช้สอยที่แท้จริง หลักในการ คำนวณ ตีราคาด้วยเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นเอกสารประกอบของสัญญาผู้ร่วมประกอบกิจการ และ ต้องรายงานสิทธิต่างๆที่ นำมาร่วมลงทุนในองค์กรตรวจสอบอนุมัติ

รูปแบบการลงทุนของผู้ร่วมประกอบกิจการ จีน หากต้องคำนวณเป็น เงิน ต่างประเทศให้คำนวณเปลี่ยนอัตราเงิน โดยธนาคาร ราชการณัฐประชาชนจีน ถืออัตรา แลกเปลี่ยนตามวันที่ชำระหนี้

สิทธิการผลิตทางอุตสาหกรรม หรือ กรรมสิทธิ์เทคโนโลยีที่ผู้ร่วมประกอบ กิจการใช้ลงทุนต้องตรงตามเงื่อนไข อย่างใดอย่างหนึ่งจึงจะสามารถตีราคาได้ อย่างแรกคือเป็น สิ่ง ที่ สามารถปรับปรุงสมรรถนะและคุณภาพของผลิตภัณฑ์ได้ ยกระดับประสิทธิภาพของการผลิตที่ มีอยู่ในปัจจุบันอย่างเด่นชัด หรือ อย่างหลังคือเป็นสิ่งที่สามารถประหยัดวัตถุดิบเชื้อเพลิง พลังงานได้อย่างเด่นชัด

ผู้ร่วมประกอบกิจการทุกฝ่ายต้องชำระหนี้ลงทุนให้ครบตามเวลาหากไม่ครบ บ จะต้องเสียดอกเบี้ยผิดนัด หรือ ชดใช้ค่าเสียหาย หลังจากที่ชำระครบจะต้องให้ผู้ตรวจสอบ บัญชีของ ราชการณัฐประชาชนจีน ทำการตรวจสอบรับรอง เพื่อออก หนังสือรายงานการ ตรวจสอบรับรองเงินทุน ให้วิสาหกิจร่วมประกอบกิจการ ยึดถือหนังสือรับรองการลงทุนไว้ เป็น หลักฐาน

คณะกรรมการ

คณะกรรมการและองค์การบริหารประกอบกิจการ ต้องประกอบด้วยคณะกรรมการ ที่มีจำนวนไม่ต่ำกว่า 3 คน และ ให้คณะกรรมการเป็นองค์กรที่มีอำนาจสูงสุดของวิสาหกิจร่วม ประกอบกิจการ ทำการชี้ขาดปัญหาทั้งปวงของวิสาหกิจ จร่วมประกอบกิจการ คณะกรรมการจะดำรง ตำแหน่งวาระละ 4 ปี และสามารถดำรงตำแหน่งติดต่อกันได้หลายวาระหากได้รับเลือกจากผู้ ร่วมประกอบกิจการทุกฝ่าย และ ต้องจัดให้มีการประชุมของคณะกรรมการอย่างน้อยปีละครั้ง โดยประธานกรรมการเป็นผู้เรียกประชุม องค์ประชุมต้องมีกรรมการสองในสามส่วนเข้าร่วม ประชุมจึงสามารถเปิดการประชุมได้ และมีบางกรณีที่ต้องใช้มติเอกฉันท์นั่นคือ

- การแก้ไขปรับปรุงข้อบังคับของวิสาหกิจร่วมประกอบการ
- การหยุดกิจการ หรือ เลิกกิจการ
- การเพิ่มทุน ลดทุนจดทะเบียน
- การควบ หรือ แยกกิจการ

ส่วนกรณีอื่นๆให้ขึ้นอยู่กับข้อกำหนดที่ระบุไว้ในข้อบังคับ และ ให้ถือว่า ประธานกรรมการเป็นผู้แทนโดยชอบด้วยกฎหมายของวิสาหกิจร่วมประกอบการ ส่วนอำนาจของผู้จัดการใหญ่ให้มาจากการที่วิสาหกิจร่วมประกอบการจัดตั้งองค์กรบริหารร่วมประกอบการ โดยองค์กรบริหารร่วมประกอบการมีหน้าที่รับผิดชอบการบริหาร และ แต่งตั้งผู้จัดการใหญ่ โดยผู้จัดการใหญ่จะเป็นประชาชนชาวจีนหรือชาวต่างชาติก็ได้ โดยการรับตำแหน่งผู้จัดการใหญ่สามารถรับตำแหน่งอื่นๆได้อีกด้วย แต่ไม่สามารถดำรงตำแหน่งในองค์กรเศรษฐกิจอื่นได้ และ หากมีการทุจริตคณะกรรมการสามารถให้มติเลิกจ้างได้ทันที

หากวิสาหกิจร่วมประกอบการต้องการขยายสาขาในต่างประเทศรวมถึงฮ่องกง มาเก๊า จะต้องรายงานให้กระทรวงความร่วมมือเศรษฐกิจและการค้าต่างประเทศทำการอนุมัติ **การได้มาซึ่งที่ดิน**

การใช้ที่ดินของวิสาหกิจร่วมประกอบการ ต้องใช้ที่ดินอย่างประหยัดและให้ได้ผลถึงที่สุด โดยยื่นคำร้องขอใช้ที่ดินต่อ หน่วยงานที่รับผิดชอบควบคุมที่ดินระดับเมืองของสถานที่ที่ดินตั้งอยู่ เมื่อได้รับอนุมัติให้ใช้ที่ดินแล้ว จะต้องมีการระบุเนื้อหาของสถานที่ ตำแหน่งสถานที่ การใช้ประโยชน์ ระยะเวลาของสัญญา ค่าใช้สิทธิการใช้สถานที่ สิทธิและหน้าที่ของทั้งสองฝ่าย หลักเกณฑ์การปรับเมื่อมีการผิดสัญญา ลงในสัญญาด้วย

หากเป็นการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรเลี้ยงสัตว์ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากรัฐบาลท้องถิ่นแล้ว สามารถชำระค่าใช้ที่ดินเป็นอัตราร้อยละของรายได้จากการประกอบการได้ หรือในกรณีที่เข้าบุกเบิกที่ดินที่ยังไม่เจริญก็อาจได้รับสิทธิค่าใช้ที่ดินในราคาพิเศษได้

การเก็บค่าใช้ที่ดินจะไม่เปลี่ยนแปลงอัตราภายใน 5 ปีแรก หลังจากนั้นต้องมีการปรับเปลี่ยนตามความเจริญของเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ โดยจะเว้นระยะการเปลี่ยนแปลงไม่น้อยกว่า 3 ปี แต่ ถ้าค่าใช้สถานที่เป็นการดีใช้เงินลงทุนของผู้ประกอบการ จีน จะไม่มีการขึ้นค่าใช้สถานที่ตามเวลาในสัญญา โดยวิธีการชำระค่าใช้สถานที่ให้ชำระทุกปี หากเกินครึ่งปีให้คิดเป็นครึ่งปี แต่หากไม่ถึงครึ่งปีไม่ต้องชำระ

สิทธิพิเศษ

การซื้อและการจำหน่าย เครื่องจักรอุปกรณ์ วัสดุดิบ เชื้อเพลิงอะไหล่ ต่างๆ วิสาหกิจร่วมทุนมีอิสระที่จะจัดซื้อได้อย่างอิสระโดยไม่ถูกจำกัด รวมถึงสินค้าที่ผลิตออกมาสามารถที่จะขายในหรือนอกประเทศ สาธารณรัฐประชาชนจีน ได้โดยไม่จำกัด เพียงวิสาหกิจร่วม

ประกอบการต้องให้ข้อมูลสถิติและรายงานแบบรายงานสถิติ ตามกฎหมายสถิติของ สาธารณรัฐประชาชนจีน

การนำเข้าเทคโนโลยี ให้หมายความถึง การที่วิสาหกิจร่วมประกอบการได้รับเทคโนโลยีที่ต้องการจากบุคคลที่สามหรือจากผู้ร่วมประกอบการโดยอาศัยวิธีการโอนเทคโนโลยี ซึ่งเทคโนโลยีที่นำเข้าต้องเป็นสิ่งที่เหมาะสมในการใช้และมีความก้าวหน้าที่ทำให้ผลิตภัณฑ์มีคุณประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมที่โดดเด่นภายในประเทศหรือมีความสามารถในการแข่งขันกับตลาดโลก หากมีการทำข้อตกลงโอนเทคโนโลยีต้องรักษาสิทธิ ในการบริหารการประกอบการอย่างอิสระ โดยข้อตกลงการโอนเทคโนโลยีต้องรายงานในห้วงการตรวจสอบอนุมัติทำการอนุมัติ ซึ่งต้องประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้

- ค่าใช้เทคโนโลยี ซึ่งต้องเป็นราคาที่ยุติธรรมสมเหตุผล
- ข้อห้ามที่ฝ่ายส่งออกเทคโนโลยีจะจำกัดปริมาณ ราคา และ เขตท้องที่ที่ไม่ให้ฝ่ายนำเข้าเทคโนโลยีส่งออกนั้น เป็นข้อห้ามที่ไม่สามารถบังคับใช้ได้

- ระยะเวลาที่กำหนดข้อตกลงการโอนเทคโนโลยีต้องไม่เกิน 10 ปี
- เมื่อครบเวลาแล้วฝ่ายนำเข้าเทคโนโลยีมีสิทธิใช้เทคโนโลยีนั้นต่อไป
- การทำข้อตกลงโอนเทคโนโลยี รวมถึงเงื่อนไขต่างๆต้องทำอย่างมีฐานะเท่าเทียมกัน

- ฝ่ายนำเข้าเทคโนโลยีมีสิทธิเลือกซื้ออะไหล่และวัตถุดิบจากแหล่งกำเนิดที่เห็นว่าเหมาะสม

- หากมีข้อจำกัดที่ไม่สมเหตุผลและต้องห้ามตามกฎหมาย สาธารณรัฐประชาชนจีน ข้อจำกัดเหล่านั้นไม่สามารถบังคับใช้ได้

วิสาหกิจร่วมประกอบการต้องทำการชำระภาษีประเภทต่างๆ ตามข้อกำหนดของสาธารณรัฐประชาชนจีน และ การนำเข้าวัตถุดิบของดังต่อไปนี้จะได้รับยกเว้น หรือ ลดหย่อนภาษี

- อุปกรณ์เครื่องจักรกล อะไหล่ วัตถุดิบของอื่นที่ผู้ร่วมประกอบการใช้ลงทุนตามสัญญา
- อุปกรณ์เครื่องจักรกล อะไหล่ที่เป็นการนำเข้าเงินทุนที่อยู่ภายในยอดเงินลงทุนรวมของวิสาหกิจร่วมประกอบการ
- อุปกรณ์เครื่องจักร อะไหล่และวัตถุดิบของที่ไม่สามารถรองรับที่หาได้ภายในประเทศเพื่อการเพิ่มทุน และ ได้รับอนุมัติจากองค์กรตรวจสอบอนุมัติแล้ว
- วัตถุดิบ วัสดุเสริม ชิ้นส่วนเครื่องจักร ปรก อะไหล่และวัตถุดิบของบรรจุหีบห่อที่นำเข้าจากนอกประเทศเพื่อการผลิตส่งออก

- แต่ วัตถุประสงค์ที่ได้รับยกเว้นภาษี เมื่อได้รับให้ขายต่อหรือโอนให้กับผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายภายในสาธารณรัฐประชาชนจีนต้องได้ชำระภาษีเพิ่มตามระเบียบข้อบังคับการส่งออกผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจร่วมประกอบการ หากไม่อยู่ในข้อจำกัดการส่งออกตามกฎหมายแล้ว จะได้รับยกเว้นภาษี หรือ คืนภาษีตามข้อกำหนดของกฎหมายสาธารณรัฐประชาชนจีน

การนำเข้ารถยนต์ของพนักงานกรมกรสามารถนำเข้าได้โดยชำระภาษีตามข้อกำหนด และ ญาติหรือคนในครอบครัวสามารถเข้าออกโดยใช้หนังสือวีซ่าจะได้รับการอำนวยความสะดวกอย่างรวบรัด

การควบคุมเงินตราต่างประเทศ

วิสาหกิจร่วมประกอบการสามารถอาศัยใบอนุญาตประกอบการค้าเปิดบัญชีเงินตราต่างประเทศและบัญชีเงินตราของสาธารณรัฐประชาชนจีนกับธนาคารที่อยู่ในประเทศได้ หากต้องการเปิดบัญชีเงินตราต่างประเทศกับธนาคารที่อยู่นอกประเทศ หรือในเขตฮ่องกงมาเก๊า ต้องได้รับอนุญาตจากสำนักงานควบคุมเงินตราต่างประเทศของรัฐหรือสำนักงานเลขานุการ รวมทั้งรายงานรายรับและรายจ่ายและมอบรายการบัญชีของธนาคารให้หน่วยงานตรวจสอบด้วย รวมถึงการเปิดสาขาต่างประเทศ ในเขตฮ่องกงและมาเก๊า ต้องส่งรายงานทางการเงินต่อสำนักงานควบคุมเงินตราต่างประเทศของรัฐหรือสาขา

ค่าจ้างเงินเดือนประโยชน์อื่น ๆ ที่ได้มาโดยชอบของพนักงานและกรรมกร หลังจากทำการหักภาษีแล้ว ส่วนที่เหลือสามารถซื้อเงินตราต่างประเทศ นำส่งออกนอกประเทศได้

ระบบการเงินและบัญชีของวิสาหกิจร่วมประกอบการต้องกำหนดให้เชื่อมกับสภาพของวิสาหกิจร่วมประกอบ การตามข้อกำหนดของกฎหมาย และระบบบัญชีการเงินที่เกี่ยวข้องของสาธารณรัฐประชาชนจีนและรายงานให้กระทรวงการคลังและภาษีของท้องถิ่นนั้นลงบันทึก โดยอาจมีการตั้งสมุห์บัญชีใหญ่ หรือ สมุห์บัญชี ตามความเหมาะสมของขนาดกิจการ แต่ ต้องมีผู้ตรวจสอบบัญชีในวิสาหกิจขนาดใหญ่เพื่อรับผิดชอบตรวจสอบบัญชีโดยรอบบัญชีตามปี ปฏิทินและให้ใช้ภาษา จีนในการลงบัญชี หากมีการใช้หน่วยเงินตราต่างประเทศเมื่อลงรายงานทางบัญชีต้องเปลี่ยนเป็นหน่วยเงินตราของ สาธารณรัฐประชาชนจีน หากผลขาดทุนของปีก่อนๆยังไม่ได้รับการชดเชยก็ห้ามมีการแบ่งสรรผลกำไร และ เอกสารต่างๆเหล่านี้ต้องได้รับการตรวจสอบและรับรองโดยผู้สอบบัญชีที่จดทะเบียนในประเทศ สาธารณรัฐประชาชนจีนจึงจะมีผล

- หนังสือรับรองการชำระเงินลงทุน หรือ หนังสือรับรองการประเมินราคา

- รายงานบัญชีประจำปี

- วิสาหกิจร่วมประกอบ การได้รับความเสียหายร้ายแรงจากเหตุสุดวิสัย เช่น ภัยธรรมชาติ สงคราม
 - วิสาหกิจร่วมประกอบการดำเนินกิจการไม่บรรลุจุดหมายและไม่สามารถที่จะดำเนินงานให้บรรลุจุดหมายได้
 - เกิดเหตุที่ต้องเลิกกิจการตามที่ได้กำหนดไว้ในสัญญา
- จากกรณีข้างต้นต้องยื่นคำร้องขอเลิกกิจการต่อองค์กรตรวจสอบอนุมัติทำการอนุมัติ หากมีความเสียหายเกิดขึ้นจากฝ่ายที่ไม่ ปฏิบัติตามสัญญา ฝ่ายนั้นจะต้องชดเชยค่าเสียหาย

วิธีการชำระบัญชีเมื่อเลิกกิจการ ต้องเลือกผู้ชำระบัญชี จากกรรมการของวิสาหกิจร่วมประกอบการนั้นๆ แต่หาไม่เหมาะสมก็สามารถว่าจ้างผู้สอบบัญชีจดทะเบียนหรือทนายความรับหน้าที่ได้ และ องค์กรตรวจสอบสามารถส่งคนมาดำเนินการกำกับ บดดูแลได้ ในระหว่างที่มีการชำระบัญชีคณะกรรมการชำระบัญชีเป็นผู้แทนของวิสาหกิจร่วมประกอบการในการดำเนินการฟ้องร้องต่อผู้คดีได้ หากมีหนี้สินวิสาหกิจร่วมประกอบการต้องรับผิดชอบหนี้สินทั้งหมดด้วยทรัพย์สินของวิสาหกิจร่วมประกอบการ หลังจากชำระหนี้สินแล้วหากมีส่วนเหลือให้แบ่งตามสัดส่วนการลงทุนของผู้ร่วมประกอบการฝ่ายต่างๆ เว้นแต่จะมีข้อตกลงสัญญาและข้อบังคับของวิสาหกิจร่วมประกอบการกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น แต่ส่วนที่เกินกว่าการลงทุนจริงที่ได้ชำระแล้วเป็นรายได้จากการชำระบัญชีต้องมีการเสียภาษีเงินได้ตามกฎหมาย หลังจากวิสาหกิจร่วมประกอบการเลิกกิจการแล้ว เอกสารทุกประเภทต้องให้ผู้ร่วมประกอบการเงินเป็นผู้เก็บรักษาไว้

เมื่อการชำระบัญชีสิ้นสุดลงให้คณะกรรมการชำระบัญชีเสนอรายงานการสิ้นสุดการชำระบัญชี หลังจากเสนอขอความเห็นชอบที่ประชุม มติคณะกรรมการแล้วให้รายงานต่อองค์กรควบคุมตรวจสอบอนุมัติ แล้วจึงดำเนินการจดทะเบียนเลิกกิจการต่อองค์กรควบคุมการจดทะเบียนทำการเพิกถอนใบอนุญาตประกอบการ

การระงับข้อพิพาท

การแก้ปัญหาข้อพิพาทที่เกิดขึ้นสามารถใช้อุญาโตตุลาการในหรือนอกสาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นผู้ชี้ขาดได้ แต่หากไม่มีข้อสัญญาเกี่ยวกับอนุญาโตตุลาการก็สามารถนำข้อพิพาทฟ้องร้องต่อศาลได้ตามกฎหมาย ซึ่งในระหว่างที่ดำเนินการแก้ไขข้อพิพาทเรื่องราวอื่นตามข้อกำหนดในสัญญา และ ข้อบังคับให้รายการอื่นๆทุกฝ่ายยังคงต้อง ปฏิบัติตามสัญญาต่อไป

การลงทุนลักษณะที่สาม คือ นักลงทุนชาวต่างชาติกับรัฐบาล สาธารณรัฐประชาชนจีน ร่วม ลงทุนกัน มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องคือ “กฎหมายวิสาหกิจร่วมมี

ประกอบกระหว่าง สาธารณรัฐประชาชนจีน กับต่างประเทศ ของสาธารณรัฐประชาชนจีน ” และ “กฎรายละเอียดการปฏิบัติตามกฎหมายวิสาหกิจร่วมมือประกอบกระหว่าง สาธารณรัฐประชาชนจีนกับต่างประเทศ”

โดยกฎหมายวิสาหกิจร่วมมือประกอบกระหว่างสาธารณรัฐประชาชนจีน กับต่างประเทศ ของสาธารณรัฐประชาชนสาธารณรัฐประชาชนจีนมีหลักการโดยทั่วไปดังนี้

ผู้เข้ามาลงทุนชาวต่างชาติเรียกว่า “ผู้ร่วมมือต่างประเทศ” ส่วนผู้ลงทุนที่เป็น รัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีนหรือองค์กรเศรษฐกิจอื่น ๆ ของ สาธารณรัฐประชาชนจีน เรียกว่า “ผู้ร่วมมือจีน” ร่วมกันดำเนินกิจการที่เรียกว่า “วิสาหกิจร่วมมือ”

การยื่นคำร้องขอก่อตั้งวิสาหกิจร่วมมือจะต้องนำเอาข้อตกลงในสัญญา ข้อบังคับ เอกสารอื่นๆ รายงานให้องค์กรตรวจสอบอนุมัติ อันได้แก่ องค์กรที่ควบคุมเศรษฐกิจ การค้าต่างประเทศของสำนักนา ยกรัฐมนตรี หรือ หน่วยงานที่สำนักนายกรัฐมนตรีมอบหมาย ให้รัฐบาลท้องถิ่น ทำการตรวจสอบอนุมัติและต้องประกาศผลการตรวจสอบภายใน 45 วัน

หลังจากได้รับการอนุมัติแล้วต้องยื่นคำร้องขอจดทะเบียนและขอรับใบอนุญาต ประกอบการค้าต่อองค์กรควบคุมการปกครองอุตสาหกรรมพาณิชย์กรรมภายใน 30 วัน และ ต้องดำเนินการจดทะเบียนทางภาษีต่อองค์กรภาษีภายใน 30 วัน

ถ้าภายในกำหนดเวลาความร่วมมือ ผู้ร่วมมือมีความประสงค์เปลี่ยนแปลง สัญญาวิสาหกิจร่วมมือต้องรายงานให้องค์กรตรวจสอบอนุมัติทำการตรวจสอบอนุมัติ และ แก้ไขรายการจดทะเบียนอุตสาหกรรมพาณิชย์กรรม รายการจดทะเบียนภาษี

ผู้ร่วมมือจีนและผู้ร่วมมือต่างประเทศต้องชำระทุนภายในเวลาที่กำหนด โดยการชำระทุนอาจเป็นในรูปแบบของเงินสด วัตถุประสงค์ของ สิทธิการใช้ที่ดิน สิทธิการผลิตทาง อุตสาหกรรม และ เทคโนโลยีที่ไม่มีสิทธิบัตรและสิทธิในทรัพย์สินอื่นๆ การลงทุนหรือปัจจัย การร่วมมือ ให้ผู้สอบบัญชีที่เป็นชาวจีนจดทะเบียนองค์กรที่เกี่ยวข้องของ สาธารณรัฐประชาชน จีนตรวจสอบและออกหนังสือรับรองให้

การโอนสิทธิและหน้าที่ทั้งหมดหรือบางส่วนของผู้ร่วมมือจะต้องได้รับความ เห็นชอบจากฝ่ายอื่นรวมถึงการรายงานให้องค์กรควบคุมตรวจสอบอนุมัติทำการอนุมัติ

วิสาหกิจร่วมมือจะต้องทำการก่อตั้งคณะกรรมการ หรือ องค์กรบริหารร่วมกัน ตามข้อกำหนดในสัญญา หรือ ข้อบังคับ เพื่อทำการชี้ขาดปัญหาสำคัญถ้าผู้ร่วมมือฝ่ายใดรับ ตำแหน่งประธานกรรมการ ต้องให้อีกฝ่ายรับตำแหน่งรองประธาน คณะกรรมการมีอำนาจ แต่งตั้งหรือว่าจ้างผู้จัดการใหญ่ให้รับผิดชอบงานบริหาร หลังจากตั้งวิสาหกิจร่วมมือแล้ว การ เปลี่ยนเป็นการมอบหมายให้บุคคลอื่นนอกจากผู้ร่วมมือประกอบกระบริหารแทนต้องได้รับความ เห็นชอบเป็นเอกฉันท์และให้องค์กรตรวจสอบทำการอนุมัติ รวมทั้งต้องดำเนินการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงต่อหน่วยงานควบคุมการปกครองอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรมด้วย

การรับพนักงานเข้าทำงานการเลิกจ้าง สวัสดิการต่างๆจะต้องเป็นไปตามที่ได้กำหนดในสัญญาและตามกฎหมาย ให้พนักงานและกรรมกรของวิสาหกิจร่วมมือก่อตั้งสหภาพแรงงานและเปิดดำเนินการของสหภาพแรงงานตามกฎหมาย

วิสาหกิจร่วมมือต้องทำบัญชีเป็นภาษา จีน และส่งรายงาน การบัญชีตามข้อกำหนดรวมทั้งรับการตรวจสอบจากองค์กรภาษีและการคลัง

หากวิสาหกิจร่วมมือต้องการเปิดบัญชีเงินตราต่างประเทศ ต้องใช้ใบอนุญาตประกอบการในการขอเปิดบัญชี กับธนาคารที่ได้รับอนุญาตจากองค์กรควบคุมเงินตราต่างประเทศ การกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินภายในประเทศ สาธารณรัฐประชาชนจีน และอาจกู้ยืมเงินจากนอกประเทศ สาธารณรัฐประชาชนจีน ได้ แต่ การกู้ยืมหรือค้ำประกันนั้นหากเป็นการใช้ลงทุนหรือปัจจัยการร่วมมือให้ทุกฝ่ายรับผิดชอบแก้ไขส่วนรายการประกันภัย รัฐวิสาหกิจร่วมมือต้องทำประกันภัยกับบริษัทประกันภัยในสาธารณรัฐประชาชนจีน

การนำเข้าวัสดุสิ่งของที่วิสาหกิจร่วมมือ ต้องการและการส่งออกผล ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับอนุมัติ วิสาหกิจร่วมมือมีสิทธิซื้อวัตถุดิบ เชื้อเพลิงจากตลาดโลกได้อย่างอิสระภายใต้หลักการราคาที่ยุติธรรม

ผู้ร่วมมือจีนและต่างประเทศต้องแบ่งผลประโยชน์หรือผลิตภัณฑ์ การรับความเสี่ยงและผลการขาดทุนตามข้อตกลงวิสาหกิจร่วมมือให้ชัดเจน ถ้ามีข้อตกลงที่จะทิ้งทรัพย์สินถาวรทั้งหมดเมื่อครบสัญญาให้เป็น ของผู้ร่วมมือจีน ผู้ร่วมมือต่างชาติก็มีสิทธิในสัญญาเช่นกันที่จะตกลงว่าภายในระยะเวลาจะดำเนินวิธีการรับเอาเงินทุนกลับคืนไปใช้ประโยชน์ก่อนได้ หรือถ้าในสัญญามีข้อตกลงว่าผู้ร่วมมือต่างชาติจะเอาเงินทุนกลับไปใช้ประโยชน์ก่อนที่จะชำระคืนเงินภาษีได้ จะต้องยื่นเรื่องต่อองค์กรภาษีและการคลัง ให้องค์กรภาษีและการคลังตรวจ จสอบอนุมัติตามข้อตกลงที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีของรัฐ เมื่อครบกำหนดเวลาแล้วผู้ร่วมมือ จีนกับต่างประเทศยังคงต้องรับผิดชอบภาระหน้าที่และหนี้สินในวิสาหกิจร่วมมือตามกฎหมายและตามข้อตกลงในสัญญา

ในส่วนรายได้ของพนักงานและกรรมกร รวมถึง เงินทุนที่ได้รับ การแบ่งสรรผลกำไรที่ได้รับการแบ่งหลังจากผู้ร่วมมือต่างประเทศได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมายและภาระหน้าที่ตามข้อกำหนดแล้ว ยังรวมถึงรายได้อันชอบด้วยกฎหมายอื่นๆ สามารถนำออกนอกประเทศได้เมื่อสิ้นสุดความร่วมมือ แต่ หากวิสาหกิจร่วมมือครบกำหนดเวลาหรือสิ้นสุดลงก่อนสัญญา จะต้องทำการชำระบัญชีทรัพย์สินและจดทะเบียนยกเลิกต่อองค์กรควบคุมการปกครองอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรมและองค์กรภาษี

ถ้าครบกำหนดตามสัญญาความร่วมมือผู้ร่วมมือมีความประสงค์จะต่อสัญญาออกไปต้องยื่นคำร้องต่อองค์กรตรวจสอบอนุมัติภายใน 180 วัน องค์กรตรวจสอบอนุมัติต้องชี้ขาดอนุมัติหรือไม่อนุมัติภายในกำหนด 30 วันนับแต่วันรับคำร้องขอเป็นต้นไป

ข้อพิพาทที่คณะกรรมการไม่สามารถแก้ไขร่วมกันโดยการไกล่เกลี่ยได้ ให้ อนุญาตโตตุลาการของประเทศ สาธารณรัฐประชาชนจีน ทำการไกล่เกลี่ยหรือเป็นคนกลางตัดสิน หรือ จะให้อนุญาตโตตุลาการอื่น ๆ ที่มาจากการแต่งตั้งของคณะกรรมการแต่ละฝ่ายเป็นผู้ไกล่เกลี่ยก็ได้ หากผู้ร่วมมือไม่ได้ทำข้อตกลงเกี่ยวกับอนุญาตโตตุลาการ ไว้ ก็สามารถยื่นเรื่องฟ้องร้องต่อศาลได้

นอกจากกฎหมายหลักข้างต้นแล้วนักลงทุนประเภทวิสาหกิจร่วมมือต้อง ปฏิบัติตามรายละเอียดปลีกย่อยการปฏิบัติตามกฎหมายวิสาหกิจร่วมมืออีกด้วย

หลักการโดยทั่วไปของกฎรายละเอียดการปฏิบัติตามกฎหมายวิสาหกิจร่วมมือ ประกอบการระหว่างสาธารณรัฐประชาชนจีนกับต่างประเทศมีดังนี้

การก่อตั้งวิสาหกิจร่วมมือ

วิสาหกิจร่วมมือมีอิสระในการดำเนินการของตนเองโดยบุคคลใดๆไม่อาจ แทรกแซงได้ วิสาหกิจร่วมมือให้รวมถึงวิสาหกิจร่วมมือที่มีและไม่มีลักษณะเป็นนิติบุคคลตาม กฎหมายสาธารณรัฐประชาชนจีน ลักษณะการก่อตั้งวิสาหกิจร่วมมือให้กระทรวงความร่วมมือ เศรษฐกิจและการค้าหรือหน่วยงานที่สำนักงานรัฐมนตรีมอบหมายและรัฐบาลประชาชนท้องถิ่น ตรวจสอบอนุมัติ โดยยื่นเอกสารต่อองค์กรตรวจสอบอนุมัติและจะได้รับคำตอบจากองค์กร ตรวจสอบอนุมัติภายใน 45 วัน หลังจากได้รับอนุมัติแล้วดี องค์กรความร่วมมือ เศรษฐกิจการค้าต่างประเทศลงบันทึกภายใน 30 วันแต่ได้รับอนุมัติ และ ต้องขอจดทะเบียนต่อ องค์กรควบคุมการปกครองอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรมและรับใบอนุญาตประกอบการค้า

การก่อตั้งวิสาหกิจร่วมมือที่มีลักษณะต่อไปนี้ให้หน่วยงานที่สำนัก นายกรัฐมนตรีมอบหมายหรือรัฐบาลประชาชนท้องถิ่นทำการตรวจสอบอนุมัติ

- ยอดเงินลงทุนรวมอยู่ในวงเงินที่สำนักนายกรัฐมนตรีกำหนดให้ หน่วยงานที่สำนักนายกรัฐมนตรีมอบหมายหรือรัฐบาลประชาชนท้องถิ่นตรวจสอบอนุมัติ
- กิจกรรมที่รวบรวมเงินทุนเองและไม่ต้องการความสมดุลของปัจจัย พัฒนาและการผลิตของรัฐ
- กิจกรรมที่ส่งออกผลิตภัณฑ์ไม่จำเป็นต้องได้รับการให้โควตาและ ใบอนุญาตการส่งออกของ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่รับผิดชอบการควบคุมของรัฐหรือ หาก จำเป็นต้องได้รับโควตาและใบอนุญาตส่งออก แต่ได้รับความเห็นชอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่รับผิดชอบการควบคุมของรัฐ
- ลักษณะอื่นๆตามที่กฎหมายและระเบียบข้อบังคับการปกครอง กำหนดให้หน่วยงานที่สำนักนายกรัฐมนตรีมอบหมายหรือรัฐบาลประชาชนท้องถิ่นตรวจสอบ อนุมัติ

การประกอบกิจการที่มีลักษณะการลงทุนที่ส่งผลเสียหายต่ออธิปไตยหรือประโยชน์ของสาธารณะสังคม เป็นภัยต่อความปลอดภัยของรัฐ การลงทุนที่ อาจทำให้เกิดมลพิษแก่สิ่งแวดล้อม สาธารณรัฐประชาชนจีน รวมถึงลักษณะที่ฝ่าฝืนต่อกฎหมายและระเบียบข้อบังคับการปกครองหรือนโยบายอุตสาหกรรมของรัฐ ต้องห้ามลงทุนในสาธารณรัฐประชาชนจีนหากไม่ขัดต่อข้อห้ามของการลงทุนแล้ว วิสาหกิจร่วมมือจะได้รับสิทธิในการดำเนินการบริหารอย่างอิสระ

วิสาหกิจร่วมมือให้ยึดถือคำจำกัดความต่อไปนี้

“ข้อตกลงวิสาหกิจร่วมมือ” หมายถึง หลักการการก่อตั้งวิสาหกิจร่วมมือ และเรื่องสำคัญที่ผู้ร่วมมือทุกฝ่ายได้บรรลุถึงความเห็นที่เป็นเอกฉันท์และทำเป็นเอกสารลายลักษณ์อักษรแล้ว

“สัญญาวิสาหกิจร่วมมือ” หมายถึง ความสัมพันธ์ตามสิทธิและหน้าที่ระหว่างกันของผู้ร่วมมือทุกฝ่ายหลังจากที่ได้บรรลุถึงความเห็นที่เป็นเอกฉันท์และทำเป็นเอกสารลายลักษณ์อักษรแล้ว

“ข้อบังคับวิสาหกิจร่วมมือ” หมายถึง เอกสารลายลักษณ์อักษรที่กำหนดการจัดตั้งวิสาหกิจร่วมมือและเรื่องราวต่างๆ เช่น วิธีการบริหารจัดการ เรื่องอื่นๆ ของวิสาหกิจร่วมมือที่ได้บรรลุถึงความเห็นที่เป็นเอกฉันท์และทำเป็นเอกสารลายลักษณ์อักษรแล้ว

หากสาระสำคัญของข้อตกลงและข้อบังคับของวิสาหกิจร่วมมือกับสัญญาวิสาหกิจร่วมมือไม่ตรงกันให้ถือเอาสัญญาวิสาหกิจร่วมมือเป็นบรรทัดฐาน หากมีการเปลี่ยนแปลงสาระในสัญญา ข้อบังคับ หรือ ข้อตกลง ต้องแจ้งต่อองค์กรตรวจสอบอนุมัติทำการอนุมัติ

วิสาหกิจร่วมมือที่มีคุณสมบัติเป็นนิติบุคคล สาธารณรัฐประชาชนจีน ตามกฎหมายคือบริษัทจำกัดความรับผิด ผู้ร่วมมือทุกฝ่ายรับผิดชอบต่อวิสาหกิจร่วมมือตามเงินลงทุน แต่สามารถกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในสัญญาได้

ลักษณะการลงทุน

ลักษณะการลงทุนอาจเป็นเงินตราหรือสิ่งของ สิทธิการผลิตทางอุตสาหกรรมกรรมสิทธิ์เทคโนโลยี สิทธิการใช้ที่ดินและสิทธิในทรัพย์สินอื่นๆ หากทุนหรือปัจจัยการร่วมมือที่ให้ผู้ร่วมมือ จีนเป็นกรรมสิทธิ์ ของรัฐจะต้องทำการประเมินราคาทรัพย์สินตามข้อกำหนดของกฎหมายและระเบียบข้อบังคับ การปกครองที่เกี่ยวข้อง ผู้ร่วมมือต่างประเทศจะต้องถือหุ้นไม่ต่ำกว่า 25% ของทุนจดทะเบียนวิสาหกิจร่วมมือในวิสาหกิจร่วมมือที่ไม่มีคุณสมบัติเป็นนิติบุคคล ข้อกำหนดเป็นพิเศษของผู้ร่วมมือทุกฝ่ายในการลงทุนหรือการให้ปัจจัยการผลิตแก่วิสาหกิจร่วมมือ ให้กระทรวงความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการค้าต่างประเทศเป็นผู้กำหนด

ในส่วนของการโอนหุ้นระหว่างผู้ร่วมมือหรือโอนให้แก่บุคคลภายนอกต้องได้รับความเห็นชอบจากทุกฝ่ายและองค์การตรวจสอบอนุมัติจะเป็นผู้ชี้ขาดว่าจะอนุมัติหรือไม่ภายใน 30 วัน

มีข้อห้ามที่บังคับใช้กับผู้ร่วมมือทุกฝ่าย ที่ใช้ทรัพย์สินที่เป็น กรรมสิทธิ์ หรือ สิทธิในทรัพย์สินหรือปัจจัยการร่วมมือที่เป็นทุนนำไปก่อให้เกิดสิทธิจำนองหรือการค้ำประกัน ในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ได้ และฝ่ายที่ไม่ชำระเงินทุนหรือให้ปัจจัยการร่วมมือตามข้อตกลงในสัญญา ต้องรับผิดชอบต่อการผิดสัญญาต่อฝ่ายที่ได้ชำระเงินทุนแล้ว

หลังจากที่มีการชำระทุนครบ ต้องจัดให้มีผู้สอบบัญชีที่จดทะเบียนใน สาธารณรัฐประชาชนจีน ตรวจสอบรับรองและออกรายงานการตรวจสอบเงินทุนให้วิสาหกิจ ร่วมมือ เป็นหนังสือรับรองการชำระเงินทุนไว้ โดยหนังสือรับรองดังกล่าวต้องส่งให้องค์กร ตรวจสอบอนุมัติและองค์การควบคุมการปกครองอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรม

นอกจากนี้กฎหมาย สาธารณรัฐประชาชนจีน ยังรองรับวิสาหกิจพิเศษที่ไม่มี คุณสมบัติเป็นนิติบุคคล โดยให้วิสาหกิจที่ไม่มีคุณสมบัติเป็นนิติบุคคลและผู้ร่วมมือทุกฝ่าย ยังคงมีความรับผิดชอบตามกฎหมายแพ่งของ สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยต้องจดทะเบียนทุนหรือ ปัจจัยการร่วมมือที่ให้ต่อองค์การควบคุมการปกครองอุตสาหกรรม และ พาณิชยกรรม แยกเป็น กรรมสิทธิ์ของผู้ร่วมมือทุกฝ่าย หากได้รับการตกลงของผู้ร่วมมือทุกฝ่ายก็อาจเป็นเจ้าของ กรรมสิทธิ์ร่วมกันได้ การบริหารต้องใช้ทุนหรือปัจจัยอื่นอย่างเป็นเอก ภาพ ถ้าไม่ได้รับความ เห็นชอบของผู้ร่วมมือฝ่ายอื่น ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะกระทำโดยพลการไม่ได้ การก่อตั้งองค์กร บริหารร่วมที่มีอำนาจชี้ขาดปัญหาต่างๆของวิสาหกิจที่ไม่มีคุณสมบัติเป็นนิติบุคคลต้อง ประกอบด้วยผู้แทนที่ผู้ร่วมมือทุกฝ่ายแต่งตั้งขึ้นเป็นตัวแทนร่วมกันบริหารวิสาหกิจร่วมมือ และ การจัดทำสมุดบัญชีของวิสาหกิจร่วมมือต้องทำอย่างเป็นเอกภาพและต้องมีสมุดบัญชีของผู้ ร่วมมือทุกฝ่ายเป็นของตนเองอีกด้วย

การทำสัญญา การตีความ การปฏิบัติ การแก้ปัญหาต่างๆ ในรายละเอียดทาง การเงิน การบัญชี การตรวจสอบเงินตราต่างประเทศ ภาษี สหภาพแรงงาน ที่ไม่ได้กำหนดไว้ ให้ใช้บังคับตามกฎหมายสาธารณรัฐประชาชนจีน

บริษัท วิสาหกิจและองค์กรเศรษฐกิจอื่นๆ หรือเอกชนของเขตฮ่องกง มาเก๊า ไต้หวัน พลเมือง สาธารณรัฐประชาชนจีน ที่ตั้งถิ่นฐานอยู่นอกประเทศให้นำกฎหมายฉบับนี้มาใช้โดยอนุโลม

คณะกรรมการ

วิสาหกิจร่วมมือต้องดำเนินการก่อตั้งคณะกรรมการหรือคณะกรรมการบริหาร ร่วม ต้องประกอบด้วยคณะกรรมการที่มีจำนวนไม่ต่ำกว่า 3 คน และ ให้คณะกรรมการเป็น องค์การที่มีอำนาจสูงสุดของวิสาหกิจร่วมประกอบการและทำการชี้ขาดปัญหาทั้งปวงของ วิสาหกิจร่วมมือ คณะกรรมการจะดำรงตำแหน่งวาระละ 3 ปี และสามารถ ดำรงตำแหน่ง

ติดต่อกันได้หลายวาระหากได้รับเลือกจากผู้ร่วมมือทุกฝ่าย และ ต้องจัดให้มีการประชุมของ คณะกรรมการอย่างน้อยปีละครั้ง โดย ประธานกรรมการเป็นผู้เรียกประชุม บอกกล่าวก่อนวัน ประชุม 10 วัน องค์ประชุมต้องมีกรรมการสองในสามส่วนเข้าร่วมประชุมจึงสามารถเปิดการ ประชุมได้ ถ้าคณะกรรมการไม่เข้าร่วมประชุมโดยไม่มีเหตุผลและไม่มีการส่งตัวแทนเข้า ประชุมให้ถือว่าได้มีได้ เข้าร่วมประชุมและได้สละสิทธิการลงมตินั้นๆ และมีบางกรณีที่ต้องใช้ มติเอกฉันท์นั้นคือ

- การแก้ไขปรับปรุงข้อบังคับของวิสาหกิจร่วมมือ
- การเพิ่มทุน ลดทุนจดทะเบียน
- การหยุดกิจการ หรือ เลิกกิจการ
- จำนวนทรัพย์สินของวิสาหกิจร่วมมือ
- การควบ หรือ แยกกิจการ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดตั้ง
- เรื่องอื่นๆที่กำหนดไว้ในสัญญาว่าต้องใช้มติเอกฉันท์

ให้ถือว่าประธานกรรมการเป็นผู้แทนโดยชอบด้วยกฎหมายของวิสาหกิจ ร่วมมือ ส่วนอำนาจของผู้จัด การใหญ่ให้มาจากการที่วิสาหกิจร่วม มือจัดตั้งองค์การบริหาร ร่วมมือโดยองค์การบริหารร่วม มือมีหน้าที่รับผิดชอบการบริหาร และ แต่งตั้งผู้จัดการใหญ่ โดย ผู้จัดการใหญ่จะเป็นประชาชนชาว สาธารณรัฐประชาชนจีน หรือชาวต่างชาติก็ได้ โดยการรับ ตำแหน่งผู้จัดการใหญ่สามารถรับตำแหน่งอื่นๆได้อีกด้วยแต่ไม่สามารถดำรงตำแหน่งในองค์กร เศรษฐกิจอื่นได้ และ หากมีการทุจริตคณะกรรมการสามารถให้มติเลิกจ้างได้ทันที แต่ภายหลัง จากการจัดตั้งวิสาหกิจร่วม มือแล้วหากมีความต้องการให้ผู้อื่นนอกเหนือจากผู้ร่วมมือทุกฝ่าย เป็นผู้บริหารจัดการต้องมีมติเป็นเอกฉันท์จ ากผู้ร่วมมือทุกฝ่ายและต้องทำสัญญามอบหมาย บริหารจัดการ พร้อมทั้งส่งให้องค์กรตรวจสอบอนุมัติพิจารณาภายใน 30 วัน

สิทธิพิเศษ

หน่วยงานของรัฐจะไม่สามารถออกกฎหรือคำสั่งให้วิสาหกิจร่วมมือทำตาม แผนการที่รัฐบาลกำหนด เพราะ กฎหมายให้อำนาจวิสาหกิจร่วมมือในกาบริหารจัดการอย่ าง เป็นอิสระ รวมถึงมีสิทธิตกลงใจซื้อ วัตถุดิบ เครื่องจักรกล เครื่องมือ เชื้อเพลิง

วิสาหกิจร่วมมือที่ผลิตสินค้าออกมาจะได้รับอนุญาตให้ขายในหรือนอก สาธารณรัฐประชาชนจีนได้ การขายนอก สาธารณรัฐประชาชนจีน รัฐบาลสาธารณรัฐประชาชน จีนจะช่วยสนับสนุนโดยให้จำหน่ายผ่านองค์กรการค้าต่างประเทศ ของสาธารณรัฐประชาชนจีน หรือจำหน่ายเองโดยตรงก็ได้ หรือ วิสาหกิจร่วมมือจะก่อตั้งองค์กรสาขานอก สาธารณรัฐ ประชาชนจีน ย่อมทำได้ แต่วิสาหกิจร่วมมือจะส่งออกผลิตภัณฑ์ในราคาที่ต่ำกว่าราคาตลาด หรือนำเข้าสิ่งของในราคาที่สูงกว่าราคาตลาดไม่ได้ หากการนำเข้าหรือส่งออกนั้นเป็นสินค้าที่

ต้องควบคุม โควตาและต้องมีใบอนุญาตส่งออกหรือนำเข้า วิสาหกิจร่วมมือต้องดำเนินการขอใบอนุญาตตามปกติ

ผลประโยชน์ ระหว่างผู้ร่วมมือ จีนกับผู้ร่วมมือต่างประเทศ จะแบ่งกันโดยการแบ่งผลิตภัณฑ์ แบ่งกำไร หรือวิธีอื่น ๆ ได้ โดยทุกวิธีที่แบ่งต้องมี การเสียภาษีอย่างถูกต้องตามกฎหมาย หากมีข้อตกลงไว้ในสัญญาวิสาหกิจ ร่วมมือว่าทรัพย์สินถาวรทั้งหมดของวิสาหกิจร่วมมือมอบให้เป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ร่วมมือจีน โดยไม่มีค่าตอบแทนภายในกำหนดเวลาของการร่วมมือผู้ร่วมมือต่างประเทศร้องขอรับทุนของตนคืนก่อนได้ตามวิธีเหล่านี้

- ตกลงขยายสัดส่วนการแบ่งผลประโยชน์ของผู้ร่วมมือต่างประเทศในสัญญาวิสาหกิจร่วมมือบนพื้นฐานของการดำเนินการแบ่งสรรตามทุนและปัจจัยร่วมมือที่ให้ไว้
- ผู้ร่วมมือต่างประเทศรับทุนคืนก่อนวิสาหกิจร่วมมือชำระภาษีเงินได้ เมื่อได้รับการตรวจสอบอนุมัติจากองค์กรภาษี และการคลังตาม ข้อกำหนดการจัดเก็บ ภาษีที่เกี่ยข้องของรัฐ
- การรับทุนคืนด้วยวิธีอื่น ๆ ที่องค์กรภาษีและการคลังและองค์กรตรวจสอบอนุมัติได้อนุมัติแล้ว

แต่ผู้ร่วมมือต่างประเทศต้องยื่นคำร้องขอรับทุนคืนก่อนกำหนดให้กับองค์กรภาษีและการคลังทำการตรวจสอบ หากได้รับการอนุมัติก็ต้องส่งเรื่องต่อไปยังองค์กรตรวจสอบอนุมัติทำการตรวจสอบอนุมัติ ผู้ร่วมมือต่างประเทศที่รับทุนคืนไปก่อนยังคงรับหนี้สินของวิสาหกิจร่วมมือตามข้อกำหนดและข้อตกลงในสัญญาอย่างเดิม แต่ก่อนที่ผลขาดทุนของวิสาหกิจร่วมมือจะได้รับการชดเชย ผู้ร่วมมือต่างประเทศจะรับทุนคืนก่อนกำหนดไม่ได้

การสิ้นสุดการประกอบของวิสาหกิจร่วมมือ และการชำระบัญชี

ระยะเวลาการประกอบการให้เป็นไปตามสัญญา หากต้องการต่อระยะเวลาการประกอบการให้ยื่นคำร้องต่อองค์กรตรวจสอบก่อนครบกำหนดตามสัญญา 180 วันและแจ้งสภาพของการประกอบการตามสัญญาวิสาหกิจร่วมมือเดิมและเหตุผลขอ งการขอขยายกำหนดระยะเวลาออกไป หลังจากนั้นองค์กรตรวจสอบอนุมัติจะให้คำตอบภายใน 30 วัน ยกเว้นกรณีที่ผู้ร่วมมือต่างประเทศดำเนินการขอรับทุนคืนล่วงหน้าและได้รับทุนคืนเสร็จสิ้นแล้วเมื่อครบกำหนดเวลาจะไม่ให้ขยายเวลาออกไป ซึ่งทางแก้ไขคือผู้ร่วมมือต่างประเทศต้องทำการ เพิ่มการลงทุนใหม่และได้รับความเห็นชอบจากผู้ร่วมมือทุกฝ่าย

วิสาหกิจร่วมมือจะเลิกกิจการในเหตุการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้

- ครบกำหนดตามสัญญา
- วิสาหกิจร่วมมือ เกิดการขาดทุนอย่างร้ายแรงหรือเสียหายเพราะเหตุสุดวิสัยจนไม่สามารถประกอบการต่อไปได้อีก

- ผู้ร่วมมือจีนและต่างประเทศฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือหลายฝ่ายไม่ ปฏิบัติตามสัญญา จนทำให้ไม่สามารถประกอบการต่อไปได้อีก ฝ่ายที่ไม่ ปฏิบัติ ตามสัญญาต้องรับผิดชอบต่อค่าเสียหายที่เกิดขึ้นด้วย
 - เกิดเหตุของการเลิกกิจการตามที่กำหนดไว้ในสัญญา
 - วิสาหกิจร่วมมือได้ฝ่าฝืนกฎหมาย และ ได้รับคำสั่งให้เลิกกิจการ
- เมื่อเข้าสาเหตุดังกล่าวข้างต้น วิสาหกิจร่วมมือต้องส่งคำร้องต่อองค์กรตรวจสอบอนุมัติเพื่อให้มีคำสั่งเลิกกิจการของวิสาหกิจร่วมมือ⁶

จากกฎหมายการลงทุนของ สาธารณรัฐประชาชนจีน ข้างต้น จะเห็นได้ถึงเงื่อนไขที่มีความยุ่งยาก ซับซ้อนในการขออนุญาตประกอบการต่าง ๆ แต่เพียงนักลงทุนดำเนินการตามข้อกำหนดก็เสียเวลาไปมากมากับการยื่นเรื่อง เช่น กรณีนักลงทุนเป็นชาวต่างชาติที่เข้ามาลงทุนใน สาธารณรัฐประชาชนจีน ด้วยทุนต่างชาติทั้งหมด ต้องยื่นเรื่องกับรัฐบาลท้องถิ่นระดับอำเภอขึ้นไปภายในกำหนด 30 วันนับแต่วันที่ได้รับรายงานที่ ผู้ลงทุนต่างประเทศยื่นเสนอไว้ หลังจากได้รับคำตอบจากองค์กรท้องถิ่นระดับอำเภอขึ้นไป นักลงทุนชาวต่างชาติต้องทำการยื่นคำร้องขอก่อตั้งวิสาหกิจทุนต่างประเทศที่องค์กรตรวจสอบอนุมัติ พร้อมกับส่งรายงานเอกสารต่าง ๆ เมื่อได้รับอนุญาตให้ประกอบการใน สาธารณรัฐประชาชนจีนแล้ว ผู้ลงทุนชาวต่างชาติจะต้องร้องขอจดทะเบียนต่อองค์กรควบคุมงานปกครองอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรมภายใน 30 วัน หลังจากนั้นต้องดำเนินการจดทะเบียนภาษีต่อองค์กรภาษีภายในกำหนด 30 วันนับแต่วันก่อตั้งวิสาหกิจ ซึ่งขั้นตอนทั้งหมดที่กล่าวมา ค่อนข้างเป็นการสร้างภาระให้กับนัก ลงทุน เมื่อ สาธารณรัฐประชาชนจีน ได้มีเขตเศรษฐกิจพิเศษก็ได้รับรวมหน่วยงานทั้งหมดเข้าไว้ ที่เดียว หรือ ที่เรียกว่า One Stop Service อันเป็นการสร้างความสะดวกสบายและลดต้นทุนให้กับนักลงทุนชาวต่างชาติเป็นอย่างดี

โดยเขตเศรษฐกิจพิเศษเส้นเงิน เป็นหนึ่งในสี่เขต เศรษฐกิจพิเศษแรกของ สาธารณรัฐประชาชนจีนที่ประสบความสำเร็จอย่างงดงาม เริ่มแรกเขตเศรษฐกิจพิเศษเส้นเงิน มีองค์กรที่ทำหน้าที่ในการบริหารจัดการภายในเป็นองค์กรเฉพาะ คือ คณะกรรมการมณฑล กวางตุ้ง (Guangdong Province Committee for Administering Special Economic Zones : GPC) ซึ่งมีหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษเส้นเงิน ตรวจสอบและอนุมัติโครงการ การจดทะเบียนต่าง ๆ ให้แก่ผู้ที่เข้ามาลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษ ประสานงาน หน่วยงานเกี่ยวกับการธนาคาร การประกันภัย การเก็บภาษีอากร ศุลกากร ตรวจคนเข้าเมือง การไปรษณีย์ การ สื่อสาร จัดหาพนักงาน คู้ มครองแรงงาน รวมถึงการสร้างสาธารณูปโภค พื้นฐานเพื่อรองรับและอำนวยความสะดวกให้กับนักลงทุน ต่อมาในปี พ.ศ. 2535 คณะรัฐมนตรี

⁶ กิติ บิลันธนดิลก, กฎหมายการลงทุนในประเทศจีน, กรุงเทพฯ : ไทยยูเนียนกราฟฟิกส์, 2547.

สาธารณรัฐประชาชนจีนได้สังเกตเห็นถึงความสำเร็จอย่างงดงามและการวางระบบที่เรียบร้อยของเขตเศรษฐกิจพิเศษเสิ่นเจิ้น จึงได้มีมติคณะรัฐมนตรีให้เขตเศรษฐกิจพิเศษเสิ่นเจิ้นกลับไปสู่การบริหารจัดการของ เมืองเสิ่นเจิ้น (Shenzhen Municipal)⁷

ส่วนสิทธิประโยชน์ที่นักลงทุนจะได้รับภายในเขตเศรษฐกิจพิเศษเสิ่นเจิ้น ในด้านภาษีจัดเก็บในอัตราร้อยละ 15 แต่นักลงทุนที่ลงทุนตั้งแต่ 5 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯขึ้นไป นักลงทุนที่นำเข้าเทคโนโลยีระดับสูง นักลงทุนที่มีผลประโยชน์การดี จะได้รับการพิจารณาลดหย่อนภาษีเป็นกรณีพิเศษ นอกจากนี้ค่าเช่าที่ดินเพื่อลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษนักลงทุนจะได้รับค่าเช่าในอัตราที่ต่ำกว่านอกพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษเป็นอย่างมาก แต่การลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษเสิ่นเจิ้นจะต้องส่งสินค้าที่ผลิตได้ออกขายนอกสาธารณรัฐประชาชนจีนทั้งหมด หากนักลงทุนประสงค์ที่จะขายสินค้าที่ผลิตได้ภายในสาธารณรัฐประชาชนจีนต้องได้รับอนุญาตจากเมืองเสิ่นเจิ้นเสียก่อน

ในด้านของการจ้างงานแรงงานไร้ฝีมือ นักลงทุนต้องจ้างแรงงานชาวจีนโดยผ่าน บริษัทจัดหางานในเขตเศรษฐกิจพิเศษ ส่วนมาตรการเพื่อความปลอดภัยนักลงทุนต้องทำประกันภัยกับบริษัทประกันภัยแห่งชาติจีน หรือ บริษัทประกันภัยที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบการภายในเขตเศรษฐกิจพิเศษ การส่งเงินได้หลังหักค่าใช้จ่ายและเสียภาษีแล้วออกนอกสาธารณรัฐประชาชนจีน ต้องกระทำผ่านธนาคารชาติจีน หรือ ธนาคารที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการภายในเขตเศรษฐกิจพิเศษเท่านั้น

นอกจากนี้เขตเศรษฐกิจพิเศษเสิ่นเจิ้น ยังมีความได้เปรียบทางด้านภูมิศาสตร์ เพราะ ตั้งอยู่ใกล้กับฮ่องกงเป็นอย่างมาก มีเพียงคลองเล็กๆ ความกว้างลำคลองไม่ กิน 30 เมตร เป็นเส้นแบ่งพื้นที่ระหว่างฮ่องกงกับเซินเจิ้น การเดินทางเข้าออกระหว่างฮ่องกง- เซินเจิ้น มีจุดผ่านแดนหลายจุด เช่น รถไฟที่ใช้พลังงานไฟฟ้า รถเมล์ ซึ่งจุดผ่านแดนมีความทันสมัยมีเนื้อที่กว้างขวาง สะอาด สะดวก และ ปลอดภัย ประชากรของ สาธารณรัฐประชาชนจีน ที่เดินทางผ่านเข้า-ออก เซินเจิ้น - ฮ่องกงเพื่อไปทำงานทุกวันสามารถออกอย่างสะดวกโดยใช้ ระบบสแกนนิ้วเท่านั้น นอกจากนี้ นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้า- ออกก็จะได้รับการอำนวยความสะดวกอย่างดี เพราะจุดตรวจของนักท่องเที่ยวแม้จะอยู่ในพื้นที่เดียวกันกับจุดตรวจพลเมือง สาธารณรัฐประชาชนจีน แต่ได้แยกบริเวณออกจากกันเป็น คูหาอย่างชัดเจนและมีจำนวนหลายคูหาเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าออกจำนวนมากในทุกๆวัน

⁷ www.shenzhenwindow.net/law/legislation.htm

2.2.2 เขตเศรษฐกิจพิเศษของสาธารณรัฐฟิลิปปินส์

ประเทศที่มีแนวความคิดในการพัฒนาเศรษฐกิจโดยการกำหนดให้มีเขตเศรษฐกิจพิเศษ แต่ เขตเศรษฐกิจพิเศษไม่ได้รับความสนใจจากนักลงทุนชาวต่างชาติเท่าที่ควร ประเทศที่เป็นหนึ่งในนั้นที่จะนำมาพิจารณาคือสาธารณรัฐฟิลิปปินส์

สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ มีการปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตย โดยมีประธานาธิบดีเป็นผู้นำประเทศ เนื่องจากสาธารณรัฐฟิลิปปินส์เป็นเมืองขึ้นของต่างชาติมาก่อน ภาษาที่นักเรียนใช้เรียน หนังสือจึงเป็นภาษาอังกฤษ ส่วน ภาษาพื้นเมืองอย่างภาษาตากาล็อก ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศไม่สามารถเขียนภาษาตากาล็อกได้ ต้องเขียนเป็นภาษาอังกฤษแบบภาษาคาราโอเกะ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ยังมีแรงงานที่เป็นทั้งชนชั้นกรรมกร รวมถึง บุคลากรที่มีการศึกษาที่ยังว่างงานตามเมืองต่างๆอีกเป็นจำนวนมาก ส่วนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ มีพัฒนาเพียงจุดเดียวคือ กรุงมะนิลาเมืองหลวงของประเทศ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์จึงได้มีนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อกระจายการลงทุน ไปยังเมืองต่างๆ กฎหมายที่เกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจพิเศษของ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ คือ Special Economic Zone Act 1995 ซึ่งเป็นกฎหมายที่เปิดโอกาสให้อุตสาหกรรมใหม่ๆ เข้ามาลงทุนในสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ได้ เช่น อุตสาหกรรมท่องเที่ยว อุตสาหกรรมการเงิน หรือ อุตสาหกรรมเกี่ยวกับเทคโนโลยี ซึ่งหลักการโดยทั่วไปของกฎหมาย Special Economic Zone Act 1995 มีดังนี้

Special Economic Zone Act 1995 ได้วางเป้าหมายและวัตถุประสงค์ไว้ในบทบัญญัติว่า เพื่อสร้างกรอบงานด้านกฎหมาย วิธีการบูรณาการ ประสานงาน วางแผน ควบคุมพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ นิคมอุตสาหกรรม เขตพื้นที่แ่ ปรรูปการส่งออก และ เขตพื้นที่เศรษฐกิจอื่นๆ รวมถึงการ ปรับเปลี่ยนพื้นที่ในประเทศไปสู่การลงทุนด้านอุตสาหกรรม การพาณิชย์ การท่องเที่ยว ศูนย์กลางทางการเงินและการธนาคาร ซึ่งมีบุคลากรที่มีทักษะการทำงานในระดับสูง และ การให้บริการที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้นักลงทุนทั้งต่างประเทศและในประเทศไหลเข้าสู่เขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งจะเป็นการเปิดโอกาสการจ้างงาน และ สร้างความสัมพันธ์ในกลุ่มอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ กระตุ้นการส่งเงินกลับประเทศของสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ โดยจัดให้มีบรรยากาศและแรงจูงใจที่น่าดึงดูดใจเพื่อ การลงทุนทางธุรกิจ ส่งเสริมความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมและการเงินระหว่างประเทศ และด้านอุตสาหกรรม โดยผ่านอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีอย่างจริงจังซึ่งจะพัฒนาภาคอุตสาหกรรมของประเทศให้มีความทันสมัย ช่วยปรับปรุงระดับผลผลิตจากการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ และ ความรู้ในวิธีการจัดการ จัดเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษในบางด้านให้เป็นเขตศุลกากรแยกอิสระ ภายในกรอบงานรัฐธรรมนูญและการปกครองประเทศ และ การรวมอาณาเขตของประเทศสาธารณรัฐฟิลิปปินส์⁸

⁸ Special Economic Zone Act 1995. SECTION 3. *Purposes, Intentions and Objectives.* - It is the purpose, intent and objective of this Act:

นอกจากนี้กฎหมายฉบับนี้ยังให้คำจำกัดความของคำว่า Special Economic Zone (เขตเศรษฐกิจพิเศษ) ให้หมายความถึง เขตพื้นที่ทางเศรษฐกิจ (ECOZONE) ซึ่งได้รับการพัฒนาในระดับสูงและมีศักยภาพที่จะได้รับการพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวและการพักผ่อน การพาณิชย์ การธนาคาร ทางการเงินและการลงทุน เขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ ประกอบด้วย พื้นที่อุตสาหกรรม เขตพื้นที่แปรรูปการส่งออก เขตการค้าเสรี และ ศูนย์กลางการท่องเที่ยว /พักผ่อน ธุรกิจภายในเขตพื้นที่เศรษฐกิจจะได้รับการยกเว้นภาษีพิเศษและผ่อนผันกฎหมายการอพยพเข้าประเทศ⁹

-
- a) To establish the legal framework and mechanisms for the integration, coordination, planning and monitoring of special economic zones, industrial estates/parks, export processing zones and other economic zones;
 - b) To transform selected areas in the country into highly developed agro-industrial, commercial, tourist, banking investment, and financial centers, where highly trained workers and efficient services will be available to commercial enterprises;
 - c) To promote the flow of investors, both foreign and local, into special economic zones which would generate employment opportunities and establish backward and forward linkages among industries in and around the economic zones;
 - d) To stimulate the repatriation of Filipino capital by providing attractive climate and incentives for business activity;
 - e) To promote financial and industrial cooperation between the Philippines and industrialized countries through technology-intensive industries that will modernize the country's industrial sector and improve productivity levels by utilizing new technological and managerial know-how; and
 - f) To vest the special economic zones on certain areas thereof with the status of a separate customs territory within the framework of the Constitution and the national sovereignty and territorial integrity of the Philippines.

⁹ Special Economic Zone Act 1995. SECTION 4. *Definition of Terms.* - For purposes of this Act, the following definitions shall apply to the following terms:

- a) "Special economic zones (SEZ)" - hereinafter referred to as the ECOZONES, are selected areas with highly developed or which have the potential to be developed into agro-industrial, industrial tourist/recreational, commercial, banking, investment and financial centers. An ECOZONE may contain any or all of the following: industrial estates (IEs), export processing zones (EPZs), free trade zones, and tourist/recreational centers.
- b) "Industrial estate (IE)" - refers to a tract of land subdivided and developed according to a comprehensive plan under a unified continuous management and with provisions for basic

หน่วยงานที่มีหน้าที่ในการดูแลพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ คือ Philippine Economic Zone Authority (PEZA) หรือ ฝ่ายการทางพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ที่ถูกกำหนดขึ้นภายใต้กฎหมายฉบับนี้ ประกอบกับความร่วมมือของสภาตำบล และ หรือ สภาจังหวัด คณะกรรมการประสานงานการใช้ที่ดินแห่งชาติ และ/หรือ คณะกรรมการการใช้ที่ดินในเขต ซึ่งหน่วยงาน PEZA มีหน้าที่ในการให้คำแนะนำ แก่ประธานาธิบดี สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ เพื่อประธานาธิบดี ฟิลิปปินส์ จะเป็นผู้วิเคราะห์และออกประกาศกำหนดให้พื้นที่ใดเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษนอกเหนือจากพื้นที่ที่ได้มีการประกาศเป็นเขตเศรษฐกิจแล้วในกฎหมาย

การประกาศให้พื้นที่ใดเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษนั้น พื้นที่เหล่านั้นต้อง องค์กรประกอบที่พร้อมจะให้จัดตั้งเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษด้วย กล่าวคือ สภาพัฒนาภูมิภาคระบุไว้ในแผนพัฒนาประเทศระยะกลาง กำหนดให้พื้นที่นั้น ๆ เป็นศูนย์กลางเติบโตในภูมิภาค มีโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐานในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ อย่างเช่น ถนน ทางรถไฟ โทรศัพท์ ท่าเรือ สนามบิน เป็นต้น รวมถึงความเหมาะสมและศักยภาพของพื้นที่ที่จะได้รับปรับปรุง มีแหล่งน้ำและแหล่งพลังงานไฟฟ้าซึ่งสามารถใช้งานได้ในพื้นที่เขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ มีที่ดินสำหรับพัฒนาด้านอุตสาหกรรมและการพาณิชย์ รวมถึงพื้นที่สำหรับการขยายตัวในอนาคต มีพื้นที่ดินที่ติดกับเขตพื้นที่เศรษฐกิจซึ่งเหมาะสำหรับการพัฒนาเป็นพื้นที่สำหรับพักอาศัยให้แก่คนงานในเขตพื้นที่เศรษฐกิจ มีแรงงานที่มีทักษะ กึ่งทักษะ และ แรงงานไร้ฝีมือ ในและบริเวณเขตพื้นที่เศรษฐกิจ พื้นที่ต้องมีข้อได้เปรียบเหนือกว่าเขตพื้นที่เศรษฐกิจเดิมที่มีอยู่อย่างเห็นได้

infrastructure and utilities, with or without pre-built standard factory buildings and community facilities for the use of the community of industries.

c)"Export processing zone (EPZ)" - a specialized industrial estate located physically and/or administratively outside customs territory, predominantly oriented to export production. Enterprises located in export processing zones are allowed to import capital equipment and raw materials free from duties, taxes and other import restrictions.

d)"Free trade zone" - an isolated policed area adjacent to a port of entry (as a seaport) and/or airport where imported goods may be unloaded for immediate transshipment or stored, repacked, sorted, mixed, or otherwise manipulated without being subject to import duties. However, movement of these imported goods from the free-trade area to a non-free-trade area in the country shall be subject to import duties.

Enterprises within the zone are granted preferential tax treatment and immigration laws are more lenient.

ชัด และมีศักยภาพในการสร้างผลกำไร ต้องเป็นพื้นที่เชิงยุทธศาสตร์ และ ต้องเป็นพื้นที่ที่ง่ายต่อการควบคุมหรือลดการลักลอบนำเข้า-ส่งออกสินค้าที่ผิดกฎหมาย¹⁰

พื้นที่ซึ่งไม่เข้าหลักเกณฑ์ข้างต้น แต่มีความประสงค์จะขอจัดให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษอาจถูกจัดให้เป็นเขตพื้นที่เศรษฐกิจได้ โดยมีเงื่อนไขว่า พื้นที่นั้น ๆ จะต้องได้รับการพัฒนาโดยรัฐบาลและ/หรือ โดยภาคเอกชน ภายใต้โครงการซึ่งได้รับอนุญาตในพระราชบัญญัติสาธารณะ ฉบับที่ 6957 (กฎหมายว่าด้วยการสร้าง ประกอบการ และการโอน) ซึ่งพื้นที่นั้น ๆ ต้องไม่มีภาวะเสี่ยงทางการเงินใน ส่วนของรัฐบาลแห่งชาติ นอกจากนี้พื้นที่ดังกล่าวจะต้องมีความปลอดภัยและง่ายต่อการช่วยลดการลักลอบนำเข้า-ส่งออกสินค้าที่ผิดกฎหมาย หลังจาก 5 ปี PEZA จะเป็นผู้กำหนดว่าพื้นที่นั้น ๆ ได้รับการพัฒนาขึ้นอย่างเห็นได้ชัดหรือไม่¹¹

โดยรัฐเข้าไปแทรกแซงน้อยที่สุดในพื้นที่ เศรษฐกิจพิเศษแต่ต้องได้รับการพัฒนาให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ รัฐจึงให้เขตพื้นที่เศรษฐกิจดำเนินการบริหารจัดการตนเองในการพัฒนาเศรษฐกิจ การเงิน อุตสาหกรรม การท่องเที่ยว และ ในด้านอื่น ๆ ภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของรัฐบาลแต่เพียงผู้เดียว เขตพื้นที่เศรษฐกิจ พิเศษต้องได้รับการพัฒนาสู่การเป็นศูนย์กลางด้านอุตสาหกรรมที่สามารถพึ่งตัวเองได้ การค้าและพาณิชย์ การท่องเที่ยว การลงทุน และ การเงิน แต่ละเขตพื้นที่เศรษฐกิจต้องจัดให้มีการขนส่ง การสื่อสารโทรคมนาคม และ สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการสร้างความสัมพันธ์ กับอุตสาหกรรมต่าง ๆ และ เปิดโอกาสการจ้างงานให้แก่บุคคลที่อยู่อาศัยในบริเวณนั้น และ ในจังหวัดใกล้เคียง เพื่อรองรับการจ้างงานแรงงานสาธารณรัฐฟิลิปปินส์

ชาวต่างชาติ สามารถจัดตั้งบริษัทในเขตพื้นที่เศรษฐกิจได้ ไม่ว่าจะด้วยตนเอง หรือ ร่วมลงทุนกับชาวฟิลิปปินส์ โดยนักลงทุนชาวต่างชาติต้องมีเงินลงทุนเริ่มแรกไม่น้อยกว่า 150,000 ดอลลาร์สหรัฐ หากมีคู่สมรส บุตร ที่ไม่อายุต่ำกว่า 21 ปี จะได้รับสถานะภาพการเข้าพักอาศัยถาวรภายในเขตพื้นที่เศรษฐกิจ พิเศษ และมีอิสระในการเข้า- ออกเขตพื้นที่เศรษฐกิจ

¹⁰ Special Economic Zone Act 1995. section5: *Establishment of ECOZONES*. - To ensure the viability and geographic dispersal of ECOZONES through a system of prioritization, the following areas are initially identified as ECOZONES, subject to the criteria specified in Section 6:

¹¹ Special Economic Zone Act 1995.section6 : Provided That the said area shall be developed only through local government and/or private sector initiative under any of the schemes allowed in Republic Act. No. 6957 (the build-operate-transfer law), and without any financial exposure on the part of the national government: Provided, further, That the area can be easily secured to curtail smuggling activities: Provided, finally, That after five (5) years the area must have attained a substantial degree of development, the indicators of which shall be formulated by the PEZA.

โดยไม่จำเป็นต้องได้รับอนุญาตจากสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง PEZA จะออกวีซ่าทำงานซึ่งสามารถต่ออายุได้ทุก ๆ 2 ปีให้แก่ผู้บริหารชาวต่างชาติและคนต่างด้าว ซึ่งทรัพย์สิน ผลกำไร และผลประโยชน์ด้านกฎหมายอื่น ๆ ของพวกเขาจะได้รับการคุ้มครอง โดยมีเงื่อนไขว่า PEZA อาจกำหนดให้มีการลงทุนน้อยที่สุดสำหรับธุรกิจ ในเขตพื้นที่เศรษฐกิจในเงินตราที่สามารถแลกเปลี่ยนได้เสรี นอกจากนี้ การลงทุนใหม่ๆ ภายใต้การจัดลำดับความสำคัญ แรงผลักดัน และ ข้อจำกัด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติฉบับนี้¹²

การดำเนินการและบริหารจัดการเขตพื้นที่เศรษฐกิจให้เป็นเขตศุลกากรแยกอิสระ ซึ่งดำเนินการโดย PEZA การรักษาความปลอดภัยในเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ อาจจัดให้มีการกักกันโดยรัฐเป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย แต่กองกำลังทหารจะไม่เข้าไปแทรกแซงกิจการภายในเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ หากกรณีที่ PEZA เห็นสมควรอาจจัดให้มีหน่วยงานดับเพลิงภายในเขตเศรษฐกิจพิเศษได้

โครงสร้างในการบริหารงานของเขตเศรษฐกิจพิเศษจะมีผู้ที่ทำหน้าที่จัดการบริหารคือคณะกรรมการของ PEZA ซึ่งหน่วยงานเดิมคือการเขตพื้นที่แปรรูปการส่งออก (Export Processing Zone Authority หรือ EPZA) ซึ่งจัดตั้งขึ้นภายใต้กฤษฎีกา ฉบับที่ 66 จะต้องปรับเปลี่ยนไปเป็น ฝ่ายการทาง พื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ (PEZA) คณะทำงานขององค์กร PEZA ต้องประกอบด้วย อธิบดีซึ่งมีตำแหน่งเป็นปลัดกระทรวงจะได้รับแต่งตั้งจากประธานาธิบดี คุณสมบัติของผู้ดำรง ตำแหน่งอธิบดีต้องมีอายุไม่น้อยกว่า 40 ปี มีความซื่อสัตย์สุจริต จบการศึกษาด้านเศรษฐกิจ ธุ รกิจ การบริหารรัฐกิจ กฎหมาย การจัดการ หรือเทียบเท่า องค์กร PEZA จะเป็นผู้ส่งเจ้าหน้าที่ไปประจำที่กระทรวงการค้าและอุตสาหกรรม โดยจะมีรองอธิบดี 3 ท่าน เพื่อช่วยงานในด้านนโยบายและการวางแผน การบริหารและ การดำเนินงาน ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากคณะกรรมการ PEZA รองอธิบดีต้องมีคุณสมบัติคือ อายุไม่ต่ำ

¹² Special Economic Zone Act 1995. section 10 : *Immigration*. - Any investor within the ECOZONE whose initial investment shall not be less than One hundred fifty thousand dollars (\$150,000), his/her spouse and dependent children under twenty-one (21) years of age shall be granted permanent resident status within the ECOZONE. They shall have freedom of ingress and egress to and from the ECOZONE without any need of special authorization from the Bureau of Immigration.

the PEZA shall issue working visas renewable every two (2) years to foreign executives and other aliens, possessing highly-technical skills which no Filipino within the ECOZONE possesses, as certified by the Department of Labor and Employment. The names of aliens granted permanent residents status and working visas by the PEZA shall be reported to the Bureau of Immigration within thirty (30) days after issuance thereof.

กว่า 35 ปี มีความซื่อสัตย์สุจริต จบการศึกษาด้านเศรษฐกิจ ธุรกิจ การบริหารรัฐกิจ กฎหมาย การจัดการ หรือเทียบเท่า และต้องเป็นผู้มีสิทธิในการให้บริการธุรกิจ

นอกจากนี้องค์กร PEZA ยังประกอบด้วย คณะกรรมการ 8 คน ดังต่อไปนี้
 เลขาธิการ หรือ ตัวแทนกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรม กระทรวงการคลัง กระทรวงแรงงาน และการว่าจ้าง กระทรวงกลาโหมและรัฐบาลท้องถิ่น ฝ่ายการพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ และ
 Bangko Sentral ng Pilipinas ตัวแทนหนึ่งคนจากภาคธุรกิจ/นักลงทุนในเขตพื้นที่เศรษฐกิจ¹³
 คณะกรรมการจะได้รับเบี้ยเลี้ยงประจำวันไม่ต่ำกว่าจำนวนเงินเมื่อเทียบเท่ากับค่าเบี้ยเลี้ยงการเป็นตัวแทนและการขนส่งของคณะกรรมการ และ /หรือ กระทรวง

¹³ Special Economic Zone Act 1995. SECTION 11. *The Philippine Economic Zone Authority (PEZA) Board.* - There is hereby created a body corporate to be known as the Philippine Economic Zone Authority (PEZA) attached to the Department of Trade and Industry. The Board shall have a director general with the rank of a department undersecretary who shall be appointed by the President. The director general shall be at least forty (40) years of age, of proven probity and integrity, and with a degree in economics, business, public administration, law, management or its equivalent. The director general shall be assisted by three (3) deputy directors general each for policy and planning, administration and operations, who shall be appointed by the PEZA Board, upon the recommendation of the director general. The deputy directors general shall be at least thirty-five (35) years, old, with proven probity and integrity and with a degree in economics, business, public administration, law, management or its equivalent. They must have career executive service eligibility.

The Board shall be composed of the director general as ex officio chairman with eight(8) members as follows: the Secretaries or their representatives of the Department of Trade and Industry, the Department of Finance, the Department of Labor and Employment, the Department of the Interior and Local Government, the National Economic and Development Authority, and the Bangko Sentral ng Pilipinas, one (1) representative from the investors/business sector in the ECOZONE.

The existing Export Processing Zone Authority (EPZA) created under Presidential Decree No. 66 shall evolve into the PEZA in accordance with the guidelines and regulations set forth in an executive order issued for this purpose.

Members of the Board shall receive a per diem of not less than the amount equivalent to the representation and transportation allowances of the members of the Board and/or as may be determined by the Department of Budget and Management: Provided, however, That the per diem collected per month does not exceed the equivalent of four (4) meetings

งบประมาณและการจัดการอาจเป็นผู้กำหนดค่าเบี้ยเลี้ยง โดยมีเงื่อนไขว่า ค่าเบี้ยเลี้ยงประจำวันทั้งหมดต่อเดือนต้องไม่เกินจำนวนเงินเทียบเท่ากับการประชุม 4 ครั้ง

คณะกรรมการ PEZA มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- ก) กำหนดนโยบายทั่วไปเกี่ยวกับการจัดตั้งและการดำเนินงานของเขตพื้นที่เศรษฐกิจ พื้นที่อุตสาหกรรม เขตพื้นที่แปรรูปส่งออก เขตการค้าเสรี และ อื่น ๆ ในลักษณะเดียวกัน
- ข) ทบทวนแผนงานการจัดตั้งเขตพื้นที่เศรษฐกิจ โดยพิจารณาจากเกณฑ์ที่กำหนดตามมาตรา 6 และ ลงนามอนุมัติการจัดตั้งเขตพื้นที่เศรษฐกิจ พื้นที่อุตสาหกรรม เขตพื้นที่แปรรูปส่งออก เขตการค้าเสรี และ อื่น ๆ ในลักษณะเดียวกัน และ ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนองค์กรดังกล่าว
- ค) ควบคุมและดำเนินการจัดตั้ง บริหารงาน บำรุงรักษา บริการสาธารณะ และ บริการอื่น ๆ ในเขตพื้นที่เศรษฐกิจ อย่างเช่น ความร้อน แสง ไฟฟ้า น้ำประปา โทรคมนาคม การขนส่ง ถนน สะพาน ท่าเรือ เป็นต้น รวมถึง ปรับอัตราค่าบริการและค่าธรรมเนียมให้เหมาะสม
- ง) รับรองงบประมาณประจำปีของ PEZA และ แผนพัฒนาเขตพื้นที่เศรษฐกิจ
- จ) ออกกฎระเบียบและข้อบังคับในการใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ รวมถึงอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง
- ฉ) ใช้อำนาจหน้าที่ตามซึ่งกำหนดในพระราชบัญญัติฉบับนี้
- ช) จัดทำรายงานประจำปี และส่งมอบให้แก่ประธานาธิบดีและรัฐสภา ¹⁴

¹⁴ Special Economic Zone Act 1995. SECTION 12. *Functions and Powers of PEZA Board.*- The Philippine Economic Zone Authority (PEZA) Board shall have the following functions and powers:

- a) Set the general policies on the establishments and operations of the ECOZONES, industrial estates, export processing zones, free trade zones, and the like;
- b) Review proposals for the establishment of ECOZONES based on the criteria under Section 6 and endorse the President the establishment of the ECOZONES , industrial estates, export processing zones, free trade zones and the like. Thereafter, it shall facilitate and assist in the organization of said entities;
- c) Regulate and undertake the establishment, operation and maintenance of utilities, other services and infrastructure in the ECOZONE, such as heat, light and power, water supply, telecommunications, transport, toll roads and bridges, port services, etc., and to fix just reasonable and competitive rates, fares, charges and fees therefor;
- d) Approve the annual budget of the PEZA and the ECOZONE development plans;

ในการบริหารงานพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษแต่ละเขตนั้นจะมีการจัดระบบการบริหารจัดการ และ ดำเนินการ โดยคณะกรรมการบริหารเขตพื้นที่เศรษฐกิจ พิเศษของพื้นที่นั้นๆโดยเฉพาะ ซึ่งประกอบด้วย

ก) ผู้บริหาร ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากคณะกรรมการ PEZA ตามคำแนะนำของอธิบดี

ข) รองผู้บริหาร 1 คน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการ ตามคำแนะนำของอธิบดี

นอกจากผู้บริหารเขตเศรษฐกิจพิเศษแล้วในแต่ละเขตเศรษฐกิจพิเศษยังต้องประกอบด้วยที่ปรึกษาเขตเศรษฐกิจพิเศษ อันได้แก่

1. ประธานสมาคมนักลงทุนในเขตพื้นที่เศรษฐกิจ
2. ผู้ว่าราชการจังหวัด ในจังหวัดซึ่งเขตพื้นที่เศรษฐกิจตั้งอยู่
3. นายกเทศมนตรี ในเขตซึ่งเขตพื้นที่เศรษฐกิจตั้งอยู่
4. ประธานสหภาพแรงงานในเขตพื้นที่เศรษฐกิจ
5. ตัวแทนภาคธุรกิจในพื้นที่เศรษฐกิจ และ
6. ตัวแทนจาก PEZA

โดยที่ปรึกษาเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ มีหน้าที่ให้คำปรึกษาด้านการจัดการเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ ในการกำหนดนโยบาย และ ให้คำปรึกษาด้านการจัดการเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ ในการกำหนดปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างแรงงานและธุรกิจในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ¹⁵

e) Issue rules and regulations to implement the provisions of this Act in so far as its powers and functions are concerned

f) Exercise its powers and functions as provided for in this Act; and

g) Render annual reports to the President and the Congress

¹⁵ Special Economic Zone Act 1995. SECTION 15. Administration of Each ECOZONE.- Each ECOZONE shall be organized, administered, managed and operated by the ECOZONE executive committee composed of the following:

a) The administrator who shall be appointed by the PEZA Board upon recommendation of the director general; and

b) One (1) deputy administrator to be appointed by the Board upon recommendation of the director general.

An ECOZONE advisory body shall be created with the following members:

1. The president of the association of investors in the ECOZONE;

คำร้องเรียนพฤติกรรมของบริษัทหรือพนักงานในเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษต้องทำเป็นหนังสือ และ สอบานต่อ PEZA หรือ ผู้บริหารเขตพื้นที่เศรษฐกิจที่เกี่ยวข้อง มีอำนาจในการซักถามและสืบสวน อาจเรียกตัวพยาน บังคับให้ออกหนังสือ รายงาน และหลักฐานอื่น ๆ¹⁶

กฎหมายเขตเศรษฐกิจพิเศษมีข้อห้ามไม่ให้ อธิบดี รองอธิบดี ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ พนักงาน หรือ ผู้ช่วยของฝ่ายการทางพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ (PEZA) ประกอบวิชาชีพใด หรือ มีส่วนร่วมในธุรกิจใด ๆ หรือ มี ส่วนร่วมในผลประโยชน์กับการทำสัญญาๆ การสัมปทาน หรือ สิทธิพิเศษใด ๆ จาก PEZA รัฐบาลแห่งชาติ หน่วยงานย่อย ตัวแทน หรือ สถาบัน เช่น องค์กรหรือบริษัทสาขาที่รัฐควบคุมหรือเป็นเจ้าของ รวมถึงทำการจ้างงานอื่นใดทั้งภายในหรือภายนอก PEZA ในช่วงระยะเวลาการดำรงตำแหน่งหน้าที่ ไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อม และในขณะที่รับตำแหน่งหน้าที่คณะกรรมการ PEZA ทุกท่าน อธิบดี รองอธิบดี และ เจ้าหน้าที่ ต้องเปิดเผยผลประโยชน์ทางธุรกิจและการเงินทั้งหมด¹⁷

-
- 2.The governor of the province where the ECOZONE is located;
 - 3.The mayor/s of the municipality/ies or city/ies where the ECOZONE is located;
 - 4.The president of an accredited labor union in the ECOZONE;
 - 5.The representative of the business sector in the periphery of the ECOZONE; and
 - 6.The representative of the PEZA.

The ECOZONE advisory body shall have the following functions:

- (i)Advise the ECOZONE management on matters pertaining to policy initiatives; and
- (ii)Assist the ECOZONE management in settling problems arising between labor and any enterprise in the ECOZONE.

¹⁶ Special Economic Zone Act 1995. SECTION 17. *Investigation and Inquiries.* - Upon a written formal complaint made under oath, which on its face provides reasonable basis to believe that some anomaly or irregularity might have been committed, the PEZA or the administrator of the ECOZONE concerned, shall have the power to inquire into the conduct of firms or employees of the ECOZONE and to conduct investigations, and for that purpose may subpoena witnesses, administer oaths, and compel the production of books, papers, and other evidences: Provided, That to arrive at the truth, the investigator (s) may grant immunity from prosecution to any person whose testimony or whose possessions of documents or other evidence is necessary or convenient to determine the truth in any investigation conducted by him or under the authority of the PEZA or the administrator of the ECOZONE concerned

¹⁷ Special Economic Zone Act 1995. SECTION 18. *Prohibition Against Holding Any Other Office.* - The director general, deputy directors general, administrators, officials and staff or assistants of the PEZA shall not hold any other office or employment within or outside the PEZA during their tenure, directly or indirectly, practice any profession, participate in any business, or be financially interested

การเสียภาษีของนักลงทุน จะไม่จัดเก็บภาษีในการจัดตั้งธุรกิจ แต่ จะจัดเก็บ ภาษีรายได้เป็นจำนวน 5% โดยแบ่งการนำส่งภาษีดังนี้ 3% จัดส่งให้แก่รัฐบาลแห่งชาติ 1% จัดส่งให้แก่หน่วยงานของรัฐซึ่งได้รับผลกระทบจาก การประกาศของเขตพื้นที่เศรษฐกิจ ตาม สัดส่วนประชากร ที่ดิน และ ปัจจัยการแบ่งสัดส่วนเท่ากัน ที่เหลือ 1% สำหรับการจัดตั้งกองทุน เพื่อการพัฒนาเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาท้องถิ่นภายนอกและบริเวณที่ ติดต่อกับเขต พื้นที่เศรษฐกิจ นอกจากนี้รายได้อื่นๆ ต้องเสียภาษีในอัตราปกติ¹⁸

เขตเศรษฐกิจพิเศษจะมีองค์กรที่ทำหน้าที่ดูแลการเงินการธนาคารนั้นคือ กฎหมายการธนาคาร กฎและข้อบังคับ Bangko Sentral ng Pilipinas (BSP) ที่ใช้อยู่ใน ปัจจุบัน ซึ่งนำมาใช้กับสถาบันการเงินและการธนาคารที่จัดตั้งขึ้นในเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ และ ธุรกิจอื่น ๆ ที่จดทะเบียนในเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ การควบคุมดูแลการแลกเปลี่ยน เงินตราต่างประเทศ และ บัญชีเดินสะพัดอื่น ๆ การทำธุรกรรม (การค้า และ ที่ซึ่งไม่ใช่การค้า) การกู้ยืมในประเทศและต่างประเทศ การลงทุนในต่างประเทศ การจัดตั้งและการดำเนินการ กิจการธนาคารในประเทศและต่างประเทศ สถาบันรับฝากเงินตราต่างประเทศ ธนาคารใน ต่างประเทศ และ สถาบันการเงินอื่น ๆ ต้องอยู่ภายใต้กฎและข้อบังคับ BSP ยกเว้นกรณี กำไรหลังหักภาษีและรายได้อื่น ๆ จากการลงทุนในต่างประเทศของธุรกิจในพื้นที่เศรษฐกิจ พิเศษสามารถจัดส่งไปยังภายนอกเป็นเงินตราต่างประเทศผ่านธนาคารที่ได้รับอนุญาตจาก BSP ในเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ¹⁹

in any contract with, or in any franchise, or special privilege granted by the PEZA or national government, or any subdivision, agency, or instrumentality thereof, including any government-owned or controlled corporation, or its subsidiary.

¹⁸ Special Economic Zone Act 1995. SECTION 24. *Exemption from Taxes Under the National Internal Revenue Code.* - Any provision of existing laws, rules and regulations to the contrary notwithstanding, no taxes, local and national, shall be imposed on business establishments operating within the ECOZONE. In lieu of paying taxes, five percent (5%) of the gross income earned by all businesses and enterprises within the ECOZONE shall be remitted to the national government. This five percent (5%) shall be shared and distributed as follows:

¹⁹ Special Economic Zone Act 1995. SECTION 27. *Applicability of Banking Laws and Regulations.* - Existing banking laws and Bangko Sentral ng Pilipinas (BSP) rules and regulations shall apply to banks and financial institutions to be established in the ECOZONE and to other ECOZONE-registered enterprises. Among other pertinent regulations, these include those governing foreign exchange and other current account, transactions (trade and non-trade) local and foreign

ที่ดินในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษและการได้มาซึ่งที่ดินในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษนั้นเป็นพื้นที่ที่สามารถขยายหรือลดขนาดได้ตามความจำเป็น รัฐบาลมีอำนาจในการได้มาซึ่งที่ดินเอกชน ไม่ว่าจะโดยการซื้อ การเจรจา หรือ การยึดทรัพย์ให้เป็นของแผ่นดินภายในหรือบริเวณที่ติดกับเขตพื้นที่เศรษฐกิจ เพื่อวัตถุประสงค์ต่อไปนี้

- ก) รวบรวมที่ดินให้เป็นผืนเดียวกันเพื่อการพัฒนา
- ข) ได้มาซึ่งวิธีการที่ถูกต้องในการเข้าสู่เขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ
- ค) ปกป้องพื้นที่ลุ่มน้ำและทรัพยากรที่มีค่าต่อความเจริญเติบโตของเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ²⁰

ในส่วนของนักลงทุนชาวต่างชาติที่มีความประสงค์จะใช้ที่ดินในการประกอบกิจการในเขตเศรษฐกิจพิเศษ สามารถทำได้โดยการเช่า ซึ่ง นักลงทุนต่างชาติเช่าได้เป็นระยะเวลาไม่เกิน 50 ปี และสามารถต่ออายุได้ครั้งละไม่เกิน 25 ปี ตามซึ่งกำหนดในพระราชบัญญัติสาธารณะ ฉบับที่ 7652 หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “พระราชบัญญัติให้เช่าแก่นักลงทุน” สิทธิการเช่าตามสัญญาระยะยาวสามารถขาย หรือ โอนสิทธิได้ตามเงื่อนไขซึ่งระบุในพระราชบัญญัติสาธารณะ ฉบับที่ 7652²¹

borrowings, foreign investments, establishment and operation of local and foreign banks, foreign currency deposit units, offshore banking units and other financial institutions under the supervision of the BSP.

²⁰ Special Economic Zone Act 1995. SECTION 29. *Eminent Domain*. - The areas comprising an ECOZONE may be expanded or reduced when necessary. For this purpose, the government shall have the power to acquire, either by purchase, negotiation or condemnation proceedings, any private lands within or adjacent to the ECOZONE for:

- a) Consolidation of lands for zero development purposes;
- b) Acquisition of right way to the ECOZONE; and
- c) The protection of watershed areas and natural assets valuable to the prosperity of the ECOZONE

²¹ Special Economic Zone Act 1995. SECTION 30. *Leases of Lands and Buildings*. - Lands and buildings in each ECOZONE may be leased to foreign investors for a period not exceeding fifty (50) years renewable once for a period of not more than twenty-five (25) years, as provided for under Republic Act No. 7652, otherwise known as the Investors' Lease Act. The leasehold right acquired under long-term contracts may be sold, transferred or assigned, subject to the conditions set forth under Republic Act. No. 7652.

พื้นที่ในเขตเศรษฐกิจพิเศษที่เป็นพื้นที่ทางการเกษตรอาจแปลงไปเป็นที่อยู่อาศัย ดำเนินกิจกรรมการค้า อุตสาหกรรม และ กิจกรรมอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ด้านการเกษตรได้ตามเงื่อนไขซึ่งระบุไว้ในพระราชบัญญัติสาธารณะ ฉบับที่ 7652 และ กฎหมายอื่น ๆ ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน²²

หน่วยงานที่รับผิดชอบเป็นธุรกิจพิเศษในเขตเศรษฐกิจพิเศษคือ PEZA โดย PEZA จะกำหนดศูนย์รวมไว้ ณ ที่แห่งเดียวเพื่อความสะดวกในการจดทะเบียนธุรกิจใหม่ในเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ ดังนั้น หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการจดทะเบียน การอนุญาต หรือ การออกใบอนุญาตให้แก่นักลงทุน จะต้องมอบหมายให้ตัวแทนของตนไปทำหน้าที่ในเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษตามข้อกำหนด²³

การคุ้มครองแรงงานในเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษให้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของพระราชบัญญัติแรงงาน สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ซึ่งใช้อยู่ในปัจจุบัน เว้นแต่จะระบุเป็นอย่างอื่น พนักงานและบุคลากรของบริษัทในเขตพื้นที่เศรษฐกิจจะได้รับเงินและสวัสดิการ และวันหยุดตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติแรงงาน สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ และ กฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง คำสั่ง กฎระเบียบ และ ข้อบังคับของรัฐบาล สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ กระทรวงแรงงาน และการว่าจ้าง โดยแรงงานที่อยู่ในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษต้องมีการจัดตั้งไตรภาคีขึ้น อัน

²² Special Economic Zone Act 1995. SECTION 32. *Shipping and Shipping Register.* - Private shipping and related business including private container terminals may operate freely in the ECOZONE, subject only to such minimum reasonable regulations of local application which the PEZA may prescribe. The PEZA shall, in coordination with the Department of Transportation and Communications, maintain a shipping register for each ECOZONE as a business register of convenience for ocean-going vessels and issue related certification. Ships of all sizes, descriptions and nationalities shall enjoy access to the ports of the ECOZONE, subject only to such reasonable requirement as may be prescribed by the PEZA in coordination with the appropriate agencies of the national government.

²³ Special Economic Zone Act 1995. SECTION 35. *Registration of Business Enterprises.* - Business enterprises within a designated ECOZONE shall register with the PEZA to avail of all incentives and benefits provided for in this Act.

SECTION 36. *One Stop Shop Center.* - The PEZA shall establish a one stop shop center for the purpose of facilitating the registration of new enterprises in the ECOZONE. Thus, all appropriate government agencies that are involved in registering, licensing or issuing permits to investors shall assign their representatives to the ECOZONE to attend to investor's requirements.

ประกอบด้วย ตัวแทนหนึ่งคนจาก กระทรวงแรงงานและการว่าจ้าง ตัวแทนหนึ่งคนจากภาค
แรงงาน และ ตัวแทนหนึ่งคนจากภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม เพื่อทำหน้าที่กำหนดกลไกภายใต้
ข้อตกลงทางสังคมเพื่อส่งเสริมและรักษาสันติภาพทางอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่เศรษฐกิจ ซึ่ง
ไตรภาคีนี้ต้องจัดตั้งให้แล้วเสร็จ ภายใน 30 วัน นับจากวันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลบังคับ
ใช้²⁴

การจ้างงานในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษต้องทำเป็นหนังสือที่มีลักษณะเดียวกัน
ภายใต้การดูแลของ PEZA โดยความร่วมมือกับกระทรวงแรงงานและการว่าจ้าง หนังสือการ
จ้างงานจะกำหนด เป็นแม่แบบไว้ ซึ่งหนังสือสัญญาการจ้าง งานสำหรับบุคลากรของบริษัทใน
เขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษจะต้องประกอบด้วย ระยะเวลาการว่าจ้าง การจ่ายเงินเดือนและ
สวัสดิการต้องไม่น้อยกว่า าท่บริษัทจ่ายให้ภายใต้พระราชบัญญัติฉบับนี้ กฎหมายแรงงาน
สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ และ คำสั่งของรัฐบาลแห่งชาติ ทั้งนี้ โดยไม่ต้องได้รับอนุญาตจาก
เลขาธิการกระทรวงแรงงานและการว่าจ้าง แรงงานที่เป็นชาวต่างชาติ ของบริษัทในเขตพื้นที่
เศรษฐกิจเพื่อทำงานในด้านการควบคุมดูแล ด้านเทคนิค และ ด้านที่ปรึกษา ต้องไม่เกินร้อยละ
5 ของจำนวนแรงงานของบริษัท นอกจากนี้ PEZA โดยความร่วมมือกับกระทรวงแรงงานและ
การว่าจ้างสามารถออกประกาศมาตรการและแผนงานเพื่อขยายบริการของเขตพื้นที่เศรษฐกิจ
พิเศษ เพื่อช่วยให้รัฐบาลท้องถิ่นในบริเวณพื้นที่ใกล้เคียงสาม ารมมีคนงานอพยพได้ตามที่
ต้องการ²⁵

²⁴ Special Economic Zone Act 1995. SECTION 37. *Labor and Management Relations*. - Except as otherwise provided in this Act, labor and management relations in the ECOZONE shall be governed by the existing Labor Code of the Philippines. Employees and personnel in the ECOZONE enterprises shall receive salaries and benefits and shall enjoy working conditions not less than those provided under the Philippine Labor Code and other relevant laws, issuances, rules and regulations of the Philippine government and the Department of Labor and Employment.

SECTION 38. *Promotion of Industrial Peace*. - In the pursuit of industrial harmony in the ECOZONE, a tripartite body composed of one (1) representative each from the Department of Labor and Employment, labor sector and business and industry sectors shall be created in order to formulate a mechanism under a social pact for the enhancement and preservation of industrial peace in the ECOZONE within thirty (30) days after the effectivity of this Act.

²⁵ Special Economic Zone Act 1995. SECTION 39. *Master Employment Contracts*. - The PEZA, in coordination with the Department of Labor and Employment, shall prescribe a master employment

การจัดลำดับความสำคัญของกฎหมายในกรณี ที่เกิดความขัดแย้งระหว่างกฎหมายเขตเศรษฐกิจพิเศษกับกฎหมายอื่น ให้เป็นไปตามนี้ กฎหมายแห่งชาติจะมีอำนาจบังคับใช้เหนือกว่ากฎระเบียบ ข้อบังคับ และ มาตรฐานของเขตพื้นที่เศรษฐกิจ พิเศษ เว้นแต่จะมีเจตนารมณ์ชัดเจนภายใต้พระราชบัญญัตินี้ หรือ พระราชบัญญัติอื่นๆ ของรัฐสภาในการจัดให้เขตพื้นที่เศรษฐกิจ พิเศษ มีอำนาจและสิทธิพิเศษเฉพาะบางอย่างภายใต้กฎหมายที่ใช้อยู่ปัจจุบัน²⁶

ภายใต้กฎหมายซึ่งใช้อยู่ปัจจุบัน ประธานาธิบดี สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ได้รับมอบอำนาจในการจัดสรรเงินออมล่วงหน้าของทำเนียบประธานาธิบดี ตามความจำเป็นเพื่อให้มีผลต่อองค์กรในเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษซึ่ง PEZA จะรับผิดชอบชำระเงินคืนตามระยะเวลาและเงื่อนไขที่เหมาะสม Special Economic Zone Act 1995 ฉบับนี้ไม่สามารถใช้ได้กับเขตพื้นที่เศรษฐกิจและพื้นที่ซึ่งสร้างขึ้นแล้วและจะถูกสร้างขึ้นตามพระราชบัญญัติสาธารณรัฐ ฉบับที่ 7227 หรือ กฎหมายพิเศษอื่น ๆ แต่อยู่ภายใต้การดูแลของเจ้าหน้าที่ซึ่งเกี่ยวข้องในเรื่องนั้น ๆ²⁷

contract for all ECOZONE enterprise staff members and workers, the terms of which provide salaries and benefits not less than those provided under this Act, the Philippine Labor Code, as amended, and other relevant issuances of the national government.

SECTION 40. *Percentage of Foreign Nationals.* - Employment of foreign nationals hired by ECOZONE enterprises in a supervisory, technical or advisory capacity shall not exceed five percent (5%) of its workforce without the express authorization of the Secretary of Labor and Employment.

SECTION 41. *Migrant Worker.* - The PEZA, in coordination with the Department of Labor and Employment, shall promulgate appropriate measures and programs leading to the expansion of the services of the ECOZONE to help the local governments of nearby areas meet the needs of the migrant workers

²⁶ Special Economic Zone Act 1995. SECTION 48. *Applicability of National Laws.* - National laws shall prevail vis-a-vis ECOZONE rules, regulations and standards, unless there is a clear intent in this Act or other Acts of Congress to vest the ECOZONE specific powers and privileges not otherwise allowed under existing laws.

²⁷ Special Economic Zone Act 1995. SECTION 49. *Authority of the President to Advance Initial Funding.* - Subject to existing laws, the President of the Philippines is hereby authorized to advance out of the savings of the Office of the President such funds as may be necessary to effect the

ข้อกำหนดใด ๆ ของ Special Economic Zone Act 1995 นี้ ให้ประโยชน์และสิทธิพิเศษน้อยกว่าที่บุคคลได้รับ หรือ กำหนดความรับผิดชอบเป็นภาระยุ่งยากให้แก่เขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษที่สร้างขึ้นหรือจะถูกสร้างขึ้นภายใต้กฎหมายพิเศษ จะ ไม่สามารถบังคับใช้ได้ สิทธิพิเศษ ผลประโยชน์ ข้อได้เปรียบ หรือ ข้อยกเว้นทั้งหมดสำหรับเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ ภายใต้พระราชบัญญัติสาธารณะ ฉบับ 7227 ให้เป็นไปตามเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษที่สร้างขึ้นแล้วหรือจะสร้างขึ้นภายใต้พระราชบัญญัตินี้ และสถานะของท่าเรือเสรีจะไม่ถือว่าเป็นเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษแห่งใหม่²⁸

ข้อกำหนดแห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ ประกาศใช้แยกกันได้ ในเหตุการณ์เดียว หรือหลายเหตุการณ์ของข้อกำหนดดังกล่าวหรือส่วนของเหตุการณ์นั้นประกาศใช้โดยไม่เป็นไปตามบทรัฐธรรมนูญ คำประกาศใช้ซึ่งขัดต่อรัฐธรรมนูญดังกล่าวจะไม่มีผลต่อความสมบูรณ์ของข้อกำหนดอื่น ๆ จากเหตุการณ์นั้น ๆ²⁹

organization of an ECOZONE which shall be reimbursed by the PEZA at reasonable term and condition.

SECTION 50. *Non-applicability on Areas Covered by Republic Act No. 7227.* - This Act shall not be applicable to economic zones and areas already created or to be created under Republic Act No. 7227 or other special laws, and governed by authorities constituted pursuant thereto. Any provision of this Act which provides benefits or privileges less than those granted or imposes obligations or burdens more onerous to special economic zones created or to be created under special laws shall not apply to them

²⁸ Special Economic Zone Act 1995. SECTION 51. *Ipsa Facto Clause.* - All privileges, benefits, advantages or exemptions granted to special economic zones under Republic Act No. 7227, shall ipso facto be accorded to special economic zones already created or to be created under this Act. The free port status shall not be vested upon the new special economic zones.

²⁹ Special Economic Zone Act 1995. SECTION 52. *Separability Clause.* - The provisions of this Act are hereby declared separable, and in the event one or more of such provisions or part thereof are declared unconstitutional, such declaration of unconstitutionality shall not affect the validity of the other provisions thereof.

อำนาจ สิทธิและหน้าที่ของ PEZA และ ECOZONES มีไว้เพื่อกระจายอำนาจ หน้าที่ของรัฐบาลออกจากส่วนกลาง และ สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่าง ECONZONE รัฐบาลกลาง และ รัฐบาลท้องถิ่น³⁰

กฎหมาย พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา คำสั่งของฝ่ายบริหาร ประกาศ และ/หรือ ข้อบังคับการบริหารงานซึ่งขัดกับหรือไม่สอดคล้องกับข้อกำหนดแห่งพระราชบัญญัติ นี้ สามารถแก้ไข เปลี่ยนแปลง เปลี่ยนใหม่ หรือ ยกเลิกได้ ตามกรณีนั้น ๆ³¹

กระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมฝ่ายการพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ กระทรวง การคลัง สำนักงานศุลกากร กระทรวงปฏิรูปชนบท กระทรวงกลาโหมและรัฐบาลท้องถิ่น ฝ่าย การเขตพื้นที่เศรษฐกิจสาธาณรัฐฟิลิปปินส์ และ ตัวแทนจากเจ้าหน้าที่วิชาการ ของ คณะกรรมการเศรษฐกิจของทั้งสองสภา ทำหน้าที่กำหนดกฎระเบียบและข้อบังคับใน พระราชบัญญัตินี้ภายใน 90 วัน หลังจากได้รับอนุมัติ กฎและข้อบังคับดังกล่าวจะมีผลบังคับใช้ ภายใน 15 วัน หลังจากประกาศทางสื่อหนังสือพิมพ์หรือหนังสือเวียนทั่วไปใน สาธาณรัฐ ฟิลิปปินส์³²

³⁰ Special Economic Zone Act 1995. SECTION 53. *Interpretation/Construction.* - The powers, authorities and functions that are vested in the Philippine Economic Zone Authority (PEZA) and the ECOZONES concerned are intended to establish decentralization of governmental functions and authority as well as an efficient and effective working relationship between the ECOZONE, the central government and the local government units.

³¹ Special Economic Zone Act 1995. SECTION 54. *Repealing Clause.* - All laws, acts, presidential decrees, executive orders, proclamations and/or administrative regulations which are inconsistent with the provisions of this Act, are hereby amended, modified, superseded or repealed accordingly.

³² Special Economic Zone Act 1995. SECTION 55. *Implementing Rules and Regulations.* - The Department of Trade and Industry, the National Economic and Development Authority, the Department of Finance, the Bureau of Customs, the Department of Agrarian Reform, the Department of the Interior and Local Government, the Philippine Economic Zone Authority, and the representatives from the technical staff of the Committee on Economic Affairs of both Houses of Congress shall formulate the implementing rules and regulations of this Act within ninety (90) days

โดยกฎหมายเขตเศรษฐกิจพิเศษของ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ที่ได้กล่าวถึงในภาพรวมข้างต้น ได้มีการกำหนดพื้นที่ที่จะจัดให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษไว้ในกฎหมายดังกล่าวด้วยเกือบ 30 เขตซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นเมืองที่ติดกับทะเล สิทธิประโยชน์ที่นักลงทุนจะได้รับ คือการจัดตั้งหรือยกเลิกธุรกิจ ในเขตเศรษฐกิจพิเศษจะเป็นไปอย่างสะดวก โดยผ่านหน่วยงานเพียงหน่วยงานเดียว นั่นคือ PEZA ซึ่งกฎหมายเขตเศรษฐกิจพิเศษไม่ได้กำหนดเงื่อนไขในการเข้าประกอบกิจการภายในเขตเศรษฐกิจพิเศษว่าต้องทำอะไร เพียงแต่กำหนดให้มีหน่วยงานที่ควบคุม ดูแล เขตเศรษฐกิจพิเศษคือ PEZA และให้อำนาจ PEZA ในการกำหนดขั้นตอนวิธีการต่างๆกับนักลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษอีกด้วย นอกจากนี้สิทธิพิเศษที่นักลงทุนจะได้รับคือ การยกเว้นภาษีตามประมวลรัษฎากร สิทธิประโยชน์ทางการเงิน สิทธิประโยชน์ทางภาษีอื่นๆ การนำกำไรที่เกิดจากกิจการในเขตเศรษฐกิจพิเศษ นักลงทุน สามารถนำออกนอกสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ได้ง่าย การขอ Work Permit รวมถึง Resident Visa สำหรับผู้บริหารชาวต่างชาติจะเป็นไปอย่างสะดวก เอกชนสามารถประกอบธุรกิจ Shipping ได้ง่ายกว่าขึ้น เพราะขออนุญาตจาก PEZA เพียงแห่งเดียว³³

แม้ว่าสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ จะได้จัดให้มีเขตเศรษฐกิจพิเศษถึง 30 เขตในครั้งแรก แต่ กลับไม่ได้รับความสนใจจากนักลงทุนอย่าง ที่มีการคาดการณ์ไว้ นั้นเป็นเพราะสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ มีปัญหาเรื่องการค้าอุปสงค์สูง เนื่องจากระบบกฎหมายภายในประเทศไม่เด็ดขาดเพียงพอ ข้าราชการไม่เกรงกลัวต่อการกระทำผิดกฎหมาย นอกจากนี้ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ยังมีภูมิประเทศที่เป็นเกาะ จึง มีแผ่นดินไหวเล็กน้อยในเกือบทุกเมืองเดือนละ 2-3 ครั้ง ระบบสาธารณูปโภคที่ยังไม่สมบูรณ์ โดย มีปัญหาเรื่องน้ำกร่อย และมีปัญหาไฟตกเป็นประจำนอกเมืองหลวง แต่ปัญหาเรื่องสาธารณูปโภคเป็นเพียงเรื่องเล็กน้อยเพราะเขตเศรษฐกิจพิเศษจะต้องจัดการระบบสาธารณูปโภค ไว้เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักลงทุน ก่อนมีการเปิดใช้เขตเศรษฐกิจพิเศษนั้นๆ

ดังนั้นปัญหาที่ส่งผล ให้เขตเศรษฐกิจพิเศษ ไม่ได้รับความสนใจจากนักลงทุนชาวต่างชาติเท่าที่ควร คือ มีที่ตั้งไม่เหมาะสม ไม่สามารถสนองตอบความต้องการของประเภท

after its approval. Such rules and regulations shall take effect fifteen (15) days after their publication in a newspaper of general circulation in the Philippines.

³³ ฝ่ายพัฒนากฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ธันวาคม 2546. สรุป Special Economic Zone Laws ของต่างประเทศ. น.11-13

อุตสาหกรรมที่มาลงทุนได้ ประชาชนไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดแนวคิดและการดำเนินงาน
องค์กรบริหารจัดการ มีการทุจริต³⁴

2.2.3 เขตเศรษฐกิจพิเศษในประเทศที่กำลังถูกจัดตั้งขึ้น

ประเทศที่อยู่ในภูมิภาคเดียวกันกับประเทศไทย ล้วนแล้วแต่เป็นประเทศที่กำลังพัฒนา และต้องการการลงทุน จากนักลงทุนชาวต่างชาติ จึงไม่ใช่เรื่องแปลกที่ประเทศเพื่อนบ้านของประเทศไทย ยอมตื่นตัวกับการสร้างแรงจูงใจให้เป็นทางเลือกสำคัญของผู้ประกอบการชาวต่างชาติที่กำลังสืบหาพื้นที่ในการประกอบธุรกิจ หากพื้นที่เหล่านั้นเป็น พื้นที่เฉพาะที่เตรียมสาธารณูปโภคพื้นฐานไว้เพื่อรองรับการลงทุน แต่ การสร้างปัจจัยพื้นฐานอาจไม่มีความหมายอะไร ถ้ากฎหมายภายในที่เป็นปัจจัยสำคัญมากที่สุดในการเข้ามาลงทุนของนักลงทุนชาวต่างชาติ ไม่ได้ให้ความมั่นใจแก่นักลงทุนชาวต่างชาติอย่างพอเพียง

ประเทศเป้าหมายของนักลงทุนที่จะเข้ามาเป็นฐานการผลิตจะถูกพิจารณา ในด้านภูมิศาสตร์ ทรัพยากร แรงงาน ค่าแรง ต้นทุนวัตถุดิบ โครงสร้างพื้นฐานรองรับการผลิต และการส่งต่อสินค้าหรือส่วนการผลิตไปสู่ตลาดโลก โดยประเทศ ที่อยู่ในภูมิภาคเดียวกับประเทศไทยและได้เตรียมการทุกอย่างไว้รองรับการเข้ามาลงทุนของนักลงทุนชาวต่างชาติ ซึ่งเป็นประเทศที่น่าศึกษามากประเทศหนึ่งคือ ราชอาณาจักรกัมพูชา เนื่องจาก ราชอาณาจักรกัมพูชามีพื้นที่ติดต่อกับประเทศไทย ทางทิศเหนือติดจังหวัดอุบลราชธานี ศรีสะเกษ สุรินทร์ ทิศตะวันตกติดจังหวัดบุรีรัมย์ สระแก้ว จันทบุรี และตราด ทิศใต้ติดอ่าวไทย ประกอบกับ ราชอาณาจักรกัมพูชา ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตย มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขของประเทศ คือ พระบาทสมเด็จพระนโรดม สีโหมนี (Preah Bat Samdech Preah Norodom Sihamoni) มีการเลือกตั้งทั่วไปและมีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้บริหารประเทศ³⁵

ราชอาณาจักรกัมพูชา ได้จัดเตรียมเขตเศรษฐกิจพิเศษไว้รองรับและดึงดูด นักลงทุนชาวต่างชาติ โดยเขตเศรษฐกิจพิเศษของ ราชอาณาจักรกัมพูชา ใช้ชื่อว่า “เขตเศรษฐกิจพิเศษปอยเปตโอเนียง” หรือ POSEZ

POSEZ มีลักษณะเด่นคือ มีทะเลเป็นจุดยุทธศาสตร์ ใช้เวลาในการขนส่งสินค้าจากท่าเรือออกสู่ประเทศต่างๆได้ ไวกว่าท่าเรือแหลมฉบังของประเทศไทยถึง 3 ชั่วโมง ทางหลวงสายอาเซียนที่กำลังก่อสร้างและคาดว่าจะเสร็จสมบูรณ์ในปี 2008 ทางรถไฟสายอาเซียนที่จะเชื่อมต่อระหว่างสาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ประเทศไทย ประเทศ มาเลเซีย สาธารณรัฐ สิงคโปร์ นอกจากนั้น ราชอาณาจักรกัมพูชา ยังได้วาง

³⁴ กลุ่มงานยุทธศาสตร์เศรษฐกิจระหว่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. รายงานความก้าวหน้าการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจชายแดน จ.เชียงราย. (ธันวาคม 2548), 64

³⁵ วัชรินทร์ ยงศิริ. ยุทธศาสตร์การค้าชายแดนไทย-ราชอาณาจักรกัมพูชา น.70

นโยบายการสร้าง สนามบินฮอลิเดย์ที่มีขนาดใหญ่และทันสมัยกว่าสนามบินสุวรรณภูมิ การก่อสร้าง สนามบินฮอลิเดย์จะเริ่มทำการก่อสร้างเมื่อทางหลวงสายอาเซียนเสร็จสมบูรณ์ โดยตำแหน่งที่ตั้งของสนามบินคือตอนใต้ของเขตอุตสาหกรรม³⁶

นอกจากจุดเด่นด้านต่างๆแล้ว ราชอาณาจักรกัมพูชายังมีการเมืองที่สงบและมีเสถียรภาพ มีกฎหมายที่โปร่งใส ไม่เปลี่ยนแปลงบ่อย มีระบบเศรษฐกิจที่กำลังเติบโตอย่างต่อเนื่อง สินค้าที่ผลิตใน ราชอาณาจักรกัมพูชา จะได้รับสิทธิพิเศษในการส่งออกไปยังประเทศต่างๆทั่วโลก

โดยองค์กรที่ทำหน้าที่ดูแลโครงการ POSEZ คือ คณะกรรมการเขตเศรษฐกิจพิเศษที่มีนายกรัฐมนตรีของรัฐบาลแห่งชาติ ๕พณฯ สมเด็จฮุนเซนเป็นประธานตัดสินด้วยตัวเอง สิทธิพิเศษด้านการลงทุนของต่างชาติ คือ ยกเว้นภาษี กำไร 3 ปี ยกเว้นภาษีขาเข้าสำหรับอุปกรณ์การผลิตและวัสดุก่อสร้างเพื่อการผลิต ยกเว้นภาษีศุลกากรสำหรับอุปกรณ์การผลิต วัสดุก่อสร้าง วัตถุดิบ อุปกรณ์ประกอบเพื่อการผลิตสำหรับโครงการลงทุนคุณภาพเพื่อการส่งออก รวมทั้งโครงการลงทุนเพื่อการส่งเสริมอุตสาหกรรม ยกเว้นภาษีขาออกหรือภาษีศุลกากรทั้งหมด³⁷

พิจารณาในด้านสาธารณูปโภคพื้นฐานของ POSEZ พบว่า POSEZ มีโรงงานไฟฟ้าที่มีพื้นที่ 30,000 ตารางเมตร โดยโรงงานไฟฟ้าดังกล่าวจะผลิตไฟฟ้าเพื่อ POSEZ เท่านั้น ระบบการหมุนเวียนน้ำโรงงานบำบัดน้ำเสียบนพื้นที่ 30,000 ตารางเมตรจะสงวนไว้สำหรับก่อสร้างโรงงานกรองน้ำสำหรับการนำน้ำกลับมาใช้ใหม่ ซึ่งโรงงานบำบัดน้ำเสียที่กำลังดำเนินการก่อสร้างนี้จะสามารถบำบัดน้ำเสียได้ถึง วันละ 10,000 ตัน และอ่างเก็บน้ำที่สร้างขึ้นเพื่อรองรับน้ำจากการบำบัดน้ำเสียแล้วส่งต่อให้ใช้ภายใน POSEZ นอกจากนี้ ยังมีโรงงานกำจัดขยะ ระบบการโทรคมนาคมที่มีประสิทธิภาพในการรองรับการเข้ามาลงทุน โดยโครงการสาธารณูปโภคเหล่านี้ ราชอาณาจักรกัมพูชา กำลังเร่งการก่อสร้างเพื่อให้เสร็จสมบูรณ์พร้อมใช้ใกล้กับการแล้วเสร็จของทาง หลวงสายอาเซียนที่กำลังจะเสร็จในปี 2008 นอกจากนี้ ราชอาณาจักรกัมพูชา ยังได้ร่วมมือกับประเทศไทยในการสร้างทางรถไฟความยาว 48 กิโลเมตรเพื่ออำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าจาก POSEZ มายังประเทศไทย

นอกจากนี้เขตเศรษฐกิจพิเศษ POSEZ ได้รวม เขตอุตสาหกรรม เขตการพาณิชย์กรรม จุดท่าเรือที่มีโกดังเก็บสินค้าขนาดใหญ่ ไว้รองรับความต้องการของนักลงทุน โดยเขตอุตสาหกรรมของ POSEZ คือเขตสินค้าส่งออก (Ezport Promotion Zone : EPZ) เขตตราสารพอร์ต ที่ประกอบด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น สำนักทะเบียนบริหาร โกดังเก็บ

³⁶ เขตเศรษฐกิจพิเศษปอยเปตโอเนียง. ผู้ส่งออก. (ฉ.465.ปีกษหลังร.ค.49),น103-108.

³⁷ www.thaigov.go.th .20 April 2007

สินค้าตลอด 24 ชั่วโมง ที่จอตบรรทุกและตู้คอนเทนเนอร์ ห้องเย็นห้องแช่แข็ง โรงงานเก็บสินค้าภัณฑ์บน ³⁸

โครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษ POSEZ ของราชอาณาจักรกัมพูชาเป็นเพียงโครงการนำร่องหาความสำเร็จ ราชอาณาจักรกัมพูชา จะเดินหน้าเปิดเขตเศรษฐกิจพิเศษอีกหลายจุด แต่โครงการ POSEZ ก็ยังคงมีปัญหาในด้าน การ สื่อสารที่ใช้ภาษาเขมรประกอบกับภายในประเทศ ราชอาณาจักรกัมพูชา ยังมีการเรียกเก็บค่าคุ้มครองอยู่มาก ³⁹ หาก ราชอาณาจักรกัมพูชาสามารถแก้ปัญหานี้ได้จะเป็นประเทศ เพื่อนบ้านที่น่าจับตามองเป็นอย่างยิ่ง

³⁸ อ่างแล้วเชิงอรรถที่33

³⁹ คณะที่ปรึกษามหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. (ร่าง)ยุทธศาสตร์และแนวทางดำเนินงานโครงการความร่วมมือภาคอุตสาหกรรมกับประเทศเพื่อนบ้าน. เมษายน 2550.

บทที่ 3

การจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษของประเทศไทย

3.1 แนวความคิดที่ก่อให้เกิดการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษในประเทศไทย

สิ่งสำคัญที่สร้างศักยภาพในการแข่งขันด้านการค้าระหว่างประเทศของประเทศไทย เพื่อการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนได้ ควรเริ่มจากการมีกรอบนโยบายการค้าและการลงทุนที่เหมาะสม พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขั้นมารองรับการพัฒนาที่กำลังจะเกิดขึ้น แต่การเข้าสู่ยุคเทคโนโลยีสมัยใหม่ทำให้การแข่งขันทางการค้าเป็นการแข่งขันที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความได้เปรียบทางด้านความรู้และเทคโนโลยี (Knowledge and Technology-based Advantage) ซึ่งความรู้ทางด้านเทคโนโลยีนี้เองเป็นปัจจัยหนึ่งที่ไทยจำเป็นต้องได้รับจากประเทศที่พัฒนาแล้ว และการได้มาซึ่งเทคโนโลยีต่างๆ จากประเทศอื่นนั้น ย่อมมาในรูปแบบของการลงทุน แต่การตัดสินใจเข้ามาลงทุนของนักลงทุนนั้นย่อมประกอบไปด้วยรายละเอียดมากมาย สิ่งหนึ่งที่สำคัญไม่แพ้ปัจจัยอื่นคือกฎหมายภายในของประเทศที่จะมาลงทุน ด้วยปัจจัยหลักนี้เองจึงส่งผลให้มีเกิดแนวความคิดที่จะมีการออกกฎหมายเขตเศรษฐกิจพิเศษขึ้นเพื่อการดึงดูดนักลงทุนจากต่างชาติ

แนวความคิดเริ่มแรกของการสร้างเขตเศรษฐกิจพิเศษเริ่มมาจากหอการค้าไทย ฝ่ายการค้าชายแดน ตั้งแต่ปี พ.ศ.2526 โดยนายนิยม ไวยรัชพานิช เป็นประธานหอการค้าในปีนั้น และ ต่อมาในปี พ.ศ.2534 ได้รับตำแหน่งประธานอนุกรรมการการค้าชายแดนจากสภาหอการค้าไทย จึงได้ผลักดันให้มีการจัดตั้งคณะอนุกรรมการการค้าชายแดนเพื่อส่งเสริมการค้าบริเวณชายแดนไทย⁴⁰ ให้มีการพัฒนาอย่างเต็มที่ เนื่องจากการค้าชายแดนมีอัตราการเจริญเติบโตสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องและเห็นได้ชัด ประกอบกับถนนที่ใช้ในการสัญจรได้อำนวยความสะดวกอย่างมาก เช่น ถนนสายเอเชีย A1 A2 โดย A1 สามารถเข้าไปถึงประเทศพม่า อินเดีย และ A2 ที่ขึ้นไปถึงเชียงราย โดยทางหอการค้าไทยเล็งเห็นว่าการค้าชายแดนบริเวณแม่สอดจังหวัดตากนั้นเป็นจุดเด่นที่สุดเนื่องจากใกล้เมืองหลวงของประเทศพม่า ห่างจากกรุงเทพฯ เพียง 520 กิโลเมตร นอกจากนั้นบริเวณดังกล่าวยังมีแรงงานราคาถูกและว่างงานอีกเป็นจำนวนมาก ที่รองรับการเจริญเติบโตของตลาดการค้าชายแดน จึงพยายามผลักดันให้มีการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนขึ้น ในพื้นที่ชายแดนที่เป็นการค้า เช่น แม่สอด เชียงราย เพื่อแก้ปัญหาการหลบหนีเข้ามาในประเทศไทยของแรงงานต่างด้าวอย่างไม่ถูกต้อง และเป็นภาระกระจายรายได้ให้แก่ประชาชนของประเทศไทยที่อยู่บริเวณชายแดนของประเทศไทย ประกอบกับการขยายการลงทุนไปสู่บริเวณชายแดนของประเทศแทนที่จะมีการลงทุนอยู่

⁴⁰ <http://www.mfa.go.th/web/1630.php?id=11769> . 25 April 2007

แต่บริเวณหัวเมืองใหญ่ๆของประเทศเท่านั้น หอการค้าไทยจึงพยายามผลักดันให้มีการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนขึ้น ในพื้นที่ชายแดนที่เป็นการค้าโดยมีการเสนอเรื่องให้กับสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเพื่อเสนอต่อไปยังคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากกฎหมายการนิคมอุตสาหกรรมที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ไม่เพียงพอต่อการแข่งขันกับต่างประเทศ การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยจึงมีนโยบายที่จะแก้ไขกฎหมายการนิคมอุตสาหกรรมใหม่ทั้งหมดให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยผู้ว่าการการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยมองว่า หากจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษได้จะสามารถรวบรวมหน่วยงานที่เป็นอิสระจากกันมาไว้ในที่เดียวกันด้วยการจัดให้ตัวแทนของหน่วยงานนั้นๆ เป็นกรรมการเขตเศรษฐกิจพิเศษ เช่น การให้มีตัวแทนจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนมาเป็นหนึ่ง ในคณะกรรมการเขตเศรษฐกิจพิเศษ นักลงทุนจะสามารถยื่นเอกสารที่หน่วยงานเดียว การให้บริการทุกอย่างจะสามารถอำนวยความสะดวก สร้างความชัดเจน และลดต้นทุนให้กับนักลงทุน

3.2 ความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

เนื่องจากเขตเศรษฐกิจพิเศษเป็นการจัดสรรพื้นที่บริเวณหนึ่งภายใน ประเทศให้มีสาธารณูปโภคพื้นฐานที่เพียงพอ มีระบบการบริหารจัดการที่อำนวยความสะดวกให้กับนักลงทุน มีกฎหมายให้สิทธิพิเศษด้านต่างๆ และกำหนดขั้นตอนที่นักลงทุนต้องปฏิบัติตามหากประสงค์จะลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษ การออกกฎหมายเพื่ออนุญาตให้มีการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษ จึงขึ้นอยู่กับกฎหมายภายในประเทศที่จะกำหนดขั้นตอนต่างๆไว้ให้นักลงทุนปฏิบัติตามด้วยวิธีการที่ง่ายและสะดวกกับนักลงทุนมากขึ้น ดังนั้นการลงทุนภายในประเทศจึงเป็นสิ่งที่ไม่ปรากฏในกฎหมายระหว่างประเทศโดยตรง

หอการค้าไทยฝ่ายการค้าชายแดนมีความประสงค์ที่จะให้มีการจัดตั้ง เขตเศรษฐกิจพิเศษในพื้นที่ชายแดนที่เป็นการค้าของประเทศไทย สืบเนื่องมาจากโครงการความร่วมมือของประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านที่มีพรมแดนติดต่อกันอันได้แก่

ก) โครงการหกเหลี่ยมเศรษฐกิจ (Greater Mekong Sub-region Economic Cooperation: GMS-EC) ที่ประกอบด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในกลุ่มแม่น้ำโขง 6 ประเทศ คือ ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สหภาพพม่า สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และ ประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการขยายตัวทางการค้า การลงทุน อุตสาหกรรม เกษตร บริการ ส่งเสริมความร่วมมือทางเทคโนโลยีและการศึกษา ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้สมาชิกเพิ่มขีดความสามารถและโอกาสในการแข่งขันในเวทีการค้าโลก สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน⁴¹ โดยโครงการนี้ธนาคารพัฒนาเอเชีย

⁴¹ http://www.thaico.net/b_thaiact/eco_northeast_project.htm . 25 April 2007

(ADB) ให้การสนับสนุนทางวิชาการ เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงโดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 3 ช่วง กล่าวคือ

การศึกษาครั้งที่ 1 เมื่อการศึกษาแล้วเสร็จได้จัดให้มีการประชุมครั้งแรกในเดือนกุมภาพันธ์ 2536 เพื่ออนุมัติตามที่ได้ศึกษาขอบเขตของโครงการแต่ละสาขาและโครงการความร่วมมือที่มีโอกาสพัฒนา สำหรับการศึกษาระยะที่ 2 ADB เมื่อการศึกษาแล้วเสร็จได้จัดให้มีการประชุมเพื่อรับทราบตามการศึกษาในเดือนสิงหาคม 2536 ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการศึกษาระยะที่ 3 คือกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงถึงปี 2563 (ค.ศ. 2020)⁴²

โครงการทหเหลี่ยมเศรษฐกิจอยู่ในช่วงของการประชุมระดับรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่อาวุโสเพื่อออกแบบรายละเอียดสำหรับนำไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งการประชุมเพื่อกำหนดรายละเอียดได้จัดให้มีขึ้นไปแล้ว 9 ครั้ง และ ตามมาด้วยการประชุมสุดยอดกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาค ลุ่มแม่น้ำโขง (Greater Mekong Subregional Economic Cooperation : GMS-EC) เป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2545 ณ กรุงพนมเปญ ราชอาณาจักรกัมพูชา ที่ประชุมได้ตกลงกันที่จะพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น กฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคการค้าและการลงทุน การอำนวยความสะดวกทางการค้า การผ่อนคลายนโยบายวีซ่าเข้าเมือง การอนุญาตข้ามแดน เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนนักท่องเที่ยวและนักธุรกิจ และในการประชุม ประเทศไทยได้เสนอให้ GMS ใช้จังหวัดเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางการบินในอนุภูมิภาค เชื่อมโยงกับเมืองหลักและเมืองรองของ GMS และ จังหวัดเชียงรายจะเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษที่จะสนับสนุนให้ภาคเอกชนมีบทบาททางเศรษฐกิจการค้าตามแนวชายแดนของกลุ่ม

พื้นที่ของประเทศไทยที่อยู่ในโครงการทหเหลี่ยมเศรษฐกิจ คือภาคเหนือตอนบน 9 จังหวัด เชียงใหม่ เชียงราย พะเยา แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน แพร่ น่าน และ ตาก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 8 จังหวัด นครพนม เลย สกลนคร หนองคาย อุดรธานี อำนาจเจริญ อุบลราชธานี มุกดาหาร ภาคตะวันออก 2 จังหวัด ปราจีนบุรี สระแก้ว ซึ่งการค้าชายแดนบริเวณดังกล่าวมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงจากเดิมไปมาก หอการค้าไทยฝ่ายการค้าชายแดนได้เล็งเห็นถึง ศักยภาพของพื้นที่ใกล้ชายแดนโครงการทหเหลี่ยมเศรษฐกิจที่สามารถพัฒนาการลงทุนได้อีก

พื้นที่เป้าหมายของหอการค้าไทยที่จะจัดให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ คือ จังหวัดเชียงราย และ อำเภอแม่สอดจังหวัดตาก โดย การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน

⁴² <http://www.dtn.moc.go.th/web/8/151/gms.asp> . 25 April 2007

⁴³ http://www.tbcc-kh.com/Announcement_2.htm . 25 April 2007

จังหวัดเชียงราย เป็นการดำเนินโครงการนำร่องตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2545 อันเป็นมติใหม่ของการพัฒนาพื้นที่ชายแดนให้เป็นประตูการค้า ฐานการผลิตและการลงทุนของนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ โดยอาศัยวัตถุประสงค์และทรัพยากรจากพื้นที่โดยรอบทั้งภายในและประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะการเชื่อมโยงกับจีนตอนใต้และตอนกลาง ความสำเร็จจากการดำเนินการดังกล่าวจะเป็นการช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจและสังคมในระดับจังหวัด และภาคเหนือตอนบน เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยทั้งด้านการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และเพิ่มโอกาสการจ้างงานในพื้นที่⁴⁴ โดยเขตเศรษฐกิจพิเศษเชียงรายนี้ รัฐมุ่งหวังการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจจึงจำเป็นต้องสร้างเส้นทางการคมนาคมขนส่งระหว่างกัน ให้มีความสะดวก ทั้ง 3 ทางคือ จะต้องสร้างถนนเชื่อมโยงพื้นที่ 3 อำเภอ และเชื่อมต่อเส้นทางภายในจังหวัด และส่วนกลางของประเทศ เพื่อพร้อมที่จะเชื่อมเส้นทางกับ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และ สหภาพพม่า เพื่อต่อไปยัง สาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งกำหนดแล้วเสร็จในปี 2550 การคมนาคมทางน้ำ การเดินเรือในแม่น้ำโขง สาธารณรัฐประชาชนจีนได้ สนับสนุนการคมนาคมด้วยการระเบิดแก่งหินที่เป็นอุปสรรคต่อการเดินเรือที่มีระวาง 300-500 ตัน และการคมนาคมทางอากาศ ตั้งเป้าให้มีต้นทุนต่ำกว่าเส้นทางอื่น เพื่อเอื้อประโยชน์ต่ออุตสาหกรรม การค้า และการท่องเที่ยว⁴⁵

ในส่วนของอำเภอแม่สอดจังหวัดตาก เนื่องจากอำเภอแม่สอดมีปริมาณการของผลผลิตรวมของโรงงานในอำเภอแม่สอด มีมูลค่า 5,443 ล้านบาท มีโรงงานในจังหวัดตากทั้งสิ้น 443 โรงงาน อยู่ในพื้นที่อำเภอแม่สอด 155 โรงงาน แยกเป็นโรงงานขนาดเล็ก 200 โรงงาน ขนาดกลาง 81 โรงงาน และโรงงานขนาดใหญ่ 293 โรงงาน โดยอุตสาหกรรมส่วนใหญ่จะเป็นการตัดเย็บเสื้อผ้า แปรรูปสินค้าเกษตร และวัสดุอุปกรณ์ก่อสร้าง โดยมีจำนวนเงินลงทุนในภาค อุตสาหกรรมของจังหวัดทั้งหมด 10,591.65 ล้านบาท⁴⁶ และ แม่สอดยังเป็นทางผ่านของเส้นทางหลักในการคมนาคมขนส่ง คือถนนสายเอเชีย (A1 A2) จะผ่านมาที่แม่สอด โดยถนนสาย A 1 จะผ่านเข้าประเทศพม่าไปถึงประเทศอินเดีย ถนนสาย A 2 ที่ผ่านแม่สอดไปทางเชียงราย แม่สอดจึงเป็นจุดที่เด่นที่สุดเพราะใกล้เมืองหลวงสองประเทศ ห่างจากกรุงเทพฯเพียง 510 กิโลเมตร ห่างจากเมืองหลวงของพม่าเพียง 420 กิโลเมตร สถิติการค้าที่แม่สอดจาก พ.ศ. 2546 อยู่ที่ 5,000 กว่าล้าน สถิติ พ.ศ. 2547 ขึ้นจากพ.ศ.2546 อีก 3,000 กว่าล้าน ขณะนี้แม่สอดกำลังประสบกับปัญหาการลงทุน กล่าวคือ โรงงานที่เข้าไปลงทุนในแม่สอด ยังไม่มีการจัดการเรื่องสิ่งแวดล้อม รวมถึงเรื่องอื่นที่ต้องดำเนินการตามกฎหมายก็ยังไม่ถูกต้อง

⁴⁴ http://www.nesdb.go.th/Portals/0/eco_datas/area/data/data02.pdf . 25 April 2007

⁴⁵ http://www.chiangkhong.com/development/cr_zone.htm . 25 April 2007

⁴⁶ http://www.lannaworld.com/cgi/lannaboard/reply_topic.php?id=17136 . 20 April 2007

นัก หอการค้าไทยจึงพยายามให้แม่สอดมีการบริหารจัดการที่ดี หอการค้าไทยจึงได้เสนอเรื่องนี้ต่อคณะรัฐมนตรี และได้มีมติคณะรัฐมนตรีสัญจร อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก วันที่ 19 ตุลาคม 2547 อนุมัติให้ยกกระดาน 3 อำเภอชายแดนของจังหวัดตาก คือ แม่สอด แม่ระมาด พบพระ เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน

ข) โครงการสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ หรือ โครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย (Indonesia-Malaysia-Thailand Growth Triangle : IMT-GT) เป็นโครงการที่ธนาคารพัฒนาเอเชีย (ADB) ให้การสนับสนุนทางวิชาการ ประกอบด้วยความร่วมมือระหว่างสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ประเทศมาเลเซีย และประเทศไทย ใน 5 จังหวัด คือ สงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส มีเป้าหมายเพื่อเกื้อกูลกันทางเศรษฐกิจ และสังคมระหว่าง 3 ประเทศ โดยส่งเสริมการใช้ทรัพยากรทางเศรษฐกิจร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการผลิต การลงทุน ถ่ายทอดเทคโนโลยี การเชื่อมโยงด้านโครงสร้างพื้นฐาน ลดต้นทุนการขนส่ง โดยลักษณะเด่นของโครงการคือ เป็นความร่วมมือเฉพาะเขตของในแต่ละประเทศความร่วมมือ ที่เอกชนจะเป็นผู้กำหนดความต้องการแล้วเสนอให้รัฐบาลของตนรับทราบและสนับสนุน⁴⁷

สาขาความร่วมมือหลักประกอบด้วย การคมนาคมขนส่งทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ พลังงาน การเกษตร การประมง อุตสาหกรรม การค้าการท่องเที่ยว การลงทุน การเงิน พัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการเคลื่อนย้ายแรงงาน การติดต่อสื่อสาร โดยแต่ละประเทศในความร่วมมือจะมีการติดตามผลการดำเนินงานด้วยการตั้งคณะทำงานร่วมกันเป็นรายสาขา และ มีการประชุมระดับคณะรัฐมนตรี เจ้าหน้าที่อาวุโสปีละ 1 ครั้ง ความก้าวหน้าในการดำเนินการได้มีการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสเมื่อต้นเดือนพฤศจิกายน ณ ประเทศมาเลเซีย และการประชุมระดับรัฐมนตรีครั้งที่ 7

แม้ว่าโครงการสามเหลี่ยมเศรษฐกิจจะเป็นโครงการที่ไม่ค่อยได้รับความสนใจเหมือนโครงการหกเหลี่ยมเศรษฐกิจ แต่การประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2549 ที่ผ่านมามีโครงการจะพัฒนาพื้นที่ 5 จังหวัดในโครงการสามเหลี่ยมเศรษฐกิจโดยจะจัดให้พื้นที่บางส่วนเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษที่จะมุ่งเน้นการพัฒนาเรื่องการเงิน ภาษี การค้า อุตสาหกรรม การสร้างงาน เส้นทางคมนาคม โดยเฉพาะเรื่องภาษี จะมีการลดหย่อนภาษี

⁴⁷ http://www.thaico.net/b_thaiact/eco_south_project.htm .10 may 2007

ให้กับภาคเอกชน เพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจและการว่างงาน มีการตั้งผู้อำนวยการศูนย์
 อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นฝ่ายประสานงานต่อไป⁴⁸

3.3 กฎหมายที่เกี่ยวข้องในปัจจุบัน

การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) มีความประสงค์จะแก้กฎหมาย
 การนิคมอุตสาหกรรมให้มีความทันสมัยมากขึ้น ซึ่งกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันอันเกี่ยวกับการ
 สนับสนุนการลงทุนมีกฎหมายหลายฉบับและรายละเอียดปลีกย่อยที่นักลงทุนต้องปฏิบัติตามก็
 แตกต่างกันไปตามแต่ละประเภทการลงทุน หน่วยงานต่างๆที่นักลงทุนต้องดำเนินการยื่น
 เอกสารขออนุญาต หรือ ทำธุรกรรมต่างๆ ก็เป็นหน่วยงานที่มีการบริหารจัดการเป็นเอกเทศ
 แยกจากกันอย่างอิสระ ซึ่งส่งผลต่อการดำเนินการต่างๆที่มีความยุ่งยาก ลำช้า และ เพิ่มต้นทุน
 ให้กับนักลงทุนเป็นอย่างมาก โดยกฎหมายที่เกี่ยวกับการลงทุนในเขตนิคมอุตสาหกรรมมี
 ดังต่อไปนี้

1. พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522
2. พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535
3. พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน แก้ไขล่าสุดฉบับ 3 พ.ศ. 2544
4. พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร แก้ไขล่าสุดฉบับ 2 พ.ศ. 2543
5. พระราชบัญญัติวิชาชีพวิศวกรรม พ.ศ. 2542
6. พระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. 2543
7. กฎกระทรวงฉบับที่ 9 พ.ศ. 2542
8. พระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการ
 บ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546
9. กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการจัดตั้ง
 นิคมอุตสาหกรรม พ.ศ. 2548
10. ข้อบังคับการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ว่าด้วยมาตรฐาน
 ระบบสาธารณูปโภค สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการในนิคมอุตสาหกรรม พ.ศ. 2548
11. ข้อบังคับการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ฉบับที่ 108 ว่าด้วย
 การดำเนินงานระบบขนส่ง สินค้าเหลวทางท่อ พ.ศ. 2545
12. ข้อบังคับการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์
 วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดสรรที่ดิน เพื่อให้เป็นนิคมอุตสาหกรรม พ.ศ. 2548

⁴⁸ <http://www.thannews.th.com/> Wednesday, 23 May 2007

13. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดจำนวน ขนาด และ ประเภทหรือชนิดของโรงงานที่ไม่ให้ตั้งหรือขยายในทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักร พ.ศ. 2549
14. ประกาศ หลักเกณฑ์ วิธีการ ในการประกอบกิจการในนิคม อุตสาหกรรมมาตาพุดและพื้นที่ใกล้เคียง
15. ประกาศการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เรื่อง นโยบายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
16. ประกาศการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยที่ 64/2536 เรื่อง หลักเกณฑ์ทั่วไปในการพัฒนาที่ดินในนิคมอุตสาหกรรม
17. ประกาศสำนักงานท่าเรืออุตสาหกรรมมาตาพุดที่ 1/2550 เรื่อง ค่าธรรมเนียมพิเศษการใช้น้ำมันในการให้บริการเรือลากจูง
18. การจัดตั้งและจดทะเบียนบริษัท ตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วย หุ้นส่วนบริษัท
19. พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ และเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2537
20. กฎหมายภาษีต่างๆ
21. เขตปลอดอากร
22. ประกาศต่างๆของกระทรวงวิทยาศาสตร์
23. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวง อุตสาหกรรม
24. กฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมวัตถุอันตราย
25. กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
26. กฎหมายในงานก่อสร้าง
27. กฎหมายที่เกี่ยวกับการควบคุมมลพิษ
28. กฎหมายที่เกี่ยวกับวัตถุเสพติด อาหาร เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์
29. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงสาธารณสุข⁴⁹

จากกฎหมายที่เกี่ยวข้องข้างต้นซึ่งมีจำนวนมากและขึ้นอยู่กับแต่ละประเภท การลงทุน ที่อาจสร้างความสับสนให้กับนักลงทุนได้ จึงต้องมองที่วัตถุประสงค์ของการออก กฎหมายเขตเศรษฐกิจพิเศษ อันได้แก่การพัฒนาเศรษฐกิจและศักยภาพในการแข่งขันของ ประเทศไทย โดยการจัดทำระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐาน ต่างๆ ให้ทั่วถึงทุกพื้นที่และต้องพัฒนา การให้บริการของภาครัฐให้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการของพื้นที่แต่ละพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาแตกต่างกัน

⁴⁹ http://www.ieat.go.th/menu06/6.2.0.0.0.0.0.0.0.0.0_th.php3 . 15 May 2007

ประกอบกับความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่ที่มีความต้องการแตกต่างกัน แต่กฎหมายการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยที่บังคับใช้ในปัจจุบันมีเจตนารมณ์ในการพัฒนาพื้นที่เฉพาะให้เป็นเขตอุตสาหกรรมหรือเขตอุตสาหกรรมส่งออกเท่านั้น อีกทั้งบทบัญญัติบางประการของกฎหมายการนิคมอุตสาหกรรมไม่เอื้อต่อการพัฒนาประสิทธิภาพในการให้บริการของภาครัฐการนิคมอุตสาหกรรมจึงมีความเห็นที่จะยกเลิกกฎหมายการนิคมอุตสาหกรรม และให้มีกฎหมายว่าด้วยเขตเศรษฐกิจพิเศษขึ้นแทน เพื่อให้การพัฒนาพื้นที่เฉพาะสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ และความต้องการของประชาชน และ เพื่อให้การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพอันจะช่วยเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศให้สูงขึ้น⁵⁰

3.4 ร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษ

เมื่อการนิคมอุตสาหกรรมมีแนวความคิดที่จะจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อแก้ไขกฎหมายการนิคมอุตสาหกรรมฉบับเดิมที่ไม่ทันสมัย โดยมีความประสงค์ที่จะแก้ไขทั้งหมด ให้เปลี่ยนเป็นกฎหมายเขตเศรษฐกิจพิเศษ ประกอบกับสภาพพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีแนวความคิดที่จะจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน เพื่อกระจายการลงทุนไปยังภูมิภาคต่างๆ ทั้งสองหน่วยงานคือ การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และ สภาพพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจึงนำเรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งหลังจากที่คณะรัฐมนตรีพิจารณาจึงมีมติให้ทางการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และ สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปทำการศึกษาเขตเศรษฐกิจพิเศษอย่างจริงจังจึงเพื่อกลับมาเสนอให้กับคณะรัฐมนตรีทราบ สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจึงได้ทำการจัดสรรงบประมาณส่วนหนึ่งและจากการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยอีกส่วนหนึ่งเพื่อทำการว่าจ้างสำนักงานกฎหมายมีชัยฤชุพันธ์ไปทำการวิจัยและเสนอร่างกฎหมายเขตเศรษฐกิจพิเศษ ด้วยงบประมาณรวมกันของสองหน่วยงานถึงแปดล้านบาท การศึกษาวิจัยแล้วเสร็จในปี พ.ศ.2547 สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจึงได้นำเรื่องดังกล่าวเข้าสู่ที่ประชุมคณะกรรมการเศรษฐกิจชายแดนของหอการค้าไทยเพื่อรับทราบ และได้เสนอต่อคณะรัฐมนตรี มีในการประชุมเดือนตุลาคมพ.ศ.2547 ที่จังหวัดตาก เมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นชอบในหลักการจึงนำเรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษไปทำการศึกษาต่อ โดยมอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรีนายวิษณุ เครืองาม เป็นผู้รับผิดชอบในเรื่องดังกล่าว

รองนายกรัฐมนตรีนายวิษณุ เครืองาม จึงจัดให้มีการประชุมกับหน่วยงานต่างๆ เรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยมีหน่วยงานเข้าร่วมประชุมดังนี้ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการคลัง กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงกลาโหม กระทรวงเทคโนโลยี

⁵⁰ บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษ

สารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงพลังงาน กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ในการประชุมจึงมีมติให้ทุกหน่วยงานที่ร่วมประชุม นำร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษกลับไปทำการศึกษาวิเคราะห์แล้วเสนอความคิดเห็นที่มีต่อร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษกลับมายังสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภายในเดือนธันวาคมพ.ศ.2547

ซึ่งความคิดเห็นของส่วนราชการที่เข้าร่วมประชุมมีดังนี้

1. ความคิดเห็นจากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยไม่มีข้อโต้แย้งหรือความคิดเห็นเพิ่มเติม
 2. ความคิดเห็นจากกระทรวงการคลัง ซึ่งเห็นด้วยในหลักการ แต่ ควรให้มีการปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อสอดคล้องกับกฎหมายภาษีอากร เห็นควรให้มีการกำหนดสิทธิพิเศษทางภาษีอากร ไว้ในกฎหมายประมวลรัษฎากร กฎหมายว่าด้วยศุลกากร และ กฎหมายว่าด้วยสรรพสามิต นอกจากนี้เรื่องรายได้มาซึ่งที่ดินต้องมีการได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง และ กระทรวงการคลังเป็นผู้กำหนดราคา ให้ยกเลิกราคาเช่าที่ไม่ควรเกินราคาประเมินออก เปลี่ยนเป็นกำหนดให้กระทรวงการคลังพิจารณาให้เช่าที่ดินระยะยาวแทนการโอนกรรมสิทธิ์เป็นของเขตเศรษฐกิจ พิเศษ นอกจากนี้ควรมีการสนับสนุนให้มีการจ้างงานแรงงานที่เป็นคนไทย กำหนดเงื่อนไขในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมให้ชัดเจน และ ยังเห็นควรให้แก้ไขการกำหนดให้เขตเศรษฐกิจพิเศษมีอำนาจแทนหน่วยงานอื่นของรัฐใดเป็นการเฉพาะอาจส่งผลต่อการพิจารณาอนุญาต อนุมัติที่ขาดการพิจารณา จากหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญได้
 3. ความคิดเห็นจากกระทรวงการต่างประเทศ เห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษเนื่องจากไม่กระทบอำนาจหน้าที่ของกระทรวงต่างประเทศ
 4. ความคิดเห็นจากกระทรวงกลาโหม เห็นด้วยในหลักการแต่เห็นควรให้มีการทำประชาคมติ เนื่องจากเป็นเรื่อง ที่เกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรของชาติ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 214 ประกอบกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. 2541
- เห็นควรให้มีการเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษในเรื่องคณะกรรมการนโยบาย โดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นหนึ่งใน
คณะกรรมการนโยบาย

- นอกจากนั้นเห็นควรให้มีการตัดลดระยะเวลาการเช่า หรือ ให้เช่า
ช่วงในมาตรา 26-27 ตัดมาตรา 62 (1) (2) มาตรา 64 มาตรา 65
มาตรา 66 เนื่องจากส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ ตัดร่าง
มาตรา 88 มาตรา 99 เพราะขัดต่อรัฐธรรมนูญไทยมาตรา 36
- 5. ความคิดเห็นจากกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
เห็นชอบในหลักการ และ เห็นควรให้มีการนำระบบ e-Logistic มาใช้เพื่อลดต้นทุนของ
ผู้ประกอบการและสร้างศักยภาพการแข่งขันของประเทศ
- 6. ความคิดเห็นจากกระทรวงพลังงาน เห็นชอบในหลักการ เห็นควรให้มี
การกำหนดรูปแบบสาธารณูปโภคด้านพลังงานที่จัดให้มีใช้ในเขตเศรษฐกิจพิเศษต้องคำนึงถึง
ความทันสมัยประสิทธิภาพที่เหมาะสมกับเขตเศรษฐกิจนั้นๆ รวมถึงการออกไปอนุญาต
ประกอบกิจการพลังงานควรคำนึงถึงกฎหมายที่กำลังอยู่ในขั้นตอนการยกร่างนั้นคือร่าง
พระราชบัญญัติการประกอบกิจการไฟฟ้า
- 7. ความคิดเห็นจากกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
เห็นชอบในหลักการ โดยไม่เสนอความคิดเห็นอื่นใดเพิ่มเติม
- 8. ความคิดเห็นจากกระทรวงยุติธรรม เห็นชอบในหลักการ โดยไม่เสนอ
ความคิดเห็นอื่นใดเพิ่มเติม
- 9. ความคิดเห็นจากกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เห็นชอบใน
หลักการ โดยไม่เสนอความคิดเห็นอื่นใดเพิ่มเติม
- 10. ความคิดเห็นจากกระทรวงวัฒนธรรม เห็นควรให้มีการเพิ่มบทบัญญัติ
คุ้มครองโบราณสถาน ในหมวดที่ 3 ของร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษ และ ควรจัดให้
มีผู้แทนจากกระทรวงวัฒนธรรมในคณะกรรมการนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ เนื่องจาก
สำนักงานนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษมีฐานะเป็นองค์กรมหาชนไม่แสวงหากำไร แต่ เขต
เศรษฐกิจพิเศษมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มีลักษณะของการแสวงหากำไร
กระทรวงวัฒนธรรมจึงมีความห่วงใยใน โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และ
พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หากที่ดินที่จัดให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษมีโบราณสถาน โบราณวัตถุ
ศิลปวัตถุ ต่าง ๆ อาจถูกนำเข้าไปหรือส่งออกเพื่อการค้าได้
- 11. ความคิดเห็นจากกระทรวงสาธารณสุข เห็นชอบในหลักการ โดย
เสนอแนะให้มีการประเมินความคิดเห็นของทุกฝ่ายในเรื่องการออกไปอนุญาตต่างๆที่ผู้ว่าการ
เขตเศรษฐกิจพิเศษเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติตามกฎหมายอื่นทุกกรณี

12. ความคิดเห็นจากกระทรวงอุตสาหกรรม เห็นชอบในหลักการ และเสนอให้มีการแก้ไขคำจำกัดความ “เขตอุตสาหกรรมทั่วไป” “เขตประกอบการค้าเสรี” แต่ไม่ได้ระบุว่าควรแก้ไขเป็นอย่างไร

13. ความคิดเห็นจากสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เห็นว่าร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษมีผลกระทบต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังนี้

- อำนาจในการดูแลรักษาสาธารณสุขสมบัติแผ่นดินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะถูกถอดถอน
- หน้าที่ผังเมืองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่สามารถบังคับใช้ได้ในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ
- ทรัพย์สินของเขตเศรษฐกิจพิเศษ รวมถึงทรัพย์สินที่เขตเศรษฐกิจพิเศษเข้ามาดำเนินการได้รับยกเว้นไม่เสียภาษีต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- อสังหาริมทรัพย์ที่เขตเศรษฐกิจพิเศษได้มา ได้รับยกเว้นการจดทะเบียน ที่จะมีค่าธรรมเนียมให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

14. ความคิดเห็นจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เห็นชอบในหลักการ โดยมีความเห็นเพิ่มเติมเรื่องการถมทะเลควรมีการดำเนินการตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมนอกจากการศึกษาผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม และการออกใบอนุญาตของเขตเศรษฐกิจพิเศษเรื่องโครงสร้างพื้นฐาน ที่ต้องขออนุญาตตามกฎหมายเฉพาะ ควรจะมีการระบุให้รวมถึงกฎหมายในอนาคต เช่น พลังงานก๊าซ และ กิจการไฟฟ้า

15. ความคิดเห็นจากสำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ เห็นชอบในหลักการ โดยเห็นควรให้มีการประสานงานคณะกรรมการบริหารแรงงานต่างด้าวเพื่อป้องกันแรงงานไร้ฝีมือหลบหนีเข้าเมือง

16. ความคิดเห็นจากองค์กรบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อกา รท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์กรมหาชน) เห็นชอบในหลักการ โดยเฉพาะการยกเลิกกฎหมายนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และเสนอความคิดเห็นดังนี้

- เห็นควรให้มีการแก้ไขมาตรา 4 โดยการให้สิทธิพิเศษนั้นควรตัดข้อความ “การท่องเที่ยว การบริการ หรือ การอื่นใด” ออกเสีย ให้สิทธิพิเศษในการดำเนินกิจการตามร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษคงไว้เพียง “การอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และ กิจการที่เกี่ยวข้อง”
- นอกจากนั้นยังมีอำนาจหน้าที่ซึ่งซ้ำซ้อนกับส่วนราชการและหน่วยงานอื่น ควรแก้ไขโดยการทำความเข้าใจการใช้อำนาจหน้าที่ร่วมกัน
- ควรมีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายองค์การมหาชนไปพร้อมกันเนื่องจากเขตเศรษฐกิจพิเศษเป็นองค์การมหาชน และมีข้อกำหนดในการบริหาร

จัดการบางมาตราที่ควรจะนำไปกำหนดไว้ในกฎหมายองค์การมหาชน
ด้วย⁵¹

ภายหลังจากหน่วยงานต่างๆที่เข้าร่วมประชุมส่งความคิดเห็นกลับมายังสำนักงาน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรีแล้ว สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้รวบรวมความคิดเห็นของ
หน่วยงานต่างๆเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีในการประชุมคณะรัฐมนตรีที่จังหวัดเชียงรายเดือน
มกราคม พ.ศ.2548 คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบในหลักการ จึงได้ส่งเรื่องเขต
เศรษฐกิจพิเศษไปยังสำนักงานกฤษฎีกาเพื่อดำเนินการ รศึกษาแก้ไข ซึ่งปัจจุบันร่าง
พระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษ ยังคงดำเนินการปรับปรุงแก้ไขอยู่ที่สำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกา

⁵¹ เมธี ศรีอนุสรณ์. รายงานพิเศษ ชำแหละร่างพ.ร.บ.เขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อใคร.วารสารกฎหมายใหม่,ปีที่
3(2549),น.25-27

บทที่ 4

บทวิเคราะห์สภาพปัญหาและแนวทางแก้ไข

4.1 สภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ

แนวคิดของกฎหมายที่กำหนดกลไกการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ (Area-based Management) ได้ริเริ่มมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2525 เมื่อรัฐบาลมีนโยบายพัฒนาพื้นที่ Eastern Seaboard แต่ไม่สำเร็จ เนื่องจากจะต้องตั้งอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานจำนวนมากมารวมไว้ที่จุดเดียวเพื่อให้เกิดเอกภาพในการบริหารงาน จึงเกิดแรงต่อต้านมากจนในที่สุดยังคงต้องใช้ระบบประสานงานภายใต้กลไกคณะกรรมการต่างๆ เช่นเดิม⁵² ซึ่งการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษก็มีนโยบายในการจัดการพื้นที่โดยนำการบริหารแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ (One stop Service) ที่รวมอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานต่างๆ มาให้เป็นอำนาจของผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักลงทุน จึงส่งผลให้การจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษไม่ใช่สิ่งที่สามารถเกิดขึ้นง่ายดายเพราะติดขัดในเรื่องอุปสรรคปัญหาต่างๆ ดังนี้

1. เมื่อก้าวถึงเขตเศรษฐกิจพิเศษประชาชนทั่วไปมักตั้งคำถามว่าประเทศไทยมีกฎหมาย การนิคมอุตสาหกรรมอยู่แล้วเหตุใดจึงต้องมีการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษอีก เมื่อมีตัวร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษออกมา กลับทำให้มุมมองที่มีต่อการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษแย่งกว่าเก่า เพราะเนื้อหาที่มีอยู่ในร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษมีลักษณะเอื้อต่อการทุจริต จนทำให้หลายฝ่ายลี้มมองไปที่วัตถุประสงค์ที่แท้จริงในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษนั้นมีเพื่ออะไร ผู้ศึกษาจึงมีความคิดเห็นว่ารัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ที่เพียงพอ เพื่อทำความเข้าใจกับประชาชนถึงข้อดีของการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษและ เพราะเหตุผลใดเขตเศรษฐกิจพิเศษจึงได้ประสบความสำเร็จมาแล้วในหลายประเทศ

2. การมีนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่ออำนวยความสะดวกและให้สิทธิพิเศษกับนักลงทุน โดยการออกกฎหมายเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อยกเลิกกฎหมายการนิคมอุตสาหกรรมเป็นสิ่งที่ดี หากมีการศึกษาและทำอย่างจริงจัง แต่รัฐบาลในยุคนั้นกลับอาศัยร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษในการเอื้อประโยชน์ต่อการทุจริต โดยเนื้อหาที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษกลายเป็นอุปสรรคใหญ่ในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ กล่าวคือ เนื้อหาที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษ มีลักษณะของการเอื้อต่อการทุจริต จึงส่งผลให้นักวิชาการสาขาต่างๆ ออกมาเคลื่อนไหวแสดงความคิดเห็นอาทิ

⁵² กลุ่มงานยุทธศาสตร์เศรษฐกิจระหว่างประเทศสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. รายงานความก้าวหน้าการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจชายแดน จ. เชียงราย. 2548, น. 64

ก) ดร.อรรถัย ก๊กผล อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้กล่าวถึงร่างกฎหมายฉบับนี้ว่า “ส่งผลกระทบต่อการกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่น และหลักประชาธิปไตย เนื่องจากเนื้อหาในร่างฉบับนี้สวนทางกับรัฐธรรมนูญที่กำหนดทิศทางของกฎหมายให้เป็นไปในทางกระจายอำนาจ แต่ร่างกฎหมายกลับไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม การตัดสินใจทุกอย่างมาจากกลุ่มบุคคลที่มาจากแต่งตั้ง ส่งผลกระทบต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขัดกับรัฐธรรมนูญมาตรา 284 คือ รวมอำนาจไว้ที่ผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษแต่เพียงผู้เดียว ทำให้เกิดความสับสนในอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าจะมีได้แค่ไหนอย่างไร หากเกิดความขัดแย้งในด้านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับเขตเศรษฐกิจพิเศษ ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจะมีการแก้ปัญหา ตรงนี้อย่างไร ความขัดแย้งระหว่างการทับซ้อนผลประโยชน์ที่ไม่มีการตรวจสอบส่งผลให้มีโอกาสการทุจริตคอร์รัปชันสูง”⁵³

จากบทความดังกล่าวผู้ศึกษามีความคิดเห็นว่าโดยหลักการของเขตเศรษฐกิจพิเศษในหลายประเทศ มีลักษณะของการรวมหน่วยงานต่างๆไว้ในจุดเดียวกันเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักลงทุนซึ่งเป็นเรื่องปกติ แต่ร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษของประเทศไทย ยังไม่มีความชัดเจนมากพอในเรื่องคณะกรรมการบริหารเขตเศรษฐกิจพิเศษ กล่าวคือ ในมาตรา 35 ของร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษ กำหนดไว้เพียงแค่ว่าให้กรรมการบริหารที่ประกอบด้วยผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษ ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้บริหารหรือหัวหน้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินห้าท่าน ผู้ศึกษาจึงมีความเห็นว่าเมื่อเขตเศรษฐกิจพิเศษมีลักษณะการบริหารจัดการแบบ One Stop Services จึงควรกำหนดให้มีตัวแทนจากกระทรวงต่างๆที่เกี่ยวข้องมาเป็นคณะกรรมการบริหารเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักลงทุน เช่น ตัวแทนจากกระทรวงพลังงาน ตัวแทนจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตัวแทนจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เพื่อลดทอนกระแสการต่อต้านและเป็นการรวมบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องต่างๆไว้ในจุดเดียวอย่างแท้จริง

ข) อาจารย์เจริญ คัมภีร์ภาพ รองอธิการบดีฝ่ายทรัพย์สินทางปัญญาและภูมิปัญญาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยศิลปากร ให้ความเห็นไว้เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษว่า “เป็นการเปลี่ยนแปลงด้านรัฐศาสตร์ คือ เป็นการปล้นอำนาจ เปลี่ยนแปลงอำนาจส่วนราชการ กระทรวง ทบวง กรม และ ท้องถิ่นที่มีอยู่ ให้มาอยู่ภายใต้อำนาจผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษที่มาจากแต่งตั้ง อาจส่งผลให้เป็นการสร้างฐานเศรษฐกิจต่อครอบครัวตระกูลใหญ่ให้มีอำนาจคุมบริเวณต่างๆกันไป”⁵⁴

⁵³ อ้างแล้วเชิงอรรถที่ 51

⁵⁴ เฟิ่งอ๋อง. น.9

จากบทความดังกล่าวหากพิจารณาโดยรวมของร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษแล้ว ผู้ศึกษาเห็นด้วยกับอาจารย์เจริญ ในส่วนที่เป็นการเอื้อต่อการสร้างฐานเศรษฐกิจของครอบครัวใหญ่ ผู้ศึกษาจึงมีความคิดเห็นเสนอแนวทางแก้ไขที่ผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษควรมาจากการสรรหาหรือการเลือกตั้งโดยหน่วยงานที่เกี่ยวของแทนการแต่งตั้งจากคณะกรรมการบริหารเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ค) นายสัก กอแสงเรือง นักกฎหมาย ได้กล่าวถึง ร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษว่า “เป็นร่างกฎหมายฉบับแรกของประเทศไทยที่ยกเว้นรัฐธรรมนูญและกฎหมายมากที่สุด โดย ร่างกฎหมายมาตรา 7 กำหนดองค์ประกอบคณะกรรมการนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ แต่มาตรานี้ในวรรค 4 ถือว่าแปลกที่เพิ่มคณะกรรมการได้โดยเชิญรัฐมนตรีหรือปลัดกระทรวงที่เกี่ยวข้องเป็นครั้งคราว เพราะฉะนั้นหากพิจารณาเรื่องใด ส่วนกรรมการในภาครัฐจะเพิ่มได้โดยทันทีไม่เคยเห็นกฎหมายใดยืดหยุ่นได้ขนาดนี้ นอกจากนี้มาตรา 16 การจัดตั้ง เปลี่ยนแปลงเขต และยุบเลิกเขตเศรษฐกิจพิเศษให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกาเท่ากับว่ากฎหมายออกโดยรัฐสภาถูกยกเว้นโดยกฎหมายที่ออกโดยคณะรัฐมนตรี รัฐสภาไม่มีอำนาจกำกับทวงทวน รัฐสภาเป็นเพียงตราอย่างจึงเป็นการรวบอำนาจของฝ่ายบริหารอย่างชัดเจน และเขตเศรษฐกิจพิเศษนี้ สามารถตั้งได้ทุกจังหวัด ถ้าตั้งครบ ประเทศไทยจะเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งประเทศแล้วมีคณะกรรมการบริหารตามมาตรา 35 ส่วนอำนาจเขตเศรษฐกิจพิเศษในมาตรา 50 นั้น ถือว่าครอบจักรวาลขายได้ทั่วประเทศ และการได้มาซึ่งที่ดินทำได้หลายวิธี อาทิ เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งเป็นการบังคับซื้อ, การถมทะเล, ครอบครอง พัฒนา หรือใช้ประโยชน์ หรือจัดหาประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เขตคุ้มครองและรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตอุทยานฯได้ตามความจำเป็น, ถอนสภาพสาธารณะสมบัติของแผ่นดินเพียงออกพระราชกฤษฎีกา โดยไม่ต้องถอนสภาพหรือโอนตามประมวลกฎหมายที่ดิน ในส่วนของการให้เช่าช่วง รวมทั้งให้ต่างชาติได้เช่าช่วงไม่น้อยกว่า 50 ปีและไม่เกิน 90 ปี ยกเว้นประมวลกฎหมายแพ่งพาณิชย์ ประมวลกฎหมายที่ดิน พาณิชยกรรม เห็นภาพฮ่องกง เกาหลี ที่จะกลับมาส่งผลกระทบต่อชาวบ้านที่จะเข้าไปอยู่อาศัยในเขตเศรษฐกิจพิเศษต้องได้รับอนุญาตจากผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษก่อน

ในเรื่องของทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม มาตรา 30 วรรค 2 เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการ เขตเศรษฐกิจพิเศษให้ผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษมีอำนาจเข้าไปครอบครองการใช้ประโยชน์ในเขตอุทยาน ฯลฯ ได้ตามความจำเป็น ทุ่งใหญ่นเรศวรทำได้หมด เป็น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์แต่ต้องไม่ทำลายป่าให้เกินสมควร หากมีข้อโต้แย้งให้กรม ชีวชาติ ก็เป็นเรื่องของเขตเศรษฐกิจพิเศษที่จะเป็นผู้ตัดสินว่าเท่าไรแค่ไหนสมควร แค่นั้นก็สมควร

ที่ธรณีสงฆ์ ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินที่ดินที่ได้สงวน ห้ามใช้ตามความต้องการของราชการ ถ้าทางราชการเลิกใช้หรือยัง

ไม่ได้ใช้ ที่ดินราชพัสดุสามารถนำมาใช้ได้ โดยตั้งราคาตามที่กระทรวงการคลังกำหนดแต่ต้องไม่สูงกว่าราคาประเมิน ที่ดินธรณีสงฆ์ มาตรา 31 (4)(5) เมื่อเขตเศรษฐกิจได้รับความยินยอมจากวัดก็ทำได้เลย ส่วนที่ระบุให้“การจ่ายค่าผาติกรรมตามที่มหาเถรสมาคม ” เขียนไว้ั้นเพียงแต่ให้อำนาจมหาเถรสมาคมกำหนดค่าผาติกรรมเท่านั้น

มาตรา 50 อำนาจหน้าที่ของเขตเศรษฐกิจพิเศษมี 20 ข้อ เช่น การได้มาที่ดินก็เยอะมากแล้ว ให้อำนาจถมทะเล จัดทำผังเมืองเอง ถ้าประกาศเขตเศรษฐกิจพิเศษแล้ว วงผังเมืองยกเลิก โซนที่อยู่อาศัยของชาวบ้านที่ห้ามไว้ไม่ให้เอาไปทำอะไรได้ เขตยกเลิกได้เลยทำผังเมืองใหม่ให้เป็นอุตสาหกรรม จัดทำให้มีไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ใช้ในเขตและจำหน่ายให้บริการส่วนเกินให้คนที่อยู่ข้างนอกได้ด้วย ตั้งโรงไฟฟ้า ประปา ที่คนอื่นทำไม่ได้แต่ตัวเองทำได้หมดและจำหน่ายได้ด้วย ทำขายลาวก็ได้ จัดทำให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ในมาตรา 99 ทำได้เยอะมาก ประกอบการขนส่ง ภายในหรือใกล้เคียง ยกตัวอย่าง หากทำสายการบินเรือ เปิดกองเรือได้เลย หากทำในพื้นที่เขตชายฝั่งสามารถมีสายการบินก็ทำคาร์โก้ได้ ขนสินค้าได้หมด จัดชลประทานควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดิน เรียกว่า 20 ข้อนี้เขตเศรษฐกิจพิเศษไม่มีอะไรที่ทำแล้วขายไม่ได้ ทั้งประเทศ พอมีเขตแล้ว อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ กรรมการ เรื่องอนุมัติ อนุญาต ออกใบอนุญาต จดทะเบียน ให้ความยินยอม ให้ความเห็นชอบ ผู้ว่าการทำได้หมด”⁵⁵

จากบทความข้างต้นผู้ศึกษามีความคิดเห็นว่าควรแก้ไขร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษเสียใหม่ในหลายส่วน กล่าวคือ ควรทำการศึกษาพื้นที่ที่ต้องการจัดให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ รวมถึงนโยบายการจัดทำระบบสาธารณูปโภคในเขตเศรษฐกิจพิเศษ เหมือนอย่างโครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษปอเป็ดโอเนียง ที่มีการประชาสัมพันธ์ถึงข้อดีและระบบสาธารณูปโภคที่รองรับเฉพาะเขตเศรษฐกิจพิเศษ หลังจากนั้นควรนำพื้นที่ที่ต้องการระบุไว้ในร่างกฎหมายเขตเศรษฐกิจพิเศษ และ ต้องให้ความสำคัญกับการแก้ไขเนื้อหาในร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษอย่างจริงจัง

เริ่มจากองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เสนอความคิดเห็นให้มีการตัดคำว่า “การท่องเที่ยว การบริการ การอื่นใด ” ออกจากคำจำกัดความเขตเศรษฐกิจพิเศษ⁵⁶ เพราะ เล็งเห็นว่าประเทศไทยยังไม่มีคามจำเป็นที่จะต้องจัดทำเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อการท่องเที่ยวและการบริการ หากเนื้อหาของเขตเศรษฐกิจพิเศษมีการครอบคลุมถึงการบริการ การท่องเที่ยวด้วยแล้วอาจส่งผลกระทบต่อสถานที่ต่างๆได้ เช่น โบราณสถาน เนื่องจากความคิดเห็นขององค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษอย่างยั่งยืนมีความเห็นสอดคล้องกับกระทรวงวัฒนธรรมที่กังวลในส่วนของสำนักงานนโยบายเขตเศรษฐกิจ

⁵⁵ <http://www.thannews.th.com/seminar/economy/economy.htm> . 20 May 2007

⁵⁶ อ้างแล้วเชิงอรรถที่ 51

พิเศษมีฐานะเป็นองค์กรมหาชนไม่แสวงหากำไร แต่ เขตเศรษฐกิจพิเศษมีฐานะเป็นนิติบุคคล ตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มีลักษณะของการแสวงหากำไร หากที่ดินที่จัดให้เป็นเขต เศรษฐกิจพิเศษมีโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ ต่างๆอาจถูก นำเข้าหรือส่งออกเพื่อ การค้าก็เป็นได้⁵⁷ ซึ่งความคิดเห็นของสองหน่วยงานดังกล่าวผู้ศึกษามีความเห็นด้วยเป็นอย่างมาก เพราะ หากเขตเศรษฐกิจพิเศษที่จะออกมาบังคับใช้จริงในเขตแรก ยังไม่ควรรวมถึง “การ ท่องเที่ยว การบริการ การอื่นใด ” เพราะ ในเขตเศรษฐกิจพิเศษแรกก็เสมือนก ารทดลองอย่าง หนึ่ง ผู้บริหารควรรอดูผลตอบรับจากการจัดเขตเศรษฐกิจพิเศษในด้านการอุตสาหกรรม พาณิชยกรรมเสียก่อนที่จะจัดให้มีเขตเศรษฐกิจพิเศษที่รวมถึงการท่องเที่ยว การบริการ และ การอื่นใด

ในส่วนของคณะกรรมการที่กำหนดให้มี 2 คณะ คือ คณะกรรมการนโยบาย เขตเศรษฐกิจพิเศษ และ คณะกรรมการบริหารเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดย คณะกรรมการบริหาร ให้มาจากคณะกรรมการนโยบายเป็นผู้แต่งตั้ง ผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษมาจากคณะ กรรมการบริหารเป็นผู้แต่งตั้ง ผู้ศึกษามีความเห็นว่าคุณค่าที่มากเป็นผู้มีอำนาจในการบริหารงาน เขตเศรษฐกิจพิเศษ มาจากการแต่งตั้งของ ก ลุ่มบุคคลเดียวกัน ควรแก้ไขร่างพระราชบัญญัติ เขตเศรษฐกิจพิเศษในเรื่องของคณะกรรมการโดย คณะกรรมการนโยบายควรมาจากการสรร หาบุคคลที่เหมาะสม รวมถึงการประชุมที่ไม่ควรมีการเพิ่มคณะกรรมการในลักษณะที่ยืดหยุ่น อย่างที่ปรากฏอยู่ ควรกำหนดตัวแทนจากองค์กรต่างๆที่เกี่ยวข้องให้ เป็นหนึ่งในคณะกรรมการ บริหารเขตเศรษฐกิจพิเศษ ผู้ที่จะรับตำแหน่งผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษควรมาจากการสรรหา หรือ การลงคะแนนเสียงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนั้นควรมีหน่วยงานอื่นที่ไม่ขึ้นต่อ เขตเศรษฐกิจพิเศษ ในการรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตเพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการ บริหารงานเขตเศรษฐกิจพิเศษ

การได้มาซึ่งที่ดินในเขตเศรษฐกิจพิเศษ ผู้ศึกษามีความเห็นว่าการได้มาซึ่ง ที่ดินในเขตเศรษฐกิจพิเศษเป็นกรณีที่สร้างปัญหาหนัก นักวิชาการต่างๆออกมาให้ความคิดเห็น ไปในแนวทางการคัดค้านแต่ไม่ได้เน้นในเรื่องการอนุญาตให้มีการเช่าช่ว ง ซึ่งถือเป็นเรื่องที่ แสดงออกในเจตนาที่ส่อไปในทางทุจริตอย่างเห็นได้ชัด ผู้ศึกษาจึงขอเสนอแนวทางแก้ไขดังนี้

การเช่าที่ดินที่มีขั้นต่ำถึง 50 ปี และ ให้เช่าได้มากถึง 99 ปี ผู้ศึกษามีความ คิดเห็นว่าการให้เช่าที่ดินถึง 50 ปีเป็นการให้เช่าที่นานพอสำหรับข้อเสนอเพื่ อการดึงดูดนัก ลงทุน เพราะ เมื่อเป รียบเทียบประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านที่มีพรมแดนติดกัน ประเทศ ไทยมีเสถียรภาพทางการเงิน การเมือง มากกว่าประเทศเพื่อนบ้าน หากการตัดสินใจมาลงทุน ของนักลงทุนต่างชาติ เทียบกับอัตราความเสี่ยงแล้ว 50 ปี น่าจะเพียงพอต่อการลงทุนใน เขตเศรษฐกิจพิเศษ ส่วนของการให้สิทธิการเช่ายาวนานถึง 99 ปีเป็นลักษณะของประเทศที่

⁵⁷ อ้างแล้วเชิงอรรถที่ 51

เป็นเมืองขึ้นที่ไม่มีทางเลือก เช่น ฮองกง และ ในความเป็นจริงนั้นส่วนใหญ่การลงทุน 5-10ปี นักลงทุนสามารถได้รับทุนคืนและยังสามารถทำกำไรได้⁵⁸ ส่วนเวลาที่เหลือจากนั้นก็เป็นเวลาที่มีเพื่อเป็นข้อเสนอที่ดึงดูดนักลงทุน

การอนุญาตให้มีการให้เช่าช่วงในที่ดินในโดยเฉพาะมาตรา 27 (4) ที่ต่อกย้ำว่าการให้เช่าที่ดินโดยมีข้อห้ามว่าไม่ให้เช่าช่วงไม่สามารถทำได้ ผู้ศึกษามีความเห็นว่าการอนุญาตให้เช่าช่วงขัดกับหลักวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของการยกเว้นพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษ คือ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันกับต่างประเทศ แต่การอนุญาตให้มีการเช่าช่วงที่ดินในทางปฏิบัตินั้นหากผู้ที่ต้องการทำกำไรจากที่ดินที่มีค่าในเขตเศรษฐกิจพิเศษเป็นบุคคลผู้มีอำนาจในช่วงเวลานั้นๆ จะทราบก่อนว่าพื้นที่ใดที่จะจัดให้เป็นเขตเศรษฐกิจ พิเศษ ก็ทำการขอเช่าที่ดินจากเขตเศรษฐกิจพิเศษ หรือ อาจใส่ชื่อ ญาติ ชื่อคนสนิท แล้วออกให้เช่าช่วงอีกต่อหนึ่งหรือหลายต่อ ค่าเช่าที่ดินกว่าจะถึงมือนักลงทุนอาจผ่านผู้เก็งกำไรในที่ดินมาหลายมือ จนกลายเป็นการเช่าที่ดินในราคาที่แพง ซึ่งเป็นการเพิ่มต้นทุนให้กับนักลงทุนโดยใช้เหตุ อาจส่งผลให้นักลงทุนเลือกประเทศเพื่อนบ้านในการเข้าไปลงทุนแทนประเทศไทย ผู้ศึกษาจึงมีความเห็นที่จะเสนอให้ยกเลิกการอนุญาตให้มีการเช่าช่วง และ ควรมีข้อกำหนดห้ามเด็ดขาดในการเช่าช่วงที่ดินด้วย

การอนุญาตให้ใช้ที่ดินเขตป่าสงวน อุทยานแห่งชาติ เขตอนุรักษ์ อนุรักษ์สัตว์ป่า ได้โดยไม่ทำให้สภาพป่าต้องเสียหายเกินสมควร ผู้ศึกษามีความเห็นว่าการอนุญาตในลักษณะนี้ เป็นการอนุญาตที่กว้างเกินไป หน่วยงานใดจะเป็นผู้ลงความเห็นได้ว่า “เกินสมควร” คือแค่ไหนอย่างไร ควรแก้ไขส่วนนี้โดยการระบุหน่วยงานที่จะเป็นผู้ศึกษาวิเคราะห์สภาพความเสียหายให้ชัดเจนว่าเป็นหน่วยงานใด เช่น กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นอกจากนั้นควรจัดให้มีการเผยแพร่ข้อมูลการศึกษาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมให้กับประชาชนเป็นการทำประชาพิจารณ์ก่อนมีการระบุพื้นที่เหล่านั้นเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ

การอนุญาตให้ใช้ที่ดินอันเป็นที่ธรณีสงฆ์ โดยขอซื้อที่ดินจากวัดหากวัดอนุญาตก็เป็นการตัดสินใจโดยเด็ดขาดของวัดนั้นเพียงวัดเดียวไม่จำเป็นต้องให้มหาเถรสมาคมอนุญาตด้วย เพราะร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจมหาเถรสมาคมเพียงเป็นผู้กำหนดราคาที่ดินเท่านั้น ซึ่งผิดไปจากกฎหมายเดิมที่เกี่ยวกับที่ธรณีสงฆ์ ที่ให้มหาเถรสมาคมต้องเป็นผู้อนุญาต ผู้ศึกษามีความเห็นที่ศาสนาทุกศาสนาเป็นเรื่องละเอียดอ่อน เพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคตควรหลีกเลี่ยงการใช้ที่ดินในที่ธรณีสงฆ์

ลักษณะของการอนุญาตให้มีการถมทะเลคล้ายกับฮองกงเพราะฮองกงมีภูมิประเทศที่เป็นเกาะ จึงมีการระเบิดภูเขาถมทะเลเพื่อสร้างสิ่งต่างๆเช่นสนามบิน ส่วนการให้อำนาจในการถมทะเลกรณีที่เป็นของไทย ผู้ศึกษาจึงมีความเห็นว่า หากมิใช่กรณีแผ่นดิน

⁵⁸ อ้างแล้วเชิงอรรถที่51

ไทยถูกน้ำทะเลเซาะจนกินเนื้อที่ผืนแผ่นดินเข้ามานั้น ประเทศไทยยังมีแผ่นดินที่ ยังไม่ได้ถูกใช้ประโยชน์อีกมาก ยังไม่มีความจำเป็นมากพอที่จะต้องถมทะเลให้กระทบสภาพแวดล้อม หรือหากมีกรณีจำเป็นก็ควรมีการศึกษาถึงผลกระทบที่จะมีต่อสภาพแวดล้อมอย่างจริงจัง

ในส่วนของอำนาจเขตเศรษฐกิจพิเศษที่มีลักษณะของการก้าวล่วงอำนาจศาลยุติธรรม กล่าวคือ กำหนดให้บุคคลใดที่เข้าอยู่ในเขตเศรษฐกิจพิเศษต้องดำเนินการขออนุญาตต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ หากผู้ใดไม่ปฏิบัติตาม ให้เขตเศรษฐกิจพิเศษมีอำนาจในการให้ออกไปให้หรือถอน หรือเข้าไปในที่ดินเพื่อดำเนินการขนย้ายทรัพย์สินได้ ผู้ศึกษามีความเห็นว่า การให้อำนาจเขตเศรษฐกิจพิเศษในลักษณะนี้เป็นการลดทอนอำนาจศาลยุติธรรมที่ปกติแล้วการขับไล่ต้องดำเนินการกระบวนทางศาลเท่านั้น นอกจากนี้ยังมีการจำกัดความรับผิดชอบของเขตเศรษฐกิจพิเศษที่มากเกินไปจนควรกล่าวคือ หากเกิดความเสียหายขึ้นกับทรัพย์สินที่ขนย้ายออกมาโดยเขตเศรษฐกิจพิเศษมีได้จึงใจก็ไม่ต้องรับผิดชอบต่อความเสียหาย เป็นการจำกัดความรับผิดชอบที่มากกว่ากฎหมายอื่นใด ความเสียหายที่เกิดจากการขนย้ายโดยปกติหากมีความประมาทก็ต้องมีความรับผิดชอบแต่ กรณีนี้เขตเศรษฐกิจพิเศษประมาทก็ไม่มีความรับผิดชอบ เพราะ ความรับผิดชอบเกิดขึ้นต่อเมื่อจงใจเท่านั้น ผู้ศึกษามีความคิดเห็นว่าควรยกเลิกการให้อำนาจเขตเศรษฐกิจพิเศษในการเข้าไปหรือถอน รวมถึง ข้อจำกัดความรับผิดชอบนี้เสียทั้งหมดจากร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ส่วนที่ส่งผลกระทบเป็นอย่างมากต่อแรงงานไทย คือ การอนุญาตให้นำแรงงานต่างด้าวไร้ฝีมือเข้ามาทำงานได้ ซึ่งเป็นหลักการที่ผิดไปจากวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษที่ ต้องการให้แรงงานไทยมีงานทำ ผู้ศึกษามีความเห็นว่าควรยกเลิกการอนุญาตให้มีการนำแรงงานต่างด้าวไร้ฝีมือเข้ามาทำงานได้โดยไม่ต้องขออนุญาต เป็นในกรณีที่ได้ทำการศึกษาอัตราการว่างงานแล้วพบว่าแรงงานไร้ฝีมือชาวไทยไม่เพียงพอต่อความต้องการจ้างงานในเขตเศรษฐกิจพิเศษ และนักลงทุนต้องได้รับอนุญาตจากเขตเศรษฐกิจพิเศษก่อนที่จะจ้างแรงงานต่างด้าวไร้ฝีมือ

4.2 ผลดีผลเสียของการมีเขตเศรษฐกิจพิเศษ

4.2.1 ผลดีของการมีเขตเศรษฐกิจพิเศษ

หากนโยบายการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษสามารถเป็นจริงขึ้นมาได้ภายใต้เงื่อนไขที่เหมาะสม กล่าวคือ มีการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษแล้ว ก็จะส่งผลดีต่อการเปิดโอกาสทางธุรกิจใหม่ๆ ผลัดดันการพัฒนาธุรกิจด้านต่างๆ ของคนในประเทศอันจะส่งผลดีต่อผู้บริโภค โดยเฉพาะเป็นการเปิดรับเทคโนโลยีในการผลิต เทคโนโลยีด้านต่างๆ ที่คนไทยไม่สามารถคิดค้นได้ เกิดการจ้างงานภายในประเทศทั้งภาคแรงงานไร้ฝีมือ และแรงงานระดับผู้ชำนาญการ พร้อมทั้งมีเม็ดเงินต่างประเทศหลั่งไหลเข้าสู่เมืองไทยอย่างต่อเนื่อง

4.2.2 ผลเสียของการมีเขตเศรษฐกิจพิเศษ

หากมีการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษภายหลังได้แก้ไขร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษแล้ว การบริการต่างๆจะเป็นลักษณะของ One stop services ก็จะขึ้นอยู่กับผู้บริหาร ผลเสียจะเกิดขึ้นต่อเมื่อมีผู้บริหารใช้อำนาจไม่ถูกต้อง ซึ่งนอกจากสร้างความเสียหายแล้วยังส่งผลต่อภาพลักษณ์ของประเทศ จึงควรจะมีการป้องกันโดยมีหน่วยงานรับเรื่องร้องเรียนและตรวจสอบที่เป็นองค์กรอันไม่ขึ้นต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศที่พัฒนาแล้วพบว่าประเทศที่พัฒนาแล้ว เน้นการพัฒนาระบบให้บริการทั้งระบบ โดยลดกฎระเบียบและขั้นตอนที่ไม่จำเป็น มีการจัดเก็บข้อมูลด้านต่างๆ ในฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์อย่างเป็นระบบและบูรณาการข้อมูลหน่วยงานต่างๆ เข้าด้วยกันเพื่อให้บริการในลักษณะศูนย์บริการร่วม (Service Center) รวมทั้งมีการนำระบบเครือข่ายสารสนเทศ (Information Technology) มาใช้ให้ข้อมูลที่ถูกต้องในการให้บริการต่างๆ ทำให้การบริการเป็นไปอย่างรวดเร็ว โปร่งใส และมีประสิทธิภาพ โดยมีการพัฒนาระบบการให้บริการเช่นนี้มาตั้งแต่ทศวรรษที่ 1970 ในขณะที่ประเทศที่นำแนวคิดการพัฒนาพื้นที่เฉพาะเพื่อประโยชน์ในการกระตุ้นเศรษฐกิจมาใช้กัน เป็นประเทศที่กำลังพัฒนาทั้งสิ้น เนื่องจากโครงสร้างทางการเมืองการปกครองของประเทศเหล่านี้ไม่เอื้อต่อการพัฒนาระบบการให้บริการทั้งระบบในคราวเดียวกัน หรือหากประสงค์จะทำให้สำเร็จอาจต้องใช้เวลาในการดำเนินงานหลายสิบปี ซึ่งไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งโลกในยุคไร้พรมแดน ประเทศเหล่านี้จึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาพื้นที่เฉพาะ ก่อน อันจะทำให้ระบบการให้บริการกระจายไปตามส่วนต่างๆ ของประเทศในระยะเวลาต่อไป⁵⁹

“เขตเศรษฐกิจพิเศษ” (Special Economic Zone) เป็นการกำหนดรูปแบบใหม่ของการพัฒนาแบบ Area Based เป็นพื้นที่ที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อให้เป็นศูนย์รวมการประกอบธุรกิจทุกประเภท โดยรัฐจัดหาและให้บริการระบบสาธารณูปโภค ให้สิทธิพิเศษด้านภาษีอากร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดึงดูดนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศให้เข้ามาประกอบกิจการในเขตเศรษฐกิจพิเศษตลอดจนการกระจายความเจริญและการถ่ายทอดเทคโนโลยีพัฒนาองค์ความรู้ภายในประเทศด้วย โดยหัวใจสำคัญของเขตเศรษฐกิจพิเศษ คือ การจัดตั้งองค์กรเฉพาะที่มีอำนาจบริหารจัดการ เพราะการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการต้องดำเนินการตามกฎหมาย กฎระเบียบและข้อบังคับจำนวนมากซึ่งล้นแล้วแต่เป็นการเพิ่มต้นทุนในการประกอบธุรกิจ ดังนั้นองค์กรบริหารจัดการเขตพิเศษต้องมีความเป็นอิสระคล่องตัวในการดำเนินงานและการตัดสินใจ มีขั้นตอนการทำงานสั้นกระชับ และมีอำนาจอำนวยความสะดวกทุกเรื่องแก่ผู้ประกอบการธุรกิจแทนหน่วยงานตามกฎหมายเพื่อให้การอนุมัติ อนุญาต หรือการดำเนินการตามกฎหมายในเรื่องอื่นเป็นที่ไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพอันสอดคล้องกับธรรมชาติของการประกอบธุรกิจ

สาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นประเทศแรกที่ประยุกต์ใช้แนวคิดเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยการกำหนดพื้นที่เป้าหมายที่รัฐจะลงทุนด้านการจัดทำผังเมืองที่เหมาะสมจัดหา

⁵⁹ อ่างแล้วเชิงอรรถที่34, น.63

สาธารณูปโภคที่จำเป็นต่อการประกอบกิจการและอยู่อาศัยอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ รวมทั้งนำระบบบริการที่รวดเร็วมีประสิทธิภาพในลักษณะ one stop services มาประยุกต์ใช้ในพื้นที่ตลอดจนกำหนดแรงจูงใจเพื่อดึงดูดนักลงทุนจากต่างประเทศในรูปแบบต่างๆ เช่น การให้สิทธิพิเศษทางภาษีอากร การนำเข้า-ส่งออกส่งออกรเงินตราต่างประเทศ และอนุญาตการเข้ามาทำงานของแรงงานประเภทผู้ชำนาญการ ซึ่งจากการดำเนิน การประสบความสำเร็จมาก โดยเฉพาะเขตเศรษฐกิจพิเศษเส้นเงิน มีการเพิ่มขึ้นของ GDP(1979-1999) ร้อยละ 31.2/ปี โดยในระยะแรก (ค.ศ.1980-1992) บริหารโดย “คณะกรรมการมณฑลกวางตุ้งเพื่อการบริหารจัดการเขตพิเศษ (GPC)” จากนั้นก็ได้ถ่ายโอนอำนาจให้แก่เทศบาลเมืองเส้นเงิน ไปดำเนินการบริหารจัดการต่อ⁶⁰

โดยสรุป สาธารณรัฐประชาชนจีน มีพื้นฐานการปกครองที่เด็ดขาดทำให้ปัญหาการคอร์รัปชันมีน้อย มีทรัพยากรจำนวนมากที่ยังคงอุดมสมบูรณ์ มีพื้นที่ว่าง มีแรงงานราคาถูก ในส่วนของกฎหมายที่ให้นักลงทุนเข้าไปลงทุนได้แบ่งประเภทนักลงทุนออกเป็น 3 ประเภท คือ แบบวิสาหกิจทุนต่างประเทศที่ผู้ลงทุนเป็นชาวต่างชาติทั้งหมด วิสาหกิจร่วมประกอบการที่ผู้ลงทุนเป็นเอกชนชาวจีนร่วมลงทุนกับเอกชนชาวต่างชาติ วิสาหกิจร่วมมือที่ผู้ลงทุนเป็นนักลงทุนชาวต่างชาติร่วมลงทุนกับรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน แต่ละประเภทการลงทุนจะต้องดำเนินการขออนุญาตที่ค่อนข้างวุ่นวาย แต่ เมื่อมีเขตเศรษฐกิจพิเศษเกิดขึ้นหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องได้รวมไว้ที่เดียวอันเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับนักลงทุนเป็นอย่างดี อย่างเขตเศรษฐกิจพิเศษเส้นเงินมีนักลงทุนจำนวนมากเข้าไปลงทุน แม้ว่าจะระยะเวลาการลงทุนในสาธารณรัฐประชาชน จีนจะมีระยะเวลาจำกัด แต่ก็เป็นการจำกัดที่คุ้มค่าต่อการลงทุน โดยผู้ลงทุนสามารถใช้เงินสด สิ่งของ สิทธิการผลิตทางอุตสาหกรรมในการลงทุนได้ ส่วนการบริหารกิจการภายในมีข้อกำหนดเพียงหากฝ่ายหนึ่งของนักลงทุนต่างชาติเป็นประธานหรือรองประธานบริษัทต้องให้นักลงทุนฝ่ายจีน เป็นประธานหรือรองประธานเพื่อการถ่วงดุลอำนาจแต่รัฐบาล สาธารณรัฐประชาชนจีน จะไม่เข้าทำการแทรกแซงกิจการ นอกจากนั้นกฎหมาย สาธารณรัฐประชาชนจีน ยังให้โอกาสนักลงทุนที่ต้องการทิ้งเทคโนโลยีไว้สามารถรับทุนคืนไปก่อนครบกำหนดตามสัญญาได้ กฎหมายการให้เข้ามาลงทุนของ สาธารณรัฐ ประชาชนจีน มีลักษณะการปกป้องผู้ลงทุนมาก โดยข้อสัญญาที่เป็นการเอาเปรียบหรือผูกขาดการซื้อสินค้าที่เป็นวัตถุดิบไม่สามารถบังคับใช้ได้ ใน สาธารณรัฐประชาชนจีน หากนักลงทุนมีความประสงค์จะขอความช่วยเหลือในการนำสินค้าออกไปขายยังนอกประเทศ สาธารณรัฐประชาชนจีน ก็มีองค์กรที่คอยให้ความช่วยเหลือโดยเฉพาะ การคุ้มครองแรงงานใน สาธารณรัฐประชาชนจีน มีความชัดเจน คือ มีการบังคับให้นักลงทุนจัดตั้งสหภาพแรงงาน หาปัจจัยต่างๆในการ

⁶⁰ <http://www.dtn.moc.go.th/fileroom/CABDBE/DRAWER32/GENERAL/DATA0000/00000044.doc> . 25

ดำเนินการของสหภาพแรงงาน และต้องจ้างแรงงานไร้ฝีมือที่เป็นประชากรชาวจีน นอกจากนี้
 สาธารณรัฐประชาชนจีน ยังเปิดกว้าง ในการอนุญาตให้นักลงทุนสามารถเลือกวิธีการระดม
 ทุนได้ ไม่ว่าจะเป็นทางศาล หรือ อนุญาตโดยตุลาการทั้งในและนอกสาธารณรัฐประชาชนจีน

เมื่อเขตเศรษฐกิจพิเศษเส้นเงินประสบความสำเร็จอย่างงดงาม เปลี่ยนจาก
 หมู่บ้านชาวประมงยากจนไปเป็นเมืองที่มีความเจริญก้าวหน้าเกือบเท่า ฮองกงในเวลาไม่ถึง 15
 ปี ประเทศที่กำลังพัฒนาหลายประเทศจึงได้นำนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษไปประยุกต์ใช้ให้
 เหมาะสมกับประเทศของตน เช่น สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ เมืองดูไบ สหพันธรัฐรัสเซีย
 ราชอาณาจักรฮัชไมต์จอร์แดน ประเทศอิหร่าน สาธารณรัฐอินเดีย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ แต่
 ประเทศที่นำนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษไปประยุกต์ใช้ก็ไม่ได้หมายความว่า จะได้รับความ
 สนใจจากนักลงทุนอย่างที่ตั้งเป้าหมายไว้ทุกประเทศ

สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ก็เป็นอีกประเทศหนึ่งที่นำนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ
 ไปใช้โดยออกเป็นกฎหมาย Special Economic Zone Act 1995 กำหนดสิทธิพิเศษด้านต่าง ๆ
 ไว้ในกฎหมาย พร้อมทั้งกำหนดพื้นที่ที่ต้องการจัดให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ หน่วยงานที่มี
 หน้าที่เฉพาะในการดูแลและอำนวยความสะดวกด้านต่างๆของเขตเศรษฐกิจพิเศษ คือ PEZA
 โดยหน่วยงานดังกล่าวนอกจากทำหน้าที่บริหารกิจการเขตเศรษฐกิจพิเศษแล้วยังมีหน้าที่ให้
 คำปรึกษากับประธานาธิบดีเพื่อจัดพื้นที่อื่น ๆ ให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ

เริ่มแรกของการกำหนดให้มีเขตเศรษฐกิจพิเศษ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ได้
 กำหนดให้มีเขตเศรษฐกิจพิเศษไว้เกือบ 30 เขตโดยมีเป้าหมายให้พื้นที่เศรษฐกิจพิเศษต้อง
 เป็นศูนย์กลางด้านอุตสาหกรรม การค้าและพาณิชย์ การท่องเที่ยว การลงทุน และการเงิน
 ภายในกรอบงานแห่งรัฐธรรมนูญ ประโยชน์ต่อการปกครองประเทศ การบูรณาการเขตแดน
 สาธารณรัฐ และ ต้องได้รับการพัฒนาสู่การเป็นศูนย์กลางด้านอุตสาหกรรมที่สามารถพึ่งตัวเอง
 ได้ การค้าและพาณิชย์ การท่องเที่ยว การลงทุน การเงิน โดยรัฐเข้าไปแทรกแซง น้อยที่สุด แต่
 ได้รับการพัฒนาให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ แต่ละเขตพื้นที่เศรษฐกิจต้องจัดให้มีการขนส่ง
 การสื่อสารโทรคมนาคม และ สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ที่จำเป็นต้องการสร้างความสัมพันธ์
 กับอุตสาหกรรมต่าง ๆ และ เปิดโอกาสการจ้างงานให้แก่บุคคลที่อยู่อาศัยในบริเวณนั้น และ ใน
 จังหวัดใกล้เคียง ลักษณะการลงทุนของสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ อนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติ
 สามารถเลือกลงทุนกับชาวฟิลิปปินส์ หรือ ลงทุนเองทั้งหมดได้ โดยมีข้อแม้เพียงให้นักลงทุน
 ชาวต่างชาติต้องนำเงินมาลงทุนครั้งแรกไม่ต่ำกว่า 150,000 ดอลลาร์สหรัฐ โดยจะได้รับการสิทธิใน
 การนำคู่สมรสและบุตรเข้าพำนักอาศัยในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษได้ ในส่วนของการเสียภาษีจะ
 ไม่มีการจัดเก็บภาษีการจัดตั้งธุรกิจแต่จะมีการเก็บภาษีรายได้ 5% โดยแบ่งการนำส่งภาษี 3%
 ให้กับรัฐบาลแห่งชาติ 1% ให้กับหน่วยงานของรัฐที่ได้รับผลกระทบจากเขตเศรษฐกิจพิเศษ
 1% ให้กับกองทุนเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น นักลงทุนชาวต่างชาติสามารถเช่าที่ดินได้เป็น

ระยะเวลา 50 ปี อนุญาตให้มีการต่อสัญญาได้ครั้งละไม่เกิน 25 ปี ลักษณะของการคุ้มครองแรงงาน ให้เขตเศรษฐกิจพิเศษจัดตั้งไตรภาคีขึ้น ประกอบด้วยตัวแทนจากกระทรวงแรงงาน ตัวแทนจากคณงาน ตัวแทนจากภาคธุรกิจ เพื่อทำหน้าที่กำหนดกลไกการส่งเสริมสันติภาพในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ

โดยสรุปเขตเศรษฐกิจพิเศษของสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ส่วนใหญ่จะเป็นเมืองที่ติดกับทะเล สิทธิประโยชน์ที่นักลงทุนจะได้รับ คือ การจัดตั้งหรือยกเลิกธุรกิจในเขตเศรษฐกิจพิเศษจะเป็นไป อย่างสะดวก โดยผ่านหน่วยงานเพียงหน่วยงานเดียว นั่นคือ PEZA ซึ่งกฎหมายเขตเศรษฐกิจพิเศษไม่ได้กำหนดเงื่อนไขในการเข้าประกอบกิจการภายในเขตเศรษฐกิจพิเศษว่าต้องทำอะไร เพียงแต่กำหนดให้มีหน่วยงานที่ควบคุม ดูแล เขตเศรษฐกิจพิเศษคือ PEZA และให้อำนาจ PEZA ในการกำหนดขั้นตอนวิธีการต่าง ๆ กับนักลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษอีกด้วย นอกจากนั้นสิทธิพิเศษที่นักลงทุนจะได้รับคือ การยกเว้นภาษีตามประมวลรัษฎากร สิทธิประโยชน์ทางการเงิน สิทธิประโยชน์ทางภาษีอื่น ๆ การนำกำไรที่เกิดจากกิจการในเขตเศรษฐกิจพิเศษที่นักลงทุนสามารถนำออกนอกสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ได้ง่าย การขอ Work Permit รวมถึง Resident Visa สำหรับผู้บริหารชาวต่างชาติจะเป็นไปอย่างสะดวก เอกชนสามารถประกอบธุรกิจ Shipping ได้ง่ายกว่าขึ้นเพราะขออนุญาตจาก PEZA เพียงแห่งเดียว แต่ไม่มีการกำหนดการร้องเรียนหรือการตรวจสอบหน่วยงาน PEZA มีเพียงแต่การอนุญาตให้มีการยื่นเรื่องร้องเรียน บริษัท พนักงานของบริษัท ที่อยู่ในเขตเศรษฐกิจพิเศษต่อ PEZA สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ จึงประสบกับปัญหาการคอร์รัปชันอันส่งผลให้เขตเศรษฐกิจพิเศษของสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ไม่ได้รับความสนใจจากนักลงทุนเท่าที่ควร

ประเทศที่อยู่ในภูมิภาคเดียวกัน ประเทศไทยและได้เตรียมการทุกอย่างไว้รองรับการเข้ามาลงทุนของนักลงทุนชาวต่างชาติ ซึ่งเป็นประเทศที่น่าศึกษามากประเทศหนึ่งคือ ราชอาณาจักรกัมพูชา โดยราชอาณาจักรกัมพูชาได้จัดเตรียมเขตเศรษฐกิจพิเศษไว้รองรับและดึงดูดนักลงทุนต่างชาติ โดยเขตเศรษฐกิจพิเศษของราชอาณาจักรกัมพูชาใช้ชื่อว่า “เขตเศรษฐกิจพิเศษปอยเปตโอเนียง” หรือ POSEZ มีลักษณะเด่นคือ มีทะเลเป็นจุดยุทธศาสตร์ ใช้เวลาในการขนส่งสินค้าจากท่าเรือออกสู่ประเทศต่าง ๆ ได้ ใวกกว่าท่าเรือแหลมฉบังของประเทศไทยถึง 3 ชั่วโมง ทางหลวงสายอาเซียนที่กำลังก่อสร้างและคาดว่าจะเสร็จ จสมบูรณ์ในปี 2008 ทางรถไฟสายอาเซียนที่จะเชื่อมต่อสาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ประเทศไทย ประเทศมาเลเซีย ไปสิ้นสุดที่สาธารณรัฐสิงคโปร์ นอกจากนั้นราชอาณาจักรกัมพูชายังได้วางนโยบายการสร้างสนามบินฮอไลเดย์ที่มีขนาดใหญ่และทันสมัยกว่าสนามบินสุวรรณภูมิ การก่อสร้างสนามบินฮอไลเดย์จะเริ่มทำการก่อสร้างเมื่อทางหลวงสายอาเซียนเสร็จสมบูรณ์ โดยตำแหน่งที่ตั้งของสนามบินคือตอนใต้ของเขตอุตสาหกรรมนอกจากจุดเด่นด้านต่าง ๆ แล้ว ราชอาณาจักรกัมพูชายังมีการเมืองที่สงบและมีเสถียรภาพ มีกฎหมายที่โปร่งใสไม่

เปลี่ยนแปลงบ่อย มีระบบเศรษฐกิจที่กำลังเติบโตอย่างต่อเนื่อง สินค้าที่ผลิตในราชอาณาจักร
กัมพูชาจะได้รับสิทธิพิเศษในการส่งออกไปยังประเทศต่างๆทั่วโลก

แม้ว่าราชอาณาจักรกัมพูชาจะเป็นประเทศที่ด้อยพัฒนามากกว่าประเทศไทยอยู่
มาก แต่ก็ไม่สามารถประมาทได้ เนื่องจากถ้าเทียบกัมพูชากับประเทศอื่นที่มีพรมแดนติดกับ
ประเทศไทยอย่างสหภาพพม่า นักลงทุนจะสนใจเข้าไปลงทุนในราชอาณาจักรกัมพูชามากกว่า
เมื่อราชอาณาจักรกัมพูชามีนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ อาจส่งผลให้ราชอาณาจักรกัมพูชา
เปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจได้รวดเร็วเหมือนเส้นเงินก็เป็นได้

การก่อตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษของประเทศไทยดำเนินการมาถึงการออก
กฎหมายเพื่อรองรับเขตเศรษฐกิจพิเศษ แต่ก็ต้องประสบกับปัญหาเสียก่อนจึงทำให้ขั้นตอนการ
ออกกฎหมายหยุด ชะงัก ซึ่งปัญหาที่พบคือเนื้อหาภายในร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจ
พิเศษมีลักษณะส่อไปในทางทุจริต แม้ว่าโดยหลักการของเขตเศรษฐกิจพิเศษจะเป็นหลักการที่
ดีที่มีเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจการค้าของประเทศไทย เพราะการเข้ามาลงทุนของชาวต่างชาติติด
ปัญหามากมาย เช่น ปัญหาในเรื่อง กฎหมายหลายฉบับที่ใช้ในการขออนุญาตประกอบกิจการ
หรือ ความไม่ทันสมัยของกฎหมาย วิธี ปฏิบัติที่ยุ่งยาก ประกอบกับสถานการณ์ปัจจุบันของ
ประเทศไทยที่มีการวางระเบียบ และ การประท้วงต่างๆ ที่สั่นคลอนความเชื่อถือที่มีต่อนักลงทุน
ชาวต่างชาติ จึงส่งผลให้การยกร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษนั้นมีความจำเป็นอย่าง
มากต่อสถานการณ์บ้านเมืองในปัจจุบัน

ภายหลังจากที่มีการยกร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษ ก็มีนักวิชาการ
หลากหลายสาขาอาชีพ ให้ความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยมี
วัตถุประสงค์หลักคือรักษาผลประโยชน์ของประเทศไทยไว้ นักวิชาการบางท่านก็กล่าวถึงร่าง
พระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษ ว่าเป็นการออกกฎหมายที่เปรียบเสมือนการตีเช็คเปล่า
โดยรัฐบาลจะเป็นผู้ใส่ตัวเลขเอาเอง โดยที่รัฐสภาหรือชุมชนไม่มีอำนาจตรวจสอบได้⁶¹ ซึ่ง
เนื้อหาที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษก็มีลักษณะเอื้อต่อการทุจริตจริงดังที่
มีการออกมาวิจารณ์กัน แม้ว่าการประชุมคณะรัฐมนตรีในรัฐบาลชุดปัจจุบัน ที่มีพลเอกสุรยุทธ์
จุลานนท์เป็นนายกรัฐมนตรี ยังคงประชุมถึงเรื่องนี้อยู่โดนเน้นให้มีการจัดเขตเศรษฐกิจพิเศษ
เป็นหนึ่งในแนวทางแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ กำหนดให้พื้นที่ 5 จังหวัดชายแดน
ภาคใต้ ได้แก่ สงขลา ปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสตูล เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษที่จะมุ่งเน้น
การพัฒนาเรื่องการเงิน ภาษี การค้า อุตสาหกรรม การสร้างงาน เส้นทางคมนาคม
โดยเฉพาะเรื่องภาษี จะมีการลดหย่อนภาษีให้กับภาคเอกชน เพื่อแก้ปัญหา เศรษฐกิจและการ
ว่างงาน มีการตั้งผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นฝ่าย

⁶¹ บำรุง ดันจิตติวัฒน์. วารสารทนายความคิด. มกราคม 2549, น.15-17

ประสานงาน⁶² แต่ก็ยังเป็นได้แค่โครงการเท่านั้นเนื่องจากต้องอาศัยกฎหมายในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งหนทางเดียวที่จะทำให้เขตเศรษฐกิจพิเศษสามารถเป็นจริงได้คือการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษใหม่ โดยผู้ศึกษาขอเสนอแนวทางแก้ไขดังนี้

ในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษระยะเริ่มแรกควรให้เป็นพื้นที่เพื่อการอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม ยังไม่ควรรวมการเกษตรกรรม การท่องเที่ยว การบริการ หรือ การอื่นใดไว้ในเขตเศรษฐกิจพิเศษ เพราะ การจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษในระยะแรกเริ่มควรจะเป็นการทดลองเพียงสองส่วนเพื่อรับทราบผลการดำเนินการและจัดทำกาพัฒนาต่อไป โดยเริ่มจากการศึกษาผลกระทบในพื้นที่ที่ต้องการจัดให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่นกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หลังจากนั้น ควรนำพื้นที่ที่ต้องการจัดให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษระบุไว้ในร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อความชัดเจนมากกว่าที่จะออกร่างพระราชบัญญัติมาก่อนแล้วค่อยออกพระราชกฤษฎีกามากำหนดพื้นที่ในภายหลัง

ร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษในส่วนของคณะกรรมการที่กำหนดให้มี 2 คณะ คือ คณะกรรมการนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ และ คณะกรรมการบริหารเขตเศรษฐกิจพิเศษ ผู้ศึกษามีความเห็นว่าคุณคณบดีที่มาเป็นผู้มีอำนาจในการบริหารงานเขตเศรษฐกิจพิเศษ มาจากการแต่งตั้งของกลุ่มบุคคลเดียวกัน จึงควรแก้ไขร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษในเรื่องของคณะกรรมการโดย คณะกรรมการนโยบายควรมาจากการสรรหาคณะบดีที่เหมาะสม รวมถึงการประชุมที่ไม่ควรมีการเพิ่มคณะกรรมการในลักษณะที่ยืดหยุ่นอย่างที่ปรากฏอยู่ ควรกำหนดตัวแทนจากองค์กรต่างๆที่เกี่ยวข้องให้เป็นหนึ่งในคณะกรรมการบริหารเขตเศรษฐกิจพิเศษ ผู้ที่จะรับตำแหน่งผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษควรมาจากการสรรหา หรือ การลงคะแนนเสียงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ควรมีหน่วยงานอื่นที่ไม่ขึ้นต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในการรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตเพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการบริหารงานเขตเศรษฐกิจพิเศษ

แก้ไขร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษเรื่องการได้มาซึ่งที่ดินโดยผู้ศึกษามีความเห็นว่าการเช่าที่ดินที่มีขั้นต่ำถึง 50 ปี และ ให้เช่าได้มากถึง 99 ปี ผู้ศึกษามีความคิดเห็นว่าการให้เช่าที่ดินถึง 50 ปีเป็นการให้เช่าที่นานพอสำหรับข้อเสนอเพื่อการดึงดูดนักลงทุน เพราะเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านที่มีพรมแดนติดกัน ประเทศไทยมีเสถียรภาพทางการเงิน การเมือง มากกว่าประเทศเพื่อนบ้าน หากการตัดสินใจมาลงทุนของนักลงทุนต่างชาติ เทียบกับอัตราความเสี่ยงแล้ว 50 ปี น่าจะเพียงพอต่อการลงทุนใน

⁶² <http://www.thannews.th.com/> Wednesday, 23 May 2007

เขตเศรษฐกิจพิเศษ ส่วนของการให้สิทธิการเช่ายาวนานถึง 99 ปีเป็นลักษณะของประเทศที่เป็นเมืองขึ้นที่ไม่มีทางเลือก เช่น ฮองกง

การอนุญาตให้มีการให้เช่าช่วงในที่ดินผู้ศึกษามีความเห็นว่าการอนุญาตให้เช่าช่วงขัดกับหลักวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของการยกเว้นพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษ คือ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันกับต่างประเทศ แต่การอนุญาตให้มีการเช่าช่วง ค่าเช่าที่ดินกว่าจะถึงมือนักลงทุนอาจผ่านผู้เก็งกำไรในที่ดินมาหลายมือ จนกลายเป็นการเช่าที่ดินในราคาที่แพง ซึ่งเป็นการเพิ่มต้นทุนให้กับนักลงทุนโดยใช่เหตุ อาจส่งผลให้นักลงทุนเลือกประเทศเพื่อนบ้านในการเข้าไปลงทุนแทนประเทศไทย ผู้ศึกษาจึงมีความเห็นที่จะเสนอให้ยกเลิกการอนุญาตให้มีการเช่าช่วง และ ควรมีข้อกำหนดห้ามเด็ดขาดในการเช่าช่วงที่ดินด้วย

การอนุญาตให้ใช้ที่ดินเขตป่าสงวน อุทยานแห่งชาติ เขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่า ได้โดยไม่ทำให้สภาพป่าต้องเสียหายเกินสมควร ผู้ศึกษามีความเห็นว่าการ อนุญาตในลักษณะนี้ เป็นการอนุญาตที่กว้างเกินไป ควรแก้ไขส่วนนี้โดยการระบุหน่วยงานที่จะเป็นผู้ศึกษาวิเคราะห์สภาพความเสียหายให้ชัดเจนว่าเป็นหน่วยงานใด เช่น กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นอกจากนั้นควรจัดให้มีการเผยแพร่ข้อมูลการศึกษาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมให้กับประชาชนเป็นการทำประชาพิจารณ์ก่อนมีการระบุพื้นที่เหล่านั้นเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ

การอนุญาตให้ใช้ที่ดินอันเป็นที่ธรณีสงฆ์ โดยขอซื้อที่ดินจากวัดหากวัดอนุญาตก็เป็นการตัดสินใจโดยเด็ดขาดของวัดนั้นเพียงวัดเดียวไม่จำเป็นต้องให้มหาเถรสมาคมอนุญาตด้วย เพราะร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจมหาเถรสมาคมเพียงเป็นผู้กำหนดราคาที่ดินเท่านั้น ซึ่งผิดไปจากกฎหมายเดิมที่เกี่ยวกับที่ธรณีสงฆ์ที่ให้มหาเถรสมาคมต้องเป็นผู้อนุญาต ผู้ศึกษามีความเห็นว่าการศึกษาทุกศาสนาเป็นเรื่องละเอียดอ่อน เพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคตควรหลีกเลี่ยงการใช้ที่ดินในที่ธรณีสงฆ์ และ ควรยกเลิกการอนุญาตให้มีการถมทะเล เนื่องจากผู้ศึกษาจึงมีความเห็นว่าประเทศไทยยังมีเนื้อที่ที่เป็นที่ดินยังไม่ได้ถูกใช้ประโยชน์อีกมาก ยังไม่มีความจำเป็นมากพอที่จะต้องถมทะเลให้กระทบสภาพแวดล้อมแต่อย่างใด

ในส่วนของอำนาจเขตเศรษฐกิจ พิเศษที่มีลักษณะของการก้าวล่วงอำนาจศาลยุติธรรม กล่าวคือ กำหนดให้บุคคลใดที่เข้าอยู่ในเขตเศรษฐกิจพิเศษต้องดำเนินการขออนุญาตต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ หากผู้ใดไม่ปฏิบัติตาม ให้เขตเศรษฐกิจพิเศษมีอำนาจในการให้ออกไปให้หรือถอน หรือเข้าไปในที่ดินเพื่อดำเนินการขนย้ายทรัพย์สินได้ ผู้ศึกษามีความเห็นว่าการให้อำนาจเขตเศรษฐกิจพิเศษในลักษณะนี้เป็นการลดทอนอำนาจศาลยุติธรรมที่ปกติแล้วการขับไล่ต้องดำเนินการระบวนทางศาลเท่านั้น นอกจากนั้นยังมีการจำกัดความรับผิดชอบของเขตเศรษฐกิจพิเศษที่มากเกินไปควรกล่าวคือ หากเกิดความเสียหายขึ้นกับทรัพย์สินที่ ขนย้ายออกมาโดยเขต

เศรษฐกิจพิเศษมีได้จูงใจก็ไม่ต้องรับผิดชอบต่อความเสียหาย เป็นการจำกัดความรับผิดชอบที่มากกว่ากฎหมายอื่นใด ความเสียหายที่เกิดจากการขนย้ายโดยปกติหากมีความประมาทก็ต้องมีความรับผิดชอบ แต่กรณีนี้เขตเศรษฐกิจพิเศษประมาทก็ไม่ต้องมีความรับผิดชอบ เพราะ ความรับผิดชอบจะเกิดขึ้นต่อเมื่อจงใจเท่านั้น ผู้ศึกษามีความคิดเห็นว่าควรยกเลิกการให้อำนาจเขตเศรษฐกิจพิเศษในการเข้าไปรื้อถอน รวมถึง ข้อจำกัดความรับผิดชอบนี้เสียทั้งหมดจากร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษส่วนที่ส่งผลกระทบเป็นอย่างมากต่อแรงงานไทย คือ การอนุญาตให้นำแรงงานต่างด้าวไร้ฝีมือเข้ามาทำงานได้ ซึ่งเป็นหลักการที่ผิดไปจากวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษที่ต้องการให้แรงงานไทยมีงานทำ ผู้ศึกษา มีความเห็นว่าควรยกเลิกการอนุญาตให้มีการนำแรงงานต่างด้าวไร้ฝีมือเข้ามาทำงานได้ เปลี่ยนเป็นนั้กลง ทนต้องใช้แรงงานไร้ฝีมือที่เป็นประชาชนชาวไทย เว้นเสียแต่ในกรณีที่ได้ทำการศึกษาอัตราการว่างงานแล้วพบว่าแรงงานไร้ฝีมือชาวไทยไม่เพียงพอต่อความต้องการจ้างงานในเขตเศรษฐกิจพิเศษ และนั้กลงทนต้องได้รับอนุญาตจากเขตเศรษฐกิจพิเศษก่อนที่จะจ้างแรงงานต่างด้าวไร้ฝีมือ

ซึ่งในขณะนี้ร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษถูกแก้ไขอยู่ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา หากการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษสามารถสำเร็จได้ในเร็ววัน ก็จะสามารถพัฒนาเศรษฐกิจและศักยภาพในการแข่งขันของประเทศไทย เพื่อตอบสนองความต้องการของพื้นที่แต่ละพื้นที่ ที่มีศักยภาพในการพัฒนาแตกต่างกันโดยการจัดทำระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ให้ทั่วถึงทุกพื้นที่ และพัฒนาการให้บริการของภาครัฐให้รวดเร็ว มีประสิทธิภาพต่อไป

บรรณานุกรม

หนังสือ

กิติ บิลันธนดิถ, กฎหมายการลงทุนในประเทศจีน, กรุงเทพฯ : ไทยยูเนียนกราฟฟิกส์, 2547.
 พิษณุ เหยี่ยงมหาสาร, ถอดเกิร์ตมังกรตอนคัมภีร์ชี้ช่องรวย, กรุงเทพฯ : พีเพิลมีเดีย, 2548.

บทความ

กลุ่มงานยุทธศาสตร์เศรษฐกิจระหว่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ
 และสังคมแห่งชาติ, รายงานความก้าวหน้าการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจชายแดน จ.เชียงราย
 ธันวาคม 2548.

คณะที่ปรึกษามหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. (ร่าง)ยุทธศาสตร์และแนวทางดำเนินงานโครงการ
ความร่วมมือภาคอุตสาหกรรมกับประเทศเพื่อนบ้าน. เมษายน 2550

บำรุง ดันจิตติวัฒน์. วารสารนายความคิด. มกราคม 2549.

ฝ่ายพัฒนากฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, ข่าวสารพัฒนากฎหมาย, เมษายน
 2548.

ฝ่ายพัฒนากฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, สรุป Specail Economic Zone Laws
ของต่างประเทศ, ธันวาคม 2546.

วัชรินทร์ ยงศิริ. ยุทธศาสตร์การค้าชายแดนไทย-ราชอาณาจักรกัมพูชา. กรุงเทพฯ : สถาบัน
 เอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อักษรศรี พานิชสาส์น, วารสารการงบประมาณ, ปีที่ 2, ฉ.6, กรกฎาคม - กันยายน 2548.

เขตเศรษฐกิจพิเศษปอยเปตโอเนียง. ผู้ส่งออก, ปีที่ 20, ฉ.465, ปักษ์หลังธ.ค.2549.

เมธี ศรีอนุสรณ์, รายงานพิเศษ ชำแหละร่างพ.ร.บ.เขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อใคร, วารสาร
กฎหมายใหม่, ปีที่ 3, ฉ.49, 2548.

อินเทอร์เน็ต

http://www.chiangkhong.com/development/cr_zone.htm

<http://www.chanrobles.com/specialeconomiczoneact.htm#SPECIAL%20ECONOMIC%20ZONE%20ACT%20OF%201995>

<http://www.dtn.moc.go.th/fileroom/CABDBE/DRAWER32/GENERAL/DATA0000/00000044.d>
<http://www.dtn.moc.go.th/web/8/151/gms.asp>
http://www.ieat.go.th/menu06/6.2.0.0.0.0.0.0.0_th.php3
http://www.lannaworld.com/cgi/lannaboard/reply_topic.php?id=17136
<http://www.mfa.go.th/web/1630.php?id=11769>
http://www.nesdb.go.th/Portals/0/eco_datas/area/data/data02.pdf
http://www.thaico.net/b_thaiact/eco_northeast_project.htm
http://www.thaico.net/b_thaiact/eco_south_project.htm
http://www.thailandindustry.com/home/TOPStory_preview.php?id=1215§ion=8&rcount=Y
<http://www.thaigov.go.th>
<http://www.thanews.th.com/>
<http://www.thanews.th.com/ Wednesday>
<http://www.thanews.th.com/seminar/economy/economy.htm>
http://www.tbcc-kh.com/Announcement_2.htm
<http://www.shenzhenwindow.net/law/legislation.htm>

ร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษพ.ศ.

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒
- (๒) พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๔
- (๓) พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๙

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“เขตเศรษฐกิจพิเศษ” หมายความว่า เขตพื้นที่ที่จัดตั้งขึ้นเป็นการเฉพาะตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวก รวมทั้งให้สิทธิพิเศษบางประการในการดำเนินกิจการต่าง ๆ เช่น การอุตสาหกรรม เกษตรกรรม พาณิชยกรรม การท่องเที่ยว การบริการ หรือการอื่นใด รวมทั้งเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาต้นแบบการบริหารจัดการที่ดี หรือเพื่อประกอบการเสรี

“ที่ดินของเขตเศรษฐกิจพิเศษ” หมายความว่า ที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของเขตเศรษฐกิจพิเศษ ที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ที่เขตเศรษฐกิจพิเศษเข้ามาดำเนินการ และที่ดินที่เขตเศรษฐกิจพิเศษมีสิทธิดำเนินการตามมาตรา ๓๐ และหมายความรวมถึงที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ที่มีผู้ซื้อไปจากเขตเศรษฐกิจพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

“นิคมอุตสาหกรรม” หมายความว่า เขตอุตสาหกรรมทั่วไปหรือเขตประกอบการเสรี

“เขตอุตสาหกรรมทั่วไป” หมายความว่า เขตพื้นที่ที่กำหนดไว้สำหรับการประกอบอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม หรือกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการประกอบอุตสาหกรรมหรือพาณิชยกรรมเพื่อ

ประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ การรักษาความมั่นคงของรัฐ สวัสดิภาพของประชาชน การจัดการด้านสิ่งแวดล้อมหรือความจำเป็นอื่นตามที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด โดยของที่นำเข้าไปในเขตดังกล่าวจะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรและค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้นตามที่กฎหมายบัญญัติ

“คณะกรรมการนโยบาย” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ

“คณะกรรมการบริหาร” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารเขตเศรษฐกิจพิเศษ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ

“รองเลขาธิการ” หมายความว่า รองเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ เมื่อมีกรณีสมควรส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวก รวมตลอดทั้งให้สิทธิพิเศษบางประการภายในเขตพื้นที่เฉพาะ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการต่าง ๆ เช่น การอุตสาหกรรม เกษตรกรรม พาณิชยกรรม การท่องเที่ยว การบริการ การผังเมือง การอยู่อาศัย ที่มีคุณภาพชีวิตที่ดี หรือการอื่นใด รวมทั้งการพัฒนาต้นแบบการบริหารจัดการที่ดีและการจัดให้เป็นเขตประกอบการเสรี ใดๆอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ให้ดำเนินการจัดตั้งเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน รองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายคนหนึ่งเป็นรองประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกไม่น้อยกว่าเจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบคนเป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่งต้องแต่งตั้งจากบุคคลที่ทรงความรู้และเชี่ยวชาญอันจะยัง

ประโยชน์ในการกำหนดนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ในการประชุมพิจารณาเรื่องใด คณะกรรมการนโยบายจะเชิญรัฐมนตรีหรือปลัดกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้นให้เข้าร่วมประชุมในฐานะเป็นกรรมการเป็นครั้งคราวด้วยก็ได้ ในกรณีเช่นนั้น ให้รัฐมนตรีหรือปลัดกระทรวงซึ่งได้รับเชิญและมาประชุมมีฐานะเป็นกรรมการตามวรรคหนึ่งสำหรับการประชุมครั้งที่ได้รับเชิญนั้น

มาตรา ๘ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๗ อยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

การพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่น และการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนตำแหน่งที่ว่างหรือการแต่งตั้งเพิ่ม ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

มาตรา ๙ เบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของคณะกรรมการนโยบายให้เป็นไปตามที่นายกรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๐ คณะกรรมการนโยบายมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจพิเศษ
- (๒) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการตราพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษแต่ละเขต
- (๓) ออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์การร่วมลงทุนกับบุคคลอื่นในกิจการที่เขตเศรษฐกิจพิเศษต้องลงทุน
- (๔) ออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการกู้หรือให้กู้ยืมเงินของเขตเศรษฐกิจพิเศษ
- (๕) กำกับดูแลการดำเนินงานของสำนักงาน และเพื่อประโยชน์แห่งการนี้ ให้มีอำนาจออกระเบียบให้สำนักงานปฏิบัติเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคล่องตัว และสามารถตรวจสอบได้
- (๖) ออกระเบียบเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในเรื่องต่างๆ ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้
- (๗) ปฏิบัติการอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๑ ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษขึ้นเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ มีฐานะเป็นองค์การมหาชน

การใดที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยองค์การมหาชน เพื่อประโยชน์แห่งการนี้ ให้ถือว่าคณะกรรมการนโยบายมีฐานะเป็นคณะกรรมการซึ่งทำหน้าที่บริหารสำนักงาน และนายกรัฐมนตรีเป็นรัฐมนตรีผู้รักษาการตาม

พระราชกฤษฎีกาตามกฎหมายว่าด้วยองค์การมหาชน

มาตรา ๑๒ สำนักงานมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) ทำหน้าที่ธุรการของคณะกรรมการนโยบาย
- (๒) ศึกษา เตรียมการ เสนอแนะกิจการต่างๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบาย
- (๓) ศึกษาความเหมาะสมของพื้นที่ที่จะกำหนดให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษโดยเฉพาะในเรื่องความเป็นไปได้ในทางเศรษฐกิจและการเงินในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษแต่ละเขต ผลกระทบและความคุ้มค่าในประโยชน์ที่ประชาชนในพื้นที่จะได้รับ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการนโยบาย
- (๓ /๑) ให้ข้อมูลและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่เพื่อประกอบการศึกษาวิเคราะห์ และเสนอแนะแนวทางป้องกันหรือแก้ไขผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่ทั้งก่อนและหลังการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ
- (๔) ส่งเสริมและสนับสนุนกิจการของเขตเศรษฐกิจพิเศษ
- (๕) ร่วมประกอบการงานหรือร่วมลงทุนกับเขตเศรษฐกิจพิเศษในกิจการทั้งปวงของเขตเศรษฐกิจพิเศษตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดหรือตามที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการนโยบาย
- (๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้หรือที่คณะกรรมการนโยบายมอบหมาย

มาตรา ๑๓ ให้สำนักงานมีเลขาธิการคณะกรรมการคนหนึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการนโยบาย และจะให้มีรองเลขาธิการตามจำนวนที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด เพื่อช่วยเลขาธิการในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่เลขาธิการคณะกรรมการนโยบายมอบหมายก็ได้

ให้นำความในมาตรา ๔๑ ถึงมาตรา ๔๖ มาใช้บังคับกับการแต่งตั้ง การพ้นจากตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนของเลขาธิการและรองเลขาธิการด้วยโดยอนุโลม โดยให้อำนาจของคณะกรรมการบริหารตามมาตราดังกล่าวเป็นอำนาจของคณะกรรมการนโยบาย

มาตรา ๑๔ เลขาธิการและรองเลขาธิการต้องไม่มีประโยชน์ได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในกิจการหรือสัญญาที่สำนักงานหรือเขตเศรษฐกิจพิเศษกระทำหรือจะกระทำ เว้นแต่เป็นการได้รับประโยชน์จากผลแห่งการดำเนินการของสำนักงานหรือเขตเศรษฐกิจพิเศษที่บุคคลทั่วไปได้รับ และต้องไม่เป็นกรรมการ ผู้จัดการ หุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้น ในห้างหุ้นส่วน หรือบริษัทที่เป็นคู่สัญญากับสำนักงานหรือเขตเศรษฐกิจพิเศษหรือกิจการของเขตเศรษฐกิจพิเศษ เว้นแต่เป็นเพียงผู้ถือหุ้นในบริษัทมหาชนจำกัดไม่เกินร้อยละจุดศูนย์หนึ่งของทุนจดทะเบียน บุพการี คู่สมรส หรือผู้สืบสันดานของเลขาธิการหรือรองเลขาธิการผู้ใดกระทำการตามวรรค

หนึ่ง ให้ถือว่าเลขาธิการหรือรองเลขาธิการผู้นั้นมีส่วนได้เสียในกิจการของสำนักงานหรือเขตเศรษฐกิจพิเศษ
 ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับกับกรณีที่เลขาธิการหรือรองเลขาธิการได้รับมอบหมายจาก คณะกรรมการนโยบายให้เป็นกรรมการในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่สำนักงานหรือเขตเศรษฐกิจพิเศษจัดตั้งหรือร่วมลงทุนกับบุคคลอื่นในการจัดตั้งขึ้น ทั้งนี้เพื่อรักษาประโยชน์ของสำนักงานหรือเขตเศรษฐกิจพิเศษ

มาตรา ๑๕ ในแต่ละปี ให้เขตเศรษฐกิจพิเศษแต่ละเขตจัดสรรเงินรายได้ตามอัตราที่ คณะกรรมการนโยบายกำหนดแต่ไม่เกินร้อยละสองของรายได้ของเขตเศรษฐกิจพิเศษให้เป็นรายได้ของสำนักงาน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสำนักงาน
 ในระหว่างที่ยังไม่มีการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ หรือเงินที่ได้รับการจัดสรรตามวรรคหนึ่งมีไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสำนักงาน ให้รัฐบาลจัดสรรงบประมาณให้สำนักงานตามสมควร

หมวด ๒

เขตเศรษฐกิจพิเศษ

ส่วนที่ ๑

การจัดตั้ง

มาตรา ๑๖ การจัดตั้ง เปลี่ยนแปลงเขต และการยุบเลิกเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

ก่อนที่คณะรัฐมนตรีจะให้ความเห็นชอบในร่างพระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่งให้คณะรัฐมนตรี ส่งร่างพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเพื่อทราบ
 เขตเศรษฐกิจพิเศษมีฐานะเป็นนิติบุคคล ไม่อยู่ในบังคับแห่งกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติใด ๆ ที่ใช้บังคับแก่รัฐวิสาหกิจหรือองค์การมหาชน เว้นแต่ในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดตั้งสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ ให้ถือว่าพนักงานและลูกจ้างของเขตเศรษฐกิจพิเศษ เป็นพนักงานและลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ

มาตรา ๑๗ พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษตามมาตรา ๑๖ อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญตาม (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) และจะให้ให้มีสาระสำคัญตาม (๖) และ (๗) ด้วยก็ได้
 (๑) ชื่อของเขตเศรษฐกิจพิเศษโดยให้มีชื่อเฉพาะต่อท้ายคำว่า “เขตเศรษฐกิจพิเศษ”

- (๒) วัตถุประสงค์ของเขตเศรษฐกิจพิเศษ
- (๓) เขตพื้นที่ของเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในกรณีที่มีได้ใช้เขตตำบล อำเภอ หรือจังหวัดเป็นเขตพื้นที่ของเขตเศรษฐกิจพิเศษ ให้มีแผนที่กำหนดแนวเขตไว้ท้ายพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว
- (๔) ทุนประเดิมในการจัดตั้ง
- (๕) สิทธิพิเศษที่ผู้ประกอบการหรืออยู่อาศัยในเขตเศรษฐกิจพิเศษจะได้รับตามพระราชบัญญัตินี้
- (๖) วิธีการบริหารจัดการเขตเศรษฐกิจพิเศษ นอกจากที่ได้บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้
- (๗) ความสัมพันธ์ระหว่างจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับเขตเศรษฐกิจพิเศษ นอกจากที่ได้บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๘ เมื่อมีการยุบเลิกเขตเศรษฐกิจพิเศษ การดำเนินการเกี่ยวกับกิจการทรัพย์สินหนี้สิน พนักงานและลูกจ้าง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๑๙ ภายในเขตเศรษฐกิจพิเศษ ต้องจัดให้มีผังเมืองที่เป็นระเบียบเรียบร้อยและเหมาะสม และดำเนินการให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านต่างๆ อาทิเช่น

- (๑) ระบบสาธารณูปโภค เช่น ถนน ท่อระบายน้ำ ไฟฟ้า ประปา
- (๒) ระบบสื่อสารโทรคมนาคม และเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ทันสมัย
- (๓) ระบบป้องกันอุบัติเหตุ
- (๔) ระบบควบคุมและขจัดมลภาวะและการรักษาสิ่งแวดล้อม
- (๕) ระบบรักษาความปลอดภัย
- (๖) การบริการของรัฐแก่ผู้ประกอบการหรืออยู่อาศัยในเขตเศรษฐกิจพิเศษที่รวดเร็วและสะดวก
- (๗) ที่อยู่อาศัย การรักษาพยาบาล การศึกษา การกีฬา และการพักผ่อนหย่อนใจ
- (๘) การขนส่ง
- (๙) ระบบบริการทางการเงินที่มีประสิทธิภาพ
- (๑๐) สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ ทั้งนี้ ตามแผนปฏิบัติการและระยะเวลาที่คณะกรรมการบริหารกำหนด

มาตรา ๒๐ แผนการและระยะเวลาตามมาตรา ๑๙ วรรคสอง ถ้ากำหนดให้ส่วนราชการเป็นผู้มีหน้าที่ดำเนินการภายในเขตเศรษฐกิจพิเศษในเรื่องใดตามมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่งให้เสนอแผนการในส่วนนั้นให้คณะกรรมการนโยบายพิจารณาให้ความเห็นชอบและเสนอคณะรัฐมนตรี

อนุมัติ และเมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติแล้วให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เป็นไปตามแผน และตามระยะเวลาที่กำหนดไว้

ในการดำเนินการของส่วนราชการตามวรรคหนึ่ง คณะรัฐมนตรีจะกำหนดให้จัดสรรงบประมาณ เป็นเงินอุดหนุนให้เขตเศรษฐกิจพิเศษแทนการให้ส่วนราชการเป็นผู้ดำเนินการก็ได้

มาตรา ๒๑ เมื่อมีการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษขึ้นในจังหวัดใด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ดำเนินการปรับแผนยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการ หรือแผนอื่นใดของจังหวัด ให้สอดคล้องและ เป็นการส่งเสริมหรือสนับสนุนการดำเนินการของเขตเศรษฐกิจพิเศษ

มาตรา ๒๒ ห้ามมิให้บุคคลใดซึ่งมิได้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้ใช้ชื่อที่มี อักษรไทยหรืออักษรต่างประเทศซึ่งอ่านหรือแปลว่า “เขตเศรษฐกิจพิเศษ” หรือข้อความอื่นที่มีความหมายคล้ายคลึงกันในดวงตรา ป้ายชื่อ จดหมาย ใบแจ้งความ หรือเอกสารอย่างอื่น เกี่ยวกับธุรกิจ

ส่วนที่ ๒

การได้มาซึ่งที่ดิน

มาตรา ๒๓ ในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ ถ้ามีความจำเป็นต้องได้มาซึ่งที่ดินหรือ อสังหาริมทรัพย์อื่น ให้ดำเนินการโดยวิธีจัดซื้อ เช่าซื้อ เช่าระยะยาว แลกเปลี่ยน ถมทะเล หรือ โดยวิธีเวนคืน

การจัดซื้อ เช่าซื้อ เช่าระยะยาว หรือแลกเปลี่ยน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ คณะกรรมการนโยบายกำหนด

ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์อื่นที่ได้มาโดยการจัดซื้อ เช่าซื้อ แลกเปลี่ยน เวนคืนหรือที่ได้มาตาม มาตรา ๒๙ หรือมาตรา ๓๑ ให้ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของเขตเศรษฐกิจพิเศษ และเมื่อได้พัฒนาแล้ว ให้เขตเศรษฐกิจพิเศษแต่ละเขตมีอำนาจขาย ให้เช่าซื้อ ให้เช่า หรือแลกเปลี่ยนได้

มาตรา ๒๔ ถ้าเขตเศรษฐกิจพิเศษมีความจำเป็นต้องได้มาซึ่งที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ อื่นเพื่อใช้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในกิจการใด และไม่อาจได้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์อื่น นั้นมาโดยวิธีที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๓ เขตเศรษฐกิจพิเศษอาจดำเนินการให้เจ้าของเข้าร่วม ลงทุนโดยตราที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์อื่นนั้นเป็นทุนเพื่อเข้าร่วมลงทุนในกิจการนั้นก็ได้ ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์อื่นที่ได้รับโอนมาตามวรรคหนึ่ง ให้เขตเศรษฐกิจพิเศษมีอำนาจขาย ให้เช่าซื้อ ให้เช่า หรือแลกเปลี่ยนได้ เว้นแต่จะมีข้อตกลงไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๒๕ การจัดซื้อที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์อื่นเพื่อใช้ในการจัดตั้งดำเนินการหรือบริหารจัดการเขตเศรษฐกิจพิเศษ จะชำระเป็นเงิน ทรัพย์สินอื่น หรือให้เป็นสิทธิอันมีมูลค่าทัดเทียมกันแทนการชำระเงินก็ได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

มาตรา ๒๖ การเช่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษหรือใช้ประโยชน์ในเขตเศรษฐกิจพิเศษ ให้เช่าเป็นระยะเวลาคราวหนึ่งไม่น้อยกว่าห้าสิบปีแต่ไม่เกินเก้าสิบปี โดยมีให้นำมาตรา ๕๔๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับกับการเช่าอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าว

การเช่าอสังหาริมทรัพย์เป็นระยะเวลาน้อยกว่าห้าสิบปีให้กระทำได้ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

มาตรา ๒๗ ให้นำบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการเช่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อพาณิชย์กรรมและอุตสาหกรรมมาใช้บังคับกับการเช่าตามมาตรา ๒๖ โดยอนุโลม เว้นแต่

- (๑) ระยะเวลาการเช่าหรือให้เช่าช่วงอาจเกินห้าสิบปีได้แต่ต้องไม่เกินเก้าสิบเก้าปี
- (๒) ที่ดินที่เช่าหรือให้เช่าช่วงอาจนำไปใช้ประโยชน์อย่างอื่นที่มีใช้เพื่อพาณิชย์กรรมและอุตสาหกรรมได้ ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของเขตเศรษฐกิจพิเศษแต่ละเขต
- (๓) การเช่า ให้เช่าช่วง หรือการเช่าช่วงที่ดินเนื้อที่เกินหนึ่งร้อยไร่ให้กระทำได้โดยไม่ต้องได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมที่ดิน
- (๔) การเช่าที่ดินโดยมีเงื่อนไขห้ามให้เช่าช่วงจะกระทำมิได้

มาตรา ๒๘ เมื่อมีกรณีจำเป็นต้องเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ให้เขตเศรษฐกิจพิเศษแต่ละเขตมีอำนาจดำเนินการเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ แต่การจ่ายค่าทดแทนอาจทำโดยวิธีจ่ายเป็นเงินหรือทรัพย์สินอื่น หรือด้วยวิธีการแลกเปลี่ยนอสังหาริมทรัพย์ที่มีมูลค่าทัดเทียมกันได้ ในการนี้จะตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่คาดว่าจะเวนคืนก่อนก็ได้ และให้นำบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การคำนวณมูลค่าของอสังหาริมทรัพย์เพื่อประโยชน์ในการแลกเปลี่ยนตามวรรคหนึ่ง ให้คำนวณตามหลักเกณฑ์การกำหนดราคาซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ที่ถูกเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

มาตรา ๒๙ ในกรณีจำเป็นและสมควรเมื่อได้ศึกษาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมแล้วมีความเหมาะสม และได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการนโยบายแล้ว เขตเศรษฐกิจพิเศษมีอำนาจถมทะเลเพื่อให้ได้มาซึ่งที่ดินเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการของเขตเศรษฐกิจพิเศษ

มาตรา ๓๐ ในกรณีที่เขตเศรษฐกิจพิเศษมีวัตถุประสงค์เพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และพื้นที่ของเขตเศรษฐกิจพิเศษครอบคลุมพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติหรือเขตคุ้มครองและรักษาพันธุ์สัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ หรือเขตอุทยานแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายดังกล่าวต้องสอดคล้องกับแผนและแนวทางในการดำเนินการของเขตเศรษฐกิจพิเศษ และในกรณีจำเป็น ให้ผู้มีอำนาจในการแต่งตั้งเจ้าพนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายดังกล่าวมีอำนาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของเขตเศรษฐกิจพิเศษเป็นเจ้าพนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ทั้งนี้ ตามที่เขตเศรษฐกิจพิเศษต้องขอ

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของเขตเศรษฐกิจพิเศษตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ว่าการและเจ้าหน้าที่ของเขตเศรษฐกิจพิเศษที่ผู้ว่าการกำหนดมีอำนาจเข้าไปครอบครอง พัฒนา หรือใช้ประโยชน์ หรือจัดหาประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เขตคุ้มครองและรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือเขตอุทยานแห่งชาติได้ตามความจำเป็น แต่ต้องไม่ทำให้สภาพแห่งป่าดังกล่าวต้องเสียหายจนเกินสมควร ทั้งนี้ ตามแผนปฏิบัติการที่ได้จัดทำร่วมกันเจ้าพนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น และในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำแผนปฏิบัติการร่วมกันดังกล่าว ให้เสนอคณะรัฐมนตรีชี้ขาด เมื่อคณะรัฐมนตรีวินิจฉัยเป็นประการใด ให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องดำเนินการไปตามนั้น

ผลตอบแทนที่ได้รับจากการใช้ประโยชน์หรือจัดหาประโยชน์เมื่อหักคืนต้นทุนและค่าใช้จ่ายแล้ว ให้ส่งเป็นรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง

มาตรา ๓๑ เมื่อมีพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งหรือเปลี่ยนแปลงเขตเศรษฐกิจพิเศษแต่ละเขตตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้มีผลต่อสาธารณสมบัติของแผ่นดิน และที่ธรณีสงฆ์ ที่อยู่ในเขตเศรษฐกิจพิเศษ ดังต่อไปนี้

(๑) ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันที่พลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้นแล้ว หรือได้เปลี่ยนสภาพจากการเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันแล้ว เมื่อเขตเศรษฐกิจพิเศษได้ชำระราคาที่ดินให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดูแลสาธารณสมบัติของแผ่นดินนั้นตามราคาที่กระทรวงการคลังกำหนดซึ่งต้องไม่เกินราคาประเมินเพื่อประโยชน์ในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมแล้ว ให้พระราชกฤษฎีกานั้นมีผลเป็นการถอนสภาพการเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับที่ดินดังกล่าว และให้ที่ดินนั้นตกเป็นกรรมสิทธิ์ของเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยไม่ต้องดำเนินการถอนสภาพหรือโอนตามประมวลกฎหมายที่ดิน

(๒) ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันที่พลเมืองยังใช้ประโยชน์

ในที่ดินนั้นอยู่ หรือยังไม่เปลี่ยนแปลงสภาพจากการเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันเมื่อเขตเศรษฐกิจพิเศษได้จัดที่ดินแปลงอื่นที่มีลักษณะและความสะดวกใกล้เคียงกันให้พลเมืองใช้ร่วมกันแทนโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้พระราชกฤษฎีกานั้นมีผลเป็นการถอนสภาพการเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับที่ดินดังกล่าว และให้ที่ดินนั้นตกเป็นกรรมสิทธิ์ของเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยไม่ต้องดำเนินการถอนสภาพหรือโอนตามประมวลกฎหมายที่ดิน

(๓) ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ หรือที่ดินที่ได้สงวนหรือหวงห้ามไว้ตามความต้องการของทางราชการ ถ้าทางราชการเลิกใช้หรือยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้น เมื่อเขตเศรษฐกิจพิเศษได้ชำระราคาที่ดินให้แก่กระทรวงการคลังตามราคาที่กระทรวงการคลังกำหนดซึ่งต้องไม่เกินราคาประเมินเพื่อประโยชน์ในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมแล้ว ให้พระราชกฤษฎีกานั้นมีผลเป็นการถอนสภาพการเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับที่ดินดังกล่าว และให้ที่ดินนั้นตกเป็นกรรมสิทธิ์ของเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยไม่ต้องดำเนินการถอนสภาพหรือโอนตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ

(๔) ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่เป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่า หรือที่ดินซึ่งมีผู้เวนคืนหรือทอดทิ้งหรือกลับมาเป็นของแผ่นดินโดยประการอื่นตามประมวลกฎหมายที่ดินเมื่อเขตเศรษฐกิจพิเศษได้ชำระราคาที่ดินให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดูแลที่ดินดังกล่าวตามราคาที่กระทรวงการคลังกำหนดซึ่งต้องไม่เกินราคาประเมินเพื่อประโยชน์ในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมแล้ว ให้กรรมสิทธิ์ในที่ดินดังกล่าวตกเป็นของเขตเศรษฐกิจพิเศษ

(๕) ที่ดินอันเป็นที่ธรณีสงฆ์ เมื่อเขตเศรษฐกิจพิเศษได้รับความยินยอมจากวัดและจ่ายค่าผาติกรรมให้แก่วัดตามที่มหาเถรสมาคมกำหนดแล้ว ให้กรรมสิทธิ์ในที่ดินดังกล่าวตกเป็นของเขตเศรษฐกิจพิเศษโดยไม่ต้องดำเนินการตราพระราชบัญญัติโอนที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยคณะสงฆ์ หรือในกรณีที่วัดประสงค์จะให้เช่าแทนการโอน ก็ให้ดำเนินการเช่าระยะยาวตามระยะเวลาที่กำหนดในมาตรา ๒๖ ได้

มาตรา ๓๒ เมื่อมีพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งหรือเปลี่ยนแปลงเขตเศรษฐกิจพิเศษแต่ละเขตตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว หากภายในเขตเศรษฐกิจพิเศษมีการกำหนดผังเมืองตามกฎหมายว่าด้วยผังเมืองอยู่ก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวใช้บังคับ และผังเมืองนั้นครอบคลุมถึงที่ดินของเขตเศรษฐกิจพิเศษ ให้ผังเมืองดังกล่าวสิ้นผลบังคับสำหรับที่ดินของเขตเศรษฐกิจพิเศษ และให้เขตเศรษฐกิจพิเศษดำเนินการจัดทำผังเมืองใหม่ตามอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๓ ทรัพย์สินของเขตเศรษฐกิจพิเศษหรือทรัพย์สินที่เขตเศรษฐกิจพิเศษเข้ามาเพื่อใช้ในการดำเนินการของเขตเศรษฐกิจพิเศษ ให้ถือว่าเป็นทรัพย์สินของรัฐบาลที่ใช้ในกิจการของ

รัฐบาลและได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน และภาษีทรัพย์สิน เว้นแต่ในกรณีที่ให้บุคคลอื่นเช่าหรือเช่าช่วง เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการลงทุนหรือการประกอบกิจการในเขต เศรษฐกิจพิเศษ คณะรัฐมนตรีโดยข้อเสนอแนะของคณะกรรมการนโยบาย จะลดอัตราภาษี บำรุงท้องที่และภาษีโรงเรือนและที่ดินที่เรียกเก็บจากทรัพย์สินที่อยู่ในเขตเศรษฐกิจพิเศษแต่ละ เขตลงก็ได้ โดยจะลดให้สำหรับทรัพย์สินทุกประเภท หรือบางประเภท เหมือนกันหรือแตกต่างกัน ก็ได้

มาตรา ๓๔ บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่เขตเศรษฐกิจพิเศษได้มาตามส่วนนี้ ให้เขตเศรษฐกิจ พิเศษและคู่กรณีที่เกี่ยวข้องได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมทั้ง ปวง และในกรณีที่มีกฎหมายกำหนดให้เขตเศรษฐกิจพิเศษต้องเสียภาษีเงินได้จากการได้มา หรือการแลกเปลี่ยนซึ่งอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าว ให้เขตเศรษฐกิจพิเศษได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ ดังกล่าว

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับกรณีที่เขตเศรษฐกิจพิเศษโอนอสังหาริมทรัพย์ให้แก่นิติบุคคล ที่เขตเศรษฐกิจพิเศษจัดตั้งขึ้นหรือที่เขตเศรษฐกิจพิเศษร่วมลงทุนกับบุคคลอื่นในการจัดตั้งขึ้น เพื่อพัฒนาและจำหน่ายหรือเพื่อประโยชน์อื่นใดด้วย

ส่วนที่ ๓

คณะกรรมการบริหาร

มาตรา ๓๕ ในแต่ละเขตเศรษฐกิจพิเศษ ให้มีคณะกรรมการบริหารคณะหนึ่งประกอบด้วย ประธานกรรมการ ผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษ ผู้ว่าราชการจังหวัดที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตั้งอยู่ และผู้บริหารหรือหัวหน้าคณะผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีเขตพื้นที่อยู่ในเขต เศรษฐกิจพิเศษไม่เกินสองคน เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกิน ห้าคนเป็นกรรมการ

ในกรณีที่เขตเศรษฐกิจพิเศษครอบคลุมพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากกว่าสององค์กร ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการให้หัวหน้าคณะผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเลือก กันเองเพื่อให้ได้ผู้แทนสองคน ตามวิธีการที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดในกรณีดังกล่าวให้ ผู้บริหารหรือหัวหน้าคณะผู้บริหารอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี แต่อาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ ในระหว่างที่ยังไม่อาจเลือกหัวหน้าคณะผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามวรรคสอง หรือไม่มีหัวหน้าคณะผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมเป็นกรรมการตามจำนวนที่ กำหนดในวรรคหนึ่ง ไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้คณะกรรมการบริหารเท่าที่มีอยู่ปฏิบัติหน้าที่ตาม

พระราชบัญญัตินี้ได้

ให้คณะกรรมการนโยบายเป็นผู้แต่งตั้งประธานกรรมการบริหารและกรรมการบริหารผู้ทรงคุณวุฒิ โดยคำนึงถึงความรู้ ความชำนาญ ความสามารถ ความสุจริต และประโยชน์สูงสุดที่เขตเศรษฐกิจพิเศษจะได้รับ โดยให้แต่งตั้งจากผู้ได้รับการสรรหาตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

การประชุม การพ้นจากตำแหน่ง เบี่ยงประชุม และประโยชน์ตอบแทนอื่นของคณะกรรมการบริหาร ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

มาตรา ๓๖ ประธานกรรมการบริหารและกรรมการบริหารผู้ทรงคุณวุฒิต้อง

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) ไม่เป็นข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ
- (๓) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งในทางการเมือง หรือตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น
- (๔) ไม่เป็นกรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง
- (๕) ไม่เป็นผู้มีประโยชน์ได้เสียตามมาตรา ๓๘
- (๖) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามอื่นตามที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

มาตรา ๓๗ คณะกรรมการบริหารมีหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในการนี้ ให้มีอำนาจดังต่อไปนี้

- (๑) ควบคุมและติดตามดูแลการบริหารงานและการดำเนินการของเขตเศรษฐกิจพิเศษให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของเขตเศรษฐกิจพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้ และตามหลักการบริหารกิจการที่ดี
- (๒) กำหนดนโยบายและแนวทางในการบริหารงานเขตเศรษฐกิจพิเศษ
- (๓) กำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จของการดำเนินการให้เป็นไปตามผังเมือง
- (๔) วางแผนการดำเนินการและระยะเวลาแล้วเสร็จของการจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกตามมาตรา ๑๙
- (๕) แต่งตั้งผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษ
- (๖) ประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษ
- (๗) ออกระเบียบว่าด้วยการจัดองค์กร การเงิน และการบริหารงานทั่วไปของเขตเศรษฐกิจพิเศษ
- (๘) ออกระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล

- (๙) ออกระเบียบวางหลักเกณฑ์การกำหนดราคาขาย อัตราค่าเช่า ค่าเช่าซื้อ และระยะเวลาการเช่าและเช่าซื้ออสังหาริมทรัพย์หรืออสังหาริมทรัพย์ ค่าบำรุงรักษาสิ่งอำนวยความสะดวกและอัตราค่าบริการในเขตเศรษฐกิจพิเศษ
- (๑๐) ออกระเบียบหรือข้อบังคับอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้หรือเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการของเขตเศรษฐกิจพิเศษให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการที่ดี ระเบียบตาม (๗) ถ้ามีข้อความจำกัดอำนาจของผู้ว่าการในการทำนิติกรรมให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๘ ประธานกรรมการและกรรมการบริหารเขตเศรษฐกิจพิเศษต้องไม่มีประโยชน์ได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในกิจการหรือสัญญาที่เขตเศรษฐกิจพิเศษกระทำหรือจะกระทำ เว้นแต่เป็นการได้รับประโยชน์จากผลแห่งการดำเนินการของเขตเศรษฐกิจพิเศษที่บุคคลทั่วไปได้รับ และต้องไม่เป็นกรรมการ ผู้จัดการ หุ่นส่วนหรือผู้ถือหุ้น ในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เป็นคู่สัญญากับสำนักงานหรือเขตเศรษฐกิจพิเศษหรือกิจการของเขตเศรษฐกิจพิเศษเว้นแต่เป็นเพียงผู้ถือหุ้นในบริษัทมหาชนจำกัดไม่เกินร้อยละจุดศูนย์หนึ่งของทุนจดทะเบียน บุพการี คู่สมรส หรือผู้สืบสันดานของประธานกรรมการหรือกรรมการบริหารเขตเศรษฐกิจพิเศษผู้ใดกระทำการตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าประธานกรรมการหรือกรรมการบริหารเขตเศรษฐกิจพิเศษผู้นั้นมีส่วนได้เสียในกิจการของเขตเศรษฐกิจพิเศษ

มาตรา ๓๘/๑ ให้ประธานกรรมการและกรรมการบริหารเขตเศรษฐกิจพิเศษเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงซึ่งมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ส่วนที่ ๔

ผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษ

มาตรา ๓๙ ในเขตเศรษฐกิจพิเศษแต่ละเขต ให้มีผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษคนหนึ่งซึ่งคณะกรรมการบริหารแต่งตั้ง มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารกิจการของเขตเศรษฐกิจพิเศษให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ นโยบาย และแนวทางที่คณะกรรมการบริหารกำหนด รวมตลอดทั้งมีอำนาจบังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ในการบริหารกิจการของเขตเศรษฐกิจพิเศษ ผู้ว่าการต้องรับผิดชอบต่อคณะกรรมการบริหาร

มาตรา ๔๐ การแต่งตั้งผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษให้ทำเป็นสัญญาจ้างตามแบบที่คณะกรรมการบริหารกำหนดโดยประธานกรรมการบริหารเป็นผู้ลงนามในสัญญาจ้าง

มาตรา ๔๑ ผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารจะแต่งตั้งรองผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการบริหารกำหนดเพื่อช่วยเหลือผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษในการปฏิบัติหน้าที่ก็ได้

การแต่งตั้งรองผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษ ให้ทำเป็นสัญญาจ้างตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหาร โดยให้ผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษเป็นผู้ลงนามในสัญญาจ้าง

มาตรา ๔๒ ผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษและรองผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษต้อง

- (๑) มีอายุไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์ในวันทำสัญญาจ้าง
- (๒) สามารถทำงานให้แก่เขตเศรษฐกิจพิเศษได้เต็มเวลา
- (๓) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับกรรมการบริหารผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๖

ให้นำมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับกับผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษและรองผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๔๓ ผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษอยู่ในตำแหน่งตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้างซึ่งต้องไม่เกินคราวละสี่ปี แต่อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

รองผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษพ้นจากตำแหน่งเมื่อผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๔๔ นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามกำหนดเวลาในสัญญาจ้าง ผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๒
- (๔) ไม่ผ่านการประเมินผลการปฏิบัติงาน
- (๕) ถูกเลิกจ้างตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้าง หรือตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารกำหนด

มาตรา ๔๕ รองผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษที่พ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุที่ผู้ว่าการต้องพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๔๔ (๔) หรือ (๕) จะได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษไม่ได้ เว้นแต่จะได้พ้นจากตำแหน่งไปแล้วเกินสองปี

มาตรา ๔๖ อัตราค่าตอบแทนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษและรองผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการบริหารกำหนดโดยให้คำนึงถึงอัตราที่เทียบเคียงในท้องตลาด ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ ภาระของงานและผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษและรองผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษ

มาตรา ๔๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้ผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษมีอำนาจ

(๑) ออกระเบียบในการบริหารกิจการของเขตเศรษฐกิจพิเศษ รวมทั้งระเบียบและวิธีปฏิบัติงานของพนักงานหรือลูกจ้างของเขตเศรษฐกิจพิเศษ ทั้งนี้ โดยไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบหรือข้อบังคับของคณะกรรมการบริหาร

(๒) บรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน เลื่อน ลด และตัดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ตลอดจนลงโทษทางวินัยแก่พนักงานและลูกจ้างตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารกำหนด

มาตรา ๔๘ ในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษเป็นตัวแทนของเขตเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อการนี้ ผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษจะมอบอำนาจให้บุคคลใดกระทำการเฉพาะอย่างแทนก็ได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารกำหนด

นิติกรรมที่ผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษกระทำโดยฝ่าฝืนระเบียบตามมาตรา ๓๗ วรรคสอง ย่อมไม่ผูกพันเขตเศรษฐกิจพิเศษ เว้นแต่คณะกรรมการบริหารจะได้ให้สัตยาบัน

มาตรา ๔๙ เมื่อผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษพ้นจากตำแหน่ง ให้คณะกรรมการบริหารแต่งตั้งกรรมการบริหารหรือพนักงานของเขตเศรษฐกิจพิเศษเป็นผู้รักษาการในตำแหน่งผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษจนกว่าผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษที่ได้รับแต่งตั้งใหม่จะเข้ารับหน้าที่

มาตรา ๔๙/๑ ให้ผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษและรองผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงซึ่งมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ส่วนที่ ๕

อำนาจของเขตเศรษฐกิจพิเศษ

มาตรา ๕๐ เพื่อดำเนินการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของเขตเศรษฐกิจพิเศษและเพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๑๙ ให้เขตเศรษฐกิจพิเศษมีอำนาจ

- (๑) จัดให้ได้มาซึ่งที่ดินเพื่อจัดตั้งหรือขยายเขตเศรษฐกิจพิเศษ หรือเพื่อประโยชน์ในการผังเมือง
- (๒) ถมทะเลเพื่อให้ได้มาซึ่งที่ดินและพัฒนาที่ดินที่ได้มานั้น
- (๓) จัดทำผังเมือง ตามกฎหมายว่าด้วยผังเมือง
- (๔) จัดรูปที่ดินภายในเขตเศรษฐกิจพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และกฎหมายว่าด้วยการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่
- (๕) จัดสรรที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการจัดสรรที่ดิน
- (๖) จัดทำหรือจัดให้มีไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อใช้ภายในเขตเศรษฐกิจพิเศษ และจำหน่ายหรือให้บริการส่วนเกินแก่บุคคลอื่นที่อยู่นอกเขตเศรษฐกิจพิเศษ
- (๗) จัดทำหรือจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นตามที่กำหนดในมาตรา ๑๙
- (๘) ประกอบการขนส่งหรือจัดให้มีผู้ประกอบการขนส่ง หรือระบบขนส่งภายในเขตเศรษฐกิจพิเศษและบริเวณใกล้เคียง
- (๙) จัดระบบการชลประทานเพื่อประโยชน์ในการเกษตรกรรม หรือเพื่อการใช้ในการบริโภคหรือการอุตสาหกรรม
- (๑๐) ควบคุมการใช้ประโยชน์ในที่ดินภายในเขตเศรษฐกิจพิเศษให้เป็นไปตามผังเมืองหรือตามนโยบายของเขตเศรษฐกิจพิเศษ
- (๑๑) จัดวางระเบียบเพื่อประโยชน์ในการจัดระบบจราจร การรักษาสภาพแวดล้อม การรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อย
- (๑๒) เรียกเก็บค่าบำรุงรักษาสิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนค่าบริการต่าง ๆ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหารกำหนด
- (๑๓) ร่วมทุนกับเจ้าของที่ดินหรือทรัพย์สินอื่นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษมีความจำเป็นต้องได้มาเพื่อใช้ในการดำเนินการของเขตเศรษฐกิจพิเศษหรือเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในเมื่อไม่อาจได้ที่ดินหรือทรัพย์สินอื่นนั้นโดยวิธีซื้อ เช่า หรือเวนคืน ทั้งนี้โดยวิธีตีราคาที่ดินหรือทรัพย์สินอื่นนั้นเป็นทุน
- (๑๔) ลงทุนหรือร่วมลงทุนกับบุคคลอื่นทั้งในและต่างประเทศเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่
- (๑๕) ตั้งบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และตามวัตถุประสงค์ของเขตเศรษฐกิจพิเศษ

- (๑๖) ให้คำแนะนำและความช่วยเหลือทางเทคนิค วิชาการ การตลาด การบริหาร การจัดการ แก่ผู้ประกอบการภายในเขตเศรษฐกิจพิเศษ
- (๑๗) กำหนดราคาขาย ค่าเช่า และค่าเช่าซื้อสิ่งสาธารณูปโภคหรือสิ่งสาธารณูปโภคหรือค่าตอบแทนในการใช้ทรัพย์สินทางปัญญาของเขตเศรษฐกิจพิเศษหรือที่เขตเศรษฐกิจพิเศษมีสิทธิเรียกค่าตอบแทนได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหารกำหนด
- (๑๘) กู้ยืมเงินเพื่อใช้ในกิจการของเขตเศรษฐกิจพิเศษ
- (๑๙) ออกพันธบัตรหรือตราสารหนี้อื่นใดเพื่อการลงทุน
- (๒๐) ดำเนินการอื่นใดอันเกี่ยวเนื่อง หรือเป็นการส่งเสริม หรือสนับสนุนกิจการของเขตเศรษฐกิจพิเศษ

มาตรา ๕๑ ในกรณีที่มีกฎหมายกำหนดให้การดำเนินการตามมาตรา ๕๐ (๑)–(๑๒) เป็นอำนาจของหน่วยงานของรัฐหรือคณะกรรมการตามกฎหมายใดเป็นการเฉพาะ ห้ามไม่ให้ถือว่ากฎหมายดังกล่าวตัดอำนาจการดำเนินการของเขตเศรษฐกิจพิเศษ และให้เขตเศรษฐกิจพิเศษมีอำนาจดำเนินการได้เช่นเดียวกับหน่วยงานของรัฐนั้น และให้ถือว่าผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษเป็นและมีอำนาจเช่นเดียวกับเจ้าพนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายนั้น ๆ

ในกรณีที่มีกฎหมายกำหนดให้การดำเนินการตามวรรคหนึ่งต้องได้รับอนุญาตจากหน่วยงานของรัฐหรือคณะกรรมการตามกฎหมายนั้นก่อน ให้เขตเศรษฐกิจพิเศษมีอำนาจดำเนินการดังกล่าวได้โดยไม่ต้องได้รับอนุญาต แต่ต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้สำหรับผู้ขออนุญาตหรือผู้ได้รับอนุญาตตามกฎหมายนั้น

ในกรณีที่คณะกรรมการบริหารเห็นว่าการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขตามวรรคสองจะก่อให้เกิดอุปสรรคในการดำเนินการของเขตเศรษฐกิจพิเศษ หรือก่อให้เกิดภาระเกินสมควรแก่ผู้ประกอบการหรือผู้อยู่อาศัยในเขตเศรษฐกิจพิเศษ คณะกรรมการบริหารจะรายงานคณะกรรมการนโยบายเพื่อพิจารณาเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการปรับปรุงหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไข ให้เหมาะสมก็ได้ และในกรณีจำเป็นรีบด่วนคณะรัฐมนตรีจะอนุมัติให้ยกเว้นให้เขตเศรษฐกิจพิเศษไม่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราวในระหว่างรอการปรับปรุงก็ได้

ความในวรรคสองมิให้ใช้บังคับกับกิจการวิฤกษ์กระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ที่อยู่ในความควบคุมดูแลของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติและคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

มาตรา ๕๒ การดำเนินการหรือการกระทำการใดภายในเขตเศรษฐกิจพิเศษที่มีกฎหมายใด

กำหนดให้ผู้ดำเนินการหรือผู้กระทำต้องได้รับอนุมัติ อนุญาตหรือใบอนุญาต หรือความเห็นชอบจากหน่วยงานของรัฐหรือคณะกรรมการตามกฎหมายนั้น หรือต้องจดทะเบียน หรือแจ้งให้หน่วยงานของรัฐหรือคณะกรรมการตามกฎหมายนั้นทราบก่อน เมื่อผู้ดำเนินการหรือผู้กระทำได้รับอนุมัติ อนุญาตหรือได้รับใบอนุญาต หรือความเห็นชอบจากผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษ หรือจดทะเบียน หรือแจ้งกับผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษแล้ว ให้ถือว่าผู้ดำเนินการหรือผู้กระทำนั้นได้รับอนุมัติ อนุญาตหรือใบอนุญาต หรือความเห็นชอบจากส่วนราชการหรือคณะกรรมการตามกฎหมายนั้นแล้ว หรือได้จดทะเบียนหรือแจ้งให้ส่วนราชการหรือคณะกรรมการตามกฎหมายนั้นทราบแล้ว

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติ อนุญาต ออกใบอนุญาต หรือให้ความเห็นชอบ หรือเป็นผู้มีอำนาจในการรับจดทะเบียนหรือรับแจ้งตามกฎหมายว่าด้วยกรณีนั้น

ในการอนุมัติ อนุญาต หรือออกใบอนุญาต ให้ความเห็นชอบ รับจดทะเบียน หรือรับแจ้งตามวรรคหนึ่ง ผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดตามกฎหมายนั้น และแจ้งให้ส่วนราชการหรือคณะกรรมการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องทราบตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ส่วนราชการหรือคณะกรรมการดังกล่าวกำหนด ผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษจะมอบอำนาจตามวรรคหนึ่งให้รองผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษหรือพนักงานของเขตเศรษฐกิจพิเศษเป็นผู้ปฏิบัติการแทนก็ได้

มาตรา ๕๓ ในกรณีที่เห็นสมควร ผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษจะทำความตกลงกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ส่งเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความชำนาญในงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจตามมาตรา ๕๒ วรรคหนึ่ง มาช่วยเหลือ แนะนำ หรือร่วมปฏิบัติหน้าที่กับเจ้าหน้าที่ของเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อให้การอนุมัติ อนุญาต ออกใบอนุญาต ให้ความเห็นชอบ รับจดทะเบียน หรือรับแจ้ง เป็นไปตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์เดียวกันก็ได้

ในกรณีที่มีปัญหาว่าอำนาจในการอนุมัติ อนุญาต ออกใบอนุญาต ให้ความเห็นชอบ รับจดทะเบียน หรือรับแจ้ง ในเรื่องใดเป็นของผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษตามมาตรา ๕๒ วรรคหนึ่งหรือไม่ ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการนโยบายที่จะวินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการนโยบายให้เป็นที่สุด

มาตรา ๕๔ ในการอนุมัติ อนุญาต ออกใบอนุญาต ให้ความเห็นชอบ รับจดทะเบียน หรือรับแจ้งตามมาตรา ๕๒ ให้เขตเศรษฐกิจพิเศษเรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามที่กฎหมาย ข้อบัญญัติ เทศบัญญัติกำหนดไว้ ค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บได้ เมื่อหักค่าใช้จ่ายของเขตเศรษฐกิจพิเศษไม่เกินร้อยละสิบตามที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดแล้ว ให้ส่งเป็นรายได้ของส่วนราชการหรือ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีพื้นที่อยู่ในเขตเศรษฐกิจพิเศษในอัตราร้อยละสิบของค่าบริการที่เรียกเก็บได้

ถ้าพื้นที่ของเขตเศรษฐกิจพิเศษครอบคลุมพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากกว่าหนึ่งองค์กร การจัดสรรเงินตามวรรคสองให้เป็นไปตามที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละองค์กรที่อยู่ในเขตเศรษฐกิจพิเศษและฐานะทางการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละองค์กร ในกรณีที่ตกลงกันไม่ได้ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดที่กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

มาตรา ๕๕ เมื่อมีพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษขึ้นแล้ว บรรดาอำนาจการอนุมัติ อนุญาต ออกใบอนุญาต ให้ความเห็นชอบ รับผิดชอบ เบียด หรือรับแจ้ง ที่มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้เป็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ถือว่า กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นกำหนดให้เป็นอำนาจของ คณะกรรมการบริหารด้วย เว้นแต่จะมีระเบียบของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นกำหนดให้เป็น อย่างอื่น ทั้งนี้ เฉพาะการอนุมัติ อนุญาต ออกใบอนุญาต ให้ความเห็นชอบ รับผิดชอบ เบียด หรือรับแจ้งที่เกี่ยวกับการดำเนินการของเขตเศรษฐกิจพิเศษ หรือของผู้ประกอบการ ผู้ปฏิบัติงาน หรือผู้อยู่อาศัยในเขตเศรษฐกิจพิเศษ หรือการบริหารงานภายในเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในกรณีตามวรรคหนึ่งให้ถือว่าการอนุมัติ อนุญาต ออกใบอนุญาต ให้ความเห็นชอบ รับผิดชอบ เบียด หรือรับแจ้งของคณะกรรมการบริหาร เป็นอนุมัติ อนุญาต ออกใบอนุญาต ให้ความเห็นชอบ รับผิดชอบ เบียด หรือรับแจ้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้นำความในมาตรา ๕๒ วรรคสอง และวรรคสาม และมาตรา ๕๔ มาบังคับใช้กับการ ดำเนินการตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

มาตรา ๕๖ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐ คณะกรรมการ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดที่มี อำนาจหน้าที่ในการดำเนินการตามกฎหมาย เห็นว่าการปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ตาม มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๒ หรือมาตรา ๕๕ ของเขตเศรษฐกิจพิเศษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ให้ หน่วยงานของรัฐ คณะกรรมการ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นแจ้งให้เขตเศรษฐกิจพิเศษ ทราบเพื่อดำเนินการแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องหรือเหมาะสมต่อไป ในกรณีที่ไม่สามารถตกลงกันได้ ให้เสนอเรื่องให้คณะกรรมการนโยบายวินิจฉัย และเมื่อคณะกรรมการนโยบายวินิจฉัยเป็น ประการใดให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องปฏิบัติการให้เป็นไปตามนั้น

มาตรา ๕๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๕๔ ในกรณีที่เขตพื้นที่ของเขตเศรษฐกิจพิเศษทับซ้อนกับ พื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมดหรือบางส่วน และพื้นที่ที่ทับซ้อนนั้นทั้งหมดหรือ

บางส่วนมิได้เป็นที่ดินของเขตเศรษฐกิจพิเศษ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังมีอำนาจหน้าที่เหนือพื้นที่ดังกล่าวตามอำนาจหน้าที่ของตนตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ภายในเขตพื้นที่ที่เป็นที่ดินของเขตเศรษฐกิจพิเศษ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เฉพาะในส่วนที่เขตเศรษฐกิจพิเศษร้องขอ

(๒) ภายในเขตพื้นที่ที่มีได้เป็นที่ดินของเขตเศรษฐกิจพิเศษ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเขตเศรษฐกิจพิเศษประสานการดำเนินงานให้สอดคล้องกัน ในกรณีที่มีปัญหาให้เสนอเรื่องให้คณะกรรมการนโยบายพิจารณาวินิจฉัย

มาตรา ๕๘ ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และวัตถุประสงค์ที่มีใช้การดำเนินการตาม มาตรา ๕๒ เขตเศรษฐกิจพิเศษจะมอบหมายให้บุคคลอื่นเป็นผู้ดำเนินการหรือจัดตั้งบริษัท จำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดขึ้นดำเนินการแทนก็ได้

การมอบหมายให้บุคคลอื่นดำเนินการตามวรรคหนึ่ง อาจดำเนินการโดยวิธีจ้างหรือวิธีให้บุคคลอื่นเป็นผู้ลงทุนและเรียกเก็บค่าใช้บริการจากเขตเศรษฐกิจพิเศษหรือจากผู้ให้บริการโดยตรงตามระยะเวลาที่ตกลงกัน หรือวิธีอื่นใดที่เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เขตเศรษฐกิจพิเศษและ ผู้ใช้บริการก็ได้

การจัดตั้งบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด เขตเศรษฐกิจพิเศษจะดำเนินการจัดตั้งขึ้นเองหรือร่วมกับบุคคลอื่น รวมตลอดทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นใดของรัฐ หรือ ผู้ใช้บริการก็ได้

การมอบหมายให้บุคคลอื่นดำเนินการตามมาตรานี้ มิให้ถือว่าเป็นการร่วมงานหรือดำเนินการ ตามกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐแต่ต้อง ดำเนินการตามขั้นตอน วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

มาตรา ๕๙ ภายในเขตเศรษฐกิจพิเศษ ผู้ใดจะเข้าประกอบกิจการหรืออยู่อาศัยหรือใช้ประโยชน์อื่นในที่ดินของเขตเศรษฐกิจพิเศษ ผู้นั้นต้องได้รับอนุญาตและต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่เขตเศรษฐกิจพิเศษกำหนด

มาตรา ๖๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๙ ให้เขตเศรษฐกิจมีอำนาจดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ผู้นั้นประกอบกิจการหรืออยู่อาศัยโดยการเช่าที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์อื่นจากเขตเศรษฐกิจพิเศษ เขตเศรษฐกิจพิเศษมีอำนาจเพิกถอนการอนุญาตและยกเลิกการเช่า และสั่งให้ผู้นั้นออกจากที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์อื่นนั้น

(๒) ในกรณีที่ผู้นั้นเข้าประกอบกิจการหรืออยู่อาศัยโดยการซื้อที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์อื่นจากเขตเศรษฐกิจพิเศษ ให้เขตเศรษฐกิจพิเศษมีอำนาจยกเลิกการซื้อขายและสั่งให้ผู้นั้นออกจาก

ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์อื่นนั้น โดยคืนเงินค่าที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์อื่นนั้นให้แก่ผู้นั้นตามราคาประเมินของผู้ประเมินอิสระที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตั้งขึ้น หักด้วยค่าทดแทนซึ่งคำนวณจากอัตราค่าเช่าที่เขตเศรษฐกิจพิเศษจะพึงเรียกเก็บได้จากที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ทำนองเดียวกัน โดยคำนวณนับแต่วันที่ซื้อขายจนถึงวันที่ผู้นั้นออกไปจากที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ (๓) ในกรณีอื่นใดนอกจาก(๒) (๓) ให้เขตเศรษฐกิจพิเศษมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นขนย้ายออกไปจากที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์อื่นของเขตเศรษฐกิจพิเศษภายในเวลาที่เขตเศรษฐกิจพิเศษกำหนด มาตรา ๖๑ ในกรณีที่ผู้ได้รับคำสั่งตามมาตรา ๖๐ (๑) (๒) หรือ (๓) ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเขตเศรษฐกิจพิเศษ ให้เขตเศรษฐกิจพิเศษมีอำนาจเข้าดำเนินการตามที่จำเป็นและเห็นสมควรและในกรณีจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้จะดำเนินการรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างนั้นก็ได้และเพื่อประโยชน์แห่งการนี้ให้มีอำนาจเข้าไปในอาคารสถานที่และเก็บรวบรวมและขนย้ายทรัพย์สินและสิ่งของที่อยู่ภายในอาคารสถานที่นั้นเพื่อนำไปเก็บรักษาไว้ในสถานที่อันสมควรได้ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินที่ถูกดำเนินการตามวรรคหนึ่งเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น ถ้ามีความเสียหายหรือสูญหายเกิดขึ้นกับทรัพย์สินหรือสิ่งของที่ขนย้ายมาตามวรรคสอง ถ้ามิได้เกิดจากความจงใจของเขตเศรษฐกิจพิเศษ เขตเศรษฐกิจพิเศษไม่ต้องรับผิดชอบในความเสียหายหรือสูญหายนั้น และถ้าเขตเศรษฐกิจพิเศษเห็นว่าทรัพย์สินหรือสิ่งของดังกล่าวหากเก็บรักษาไว้จะมีค่าใช้จ่ายเกินสมควรหรืออาจเสื่อมสภาพได้ เขตเศรษฐกิจพิเศษจะขายทรัพย์สินหรือสิ่งของนั้นโดยวิธีการขายทอดตลาดก็ได้ และเมื่อหักค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนการเก็บรักษาและการขายทอดตลาดแล้วเหลือเงินเท่าใดให้คืนให้แก่เจ้าของหรือผู้มีสิทธิต่อไป

ส่วนที่ ๖

สิทธิพิเศษ

มาตรา ๖๒ ผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบการหรืออยู่อาศัยในที่ดินของเขตเศรษฐกิจพิเศษอาจได้รับสิทธิพิเศษอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังต่อไปนี้ ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ

- (๑) สิทธิในการถือกรรมสิทธิ์ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์อื่นของคนต่างด้าว
- (๒) สิทธิในการนำคนต่างด้าวเข้ามาและอยู่อาศัยในราชอาณาจักร
- (๓) สิทธิในการนำหรือส่งเงินออกไปนอกราชอาณาจักร
- (๔) สิทธิในการได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน
- (๕) สิทธิในการถือครองหรือเปิดบัญชีเงินฝากเป็นเงินตราต่างประเทศกับสถาบันการเงิน

(๖) สิทธิที่จะได้รับยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีอากร

มาตรา ๖๓ ผู้ประกอบการหรืออยู่อาศัยในเขตเศรษฐกิจพิเศษที่มีใช้ที่ดินของเขตเศรษฐกิจพิเศษอาจได้รับสิทธิพิเศษตามมาตรา ๖๒ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๖๔ ในกรณีที่ดินต่างตัวผู้ใดได้รับสิทธิตามมาตรา ๖๒ (๑) มีให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินหรืออาคารชุดของคนต่างตัวตามประมวลกฎหมายที่ดินและกฎหมายว่าด้วยอาคารชุดมาใช้บังคับกับการถือกรรมสิทธิ์ของคนต่างตัวดังกล่าวในที่ดินหรืออาคารชุดที่อยู่ภายในเขตเศรษฐกิจพิเศษ แต่คณะกรรมการบริหารจะกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการถือกรรมสิทธิ์และการจำหน่ายที่ดินดังกล่าวของคนต่างตัวได้

มาตรา ๖๕ ผู้ประกอบการรายใดได้รับสิทธิตามมาตรา ๖๒ (๒) มีสิทธิได้รับอนุญาตให้คนต่างตัวดังต่อไปนี้เข้ามาและอยู่ในราชอาณาจักรได้ตามจำนวนและระยะเวลาที่คณะกรรมการบริหารกำหนด แม้ว่าจะเกินกำหนดจำนวนหรือระยะเวลาให้อยู่ได้ในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองก็ตาม

(๑) ช่างฝีมือ

(๒) ผู้บริหารหรือผู้ชำนาญการ

(๓) คู่สมรสและบุคคลซึ่งอยู่ในอุปการะของบุคคลใน (๑) หรือ (๒)

เมื่อคณะกรรมการบริหารอนุญาตตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองทราบเพื่อดำเนินการบันทึกและประทับตราตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง และให้ถือว่าผู้ได้รับอนุญาตดังกล่าวได้เข้าเมืองและอยู่ในราชอาณาจักรโดยชอบด้วยกฎหมายตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองแล้ว

ให้ผู้ได้รับอนุญาตให้เข้ามาและอยู่ในราชอาณาจักรตามวรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) มีสิทธิทำงานได้ตามกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างตัวตลอดระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่งโดยไม่ต้องขออนุญาตตามกฎหมายดังกล่าว โดยให้ผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษแจ้งการอนุญาตตามวรรคหนึ่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างตัวทราบพร้อมทั้งออกหลักฐานการอนุญาตให้คนต่างตัวนั้นถือไว้แทนใบอนุญาตทำงาน คนต่างตัวซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้ามาและอยู่ในราชอาณาจักรตามวรรคหนึ่งให้คงมีสิทธิอยู่ในราชอาณาจักรและทำงานได้เท่าระยะเวลาและตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในการอนุญาต

มาตรา ๖๖ ภายในเขตเศรษฐกิจพิเศษที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการอุตสาหกรรมและเป็น

อุตสาหกรรมประเภทที่ต้องใช้แรงงานเป็นจำนวนมาก คณะกรรมการนโยบายจะกำหนดให้แรงงานคนต่างด้าวที่ไม่ใช่ช่างฝีมือเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อทำงานในเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยกำหนดให้อยู่ในราชอาณาจักรได้เฉพาะในเวลาทำงาน หรือให้เข้ามาและอยู่ในราชอาณาจักรโดยมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเพื่อทำงานภายในเขตเศรษฐกิจพิเศษดังกล่าวก็ได้ ทั้งนี้ จำนวน หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดเมื่อคณะกรรมการนโยบายกำหนดตามวรรคหนึ่งแล้วให้นำมาตรา ๖๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๖๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๖๘ ผู้ซึ่งได้รับสิทธิตามมาตรา ๖๒ (๓) จะได้รับอนุญาตให้นำหรือส่งเงินออกไปนอกราชอาณาจักรเป็นเงินตราต่างประเทศได้เมื่อเงินนั้นเป็น

- (๑) เงินทุนที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรและเงินปันผลหรือผลประโยชน์อื่นที่เกิดจากเงินทุนนั้น
- (๒) เงินกู้ต่างประเทศที่นำมาลงทุนในการประกอบอุตสาหกรรมหรือการประกอบการค้าเพื่อส่งออกตามสัญญาที่คณะกรรมการให้ความเห็นชอบ รวมทั้งดอกเบี้ยและเงินกู้ต่างประเทศนั้น
- (๓) เงินที่มีข้อผูกพันกับต่างประเทศตามสัญญาเกี่ยวกับการใช้สิทธิและบริการต่างๆ ในการประกอบอุตสาหกรรมหรือการประกอบการค้าเพื่อส่งออกและสัญญานั้นได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารแล้ว

มาตรา ๖๘ ในระยะเวลาใดที่ดุลการชำระเงินต้องประสบความยุ่งยาก และจำเป็นต้องสงวนเงินต่างประเทศให้มีสำรองไว้ตามสมควร ธนาคารแห่งประเทศไทยจะจำกัดการนำหรือส่งเงินออกไปนอกราชอาณาจักรตามมาตรา ๖๗ เป็นการชั่วคราวก็ได้ เว้นแต่

- (๑) เป็นเงินทุนที่ได้นำเข้ามาในราชอาณาจักรเกินสองปี และการส่งเงินทุนนั้นออกนอกราชอาณาจักรไม่ถึงร้อยละสิบต่อปีของยอดเงินทุนดังกล่าวที่เหลืออยู่ในวันที่ ๓๑ ธันวาคมของปีที่ล่วงมาแล้ว
- (๒) เป็นเงินปันผลที่ส่งออกนอกราชอาณาจักรไม่ถึงร้อยละสิบห้าต่อปีของเงินทุนที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรและเหลืออยู่ในขณะที่ขอส่งเงินปันผลออก

มาตรา ๖๙ ผู้ประกอบการและผู้อยู่อาศัยภายในเขตเศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งได้รับสิทธิตามมาตรา ๖๒ (๖) อาจมีสิทธิตามรายการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สิทธิในการหักค่าใช้จ่ายก่อนการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประมวลรัษฎากร
 - (๒) ได้รับการลดอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล
 - (๓) ได้รับการลดหรือยกเว้นอากรขาเข้า ภาษีสรรพสามิต และค่าธรรมเนียมพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน
- ทั้งนี้ ตามรายการ จำนวน อัตรา และเงื่อนไขที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๗๐ นอกจากสิทธิพิเศษที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาแล้ว ในกรณีที่เขตเศรษฐกิจพิเศษได้จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นเขตประกอบการเสรีให้ของที่นำเข้าไปในเขตเศรษฐกิจพิเศษดังกล่าวได้รับสิทธิประโยชน์ทางอากรเช่นเดียวกับของที่นำเข้าไปในเขตปลอดอากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร โดยเฉพาะในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ของที่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมและผู้ประกอบการกิจการพาณิชย์กรรมนำเข้ามาในราชอาณาจักรและนำเข้าไปในเขตประกอบการเสรีให้ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน อากรขาเข้า ภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีสรรพสามิต สำหรับของที่เป็นเครื่องจักร อุปกรณ์ เครื่องมือ และเครื่องใช้ รวมทั้งส่วนประกอบของสิ่งดังกล่าวที่จำเป็นต้องใช้ในการผลิตสินค้าหรือเพื่อการพาณิชย์กรรมแล้วแต่กรณี และของที่ใช้ในการสร้างประกอบ หรือติดตั้งเป็นโรงงานหรืออาคารในเขตเศรษฐกิจพิเศษ ทั้งนี้ เท่าที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรและนำเข้าไปในเขตเศรษฐกิจพิเศษ ตามที่เขตเศรษฐกิจพิเศษอนุมัติ และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่เขตเศรษฐกิจพิเศษกำหนด

(๒) ของที่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมและผู้ประกอบการกิจการพาณิชย์กรรมนำเข้ามาในราชอาณาจักรและนำเข้าไปในเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อใช้ในการผลิตสินค้าหรือเพื่อพาณิชย์กรรมให้ได้รับยกเว้นอากรขาเข้า ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสรรพสามิต และค่าธรรมเนียมพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน ทั้งนี้ ให้รวมถึงของที่นำออกจากเขตเศรษฐกิจพิเศษแห่งหนึ่งไปยังเขตเศรษฐกิจพิเศษอีกแห่งหนึ่ง หรือเขตประกอบการเสรีอีกแห่งหนึ่งด้วย

(๓) ของที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรและนำเข้าไปในเขตเศรษฐกิจพิเศษตาม (2) รวมทั้งผลิตภัณฑ์ สิ่งพลอยได้ และสิ่งอื่นที่ได้จากการผลิตในเขตเศรษฐกิจพิเศษ หากส่งออกไปนอกราชอาณาจักรให้ได้รับยกเว้นอากรขาออก ภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีสรรพสามิต

มาตรา ๗๑ ในกรณีการนำของเข้ามาในราชอาณาจักรหรือนำวัตถุดิบภายในราชอาณาจักรเข้าไปในเขตเศรษฐกิจพิเศษตามมาตรา ๗๐ เพื่อผลิต ผสม ประกอบ บรรจุ หรือดำเนินการอื่นใดโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งออกไปนอกราชอาณาจักรให้ของนั้นได้รับยกเว้นไม่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพหรือมาตรฐาน การขอหรือมีใบอนุญาตนำเข้า การประทับตรา หรือเครื่องหมายใด ๆ แก่ของนั้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่เขตเศรษฐกิจพิเศษกำหนด

มาตรา ๗๒ ของที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรและนำเข้าไปในเขตเศรษฐกิจพิเศษตามมาตรา ๗๐ มาตรา ๗๑ และมาตรา ๗๓ รวมทั้งผลิตภัณฑ์สิ่งพลอยได้และสิ่งอื่นที่ได้จากการผลิตในเขตเศรษฐกิจพิเศษดังกล่าว หากนำออกจากเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อใช้หรือจำหน่ายใน

ราชอาณาจักร จะต้องเสียอากรขาเข้า ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสรรพสามิต และค่าธรรมเนียมพิเศษ ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน ตามสภาพ ราคาและอัตราภาษีอากรที่เป็นอยู่ใน วันที่นำออกจากเขตเศรษฐกิจพิเศษ หรือจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพหรือมาตรฐาน การขอหรือมีใบอนุญาตนำเข้า การประทับตรา หรือ เครื่องหมายใดๆ แก่ของนั้น นับแต่วันที่นำออกจากเขตเศรษฐกิจพิเศษ แล้วแต่กรณี โดยถือเสมือนว่าได้นำเข้ามาในราชอาณาจักรในวันที่นำออกจากเขตเศรษฐกิจพิเศษ

มาตรา ๗๓ ของที่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายให้ได้รับยกเว้นหรือคืนภาษีอากรเมื่อได้ส่งออกไปนอกราชอาณาจักร แม้มิได้ส่งออกแต่ได้นำเข้าไปในเขตเศรษฐกิจพิเศษตามมาตรา ๗๐ เพื่อใช้ตามมาตรา ๗๐(๑) หรือ (๒) ให้ได้รับยกเว้นหรือคืนค่าภาษีอากรโดยถือเสมือนว่าได้ส่งออกไปนอกราชอาณาจักรในวันที่นำเข้าไปในเขตเศรษฐกิจพิเศษ

มาตรา ๗๔ ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการนำของเข้า และการเก็บของในคลังสินค้าตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรมาใช้บังคับกับการนำของเข้ามาในหรือนำออกไปจากเขตเศรษฐกิจพิเศษตามมาตรา ๗๐ การเก็บรักษาและการควบคุมการขนย้ายโดยอนุโลม กับทั้งต้องปฏิบัติตามระเบียบและพิธีการที่อธิบดีกรมศุลกากรกำหนด และให้นำบทลงโทษตามกฎหมายดังกล่าวมาใช้บังคับด้วย

ระเบียบและพิธีการที่อธิบดีกรมศุลกากรกำหนดตามวรรคหนึ่ง ต้องไม่แตกต่างจากระเบียบและพิธีการที่อธิบดีกรมศุลกากรกำหนดสำหรับเขตปลอดอากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร

มาตรา ๗๕ ของที่ไม่ใช้หรือใช้ไม่ได้ซึ่งอยู่ในเขตเศรษฐกิจพิเศษตามมาตรา ๗๐ ถ้าผู้ประกอบการหรือพาณิชย์กรมนขออนุญาตเป็นหนังสือต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อทำลาย หรือในกรณีที่เขตเศรษฐกิจพิเศษเห็นสมควรสั่งให้ทำลายของดังกล่าว ให้เขตเศรษฐกิจพิเศษแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ประกอบการหรือพาณิชย์กรมน แล้วแต่กรณี หรือตัวแทนของบุคคลดังกล่าว และอธิบดีกรมศุลกากร หรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมศุลกากรมอบหมายทราบ และให้อธิบดีกรมศุลกากรหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมศุลกากรมอบหมายสั่งดำเนินการทำลายของนั้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกรมศุลกากรกำหนด

ในกรณีที่เขตเศรษฐกิจพิเศษไม่อาจแจ้งให้บุคคลตามวรรคหนึ่งทราบได้ เมื่อเขตเศรษฐกิจพิเศษได้ปิดประกาศไว้ ณ สำนักงานของบุคคลดังกล่าวที่อยู่ในเขตเศรษฐกิจพิเศษเป็นเวลาเจ็ดวัน ให้ถือว่าบุคคลดังกล่าวได้รับแจ้งแล้ว

ของที่ได้ถูกทำลายตามหลักเกณฑ์และวิธีการดังกล่าวในวรรคหนึ่งให้ได้รับยกเว้นอากรขาเข้า ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสรรพสามิต และค่าธรรมเนียมพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการ

ลงทุน

ส่วนที่ ๗

การเงินและการบัญชี

มาตรา ๗๖ รายได้ที่เขตเศรษฐกิจพิเศษได้รับจากการดำเนินกิจการในปีหนึ่ง ๆ ให้ตกเป็นของเขตเศรษฐกิจพิเศษ และเมื่อได้หักค่าใช้จ่ายต่าง ๆ สำหรับการดำเนินกิจการ และค่าภาระต่าง ๆ ที่เหมาะสม เช่น ค่าบำรุงรักษาและค่าเสื่อมราคา ตลอดจนหักเงินสำรองตามมาตรา 77 ประโยชน์ตอบแทนและโบนัสของคณะกรรมการบริหารและพนักงาน เงินสมทบกองทุนสงเคราะห์ และเงินลงทุนแล้ว เหลือเท่าใดให้นำส่งเป็นรายได้ของรัฐ ถ้ารายได้มีจำนวนไม่เพียงพอสำหรับรายจ่ายตามวรรคหนึ่งซึ่งมิใช่เป็นรายจ่ายที่หักเป็นเงินสำรองและโบนัสของคณะกรรมการบริหารและพนักงาน และเขตเศรษฐกิจพิเศษไม่สามารถหาเงินจากทางอื่นได้ รัฐพึงจ่ายเงินให้แก่เขตเศรษฐกิจพิเศษเท่าจำนวนที่ขาด

มาตรา ๗๗ เงินสำรองของเขตเศรษฐกิจพิเศษให้ประกอบด้วยเงินสำรองธรรมดาซึ่งตั้งไว้เพื่อขาด เงินสำรองเพื่อขยายกิจการ เงินสำรองเพื่อถักถอนหนี้ และเงินสำรองอื่นเพื่อความประสงค์แต่ละอย่างโดยเฉพาะตามที่คณะกรรมการบริหารจะเห็นสมควร เงินสำรองจะนำออกใช้ได้ก็แต่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหาร

มาตรา ๗๘ ทรัพย์สินของเขตเศรษฐกิจพิเศษไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

มาตรา ๗๙ ให้เขตเศรษฐกิจพิเศษจัดทำงบประมาณประจำปีโดยแยกเป็นงบลงทุนและงบทำการ สำหรับงบลงทุนให้นำเสนอคณะกรรมการนโยบายเพื่อพิจารณาและให้ความเห็นชอบ ส่วนงบทำการให้นำเสนอคณะกรรมการนโยบายเพื่อทราบ

มาตรา ๘๐ ให้เขตเศรษฐกิจพิเศษวางและถือไว้ซึ่งระบบการบัญชีที่เป็นสากลและสอดคล้องกับระบบบัญชีที่กระทรวงการคลังได้วางไว้

มาตรา ๘๑ ทุกปี ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีอิสระที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินให้ความเห็นชอบ เป็นผู้สอบบัญชีและตรวจบัญชีรวมทั้งการเงินของเขตเศรษฐกิจพิเศษ

มาตรา ๘๒ ผู้สอบบัญชีและตรวจบัญชีต้องทำรายงานผลของการสอบบัญชีเสนอคณะกรรมการภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่สิ้นปีบัญชี และให้เขตเศรษฐกิจพิเศษโฆษณารายงานประจำปีของปีที่สิ้นไปนั้น แสดงบัญชีงบดุล บัญชีทำการ และบัญชีกำไรขาดทุน ซึ่งผู้สอบบัญชีและตรวจบัญชีรับรองว่าถูกต้องแล้วภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันที่สิ้นปีบัญชี

มาตรา ๘๓ การฝากเงินของเขตเศรษฐกิจพิเศษไว้กับสถาบันการเงินให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

หมวด ๓

นิคมอุตสาหกรรม

ส่วนที่ 1

การจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม

มาตรา ๘๔ คณะกรรมการบริหารจะจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมขึ้นภายในเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยจะกำหนดให้เป็นเขตอุตสาหกรรมทั่วไปหรือเขตประกอบการเสรีก็ได้ และเขตเศรษฐกิจพิเศษจะดำเนินการจัดตั้งและบริหารจัดการเอง หรืออนุญาตให้บุคคลอื่นดำเนินการหรือบริหารจัดการภายใต้การควบคุมและกำกับดูแลของเขตเศรษฐกิจพิเศษก็ได้ตามที่คณะกรรมการบริหารกำหนด

กรรมการบริหารกำหนด

การจัดตั้ง การเปลี่ยนแปลงเขต และการยุบเขตอุตสาหกรรมทั่วไปและเขตประกอบการเสรีตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการบริหารประกาศในราชกิจจานุเบกษาและให้มีแผนที่กำหนดเขตไว้ท้ายประกาศด้วย

มาตรา ๘๕ เมื่อได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการนโยบายแล้ว เขตเศรษฐกิจพิเศษจะดำเนินการจัดตั้งเขตอุตสาหกรรมทั่วไปหรือเขตประกอบการเสรีนอกเขตพื้นที่ของเขตเศรษฐกิจพิเศษก็ได้ โดยคณะกรรมการนโยบายจะอนุมัติให้เขตเศรษฐกิจพิเศษดำเนินการเองหรือร่วมทุนในการดำเนินการกับบุคคลอื่นก็ได้

การจัดตั้ง การเปลี่ยนแปลงเขต และการยุบเขตอุตสาหกรรมทั่วไปและเขตประกอบการเสรีตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการบริหารประกาศในราชกิจจานุเบกษา และให้มีแผนที่กำหนดเขตไว้ท้ายประกาศด้วย

ให้นำความในมาตรา ๑๙ มาตรา ๒๓ ถึงมาตรา ๒๙ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๕๐ ถึงมาตรา ๖๑ มาใช้บังคับการจัดตั้งและการดำเนินงานของเขตอุตสาหกรรมทั่วไปหรือเขต

ประกอบการเสรีตามวรรคหนึ่งด้วยโดยอนุโลม โดยให้ถือว่าเขตพื้นที่ของเขตอุตสาหกรรมทั่วไปหรือเขตประกอบการเสรีดังกล่าวเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ

มาตรา ๘๖ ผู้ใดประสงค์จะดำเนินการจัดตั้งเขตอุตสาหกรรมทั่วไปหรือเขตประกอบการเสรีเมื่อมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินไม่น้อยกว่าจำนวนที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดแล้วให้ดำเนินการได้ โดยแจ้งให้คณะกรรมการนโยบายทราบตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

เมื่อผู้แจ้งตามวรรคหนึ่งได้ดำเนินการพัฒนาที่ดินและดำเนินการอื่นใดตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดแล้ว ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตต่อคณะกรรมการนโยบาย และเมื่อได้รับใบอนุญาตแล้ว ให้ดำเนินการเขตพื้นที่นั้นเป็นเขตอุตสาหกรรมทั่วไปหรือเขตประกอบการเสรีตามพระราชบัญญัตินี้ได้

ในการออกใบอนุญาตตามวรรคสอง คณะกรรมการนโยบายจะกำหนดเงื่อนไขให้ผู้รับอนุญาตต้องปฏิบัติไว้ในใบอนุญาตด้วยก็ได้

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ทำเป็นระเบียบและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในกรณีที่เป็นการจัดตั้งเขตอุตสาหกรรมทั่วไปหรือเขตประกอบการเสรีภายในเขตเศรษฐกิจพิเศษ อำนาจในการรับแจ้ง และการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง และการกำหนดเงื่อนไขตามวรรคสอง ให้เป็นอำนาจของเขตเศรษฐกิจพิเศษ

มาตรา ๘๗ ผู้ได้รับใบอนุญาตมาตรา ๘๖ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต ต้องชำระเบี้ยปรับเป็นรายวันไม่เกินวันละสองหมื่นบาทตามที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด และในกรณีที่คณะกรรมการนโยบายเห็นว่าหากให้ดำเนินการต่อไปจะเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง จะเพิกถอนใบอนุญาตเสียก็ได้

มาตรา ๘๘ ห้ามมิให้ผู้ใดเข้าไปหรืออยู่ในเขตประกอบการเสรีเว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากคณะกรรมการนโยบาย และต้องปฏิบัติตามระเบียบหรือข้อบังคับของคณะกรรมการนโยบาย

การอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

มาตรา ๘๙ เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวก คณะกรรมการนโยบายจะกำหนดเขตปริมาตรลให้เขตเศรษฐกิจพิเศษแต่ละเขตเป็นผู้ดำเนินการแทนคณะกรรมการนโยบายตาม

มาตรา ๘๖ มาตรา ๘๗ มาตรา ๘๘ และมาตรา ๘๙ ก็ได้ ในกรณีเช่นนั้น อำนาจของคณะกรรมการนโยบายตามมาตรา ๘๖ มาตรา ๘๗ มาตรา ๘๘ และมาตรา ๘๙ ภายในเขตปริมาตรดังกล่าวให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการบริหาร เว้นแต่

(๑) อำนาจในการออกระเบียบตามมาตรา ๘๖ วรรคสี่ ให้ยังคงเป็นของคณะกรรมการนโยบาย

(๒) การกำหนดเงื่อนไขตามมาตรา ๘๖ วรรคสาม ต้องสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่

คณะกรรมการนโยบายกำหนด

(๓) อำนาจในการอนุญาตตามมาตรา ๘๘ วรรคหนึ่ง ให้เป็นของผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ว่าเขตเศรษฐกิจพิเศษ

เขตอุตสาหกรรมทั่วไปหรือเขตประกอบการเสรีที่ตั้งอยู่ภายในเขตปริมาตรของเขตเศรษฐกิจพิเศษใด ให้เป็นอำนาจของเขตเศรษฐกิจพิเศษนั้นที่จะควบคุม กำกับ และตรวจสอบการดำเนินการของเขตอุตสาหกรรมทั่วไปหรือเขตประกอบการเสรีได้ตามอัตราที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด แต่ต้องไม่เกินร้อยละสองของรายได้ทั้งหมดของเขตอุตสาหกรรมทั่วไปหรือเขตประกอบการเสรีนั้น

มาตรา ๘๐ ห้ามมิให้บุคคลซึ่งมิได้เป็นนิคมอุตสาหกรรมตามพระราชบัญญัตินี้ใช้ชื่อที่มีอักษรไทย หรืออักษรต่างประเทศซึ่งอ่านหรือแปลว่า “นิคมอุตสาหกรรม” “เขตอุตสาหกรรมทั่วไป” หรือ “เขตประกอบการเสรี” หรือข้อความอื่นที่มีความหมายคล้ายคลึงกันในดวงตราป้ายชื่อ จดหมาย ใบแจ้งความ หรือเอกสารอย่างอื่นเกี่ยวกับธุรกิจ

ส่วนที่ ๒

สิทธิพิเศษในนิคมอุตสาหกรรม

มาตรา ๘๑ ผู้ประกอบการในเขตอุตสาหกรรมทั่วไปที่อยู่นอกเขตเศรษฐกิจพิเศษได้รับสิทธิพิเศษในด้านการอำนวยความสะดวกในการบริการของรัฐเช่นเดียวกับผู้ประกอบการในพื้นที่ของเขตเศรษฐกิจพิเศษ และอาจได้รับสิทธิพิเศษตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๔ ถึงมาตรา ๖๘ ตามที่กำหนดไว้ในเงื่อนไขในใบอนุญาตจัดตั้งเขตอุตสาหกรรมทั่วไป

มาตรา ๘๒ ภายในเขตประกอบการเสรีที่ดำเนินการจัดตั้งโดยเขตเศรษฐกิจพิเศษ ให้ผู้ประกอบการและผู้อยู่อาศัยได้รับสิทธิพิเศษเสมือนหนึ่งอยู่ในเขตเศรษฐกิจพิเศษที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นเขตประกอบการเสรี

เขตประกอบการเสรีที่ดำเนินการจัดตั้งโดยบุคคลอื่น ให้ได้รับสิทธิพิเศษตามมาตรา ๗๐ ถึงมาตรา ๗๕ และมาตรา ๘๑ ทั้งนี้ตามที่ระบุไว้ในเงื่อนไขในใบอนุญาตจัดตั้งเขตประกอบการเสรี

มาตรา ๙๓ ห้ามมิให้ผู้ใดนำของในเขตประกอบการเสรีออกไปจากเขตประกอบการเสรี เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

หมวด ๔

การควบคุม

มาตรา ๙๔ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของสำนักงานและเขตเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อการนี้ จะสั่งให้สำนักงานหรือเขตเศรษฐกิจพิเศษชี้แจงข้อเท็จจริงแสดงความคิดเห็น ทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี และสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินกิจการของสำนักงานหรือเขตเศรษฐกิจพิเศษได้

มาตรา ๙๕ ในกรณีสำนักงานหรือเขตเศรษฐกิจพิเศษจะต้องเสนอเรื่องไปยังคณะรัฐมนตรีให้นำเรื่องเสนอรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อไปยังคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๙๖ ในการดำเนินกิจการของสำนักงานและเขตเศรษฐกิจพิเศษ ให้คำนึงถึงประโยชน์ของรัฐและประชาชน หลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน และหลักการบริหารกิจการที่ดี

มาตรา ๙๗ เขตเศรษฐกิจพิเศษจะออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใดเพื่อการลงทุนต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีก่อน

หมวด 5

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๙๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๒ หรือมาตรา ๙๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙๙ ผู้ใดเข้าประกอบการกิจการหรืออยู่อาศัยหรือใช้ประโยชน์อื่นในที่ดินของเขตเศรษฐกิจพิเศษโดยไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๙๕ หรือเข้าไปหรืออยู่อาศัยในเขตประกอบการเสรีโดยไม่ได้รับตามมาตรา ๙๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๐ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๙๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินสองเท่าของราคาที่น่าออกไปจากเขตประกอบการเสรี หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๐๑ ให้โอนกิจการ ทุน ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ และความรับผิดชอบของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยมาเป็นกิจการ ทุน ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ และความรับผิดชอบของสำนักงาน

เมื่อมีการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว สำนักงานโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายจะโอนบรรดากิจการ ทุน ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ และความรับผิดชอบที่รับโอนมาตามวรรคหนึ่งไปให้เขตเศรษฐกิจพิเศษบางส่วนตามความจำเป็นก็ได้

มาตรา ๑๐๒ ให้ทรัพย์สินที่สำนักงานได้รับโอนมาตามมาตรา ๑๐๑ ในส่วนของที่ดินที่ได้จากการถมทะเลที่การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยได้ดำเนินการไว้และมีสิทธิใช้ประโยชน์ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มาเป็นกรรมสิทธิ์ของสำนักงานโดยไม่ต้องดำเนินการถอนสภาพตามประมวลกฎหมายที่ดินหรือกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ
เมื่อมีการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้หรือที่จัดตั้งตามมาตรา ๑๐๔ ให้สำนักงานโอนที่ดินตามวรรคหนึ่งให้เขตเศรษฐกิจพิเศษที่มีพื้นที่ครอบคลุมที่ดินดังกล่าว

มาตรา ๑๐๓ การโอนตามมาตรา ๑๐๑ และมาตรา ๑๐๒ รวมตลอดทั้งการออกเอกสารสิทธิและการจดทะเบียนเนื่องจากการโอนดังกล่าว ให้สำนักงานและเขตเศรษฐกิจพิเศษได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมและภาษีอากรทั้งปวง

มาตรา ๑๐๔ ในวาระเริ่มแรก ให้โอนผู้ว่าการ พนักงาน และลูกจ้างของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยมาเป็นเลขาธิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน

เมื่อมีการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สำนักงานโอนพนักงานและลูกจ้างของสำนักงานตามวรรคหนึ่ง ตามที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด ไปเป็นพนักงานและลูกจ้างของเขตเศรษฐกิจพิเศษ

เพื่อประโยชน์ในกาคำนวณสิทธิและประโยชน์ของผู้ว่าการ พนักงาน และลูกจ้างตามวรรคหนึ่ง ให้นับเวลาการทำงานของผู้ว่าการ พนักงาน และลูกจ้างดังกล่าวในการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เป็นเวลาการทำงานในสำนักงานและในเขตเศรษฐกิจพิเศษด้วย

มาตรา ๑๐๕ ให้โอนกองทุนสงเคราะห์และกองทุนสวัสดิการพนักงานและลูกจ้าง การนิคม

อุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒ มาเป็นกองทุนสงเคราะห์และกองทุนสวัสดิการพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน และเมื่อมีการโอนพนักงานและลูกจ้างไปเป็นพนักงานและลูกจ้างของเขตเศรษฐกิจพิเศษมาตรา ๑๐๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติให้โอนกองทุนสงเคราะห์และกองทุนสวัสดิการพนักงานและลูกจ้างดังกล่าวไปเป็นกองทุนสงเคราะห์และกองทุนสวัสดิการพนักงานและลูกจ้างของเขตเศรษฐกิจพิเศษ ตามสัดส่วนของสิทธิของพนักงานและลูกจ้างที่โอนไป

มาตรา ๑๐๖ ให้สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยยังคงดำเนินกิจการต่อไปเสมือนหนึ่งเป็นสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจของสำนักงาน และเมื่อมีการโอนพนักงานและลูกจ้างตามมาตรา ๑๐๔ วรรคสองแล้ว ให้ดำเนินการแยกสหภาพแรงงานดังกล่าวโดยแบ่งแยกทรัพย์สิน หนี้สินตามที่สมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจดังกล่าวจะได้ตกลงกัน โดยคำนึงถึงจำนวนสมาชิกของแต่ละสหภาพ

มาตรา ๑๐๗ ให้เขตอุตสาหกรรมทั่วไปและเขตอุตสาหกรรมส่งออกที่การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๔ และพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๙ เป็นเขตอุตสาหกรรมทั่วไปและเขตประกอบการเสรีตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี ในระหว่างที่ยังไม่มีการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ และคณะกรรมการนโยบายยังมีได้มอบหมายให้เขตเศรษฐกิจพิเศษที่จัดตั้งขึ้นมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลเขตอุตสาหกรรมทั่วไปและเขตประกอบการเสรีตามวรรคหนึ่ง บรรดาอำนาจหน้าที่ที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้เป็นของผู้ว่าการเขตเศรษฐกิจพิเศษเกี่ยวกับการดำเนินงานของเขตอุตสาหกรรมทั่วไปและเขตประกอบการเสรีดังกล่าว ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของเลขาธิการ ให้อำนาจในการกำกับดูแลบรรดาเขตอุตสาหกรรมทั่วไปหรือเขตอุตสาหกรรมส่งออกที่มีผู้ได้รับอนุญาตให้จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยโอนมาเป็นอำนาจของเลขาธิการ เสมือนหนึ่งเป็นเขตอุตสาหกรรมทั่วไปหรือเขตประกอบการเสรีที่ได้รับอนุญาตให้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าคณะกรรมการนโยบายจะกำหนดเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๑๐๘ บรรดาสหภาพที่ประกอบเขตอุตสาหกรรม ผู้ประกอบการค้าเพื่อส่งออก ผู้ประกอบการอื่น และผู้อยู่อาศัยได้รับอยู่ตามพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้คงได้รับต่อไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่

กำหนดตามพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยให้ถือว่าสิทธิและประโยชน์ที่ได้รับอยู่เป็นสิทธิพิเศษที่ได้รับพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๐๙ ในกรณีที่มีสภาพและพื้นที่ที่เหมาะสม คณะกรรมการนโยบายกำหนดให้เขตอุตสาหกรรมทั่วไปหรือเขตอุตสาหกรรมส่งออกเขตหนึ่งหรือหลายเขตที่มีพื้นที่ติดต่อกัน เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้ก็ได้ โดยให้ดำเนินการจัดตั้งตามหมวด ๒ เขตเศรษฐกิจพิเศษ ส่วนที่ ๑ การจัดตั้งแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๑๐ ให้บรรดาพระราชกฤษฎีกา ประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่ออกตามพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีผลใช้บังคับอยู่หรือข้อบังคับ ซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีพระราชกฤษฎีกา ประกาศ ระเบียบ หรือข้อบังคับ ซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้ยกเลิก หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลง

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

SPECIAL ECONOMIC ZONE ACT OF 1995

[Republic Act No. 7916]

CHAPTER 1

PURPOSES AND OBJECTIVES; ESTABLISHMENT AND NATURE OF SPECIAL ECONOMIC ZONES; COORDINATION WITH OTHER SIMILAR SCHEMES

SECTION 1. *Title.* - This act shall be known and cited as "*The Special Economic Zone Act of 1995.*"

SECTION 2. *Declaration of Policy.* - It is the declared policy of the government to translate into practical realities the following State policies and mandates in the 1987 Constitution, namely:

a)"The State recognizes the indispensable role of the private sector, encourages private enterprise, and provides incentives to needed investments." (Sec. 20, Atr. II)

b)"The State shall promote the preferential use of Filipino labor, domestic materials and locally produced goods, and adopt measures that help make them competitive." (Sec. 12, Art. XII)

In pursuance of these policies, the government shall actively encourage, promote, induce and accelerate a sound and balanced industrial, economic and social development of the country in order to provide jobs to the people especially those in the rural areas, increase their productivity and their individual and family income, and thereby improve the level and quality of their living condition through the establishment, among others, of special economic zones in suitable and strategic locations in the country and through measures that shall effectively attract legitimate and productive foreign investments.

SECTION 3. *Purposes, Intents and Objectives.* - It is the purpose, intent and objective of this Act:

a)To establish the legal framework and mechanisms for the integration, coordination, planning and monitoring of special economic zones, industrial estates/parks, export processing zones and other

economic zones;

b)To transform selected areas in the country into highly developed agro-industrial, commercial, tourist, banking investment, and financial centers, where highly trained workers and efficient services will be available to commercial enterprises;

c)To promote the flow of investors, both foreign and local, into special economic zones which would generate employment opportunities and establish backward and forward linkages among industries in and around the economic zones;

d)To stimulate the repatriation of Filipino capital by providing attractive climate and incentives for business activity;

e)To promote financial and industrial cooperation between the Philippines and industrialized countries through technology-intensive industries that will modernize the country's industrial sector and improve productivity levels by utilizing new technological and managerial know-how; and

f)To vest the special economic zones on certain areas thereof with the status of a separate customs territory within the framework of the Constitution and the national sovereignty and territorial integrity of the Philippines.

SECTION 4. *Definition of Terms.* - For purposes of this Act, the following definitions shall apply to the following terms:

a)"Special economic zones (SEZ)" - hereinafter referred to as the ECOZONES, are selected areas with highly developed or which have the potential to be developed into agro-industrial, industrial tourist/recreational, commercial, banking, investment and financial centers. An ECOZONE may contain any or all of the following: industrial estates (IEs), export processing zones (EPZs), free trade zones, and tourist/recreational centers.

b)"Industrial estate (IE)" - refers to a tract of land subdivided and developed according to a comprehensive plan under a unified continuous management and with provisions for basic infrastructure and utilities, with or without pre-built standard factory buildings and community facilities for the use of the community of industries.

c)"Export processing zone (EPZ)" - a specialized industrial estate located physically and/or administratively outside customs territory, predominantly oriented to export production. Enterprises located in export processing zones are allowed to import capital equipment and raw materials free from duties, taxes and other import restrictions.

d)"Free trade zone" - an isolated policed area adjacent to a port of entry (as a seaport) and/or airport where imported goods may be unloaded for immediate transshipment or stored, repacked, sorted, mixed, or otherwise manipulated without being subject to import duties. However, movement of these imported goods from the free-trade area to a non-free-trade area in the country shall be subject to import duties.

Enterprises within the zone are granted preferential tax treatment and immigration laws are more lenient.

SECTION 5. *Establishment of ECOZONES.* - To ensure the viability and geographic dispersal of ECOZONES through a system of prioritization, the following areas are initially identified as ECOZONES, subject to the criteria specified in Section 6:

a)So much as may be necessary of that portion of Morong, Hermosa, Dinalupihan, Orani, Samal, and Abucay in the Province of Bataan;

b)So much as may be necessary of that portion of the municipalities of Ibaan, Rosario, Taysan, San Jose, San Juan, and cities of Lipa and Batangas;

c)So much as may be necessary of that portion of the City of Cagayan de Oro in the Province of Misamis Oriental;

d)So much as may be necessary of that portion of the City of Iligan in the Province of Lanao del Norte;

e)So much as may be necessary of that portion of the Province of Saranggani;

f)So much as may be necessary of that portion of the City of Laoag in the Province of Ilocos Norte;

- g) So much as may be necessary of that portion of Davao City and Samal Island in the Province of Ilocos Norte;
- h) So much as may be necessary of that portion of Oroquieta City in the Province of Misamis Occidental;
- i) So much as may be necessary of that portion of Tubalan Cove, Malita in the Province of Davao del Sur;
- j) So much as may be necessary of that portion of Baler, Dinalungan and Casiguran including its territorial waters and islets and its immediate environs in the Province of Aurora;
- k) So much as may be necessary of that portion of cities of Naga and Iriga in the Province of Camarines Sur, Legaspi and Tabaco in the Province of Albay, and Sorsogon in the Province of Sorsogon;
- l) So much as may be necessary of that portion of Bataan Island in the province of Batanes;
- m) So much as may be necessary of that portion of Lapu-lapu in the Island of Mactan, and the municipalities of Balamban and Pinamungahan and the cities of Cebu and Toledo and the Province of Cebu, including its territorial waters and islets and its immediate environs;
- n) So much as may be necessary of that portion of Tacloban City;
- o) So much as may be necessary of that portion of the Municipality of Barugo in the Province of Leyte;
- p) So much as may be necessary of that portion of the Municipality of Buenavista in the Province of Guimaras;
- q) So much as may be necessary of that portion of the municipalities of San Jose de Buenavista,

Hamtic, Sibalom, and Culasi in the Province of Antique;

r)So much as may be necessary of that portion of the municipalities of Catarman, Bobon and San Jose in the Province of Northern Samar, the Island of Samar;

s)So much as may be necessary of that portion of the Municipality of Ternate and its immediate environs in the Province of Cavite;

t)So much as may be necessary of that portion of Polloc, Parang in the Province of Maguindanao;

u)So much as may be necessary of that portion of the Municipality of Boac in the Province of Marinduque;

v)So much as may be necessary of that portion of the Municipality of Pitogo in the Province of Zamboanga del Sur;

w)So much as may be necessary of that portion of Dipolog City-Manukan Corridor in the Province of Zamboanga del Norte;

x)So much as may be necessary of that portion of Mambajao, Camiguin Province;

y)So much as may be necessary of that portion of Infanta, Real, Polillo, Alabat, Atimonan, Mauban, Tiaong, Pagbilao, Mulanay, Tagkawayan, and Dingalan Bay in the Province of Quezon;

z)So much as may be necessary of that portion of Butuan City and the Province of Agusan del Norte, including its territorial waters and islets and its immediate environs;

aa)So much as may be necessary of that portion of Roxas City including its territorial waters and islets and its immediate environs in the Province of Capiz;

bb)So much as may be necessary of that portion of San Jacinto, San Fabian, Mangaldan, Lingayen, Sual, Dagupan, Alaminos, Manaoag, Binmaley in the Province of Pangasinan;

cc)So much as may be necessary of that portion of the autonomous region;

dd)So much as may be necessary of that portion of Masinloc, Candelaria and Sta. Cruz in the Province of Zambales;

ee)So much as may be necessary of that portion of the Palawan Island;

ff)So much as may be necessary of that portion of General Santos City in South Cotabato and its immediate environs;

gg)So much as may be necessary of that portion of Dumaguete City and Negros Oriental, including its territorial waters and islets and its immediate environs.

hh)So much as may be necessary of that portion of the Province of Ilocos Sur;

ii)So much as may be necessary of that portion of the Province of La Union;

jj)So much as may be necessary of that portion of the Province of Laguna, including its territorial waters and its immediate environs;

kk)So much as may be necessary of that portion of the Province of Rizal;

ll)All existing export processing zones and government-owned industrial estates; and

mm) Any private industrial estate which shall voluntarily apply for conversion into an ECOZONE.

This areas shall be developed through any of the following schemes:

(i)Private initiative;

(ii)Local government initiative with the assistance of the national government; and

(iii)National government initiative.

These metes and bounds of each ECOZONE are to be delineated and more particularly described in a proclamation to be issued by the President of the Philippines, upon the recommendation of Philippine Economic Zone Authority (PEZA), which shall be established under this Act, in coordination with the municipal and/or city council, National Land Use Coordinating Committee and/or the Regional Land Use Committee.

SECTION 6. *Criteria for the Establishment of Other ECOZONES.* - In addition to the ECOZONES identified in Section 5 of this Act, other areas may be established as ECOZONES in a proclamation to be issued by the President of the Philippines subject to the evaluation and recommendation of the PEZA, based on a detailed feasibility and engineering study which must conform to the following criteria:

- a) The proposed area must be identified as a regional growth center in the Medium-Term Philippine Development Plan or by the Regional Development Council;
- b) The existence of required infrastructure in the proposed ECOZONE, such as roads, railways, telephones, ports, airports, etc., and the suitability and capacity of the proposed site to absorb such improvements;
- c) The availability of water source and electric power supply for use of the ECOZONE;
- d) The extent of vacant lands available for industrial and commercial development and future expansion of the ECOZONE as well as lands adjacent to the ECOZONE available for development of residential areas for the ECOZONE workers;
- e) The availability of skilled, semi-skilled and non-skilled trainable labor force in and around the ECOZONE;
- f) The area must have a significant incremental advantage over the existing economic zones and its potential profitability can be established;
- g) The area must be strategically located; and

h)The area must be situated where controls can easily be established to curtail smuggling activities.

The areas which do not meet the foregoing criteria may be established as ECOZONES: Provided That the said area shall be developed only through local government and/or private sector initiative under any of the schemes allowed in Republic Act. No. 6957 (the build-operate-transfer law), and without any financial exposure on the part of the national government: Provided, further, That the area can be easily secured to curtail smuggling activities: Provided, finally, That after five (5) years the area must have attained a substantial degree of development, the indicators of which shall be formulated by the PEZA.

SECTION 7. ECOZONE to be a Decentralized Agro-Industrial, Industrial, Commercial/Trading, Tourist, Investment and Financial Community.- Within the framework of the Constitution, the interest of national sovereignty and territorial integrity of the Republic, ECOZONE shall be developed, as much as possible, into a decentralized, self-reliant and self-sustaining industrial, commercial/trading, agro-industrial, tourist, banking, financial and investment center with minimum government intervention. Each ECOZONE shall be provided with transportation, telecommunications, and other facilities needed to generate linkage with industries and employment opportunities for its own inhabitants and those of nearby towns and cities.

The ECOZONE shall administer itself on economic, financial, industrial, tourism development and such other matters within the exclusive competence of the national government. The ECOZONE may establish mutually beneficial economic relations with other entities within the country, or, subject to the administrative guidance of the Department of Foreign Affairs and/or the Department of Trade and Industry, with foreign entities or enterprises. Foreign citizens and companies owned by non-Filipinos in whatever proportion may set up enterprises in the ECOZONE, either by themselves or in joint venture with Filipinos in any sector of industry, international trade and commerce within the ECOZONE. Their assets, profits and other legitimate interests shall be protected: Provided, That the ECOZONE through the PEZA may require a minimum investment for any ECOZONE enterprise in freely convertible currencies: Provided, further, That the new investments shall fall under the priorities, thrusts and limits provided for in this Act.

SECTION 8. ECOZONE to be Operated and Managed as Separate Customs Territory.- The

ECOZONES shall be managed and operated by the PEZA as separate customs territory.

The PEZA is hereby vested with the authority to issue certificates of origin products manufactured or processed in each ECOZONE in accordance with the prevailing rules of origin, and the pertinent regulations of the Department of Trade and Industry and/or the Department of Finance.

SECTION 9. *Defense and Security.* - The defense of the ECOZONE and the security of its perimeter fence shall be the responsibility of the national government in coordination with the PEZA. Military forces sent by the national government for the purpose of defense shall not interfere in the internal affairs of any of the ECOZONE and expenditure for these military forces shall be borne by the national government. The PEZA may provide and establish the ECOZONES' internal security and firefighting forces.

SECTION 10. *Immigration.* - Any investor within the ECOZONE whose initial investment shall not be less than One hundred fifty thousand dollars (\$150,000), his/her spouse and dependent children under twenty-one (21) years of age shall be granted permanent resident status within the ECOZONE. They shall have freedom of ingress and egress to and from the ECOZONE without any need of special authorization from the Bureau of Immigration.

The PEZA shall issue working visas renewable every two (2) years to foreign executives and other aliens, possessing highly-technical skills which no Filipino within the ECOZONE possesses, as certified by the Department of Labor and Employment. The names of aliens granted permanent residents status and working visas by the PEZA shall be reported to the Bureau of Immigration within thirty (30) days after issuance thereof.

CHAPTER II

GOVERNING STRUCTURES

SECTION 11. *The Philippine Economic Zone Authority (PEZA) Board.* - There is hereby created a body corporate to be known as the Philippine Economic Zone Authority (PEZA) attached to the Department of Trade and Industry. The Board shall have a director general with the rank of a department undersecretary who shall be appointed by the President. The director general shall be at least forty (40) years of age, of proven probity and integrity, and with a degree in economics,

business, public administration, law, management or its equivalent.

The director general shall be assisted by three (3) deputy directors general each for policy and planning, administration and operations, who shall be appointed by the PEZA Board, upon the recommendation of the director general. The deputy directors general shall be at least thirty-five (35) years, old, with proven probity and integrity and with a degree in economics, business, public administration, law, management or its equivalent. They must have career executive service eligibility.

The Board shall be composed of the director general as ex officio chairman with eight(8) members as follows: the Secretaries or their representatives of the Department of Trade and Industry, the Department of Finance, the Department of Labor and Employment, the Department of the Interior and Local Government, the National Economic and Development Authority, and the Bangko Sentral ng Pilipinas, one (1) representative from the investors/business sector in the ECOZONE.

The existing Export Processing Zone Authority (EPZA) created under Presidential Decree No. 66 shall evolve into the PEZA in accordance with the guidelines and regulations set forth in an executive order issued for this purpose.

Members of the Board shall receive a per diem of not less than the amount equivalent to the representation and transportation allowances of the members of the Board and/or as may be determined by the Department of Budget and Management: Provided, however, That the per diem collected per month does not exceed the equivalent of four (4) meetings.

SECTION 12. *Functions and Powers of PEZA Board.*- The Philippine Economic Zone Authority (PEZA) Board shall have the following functions and powers:

- a) Set the general policies on the establishments and operations of the ECOZONES, industrial estates, export processing zones, free trade zones, and the like;
- b) Review proposals for the establishment of ECOZONES based on the criteria under Section 6 and endorse the President the establishment of the ECOZONES , industrial estates, export processing zones, free trade zones and the like. Thereafter, it shall facilitate and assist in the organization of said entities;

c)Regulate and undertake the establishment, operation and maintenance of utilities, other services and infrastructure in the ECOZONE, such as heat, light and power, water supply, telecommunications, transport, toll roads and bridges, port services, etc., and to fix just reasonable and competitive rates, fares, charges and fees therefor;

d)Approve the annual budget of the PEZA and the ECOZONE development plans;

e)Issue rules and regulations to implement the provisions of this Act in so far as its powers and functions are concerned;

f)Exercise its powers and functions as provided for in this Act; and

g)Render annual reports to the President and the Congress

SECTION 13. *General Powers and Functions of the Authority.* - The PEZA shall have the following powers and functions:

a)To operate, administer, manage and develop the ECOZONE according to the principles and provisions set forth in this Act;

b)To register, regulate and supervise the enterprises in the ECOZONE in an efficient and decentralized manner;

c)To coordinate with local government units and exercise general supervision over the development, plans, activities and operations of the ECOZONES, industrial estates, export processing zones, free trade zones, and the like;

d)In coordination with local government units concerned and appropriate agencies, to construct, acquire, own, lease operate and maintain on its own or through contract, franchise, license, bulk purchase from the private sector and build-operate-transfer scheme or joint venture, adequate facilities and infrastructure, such as light and power systems, water supply and distribution systems, telecommunications and transportation, buildings, structures, warehouses, roads, bridges, ports and other facilities for the operation and development of the ECOZONE;

e)To create, operate and/or contract to operate such agencies and functional units or offices of the authority as it may deem necessary;

f)To adopt, alter and use a corporate seal; make contracts, lease, own or otherwise dispose of personal or real property; sue and be sued; and otherwise carry out its duties and functions as provided for in this Act;

g)To coordinate the formulation and preparation of the development plans of the different entities mentioned above;

h)To coordinate with the National Economic and Development Authority (NEDA), the Department of Trade and Industry (DTI), the Department of Science and Technology (DOST), and the local government units and appropriate government agencies for policy and program formulation and implementation; and

i)To monitor and evaluate the development and requirements of entities in subsection (a) and recommend to the local government units or other appropriate authorities the location, incentives, basic services, utilities and infrastructure required or to be made available for said entities.

SECTION 14. Powers and Functions of the Director General. -The director general shall be the overall coordinator of the policies, plans and programs of the ECOZONES. As such, he shall provide overall supervision over and general direction to the development and operations of these ECOZONES. He shall determine the structure and the staffing pattern and personnel complement of the PEZA and establish regional offices, when necessary, subject to the approval of the PEZA Board.

In addition, he shall have the following specific powers and responsibilities:

a)To safeguard all the lands, buildings, records, monies, credits and other properties and rights of the ECOZONES;

b)To ensure that all revenues of the ECOZONE are collected and applied in accordance with its budget;

- c)To ensure that the investors/firms and employees of the ECOZONES are properly discharging their respective duties;
- d)To give such information and recommend such measures to the Board, as he shall deem advantageous to the ECOZONE;
- e)To submit to the Board, the ongoing and proposed projects, work and financial program, annual budget of receipts, and expenditures of the ECOZONE;
- f)To represent the ECOZONE in all its business matters and sign on its behalf after approval of the Board, all its bonds, borrowings, contracts, agreements and obligations made in accordance with this Act;
- g)To acquire jurisdiction, as he may deem proper, over the protests, complaints, and claims of the residents and enterprises in the ECOZONE concerning administrative matters;
- h)To recommend to the Board the grant, approval, refusal, amendment or termination of the ECOZONE franchises, licenses, permits, contracts, and agreements in accordance with the policies set by the Board;
- i)To require owners of houses, buildings or other structures constructed without the necessary permit whether constructed on public or private lands, to remove or demolish such houses, buildings, structures within sixty (60) days after notice and upon failure of such owner to remove or demolish such house, building or structure within said period, the director general or his authorized representative may summarily cause its removal or demolition at the expense of the owner, any existing law, decree, executive order and other issuances or part thereof to the contrary notwithstanding;
- j)To take such emergency measures as may be necessary to avoid fires, floods and mitigate the effects of storms and other natural or public calamities;

k)To prepare and make out plans for the physical and economic development of the ECOZONE, including zoning and land subdivision, and issue such rules and regulations which shall be submitted to the Board for its approval; and

l)To perform such other duties and exercise such powers as may be prescribed by the Board, and to implement the policies, rules and regulations set by the PEZA.

SECTION 15. *Administration of Each ECOZONE.*- Each ECOZONE shall be organized, administered, managed and operated by the ECOZONE executive committee composed of the following:

a)The administrator who shall be appointed by the PEZA Board upon recommendation of the director general;and

b)One (1) deputy administrator to be appointed by the Board upon recommendation of the director general.

An ECOZONE advisory body shall be created with the following members:

- 1.The president of the association of investors in the ECOZONE;
- 2.The governor of the province where the ECOZONE is located;
- 3.The mayor/s of the municipality/ies or city/ies where the ECOZONE is located;
- 4.The president of an accredited labor union in the ECOZONE;
- 5.The representative of the business sector in the periphery of the ECOZONE; and
- 6.The representative of the PEZA.

The ECOZONE advisory body shall have the following functions:

- (i)Advise the ECOZONE management on matters pertaining to policy initiatives; and
- (ii)Assist the ECOZONE management in settling problems arising between labor and any enterprise in the ECOZONE.

SECTION 16. *Salary and Other Emoluments.* - The salary of the director general shall be in accordance with the revised compensation and position classification system.

SECTION 17. *Investigation and Inquiries.* - Upon a written formal complaint made under oath, which on its face provides reasonable basis to believe that some anomaly or irregularity might have been committed, the PEZA or the administrator of the ECOZONE concerned, shall have the power to inquire into the conduct of firms or employees of the ECOZONE and to conduct investigations, and for that purpose may subpoena witnesses, administer oaths, and compel the production of books, papers, and other evidences: Provided, That to arrive at the truth, the investigator (s) may grant immunity from prosecution to any person whose testimony or whose possessions of documents or other evidence is necessary or convenient to determine the truth in any investigation conducted by him or under the authority of the PEZA or the administrator of the ECOZONE concerned.

SECTION 18. *Prohibition Against Holding Any Other Office.* - The director general, deputy directors general, administrators, officials and staff or assistants of the PEZA shall not hold any other office or employment within or outside the PEZA during their tenure, directly or indirectly, practice any profession, participate in any business, or be financially interested in any contract with, or in any franchise, or special privilege granted by the PEZA or national government, or any subdivision, agency, or instrumentality thereof, including any government-owned or controlled corporation, or its subsidiary.

SECTION 19. *Disbursement of Funds.* - No money shall be paid out of the funds of any ECOZONE except in pursuance of the budget as formulated and approved by the PEZA.

SECTION 20. *Full Disclosure of Financial and Business Interests.* - Every member of the Board of the PEZA, the director general, the deputy directors general, and their staff shall, upon assumption of office, make full disclosure of their financial and business interests.

CHAPTER III

OPERATIONS WITHIN THE ECOZONE

SECTION 21. *Development Strategy of the ECOZONE.* - - The strategy and priority of development of each ECOZONE established pursuant to this Act shall be formulated by the PEZA, in coordination with the Department of Trade and Industry and the National Economic and Development Authority: Provided, That such development strategy is consistent with the priorities of the national government as outlined in the medium-term Philippine development plan.

It shall be the policy of the government and the PEZA to encourage and provide incentives and facilitate private sector participation in the construction and operation of public utilities and infrastructure in the ECOZONE, using any of the schemes allowed in Republic Act. No. 6957 (the build-operate-transfer law).

SECTION 22. *Survey or Resources.* - The PEZA shall, in coordination with appropriate authorities and neighboring cities and municipalities, immediately conduct a survey of the physical, natural assets and potentialities of the ECOZONE areas under its jurisdiction.

SECTION 23. *Fiscal Incentives.* - Business establishments operating within the ECOZONES shall be entitled to the fiscal incentives as provided for under Presidential Decree No. 66, the law creating the Export Processing Zone Authority, or those provided under Book VI of Executive Order No. 226, otherwise known as the Omnibus Investment Code of 1987.

Furthermore, tax credits for exporters using local materials as inputs shall enjoy the same benefits provided for in the Export Development Act of 1994.

SECTION 24. *Exemption from Taxes Under the National Internal Revenue Code.* - Any provision of existing laws, rules and regulations to the contrary notwithstanding, no taxes, local and national, shall be imposed on business establishments operating within the ECOZONE. In lieu of paying taxes, five percent (5%) of the gross income earned by all businesses and enterprises within the ECOZONE shall be remitted to the national government. This five percent (5%) shall be shared and distributed as follows:

a) Three percent (3%) to the national government;

b) One percent (1%) to the local government units affected by the declaration of the ECOZONE in

proportion to their population, land area, and equal sharing factors; and

c) One percent (1%) for the establishment of a development fund to be utilized for the development of municipalities outside and contiguous to each ECOZONE: Provided, however, That the respective share of the affected local government units shall be determined on the basis of the following formula:

- 1) Population - fifty percent (50%)
- 2) Land area - twenty-five percent (25%); and
- 3) Equal sharing - twenty-five percent (25%).

SECTION 25. *Applicable National Taxes.* - All income derived by persons and all service establishments in the ECOZONE shall be subject to taxes under the National Internal Revenue Code.

SECTION 26. *Domestic Sales.* - Goods manufactured by an ECOZONE enterprise shall be made available for immediate retail sales in the domestic market, subject to payment of corresponding taxes on the raw materials and other regulations that may be adopted by the Board of the PEZA.

However, in order to protect the domestic industry, there shall be a negative list of industries that will be drawn up by the PEZA. Enterprises engaged in the industries included in the negative list shall not be allowed to sell their products locally. Said negative list shall be regularly updated by the PEZA. The PEZA, in coordination with the Department of Trade and Industry and the Bureau of Customs, shall jointly issue the necessary implementing rules and guidelines for the effective implementation of this section.

SECTION 27. *Applicability of Banking Laws and Regulations.* - Existing banking laws and Bangko Sentral ng Pilipinas (BSP) rules and regulations shall apply to banks and financial institutions to be established in the ECOZONE and to other ECOZONE-registered enterprises. Among other pertinent regulations, these include those governing foreign exchange and other current account, transactions (trade and non-trade) local and foreign borrowings, foreign investments, establishment and operation of local and foreign banks, foreign currency deposit units, offshore banking units and other financial institutions under the supervision of the BSP.

SECTION 28. *After Tax Profits.* - Without prior Bangko Sentral approval, after tax profits and other

earnings of foreign investments in enterprises in the ECOZONE may be remitted outward in the equivalent foreign exchange through any of the banks licensed by the Bangko Sentral ng Pilipinas in the ECOZONE: Provided, however, That such foreign investments in said enterprises have been previously registered with the Bangko Sentral.

SECTION 29. *Eminent Domain.* - The areas comprising an ECOZONE may be expanded or reduced when necessary. For this purpose, the government shall have the power to acquire, either by purchase, negotiation or condemnation proceedings, any private lands within or adjacent to the ECOZONE for:

- a) Consolidation of lands for zero development purposes;
- b) Acquisition of right way to the ECOZONE; and
- c) The protection of watershed areas and natural assets valuable to the prosperity of the ECOZONE.

SECTION 30. *Leases of Lands and Buildings.* - Lands and buildings in each ECOZONE may be leased to foreign investors for a period not exceeding fifty (50) years renewable once for a period of not more than twenty-five (25) years, as provided for under Republic Act No. 7652, otherwise known as the Investors' Lease Act. The leasehold right acquired under long-term contracts may be sold, transferred or assigned, subject to the conditions set forth under Republic Act. No. 7652.

SECTION 31. *Land Conversion.* - Agricultural lands may be converted for residential, commercial, industrial and other non-agricultural purposes, subject to the conditions set forth under Republic Act. No.. 6657 and other existing laws.

SECTION 32. *Shipping and Shipping Register.* - Private shipping and related business including private container terminals may operate freely in the ECOZONE, subject only to such minimum reasonable regulations of local application which the PEZA may prescribe.

The PEZA shall, in coordination with the Department of Transportation and Communications, maintain a shipping register for each ECOZONE as a business register of convenience for ocean-going vessels and issue related certification. Ships of all sizes, descriptions and nationalities shall enjoy access to the ports of the ECOZONE, subject only to such reasonable requirement as may

be prescribed by the PEZA in coordination with the appropriate agencies of the national government.

SECTION 33. *Protection of Environment.* - The PEZA, in coordination with the appropriate agencies, shall take concrete and appropriate steps and enact the proper measures for the protection of the local environment.

SECTION 34. *Termination of Business.* - Investors in the ECOZONE who desire to terminate business or operations shall comply with such requirements and procedures which the PEZA shall set, particularly those relating to the clearing of debts. The assets of the closed enterprises can be transferred and the funds can be remitted out of the ECOZONE subject to the rules, guidelines and procedures prescribed jointly by the Bangko Sentral ng Pilipinas, the Department of Finance and the PEZA.

SECTION 35. *Registration of Business Enterprises.* - Business enterprises within a designated ECOZONE shall register with the PEZA to avail of all incentives and benefits provided for in this Act.

SECTION 36. *One Stop Shop Center.* - The PEZA shall establish a one stop shop center for the purpose of facilitating the registration of new enterprises in the ECOZONE. Thus, all appropriate government agencies that are involved in registering, licensing or issuing permits to investors shall assign their representatives to the ECOZONE to attend to investor's requirements.

CHAPTER IV

INDUSTRIAL HARMONY IN THE ECOZONES

SECTION 37. *Labor and Management Relations.* - Except as otherwise provided in this Act, labor and management relations in the ECOZONE shall be governed by the existing Labor Code of the Philippines. Employees and personnel in the ECOZONE enterprises shall receive salaries and benefits and shall enjoy working conditions not less than those provided under the Philippine Labor Code and other relevant laws, issuances, rules and regulations of the Philippine

government and the Department of Labor and Employment.

SECTION 38. *Promotion of Industrial Peace.* - In the pursuit of industrial harmony in the ECOZONE, a tripartite body composed of one (1) representative each from the Department of Labor and Employment, labor sector and business and industry sectors shall be created in order to formulate a mechanism under a social pact for the enhancement and preservation of industrial peace in the ECOZONE within thirty (30) days after the effectivity of this Act.

SECTION 39. *Master Employment Contracts.* - The PEZA, in coordination with the Department of Labor and Employment, shall prescribe a master employment contract for all ECOZONE enterprise staff members and workers, the terms of which provide salaries and benefits not less than those provided under this Act, the Philippine Labor Code, as amended, and other relevant issuances of the national government.

SECTION 40. *Percentage of Foreign Nationals.* - Employment of foreign nationals hired by ECOZONE enterprises in a supervisory, technical or advisory capacity shall not exceed five percent (5%) of its workforce without the express authorization of the Secretary of Labor and Employment.

SECTION 41. *Migrant Worker.* - The PEZA, in coordination with the Department of Labor and Employment, shall promulgate appropriate measures and programs leading to the expansion of the services of the ECOZONE to help the local governments of nearby areas meet the needs of the migrant workers.

SECTION 42. *Incentive Scheme.* - An additional deduction equivalent to one-half (1/2) of the value of training expenses incurred in developing skilled or unskilled labor or for managerial or other management development programs incurred by enterprises in the ECOZONE can be deducted from the national government's share of three percent (3%) as provided in Section 24.

The PEZA, the Department of Labor and Employment, and the Department of Finance shall jointly make a review of the incentive scheme provided in this section every two (2) years or when circumstances so warrant.

CHAPTER V

NATIONAL GOVERNMENT AND OTHER ENTITIES

SECTION 43. *Relationship with the Regional Development Council.* - The PEZA shall determine the development goals for the ECOZONE within the framework of national development plans, policies and goals, and the administrator shall, upon approval by the PEZA Board, submit the ECOZONE plans, programs and projects to the regional development council for inclusion in and as inputs to the overall regional development plan. SECTION 44. *Relationship with Local Government Units.* - Except as herein provided, the local government units comprising the ECOZONE shall retain their basic autonomy and identity. The cities shall be governed by their respective charters and the municipalities shall operate and function in accordance with Republic Act No. 7160, otherwise known as the Local Government Code of 1991.

SECTION 45. *Relationship of PEZA to Privately -Owned Industrial Estates.* - Privately-owned industrial estates shall retain their autonomy and independence and shall be monitored by the PEZA for implementation of incentives.

SECTION 46. *Transfer of Resources.* - The relevant functions of the Board of Investments over industrial estates and agri-export processing estates shall be transferred to the PEZA. The resources of government-owned industrial estates and similar bodies except the Bases Conversion Development Authority and those areas identified under Republic Act No. 7227, are hereby transferred to the PEZA as the holding agency. They are hereby detached from their mother agencies and attached to the PEZA for policy, program and operational supervision.

The Boards of the affected government-owned industrial estates shall be phased out and only the management level and an appropriate number of personnel shall be retained. Government personnel whose services are not retained by the PEZA or any government office within the ECOZONE shall be entitled to separation pay and such retirement and other benefits they are entitled to under the laws then in force at the time of their separation: Provided, That in no case shall the separation pay less than one and one-fourth (1 1/4) month of every year of service.

CHAPTER VI

MISCELLANEOUS PROVISIONS

SECTION 47. *Appropriation.* - Upon the effectivity of this Act, all funds of the former Export Processing Zone Authority (PEZA) shall be transferred to the newly-created Philippine Economic Zone Authority. Thereafter, any sum as may be necessary to augment its capital outlay, shall be included in the General Appropriations Act to be treated as an equity of the national government.

Additional funding shall come from the following:

- a) The annual subsidies, appropriations and/or other assets of the exports processing zone, and the industrial estates and other economic areas that have been absorbed/transferred to the PEZA as mandated in this Act;
- b) The proceeds from the rent of lands, buildings, and other properties of the ECOZONES concerned;
- c) The proceeds from fees, charges and other revenue-generating instruments which the PEZA is authorized to impose and collect under this Act;
- d) The proceeds from bonds which the PEZA authorized to float both domestic and abroad; and
- e) The advance rentals, license fees, and other charges which the PEZA is authorized to impose under this Act and which an investor is willing to advance payment for.

SECTION 48. *Applicability of National Laws.* - National laws shall prevail vis-a-vis ECOZONE rules, regulations and standards, unless there is a clear intent in this Act or other Acts of Congress to vest the ECOZONE specific powers and privileges not otherwise allowed under existing laws.

SECTION 49. *Authority of the President to Advance Initial Funding.* - Subject to existing laws, the President of the Philippines is hereby authorized to advance out of the savings of the Office of the President such funds as may be necessary to effect the organization of an ECOZONE which shall

be reimbursed by the PEZA at reasonable term and condition.

SECTION 50. *Non-applicability on Areas Covered by Republic Act No. 7227.* - This Act shall not be applicable to economic zones and areas already created or to be created under Republic Act No. 7227 or other special laws, and governed by authorities constituted pursuant thereto.

Any provision of this Act which provides benefits or privileges less than those granted or imposes obligations or burdens more onerous to special economic zones created or to be created under special laws shall not apply to them.

SECTION 51. *Ipsa Facto Clause.* - All privileges, benefits, advantages or exemptions granted to special economic zones under Republic Act No. 7227, shall ipso facto be accorded to special economic zones already created or to be created under this Act. The free port status shall not be vested upon the new special economic zones.

SECTION 52. *Separability Clause.* - The provisions of this Act are hereby declared separable, and in the event one or more of such provisions or part thereof are declared unconstitutional, such declaration of unconstitutionality shall not affect the validity of the other provisions thereof.

SECTION 53. *Interpretation/Construction.* - The powers, authorities and functions that are vested in the Philippine Economic Zone Authority (PEZA) and the ECOZONES concerned are intended to establish decentralization of governmental functions and authority as well as an efficient and effective working relationship between the ECOZONE, the central government and the local government units.

SECTION 54. *Repealing Clause.* - All laws, acts, presidential decrees, executive orders, proclamations and/or administrative regulations which are inconsistent with the provisions of this Act, are hereby amended, modified, superseded or repealed accordingly.

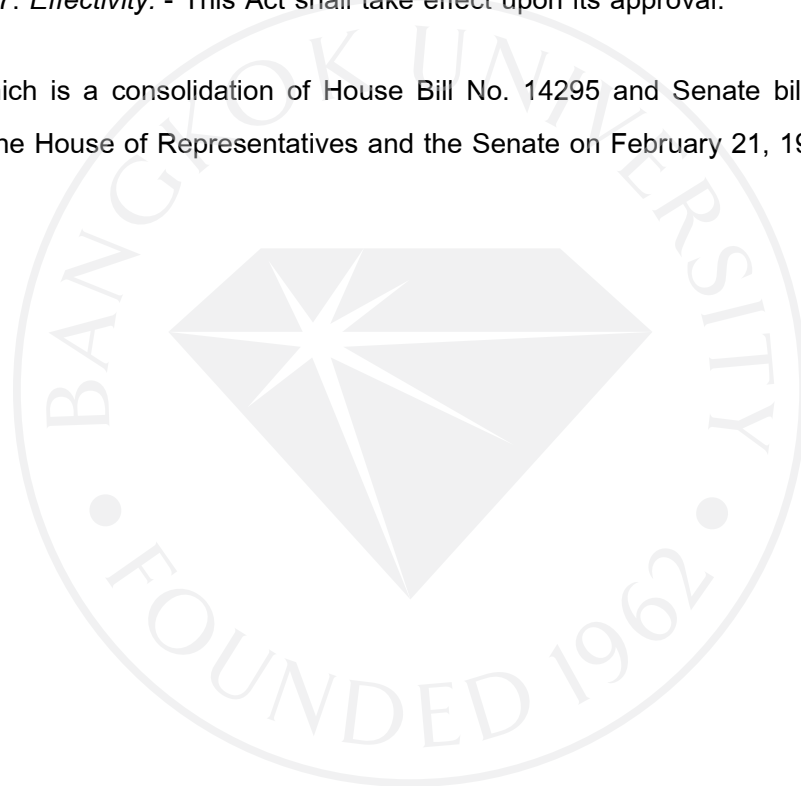
SECTION 55. *Implementing Rules and Regulations.* - The Department of Trade and Industry, the National Economic and Development Authority, the Department of Finance, the Bureau of Customs, the Department of Agrarian Reform, the Department of the Interior and Local Government, the Philippine Economic Zone Authority, and the representatives from the technical staff of the Committee on Economic Affairs of both Houses of Congress shall formulate the

implementing rules and regulations of this Act within ninety (90) days after its approval. Such rules and regulations shall take effect fifteen (15) days after their publication in a newspaper of general circulation in the Philippines.

SECTION 56. *Transitory Provisions.* - Prior to the effectivity of the implementing rules and regulations of this Act, the provisions of Presidential Decree No. 66, as amended, and its implementing rules and regulations shall remain in force.

SECTION 57. *Effectivity.* - This Act shall take effect upon its approval.

This Act which is a consolidation of House Bill No. 14295 and Senate bill No. 1061 was finally passed by the House of Representatives and the Senate on February 21, 1995.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – สกุล : กัณฑ์วรรณ ชัยเทอดศิริ

วัน เดือน ปี : 9 พฤศจิกายน 2524

วุฒิการศึกษา :

ปี 2550 กำลังศึกษา นิติศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ปี 2547 นิติศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ประสบการณ์การทำงาน :

สิงหาคม 2547 – ตุลาคม 2548 บริษัท สำนักงานกฎหมาย พาร์อีส์
(ประเทศไทย) จำกัด

